ကရင်အသံ

KAREN NEWSLETTER ဖေဖော်ဝါရီလ၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ် Volume(16) Issue(2) , 2012

လူ့အခွင့်အရေး
တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေး
ဒီမိုကရေစီရေး

ကျနော်တို့အသိ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်နဲ့ ဝက်သားလိုက်ပို့တဲ့လူက ဆေးမင်ကြောင်တွေ ထိုးထားတာအများကြီးပဲ။ သူ့ကို မသက်ာလို့ စစ်ဆင်းလိုက်တော့ မူးယစ်ဆေး သုံးထားတာတွေ့လို့ ဖမ်းသွားတယ် ...

စာမျက်နှာ (၃)

ဒီနယ်မြေက စစ်ဆင်ရေးနယ်မြေ၊ မင်းတို့ကို ငါတို့ခိုင်းချင်သလို ခိုင်းလို့ရတယ်။ အခု ကေအဲန်ယူနဲ့ ငါတို့ နားလည်မှုရထားတော့ ဒီလို သယ်ခိုင်းဖို့ ကိုလည်း ကေအဲန်ယူနဲ့ နားလည်မှုရထားပြီးသား ...

စာမျက်နှာ (၄)

ပိုလန်တောင်ပိုင်း Szceko ciny မြို့တွင် မတ်လ ၃ရက်က ရထားနှစ်စီး ခေါင်းချင်းဆိုင် တိုက်မိမှုကြောင့် လူ ၁၆ဦး သေဆုံးပြီး ၅၄ဦးကို ဆေးရုံတင်ထားရ ...

စာမျက်နှာ (၁၀)

တိုင်းရင်းသားချင်း ဖဲ့ထုတ် စည်းရုံးမှုအား ကေအဲန်ယူ လက်မခံနိုင်

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၈ရက်၊ ၂၀၁၂။
နန်းသူးလေ (ကေအိုင်စီ)

အပစ်အခတ်ရပ်စဲနိုင်ခြင်းမရှိသော တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အစည်းများ မပါဝင်ဘဲ အစိုးရဘက်က နိုင်ငံရေးတွေ့ဆုံမှု ပြုလုပ်မည့် အစီအစဉ်မှာ တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း ဖဲ့ထုတ်စည်းရုံးခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း ကရင့်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU)က ပြောသည်။

KNU ဒုဥက္ကဋ္ဌ ပဒိုဒေးဗစ်သကဘောက "ကေအဲန်ယူရဲ့ သဘောထားကတော့ ပစ်ခတ်ရပ်စဲရေးကို ခိုင်မာအောင်လုပ်ပါ။ တစ်ပြည်လုံးအတိုင်းအတာနဲ့ လုပ်ပါလို့ အမြဲတမ်းပြောတယ်။ ရတဲ့အဖွဲ့လေးနဲ့ပဲ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးသွားမယ်ဆိုတာ ဖဲ့ထုတ် စည်းရုံးတဲ့လုပ်နေးပဲ။ အဲ့ဒါကတော့ လက်မခံနိုင်ဘူး။" ဟု ပြောသည်။

ယခုလ ၂၄ရက်နေ့တွင် မွန်ပြည်သစ်ပါတီနှင့် အစိုးရငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်ရေးအဖွဲ့တို့ မော်လမြိုင်မြို့ ကမ်းနားလမ်းရှိ Strand Hotel တွင် တွေ့ဆုံရာတွင် ၂၀၁၂ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလအထိ တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အစည်းအားလုံးနှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲနိုင်ခြင်းမရှိသေးပါကနောက်တဆင့်တက်ပြီး စုစည်းနိုင်သော အပစ်အရပ်အဖွဲ့ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့်သာ အစိုးရက နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ်သွားရန် သဘောတူညီခဲ့သည်။

အစိုးရအနေဖြင့် တစ်ပြည်လုံးအတိုင်းတာအထိ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးပြုလုပ်သွားပြီးမှသာ နိုင်ငံရေးတွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးမှုများ လုပ်ဆောင်သင့်ကြောင်း ပဒိုဒေးဗစ်သကဘောက အကြံပြုပြောဆိုသည်။

အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး KNU ဘက်မှ အစိုးရအား တောင်းဆိုထားမှုများရှိနေသည့်အပြင် ကချင်နှင့် သျှမ်းပြည်နယ်ဘက်တွင်လည်း တိုက်ပွဲများ ဆက်တိုက် ဖြစ်ပွားလျက်ရှိနေသေးကြောင်း ပဒိုဒေးဗစ်သကဘောက ထောက်ပြပြောဆိုသည်။

"ကချင်ပြည်နယ်ဘက်မှာ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးလုပ်ပါဆိုမလုပ်ဘူး။ သူတို့က ဆက်ပြီးတိုက်ချင်နေတဲ့ အနေအထားမှာ လုပ်နေတယ်။ ကရင်ပြည်နယ်မှာလည်း အစိုးရက ရိက္ခာပို့ပြီးရင် ပြန်တိုက်မှာပဲ။" ဟု ၎င်းက ပြောသည်။

Photo-KIC

အခြားတိုင်းရင်းသား အဖွဲ့များ မပါဝင်သည့် ဆွေးနွေးမှုသည် အထမြောက်မည်မဟုတ်ဟုလည်း ရှမ်းပြည်တပ်မတော်(တောင်ပိုင်း)က ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ ဗိုလ်မှူးကြီး စိုင်းလောဝ်ဆိုင်က ပြောသည်။

သူက "သူတို့မပါဘဲ ကျနော်တို့ ဘယ်လိုပုံသဏ္ဌာန်နဲ့ သွားဆွေးနွေးမလဲ။ ပြဿနာတစ်ခုလို့ ထင်တယ်။ ဒီအရေးဟာ တိုင်းရင်းသားအားလုံးနဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့အရေး ဖြစ်သည်။" ဟု ပြောသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၂ရက်နေ့တွင် စစ်မှန်၍ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိနိုင်ရန် အဆင့် ၄ဆင့်ပါ လမ်းပြမြေပုံကိုလည်း KNU ဘက်က ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

❑

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား တိုက်ခိုက်သည့်စာ ဖြန့်ဝေမှုကို အဲန်အယ်လ်ဒီ တိုင်ကြား

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၈ရက်၊ ၂၀၁၂။
နန်းသူးလေ (ကေအိုင်စီ)

အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (NLD)ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို တိုက်ခိုက်ရေးသားထားသည့်စာများ ဖြန့်ဝေမှုကို သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များထံ အကြောင်းကြားထားကြောင်း NLD က ပြောသည်။

အစိုးရထုတ်သတင်းစာများတွင် ငါးမင်းဆွေအမည်ဖြင့် အတိုက်အခံများအပေါ် ဝေဖန်ရေးဆောင်းပါးများ ရေးသားခဲ့သူ ဦးမင်းဆွေက ၎င်းစာများကို ရန်ကုန်တိုင်းသုံးခွမြို့နယ်ရှိ လူထုထံ ဖြန့်ဝေနေမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အကြောင်းကြားခြင်းဖြစ်ကြောင်း NLD ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ ဦးဥာဏ်ဝင်းက ပြောသည်။

၎င်းက "သူဝေတဲ့စာတွေမှာ စာပေဆိုင်ရာ ခွင့်ပြုချက်တွေ ဘာမှမပါဘူး။ ပုံနှိပ်ဥပဒေနဲ့ ငြိုနေပါတယ်။ အန်ကယ်တို့က ဘာလုပ်ပါလို့ မပြောပါဘူး။ လိုအပ်တဲ့ဟာကို ဆောင်ရွက်ပေးပါလို့ သက်ဆိုင်ရာ ရဲစခန်းနဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကို တင်ပြလိုက်ပါလို့ ပြောလိုက်တယ်။" ဟု ပြောသည်။

ထိုစာထဲတွင် မြန်မာနိုင်ငံအား နိုင်ငံတကာ စီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှုသည် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကြောင့်ဖြစ်ပြီး လူအများ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်ကြရသည့်အတွက် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အနေဖြင့် မှားယွင်းကြောင်း ဝန်ခံရမည်ဟု ရေးသားထားကြောင်း ဦးဥာဏ်ဝင်းက ပြောသည်။

ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ရန် မဲဆွယ်စည်းရုံးမှုများ ပြုလုပ်နေသည့် NLD ပါတီကို လက်ကမ်းကြွေဆိုနေသူများ ရှိနေသကဲ့သို့ နှောက်ယှက်ဖျက်ဆီးမှုတချို့လည်း ပေါ်ပေါက်နေသည်။

ယခုလပိုင်းအတွင်း နေပြည်တော်ရှိ NLD ပါတီ၏ ဆိုင်းဘုတ်နှစ်ခုဖျက်ဆီးခံရပြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း အရည်အသွေးနှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိဟုဆိုကာ ကန့်ကွက်မှုများလည်း ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်။

"ပုဂ္ဂိုလ်တဦးချင်း၊ တစ်ယောက်ချင်းက ဝင်ရောက်နှောက်ယှက်တာမျိုးပါ။ အဖွဲ့အစည်းတွေက တည့်တည့်ကြီး ဝင်ရောက်နှောက်ယှက်တာမျိုးတော့ မရှိသေးပါဘူး။" ဟု ဦးဥာဏ်ဝင်းက ဆက်ပြောသည်။

NLD ပါတီ၏ မဲဆွယ်ဟောပြောမှုများ ပြုလုပ်ရာတွင် အသုံးပြုမည့် အားကစားကွင်းများကို ခွင့်ပြုမိန့်တောင်းခံရာတွင်လည်း အတားအဆီးများဖြင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရပြီး အချို့ခရီးစဉ်များကို ဖျက်သိမ်းခဲ့ရသည်။

နောက်ပိုင်းတွင် ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်က နိုင်ငံရေးပါတီများ မဲဆွယ်ဟောပြောမှု ပြုလုပ်ရာတွင် အားကစားနှင့် ကာယပညာဦးစီးဌာနလက်အောက်ရှိ နေရာဒေသများကို အသုံးပြုခွင့်မပေးကြောင်း ညွှန်ကြားစာ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲတွင် လစ်လပ်သည့် မဲဆန္ဒနယ်မြေ ၄၈နေရာလုံးတွင် NLD ပါတီမှ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်သွားမည်ဖြစ်ပြီး ပါတီဥက္ကဋ္ဌ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် ရန်ကုန်တိုင်း ကော့မှူးမြို့နယ်တွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်မည်ဖြစ်သည်။

❑

အယ်ဒီတာ့အာဘော်

သူနိုင်ကိုယ်နိုင် အပြိုင်ကြဲမဲ့ ကြားဖြတ် ရွေးကောက်ပွဲ

၂၀၁၀ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၇ရက် ရွေးကောက်ပွဲအပြီးတွင် မြန်မာတစ်ပြည်လုံးရှိ မြို့နယ် ၅၉မြို့နယ်၌ လစ်လပ်သွားသည့် မဲဆန္ဒနယ်မြေ ၄၈နေရာ ရှိနေသည်။ ထို့အတွက် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲကို ယခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁ရက်နေ့တွင် ကျင်းပမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ မကျင်းပမီ လက်ရှိအချိန်တွင် မဲဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်မည့် ပါတီအသီးသီးမှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများက ၎င်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာ နယ်မြေအလိုက် မဲဆန္ဒရှင်လူထုကို စည်းရုံးလှုံ့ဆော်လျှက်ရှိရာ အထူးသဖြင့် အာဏာရပါတီဖြစ်သည့် ပြည်ထောင်စု ကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီမှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက ပြန်လည် ဦးမော့လာသည့် ၉၀ရွေးကောက်ပွဲ အနိုင်ရ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီ (အဲန်အယ်လ်ဒီ)နှင့်အပြိုင် စည်းရုံးနေကြသည်။

ပြည်ထောင်စု ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌ ဦးတင်အေးသည် ပြီးခဲ့သည့် နေပြည်တော် ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်ရုံး အစည်းအဝေးတွင် လာမည့် ကြားဖြတ် ရွေးကောက်ပွဲကို လွှတ်လပ်ပြီး တရားမျှတသည့် ရွေးကောက်ပွဲ ဖြစ်စေရမည်ဟု ကတိကဝတ်များ ပေးအပ်ပြောဆိုခဲ့သည်။ သို့သော် အချို့မြို့နယ်များ၌ သေဆုံးသူ ကြံ့ဖွံ့ပါတီဝင်များ၏ စာရင်းများ ရှိနေသေးခြင်း၊ မဲပေးရမည့် သူဖြစ်ပါလျက်နှင့် မဲစာရင်းတွင် မပါဝင်ခြင်း၊ ကြေညာထားသည့် မဲစာရင်းများကို စောင့်ကြည့်လိုသူများက ကူးယူခွင့်မရခြင်းများမှာ လွှတ်လပ်မှု၊ တရားမျှတမှုကို ကင်းမဲ့စေပါသည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် မိမိတို့ပါတီ၏ ကိုယ်စားလှယ်များ မဲအနိုင်ရရှိရေးအတွက် တနင်္သာရီတိုင်း၊ ဧရာဝတီတိုင်း၊ သျှမ်းပြည်နယ်၊ ပဲခူးတိုင်း၊ မန္တလေးတိုင်း၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းနှင့် မွန်ပြည်နယ်တို့တွင် ကြိုးပမ်းဟောပြောခဲ့သည်။ သူမက "ရွေးကောက်ပွဲတစ်ခုမှာ တရားမျှတတယ်ဆိုတာဟာ ဒီမဲထည့်တဲ့နေ့မှာ လွှတ်လွတ်လပ်လပ် လျှို့ဝှက်မဲထည့်နိုင်ရုံနဲ့ မပြီးသေးဘူး။ မဲဆွယ်ခွင့်ကာလမှာ မဟုတ်တဲ့ကိစ္စတွေ၊ မလုပ်သင့်တဲ့ကိစ္စတွေ မလုပ်ဖို့၊ မပါဖို့လည်း အရေးကြီးတယ်"ဟူ၍ နေပြည်တော် ဥတ္တရသီရိမြို့တွင် လူထုကို သတိပေး ပြောကြားသွားခဲ့သလို တပ်မတော်သားများကိုလည်း ဟောပြောစည်းရုံးခဲ့သည်။

ယခုလို အစိုးရ၏ ကတိစကားများ၊ ဒေါ်စု၏ သတိစကားများမှာ စည်းကမ်းရှိသော ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံ ထူထောင်ရေးအတွက် ရွေးချယ်လက်ခံရမည့် အမှာစကားများသာ ဖြစ်သည်။ ရွေးကောက်ပွဲ၏ရလဒ်မှာ လူထုထည့်ဝင်မည့် မဲတစ်ပြားတန်ဘိုးပေါ်တွင် မူတည်လျှက်ရှိရာ မဲစာရင်းများ ပျောက်နေခြင်းမှာလည်း လွှတ်လပ်၍ တရားမျှတမှုအတွက် ကြီးမားသည့် နိုင်ငံရေးအမှားတစ်ခုကို ကျူးလွန်နေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဤအမှားမျိုးကို ကျူးလွန်ခြင်းသည် လူထု၏ လွှတ်လပ်သောဆန္ဒကို လျစ်လျူရှုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

လူထု အပါအဝင် လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများသည် သန့်ရှင်းသော အစိုးရတစ်ရပ်ကိုသာ လိုလားကြသည့်အလျောက် မိမိတို့၏ လိုလားမှုကို ပြသသည့်အနေဖြင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ ခရီးစဉ်တိုင်းကို ထောင်သောင်းချီသော လူထုက သောင်းသောင်းဖျဖျ ကြိုဆိုကြသည်။ မိမိတို့ဘဝအတွက် အာမခံပေးမည့် ခေါင်းဆောင်ကို မျှော်လင့်အားကိုးကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံကို ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံ အစစ်အမှန် ဖြစ်လိုပါက လက်ရှိ အစိုးရ အပါအဝင် မဲဆန္ဒရှင် လူထုနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများက သူနိုင်ကိုယ်နိုင် အပြိုင်ကြမည့် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပသည့်ဒေသများ၌ စောင့်ကြည့်လေ့လာသူများ ထားရှိသွားခြင်းဖြင့် လွှတ်လပ် ရိုးသားမှုများကို သက်သေခံ ဖော်ထုတ်သိရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။

❑❑❑

ကရင်သတင်းစဉ်

တာဝန်ခံအယ်ဒီတာ	နန်းဖော့ဂေ
သတင်းထောက်များ	စောခါးစူးညား၊ စောသိန်းမြင့်
	နန်းသူးလေ၊ စောဖိုးမူး
ကရင်ပိုင်းဘာသာပြန်	စောကရီး
စာစောင် အပြင်အဆင်	စောထွန်းနိုင်

ဆက်သွယ်ရန်

kicnews@yahoo.com
kicnews97@gmail.com
P.O Box 22
Mae Sot, 63110
Tak, Province, Thailand.
<www.kicnews.org>

မြန်မာအစိုးရနှင့် အပစ်ရပ်ရေးအဆင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမည့် ကေအဲန်ပီပီကို လူထုကြိုဆို

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၈ရက်။
စောခါးစူးညား (ကေအိုင်စီ)

လာမည့် မတ်လ ပထမပတ်၌ ကရင်နီ(ကယား)ပြည်နယ် မြို့တော် လွိုင်ကော်တွင် မြန်မာ အစိုးရနှင့် အပစ်ရပ်ရေးအဆင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမည့် ကရင်နီအမျိုးသား တိုးတက်ရေးပါတီ– KNPP ကို ကရင်နီ လူထုများက ကြိုဆိုကြောင်း သိရသည်။

လွိုင်ကော်မှ လူငယ်တစ်ဦးက "သူတို့(KNPP)ပြန်လာမယ့်နေ့ကို သွားကြိုမှာပဲ။ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် တွေ့ဆုံမယ်ဆိုတော့ အစိုးရနဲ့ လက်မှတ်ထိုးသည်ဖြစ်စေ၊ မထိုးသည်ဖြစ်စေ ပြန်လာမယ့်သူတွေကို တော့ ကြိုဆိုတယ်။ လူထုတော်တော်များများလည်း ကြိုဆိုမယ်လို့ ယုံကြည်တယ်။"ဟု ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

ဆက်လက်၍ ကချင်ပြည်နယ်နှင့် သျှမ်းပြည်နယ်အတွင်းရှိ လတ်တလောတိုက်ပွဲများ ဆက်လက် ဖြစ်ပွားနေသည့်အပေါ် ကရင်နီလူထုအတော်များများသည် အစိုးရကို သံသယရှိနေသေးသော်လည်း KNPP နှင့် အစိုးရတွေ့ဆုံမည့် ဆွေးနွေးပွဲတွင် အောင်မြင်မည်ဟု မျှော်လင့်ကြကြောင်း ၎င်းက ဆက်ပြောသည်။

ယခုလဖေဖော်ဝါရီ ၆ရက်နေ့က KNPP အတွင်းရေးမှူး(၁) ခူဦးရယ် ဦးဆောင်သည့် ငြိမ်းချမ်းရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့နှင့် မြန်မာအစိုးရမှ ရထားပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီး ဦးအောင်မင်း ဦးဆောင်သည့် ငြိမ်းချမ်းရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တို့သည် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ထပ်မံ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြရန် သဘောတူခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

"ကျနော်တို့ တော်လှန်ရေးလုပ်လာတာ နှစ်ပေါင်း(၆၀) ကျော်မှာ ကျနော်တို့ကပဲ အနစ်နာခံဒုက္ခဆင်းရဲခံတာ မဟုတ်ဘူး။ ပြည်သူတွေလည်း ကျနော်လိုပဲ အပင်ပမ်းခံခဲ့တာဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် အခုလို ကျနော်တို့ကိုကြိုဆိုတယ်လို့ သိရတော့ ကျနော်တို့ဆန္ဒလည်း သူတို့နဲ့တထပ်တည်းပါလို့ ပြောချင်တယ်။"ဟု KNPP အတွင်းရေးမှူး(၁) ခူဦးရယ်က ပြောသည်။

သို့သော် မြန်မာအစိုးရနှင့် တွေ့ဆွေးနွေးပွဲတွင် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ပဏာမ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီမှုရ၊ မရခြင်းမှာ ၎င်းတို့ တင်ပြသည့် အချက်အလက်များကို အစိုးရဘက်မှ လက်ခံနိုင်လောက်သည့်အပေါ် ၆ သာ မူတည်သည်ဟု သူက ဖြည့်စွက်ပြောဆိုသည်။

KNPPသည် မြန်မာအစိုးရ ငြိမ်းချမ်းရေးကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ၂၀၁၀ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂၉ရက်နေ့က ထိုင်းနိုင်ငံ၊ မယ်ဆိုင်ဖြို့တွင် တကြိမ်၊ ယခုလ ဖေဖော်ဝါရီ ၆ရက်နေ့တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ ဒုတိယမြို့တော် ချင်းမိုင်တွင်တကြိမ် စုစုပေါင်းနှစ်ကြိမ် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

တဆက်တည်း၌ပင် KNPP သည် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့(၁၂)ဖွဲ့နှင့် စုပေါင်းဖွဲ့စည်းထားသည့် ညီညွတ်သော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများဖက်ဒရယ် ကောင်စီ–UNFC ၏ အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်သည်။

လက်ရှိ UNFC အဖွဲ့ဝင်များထဲတွင် ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး–KNUအပါအဝင် ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦး(CNF)၊ မွန်ပြည်သစ်ပါတီ(NMSP)နှင့် သျှမ်းပြည်တပ်မတော်မြောက်ပိုင်း(SSA-N) တို့သည် မြန်မာသမ္မတဦးသိန်းစိန် အစိုးရသစ်နှင့် ပြည်နယ်အဆင့် ပဏာမ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်စာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။

❑

အစိုးရနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ဆက်လက်ဆွေးနွေးရေးကိစ္စ ကေအဲန်ယူ ရှင်းလင်းပွဲ ပြုလုပ်

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၂ရက်။
(ကေအိုင်စီ)

Photo-KIC

မြန်မာအစိုးရနှင့် ပဏာမ အပစ်အခတ်ရပ်ဆိုင်းရေး သဘောတူလက်မှတ်ထိုးထားသော်လည်း အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကိစ္စ လက်ရှိ အခြေအနေထက် ပိုမိုခိုင်မာအောင် တည်ဆောက်သွားရန် ရည်ရွယ်၍ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး–ကေအဲန်ယူက ယနေ့ နေ့လည်က သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတစ်ခု ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

အဆိုပါ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲကို ကေအဲန်ယူက ၎င်းတို့ ထိန်းချုပ်နယ်မြေဖြစ်သည့် ကေအဲန်အယ်လ်အေ တပ်မဟာ(၇) တနေရာတွင် ကျင်းပခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး အစိုးရနှင့် စစ်မှန်၍ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိနိုင်ရန် အဆင့်(၄)ဆင့်ပါ လမ်းပြမြေပုံကိုလည်း (ကေအဲန်ယူ)ဘက်က ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

၎င်းအဆင့်(၄)ဆင့်မှာ ပဏာမ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး၊ ခိုင်မာသည့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး၊ ကနဦး နိုင်ငံရေးတွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှု၊ အခြေခံနိုင်ငံရေးပြဿနာများကို အဖြေရှာရေးနှင့် အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး၊ နိုင်ငံရေးအရ ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

ကေအဲန်ယူ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတွင် အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ် နော်စီဖိုးရာစိန်နှင့် တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး(၁) ဗိုလ်မှူးစောလှဒွေတို့မှ လက်ရှိ ပဏာမ အပစ်အခတ်ရပ်ဆိုင်းရေး အခြေအနေ၊ ကေအဲန်ယူ၏ ရပ်တည်ချက်နှင့် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ကေအဲန်ယူ၏ အနာဂတ် လိုလားချက်များကို တက်ရောက်လာသည့် သတင်းထောက်များအား ရှင်းလင်းပြောဆိုခဲ့သည်။

ထို့အပြင် ကေအဲန်ယူသည် လာမည့်မတ်လ ပထမပတ်တွင် မြန်မာအစိုးရနှင့် ထပ်မံတွေ့ဆုံသွားမည်ဖြစ်သလို အမျိုးသားပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်မှုကိုလည်း တဖြိုင်နက်တည်း လုပ်ဆောင်သွားမည်ဟု ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သေးသည်။

ယနေ့ ထုတ်ပြန်သည့် ကေအဲန်ယူ၏ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွင် ကေအဲန်ယူနယ်မြေအတွင်းရှိ ကျေးရွာများအနီးမှ အစိုးရတပ်များကို ချက်ချင်း ရုပ်သိမ်းပေးရန်၊ တပ်အင်အား လျှော့ချပေးရန်နှင့် တိုင်းရင်းသားဒေသများသို့ တပ်သားများနှင့် ထောက်ပံ့ပစ္စည်းများ ထပ်မံပို့ဆောင်ခြင်းကို ချက်ချင်း ရပ်တန့်ရန်၊ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ အဖြစ် ဆက်လက်ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းထားသော ကေအဲန်ယူအဖွဲ့ဝင်များနှင့် ကရင်ပြည်သူများအားလုံးကို ချက်ချင်းလွှတ်ပေးရန်နှင့် ကချင်ပြည်နယ် အပါအဝင် တိုင်းရင်းသားဒေသများအားလုံးတွင် စစ်ဆင်မှုများကို ချက်ချင်းရပ်တန့်ရန် တောင်းဆိုထားသည်။

အပစ်အခတ် ရပ်စဲခြင်းသည် ငြိမ်းချမ်းရေးမဟုတ်၊ ခိုင်မြဲသော ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိနိုင်ရန် အခြေခံအကျဆုံးသော အဆင့်များကို ထုတ်ဖော် ကြေညာသည့် ကေအဲန်ယူ၏ ယနေ့ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ် နော်စီဖိုးရာစိန်၊ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး(၁)လည်းဖြစ်၊ ကေအဲန်ယူ စည်းရုံးရေးဌာန တာဝန်ခံလည်းဖြစ်သူ ဗိုလ်မှူးစောလှဒွေနှင့် ၎င်းဌာန ဒုတာဝန်ခံ ပဒိုစောသမိန်ထွန်းတို့က အဓိက တာဝန်ယူ ရှင်းလင်းခဲ့ကြသည်။

❑

အစိုးရငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ထံ မြေယာသိမ်းဆည်းမှုကိစ္စ တင်ပြသွားမည်ဟု KNPP ပြော

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ရက်။
(ကေအိုင်စီ)

မြန်မာအစိုးရ ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်ရေး ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့နှင့် နောက်ထပ် တွေ့ဆုံသည့် အခါ ကရင်နီဒေသအတွင်း ဖြစ်ပွားနေသည့် မြေယာသိမ်းဆည်းမှုကိစ္စကို တင်ပြသွားမည်ဟု ကရင်နီအမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ–KNPP က ပြောသည်။

KNPP အတွင်းရေးမှူး(၁) ခူဦးရယ်က "ကျနော်တို့ အစိုးရ ကိုယ်စားလှယ်တွေနဲ့ ထပ်တွေ့ဖို့ရှိတယ်။ ပြင်ဆင်ထားတာကတော့ အများကြီးရှိတာပေါ့။ အဲဒီမှာ ကျနော်တို့ ကရင်နီဒေသအတွင်းမှာ ဒေသခံတွေရဲ့ လယ်ယာခြံမြေတွေကို သိမ်းဆည်းနေတဲ့ကိစ္စကိုပါ အသေးစိတ် ထပ်ဆွေးနွေးဖို့ရှိတယ်။" ဟု ပြောသည်။

ကရင်နီပြည်နယ်အတွင်း၌ စစ်တပ်မှ တပ်ရင်းတည်ဆောက်ခြင်း၊ တန်းမြှင့်လေ့ကျင့်ရေးကျောင်း တည်ဆောက်ခြင်း၊ စက်မှုဇုံတည်ဆောက်ခြင်း၊ ကုမ္ပဏီမှ ဘိလပ်မြေစက်ရုံ တည်ဆောက်ရန်ဆိုပြီး ဒေသခံတို့ ပိုင်ဆိုင်သည့် လယ်ယာခြံမြေကေပေါင်း မြောက်များစွာကို ထိုဒေသတွင် အခြေစိုက်သည့် စစ်တပ်က သိမ်းဆည်းထားသလို ထပ်မံသိမ်းဆည်းရန်အတွက် တိုင်းတာထားမှုများလည်း ရှိနေသည်။

KNPP သည် ဒုတိယအကြိမ် မြန်မာအစိုးရ ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်ရေး ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တို့နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့စဉ်က အပစ်ခတ်ရပ်စဲရေးအပြင် ကရင်နီပြည်သူလူထုအတွက် ပြန်လည်နေရာချထားနိုင်ရေးနှင့် ကရင်နီဒေသအတွင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ ဒေသခံများကို အသိပေးဘဲ ယာမြေသိမ်းဆည်းမှု စသည့် အချက်များကို ယေဘုယျ ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

ခူးဦးရယ်က "ယခင်တွေ့ဆုံခဲ့တုန်းကလည်း မြေယာသိမ်းဆည်းမှုကိစ္စကို အခုလို နိုင်ငံရေးတည်ငြိမ်မှု မရှိသေးတဲ့အချိန်မှာ စီမံကိန်းတည်ဆောက်မှုတွေ ရပ်တန့်ထားပေးဖို့ တင်ပြတာရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ (အစိုးရကိုယ်စားလှယ်) ဘက်က ပြန်ပြောတာက သွားနေတဲ့ စီမံကိန်းတွေ ရပ်ဖို့ဆိုတာက ခက်တာပေါ့တဲ့။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီကိစ္စ ညှိပေးမယ်။ ဆွေးနွေးပေးမယ်လို့ ပြောတယ်။ အခုတခါလည်း အဲဒါကို အသေးစိတ် ဆွေးနွေးမှာပါ။" ဟု ဆိုသည်။

ဒေသခံ ကရင်နီပြည်သူများသည် အဓိကအားဖြင့် တောင်ယာစိုက်ပျိုးခြင်း၊ ပြောင်းဖူး၊ နှမ်း၊ မြေပဲစိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုကြပြီး ယခုလို လယ်ယာခြံမြေများ အကြိမ်ကြိမ် သိမ်းဆည်းခံရသည့်အတွက် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခက်အခဲ ရင်ဆိုင်နေကြရသည်။

ကရင်နီအမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီသည် လာမည့် မတ်လ ပထမအပတ်တွင် အစိုးရ၏ ငြိမ်းချမ်းရေးကိုယ်စားလှယ်များနှင့် တတိယအကြိမ် တွေ့ဆုံရန်ရှိပြီး အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက် ရရှိရေးအတွက် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြမည် ဖြစ်သည်။

ကရင်နီအမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီနှင့် မြန်မာအစိုးရ ငြိမ်းချမ်းရေးကိုယ်စားလှယ်တို့သည် ပထမကြိမ်အဖြစ် ၂၀၁၁ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂၉ရက်နေ့က ထိုင်းနိုင်ငံ၊ မယ်ဆိုင်မြို့တွင် တွေ့ဆုံခဲ့ကြပြီး နှစ်ဖက် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး ဆွေးနွေးပွဲပြုလုပ်ရန် ဆက်သွယ်ရေးရုံး ဖွင့်လှစ်ထားရှိရန်၊ လက်နက်မပါဘဲ နယ်မြေဖြတ်ကျော်ခွင့်အပြင် ဗဟိုအစိုးရနှင့် ဆွေးနွေးရန်၊ အချိန်နှင့် တွေ့ဆုံမည့် နေရာသတ်မှတ်ချက်ကို အစိုးရ ကိုယ်စားလှယ်ဘက်မှ တင်ပြဆွေးနွေးခဲ့သည်။

ဒုတိယအကြိမ်အဖြစ် ချင်းမိုင်မြို့တွင် တွေ့ဆုံခဲ့ရာ အစိုးရ ငြိမ်းချမ်းရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို ပြည်ထောင်စုအဆင့် ရထားပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီး ဦးအောင်မင်း ဦးဆောင်ပြီး အတွင်းရေးမှူး(၁) ခူဦးရယ်၊ အတွင်းရေးမှူး(၂) ဦးအောင်ဆန်းမြင့်နှင့် ပလုရယ် ပါဝင်သည့် ကရင်နီအမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ ငြိမ်းချမ်းရေး ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို ကာကွယ်ရေးစစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ဘီထူး ဦးဆောင်ခဲ့သည်။

❑

ကချင်ဒုက္ခသည်ကို ကျပ်သိန်း ၁၀၀ ဒေါ်စု လှူမည်

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ရက်၊ ၂၀၁၂။
စောခါးစူးညား (ကေအိုင်စီ)

မြန်မာအစိုးရစစ်တပ်နှင့် ကချင်လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့–KIA တို့၏တိုက်ပွဲကြောင့် ရွာစွန့်ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေရသည့် ကချင်ဒုက္ခသည်များအတွက် ရည်ရွယ်၍ မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီ ခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က ကျပ်သိန်း ၁၀၀ လှူဒါန်းမည်ဟု သိရသည်။

NLD ၏ ပြောခွင့်ရ ဦးဥာဏ်ဝင်းက "ဒေါ်စုလှူတဲ့ငွေကို သွားပေးဖို့ မန္တလေးက NLD အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်တဲ့ ဒေါ်ဝင်းမြမြက ဦးဆောင်ပြီး အဖွဲ့နဲ့ ဒီနေ့ ကချင်ပြည်နယ်ဘက်ကို ထွက်သွားပြီး။ ရန်ကုန်မှာ ကတော့ ပိုက်ဆံ၊ ပစ္စည်းတွေနဲ့ အနေးထည်တွေ၊ စောင်တွေနဲ့ ထည့်ပေးလိုက်တယ်။ မန္တလေးကတော့ ဘာပါသွားလဲမသိဘူး။" ဟု ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

သို့သော် ကချင်ပြည်နယ်၏ မည်သည့်မြို့နယ်တွင် သွားရောက်ကူညီရန် ၎င်းတို့အနေဖြင့် နေရာအတိအကျမသိရသေးကြောင်း၊ ခရီးစဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ ကြာမြင့်မည့် ရက်ကို မပြောနိုင်သေးကြောင်း သူကဆက်ပြောသည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် ယခုလ ၂၃ရက်နှင့် ၂၄ရက်နေ့တွင် ကချင်ပြည်နယ် မိုးကောင်းမြို့နယ်ရှိ နန့်တီးကျေးရွာမှာ နိုင်ငံရေးဟောပြောပွဲကျင်းပရန် အစီအစဉ်လည်း ရှိသည်။

"အခု ဒေါ်စုလှူတဲ့ငွေဟာ သူ့ခရီးစဉ်နဲ့တော့ ဘာမှမပတ်သက်ဘူး။ စစ်ဘေးဒဏ်ကြောင့် ဒုက္ခရောက်နေတဲ့ ကချင်ဒုက္ခသည်တွေကို ကူညီတာ သက်သက်ပါ။" ဟု ဦးဥာဏ်ဝင်းက ရှင်းပြသည်။

KIAသည် မြန်မာအစိုးရနှင့် ၁၇နှစ်ကြာ အပစ်အခတ်အရပ်စဲရေး သဘောတူညီမှုရရှိပြီးနောက်ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၁ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် နှစ်ဖက်တိုက်ပွဲများ ပြန်လည်ဖြစ်ပွားသောကြောင့် လက်ရှိ ကချင်ပြည်နယ်နှင့် တရုတ်နိုင်ငံ နယ်စပ်တစ်လျှောက်တွင် ကချင်ဒုက္ခသည်လေးသောင်းခွဲဝန်းကျင် ခိုလှုံနေထိုင်

နေရကြောင်း ကချင်ဒုက္ခသည်များ ကော်မတီထံမှ သိရသည်။

တရုတ်နိုင်ငံဘက်တွင် ကချင်ဒုက္ခသည်စခန်း ၁၉ခုနှင့် ကချင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ လိုင်ဇာ၊ မန်စီ၊ မိုင်ဂျာယန်၊ လွယ်ဂျယ်၊ ဒေါ့ဖုယန်၊ ဝိုင်းမော်နှင့် မန်ဝင်းကြီးမြို့နယ်များတွင် ဒုက္ခသည်စခန်းပေါင်း ၄၀ ကျော် ရှိသည်ဟုလည်း ၎င်းအဖွဲ့က ဆိုသည်။ ❑

ထိုင်းအာဏာပိုင်များ တရားမဝင် မြန်မာအလုပ်သမား ၂၀၀ခန့်ကို ဖမ်းဆီး

ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ဖိရက်၊ ၂၀၁၂။
ရွှေသိုက်တော (ကေအိုင်စီ)

ထိုင်း–မြန်မာနယ်စပ်တာ့ခ်ခရိုင်ရှိ မဲဆောက်ဈေးကြီးကို ယနေ့နံနက်လင်းအားကြီးအချိန်၌ ထိုင်းအာဏာပိုင်များက ရှောင်တခင် ဝင်ရောက်စစ်ဆေးခဲ့ရာ တရားမဝင် မြန်မာအလုပ်သမားများနှင့် မူးယစ်ဆေးဝါ သုံးစွဲထားသူများ အပါအဝင် မြန်မာနိုင်ငံသား ၂၀ဝဦးခန့် ဖမ်းဆီးခံခဲ့ရသည်။

မဲဆောက်ဈေးမှ မြန်မာစားသောက်ကုန်ရောင်းသည့် ဦးစိန်က "ဒီနေ့မနက် ၅နာရီခွဲလောက်မှာ ထိုင်းရဲ၊ ထိုင်းစစ်တပ်နဲ့ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့က ဈေးထဲမှာ ရှောင်တခင် ဝင်စစ်တာ မြန်မာ ၂၀ဝ လောက် အဖမ်းခံရတယ်။ ကျနော်တို့ဆိုင်ကလည်း တစ်ယောက်ပါ သွားတယ်။" ဟု ပြောသည်။

ထိုင်းအာဏာပိုင်များက တရားမဝင် နေထိုင်သူများကို ဖမ်းဆီးခဲ့သည့်အပြင် ဈေးအတွင်း မသက်ဒီသည့်နေရာများကိုလည်း မူးယစ်ဆေးဝါး ရှာဖွေစစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲသည့် မြန်မာအလုပ်သမားအချို့ကိုလည်း ဖမ်းဆီးသွားခဲ့သည်။

မဲဆောက်ဈေးရှိ ဝက်သားလက်ကား ဖြန့်ချီသည့်ဆိုင်မှ ကိုအညာသားက "ကျနော်တို့ အသိ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်နဲ့ ဝက်သားလိုက်ပို့တဲ့လူက ဆေးမင်ကြောင်တွေ ထိုးထားတာ အများကြီးပဲ။ သူ့ကို မသက်ဒီလို့ ဆီးစစ်လိုက်တော့ မူးယစ်ဆေး သုံးထားတာတွေ့လို့ ဖမ်းသွားတယ်။ သူ့နဲ့အတူ အခြားလူတွေလည်း အဖမ်းခံရတာတွေရှိတယ်။" ဟု ပြောသည်။

ဖမ်းဆီးခံရသူများကို ထိုင်းအာဏာပိုင်များက ထိုင်းလူဝင်မှု ကြီးကြပ် ရေးဌာနသို့ လွှဲပြောင်းပေးပြီး မြန်မာနိုင်ငံ မြဝတီဘက်သို့ ပြန်လည်ပို့ဆောင်သွားမည်ဖြစ်ကာ မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲသူများကို တရားဥပဒေအရ အရေးယူသွားမည်ဟု မဲဆောက်မြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေးရုံးမှ တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက ပြောသည်။

Photo-KIC

ထိုင်းစစ်တပ်များ မဲဆောက်မြို့ဈေးကို ဝင်ရောက်စစ်ဆေးနေစဉ်

မဲဆောက်အပါအဝင် တာ့ခ်ခရိုင် ၉မြို့နယ်အတွင်း ရှေ့ပြောင်းမြန်မာအလုပ်သမား ၄သိန်းခန့် အလုပ်လုပ်ကိုင်လျက်ရှိပြီး တရားဝင် အလုပ်လုပ်ကိုင်ခွင့်အတွက် အလုပ်သမားမှတ်ပုံတင်ထားသည့် အရေအတွက်မှာ ၅သောင်းခန့်သာရှိသည်ဟု ထိုင်းအလုပ်သမားရုံး၏ စာရင်းများတွင် ဖော်ပြထားသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံခြားသားအလုပ်သမားများကို ပြုလုပ်ပေးသည့် တနှစ်သက်တမ်းရှိ အလုပ်လုပ်ကိုင်ခွင့်လက်မှတ်ကို ယခုလ ကုန်မှစ၍ သက်တမ်းတိုးပေးတော့မည် မဟုတ်သည့်အတွက် တရားမဝင် ဆက်လက် နေထိုင်သူများကို လိုက်လံဖမ်းဆီးကာ နေရပ်ပြန်ပို့မည်ဟု ယခင်လက ထိုင်းအလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာနက ကြိုတင်ကြေညာထားသည်။

သို့သော် ထိုင်းအစိုးရ၏ ညွှန်ကြားချက်အရ နိုင်ငံခြားသားအလုပ်သမားများ၏ နိုင်ငံသားစိစစ်မှုလုပ်ငန်း အဆင်ပြေ ချောမွေ့စေရေးအတွက် အလုပ်သမားလက်မှတ် သက်တမ်းကုန်ဆုံးမည့်ကာလကို နောက်ထပ်အချိန် ၄လ ထပ်မံတိုးမြှင့်ပေးလိုက်သည့်ဟု ယခုလ ၁၂ ရက် နေ့ရက်စွဲဖြင့် ထိုင်းအလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာနက ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ထိုင်း–မြန်မာနယ်စပ်များတွင် မြန်မာအလုပ်သမားများ အလုပ်သမားမှတ်ပုံတင်ပြုလုပ်ရန်အတွက် ချင်းရိုင်ခရိုင်၊ တာ့ခ်ခရိုင်၊ ရနောင်းခရိုင်တို့ကို နှစ်ဘက်အစိုးရများက သတ်မှတ်ပေးထားသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်းပိုင်းတွင် ရောက်ရှိနေသည့် မြန်မာအလုပ်သမားများအတွက် အလုပ်သမားမှတ်ပုံတင်ရန် နေရာ၅ခု တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ပေးနိုင်ရေးအတွက် ဘန်ကောက်၊ စမ္ပတ်စခေါ(မဟာချိုင်း)၊ စမ္ပတ်ပရာကန်၊ ဆူရတ်ဌာနီနှင့် ချင်းမိုင်တို့ကို သတ်မှတ်ပေးထားသည်ဟု သိရှိရသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံတွင် လက်ရှိ ရှေ့ပြောင်းမြန်မာအလုပ်သမား ၂သန်းခန့်ရှိသည့်အနက် တရားဝင် အလုပ်လုပ်ကိုင်ခွင့် ယာယီနိုင်ငံကူးလက်မှတ်ကိုင်ဆောင်သူမှာ ၇သိန်းခန့်ရှိပြီး ယာယီနိုင်ငံကူးလက်မှတ် ရရှိရေးလျှောက်ထားသူမှာ ၁သိန်းခွဲခန့်ရှိသည်ဟု ထိုင်းအလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာနက ပြောသည်။

❑

ပဒိုမန်းရှာ ၄နှစ်ပြည့် အောက်မေ့ဖွယ် အခမ်းအနားနှင့် ဝတ်ဆုတောင်းပွဲကျင်းပ

ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၄ရက်၊ ၂၀၁၂။
စောခါးစုးညား (ကေအိုင်စီ)

ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (ကေအဲန်ယူ)၏ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်ဟောင်း ပဒိုမန်းရှာလားဖန်း လုပ်ကြံခံရခြင်း ၄နှစ်ပြည့် အောက်မေ့ဖွယ် အခမ်းအနားနှင့် ဝတ်ပြုဆုတောင်းပွဲတစ်ခုကို ထိုင်း–မြန်မာနယ်စပ်တနေရာတွင် ယနေ့ပြုလုပ်ကျင်းပခဲ့ရာ လူထုပရိသတ် ၅၀ဦးကျော် တက်ရောက်ခဲ့သည်။

မြန်မာစစ်အာဏာရှင် အစိုးရအား ဆန့်ကျင်တော်လှန်ရာတွင် သဘောထားပြတ်သားသူဟု လူသိများခဲ့သည့် ပဒိုမန်းရှာသည် ၂၀၀၈ ခုနှစ်က လုပ်ကြံခံရပြီးနောက် ၎င်းကို ချစ်ခင်လေးစားကြသည့် ကရင်လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းနှင့် မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီအင်အားစု အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးတို့က စုပေါင်း၍ ယခုလို ပဒိုမန်းရှာ အောက်မေ့ဖွယ်အခမ်းအနား ပြုလုပ်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။

ကေအဲန်ယူ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ပဒိုစောသမိန်ထွန်းက "ပဒိုမန်းရှာဟာ ကရင့်တော်လှန်ရေးအပြင် ၈۰အရေးအခင်း ဖြစ်ပွားပြီး ကေအဲန်ယူနယ်မြေရောက်လာတဲ့ ကျောင်းသားတွေကို နိုင်ငံရေးလမ်းပြပေးခဲ့တယ်။ ဒါ့အပြင် ဘဝတူတိုင်းရင်းသားအဖွဲ့တွေကိုလည်း စည်းရုံးနိုင်ခဲ့သူဖြစ်တယ်။" ဟု ပြောသည်။

ထို့အပြင် သူသည် ကေအဲန်ယူ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်သည်နှင့် အမျှ စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို ဆန့်ကျင်ရာတွင် ကေအဲန်ယူ မူလမ်းစဉ်အတိုင်း လုပ်ကြံခံရသည်အချိန်အထိ မယိမ်းမယိုင်ဘဲ ပြတ်ပြတ်သားသား လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် နောင်လာနောက်သားများ စံနမူနာယူရမည်ဟု သူက ဖြည့်စွက်ပြောဆိုသည်။

ပဒိုမန်းရှာသည် ၁၉၆၂ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၌ ပညာသင်ကြားရင် ဆဲဗင်ဇူလိုင်ကျောင်းသား အရေးအခင်းတွင် ပါဝင်ခဲ့သူတစ်ဦးဖြစ်သည်။ ၁၉၆၆ခုနှစ်တွင် သမိုင်းဘာသာရပ်ဖြင့် ဘွဲ့ရရှိခဲ့သည့် ခေတ်ပညာတတ်တစ်ဦးဖြစ်သည်။

ထိုင်း–မြန်မာနယ်စပ် အခြေစိုက် လူ့ဘောင်သစ်ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ–DPNSမှ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ ဦးအောင်မိုးဇော်က "အခု ဆရာ (ပဒိုမန်းရှာ)တော့ မရှိတော့ဘူးပေါ့နော်။ ဒေါ်လေး(နမ့်ရွှေကျင်)လည်း မရှိတော့ဘူးပေါ့နော်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ ချစ်မြတ်နိုးတဲ့ တော်လှန်ရေး ပြီးဆုံးတဲ့အထိ ကျနော်တို့ ဆက်ပြီး တော့ ဆောင်ရွက်သွားမယ်လို့ ဒီနှစ်ပြည့်အခမ်းအနားမှာ ကတိပေးပါတယ်။" ဟု ပြောသည်။

၈۰۸အရေးခင်းဖြစ်ပွားခဲ့ကေအဲန်ယူ တော်လှန်ရေးနယ်မြေသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည့် ဦးအောင်မိုးဇော်သည် ပဒိုမန်းရှာနှင့် အနီးကပ်နေထိုင်ခဲ့ဖူးသူဖြစ်ပြီး ထိုကဲ့သို့ နေထိုင်ခွင့်ရခြင်းသည် နိုင်ငံရေးအသိပညာများစွာ တိုးတက်ခဲ့သည့်အပြင် အတူတကွ လက်တွဲကာ နိုင်ငံရေးလုပ်ခွင့်ရခဲ့သည့်အပေါ် ကံကောင်းကြောင်း သူက ပြောဆိုသည်။

ပဒိုမန်းရှာသည် ၁၉၆၃ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း ကေအဲန်ယူသို့ ရောက်ရှိလာသောအခါ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အင်အားစုများ အပါအဝင် မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီအင်အားစုများနှင့် မဟာမိတ်အဖြစ် ဆက်ဆံရာတွင် ပေါ်ပြစ်ချောမွေ့သူ တစ်ဦးဟုလည်း သတ်မှတ်ခံထားရသူ ဖြစ်သည်။

ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၀၈ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၄ရက်နေ့က ပဒိုမန်းရှာကို အမည်မသိ သေနတ်သမား ၂ဦးက ၎င်းနေထိုင်ရာ ထိုင်းနိုင်ငံ မဲဆောက်မြို့နေအိမ်၌ လာရောက်ပစ်ခတ်ခဲ့သည်။

ယင်းသို့လုပ်ကြံခံရကာ သေဆုံးသည့်နေ့တွင်ပင် ပဒိုမန်းရှာလားဖန်း၏ ကျန်ရစ်သူသားသမီးများဖြစ်ကြသော စောစေးစေးဖန်း၊ နမ့်ဘွားဘွားဖန်း၊ နမ့်ဇိုယာဖန်းနှင့် စလုံ့ဖန်းတို့က ကွယ်လွန်သူ ဖခင်နှင့် မိခင်တို့ကို ရည်စူး၍ ဖန်းဖောင်ဒေးရှင်းကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး နှစ်စဉ် ပဒိုမန်းရှာ လူငယ်ခေါင်းဆောင်ဆုကို ချီးမြှင့်ပေးခဲ့သည်။ ❑

KNUတပ်မဟာ (၆)တွင် ၆၄နှစ်မြောက် ကရင်အမျိုးသားနေ့စည်ကား

ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ရက်၊ ၂၀၁၂။
စောခါးစုးညား (ကေအိုင်စီ)

ဖေဖော်ဝါရီ ၁၁ရက်နေ့တွင် ကျရောက်သည့် ၆၄နှစ်မြောက် ကရင်အမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားကို ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး KNU ထိန်းချုပ်နယ်မြေ ဒူးပလာယာခရိုင်၊ တပ်မဟာ(၆) နယ်မြေတစ်နေရာတွင် ကျင်းပရာ စည်ကားလျက်ရှိသည်ဟု သိရသည်။

ကရင်ပြည်နယ်၊ ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ်အတွင်းတွင် ပြုလုပ်သည့် အဆိုပါအခမ်းအနားတွင် မနက် ၆နာရီခွဲမှ ၉နာရီအထိ KNU နယ်မြေတပ်ဖွဲ့များမှ ဦးစီးကျင်းပခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး သံဃာ အပါအဝင် လူထုတစ်ထောင်ဝန်းကျင် တက်ရောက်ခဲ့သည်ဟု KNU ဒူးပလာယာခရိုင် အတွင်းရေးမှူး စောလစ္စတန်က ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

တဆက်တည်း၌ပင် ယခုနှစ်ပြုလုပ်သည့် ကရင်အမျိုးသားနေ့၌ အခမ်းအနား မကျင်းပမီ တစ်ရက်နှင့် ကျင်းပသည့်နေ့ဖြစ်သည့် ညအချိန်တွင် အဆိုပါဒေသအသီးသီးမှ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူ လူငယ်များက ကရင်အမျိုးသား သီချင်းများ သီဆိုခြင်း၊ ဒုံးယိမ်းကပြခြင်းနှင့် ကရင်ရိုးရာပြဇာတ်လမ်းတိုများ စသည်ဖြင့် တက်ရောက်လာသည့် ပရိသတ်များကို တင်ဆက်ဖျော်ဖြေခဲ့သည်။

တက်ရောက်လာသူ အသက် ၄၉နှစ်အရွယ် နော်ဖီးခယ်က "ကျမဘဝတစ်သက်တာမှာ ဒီလိုအမျိုးသားနေ့တက်ခွင့်ရတာ ဒါပထမဦးဆုံးပဲ။ ကျမအရမ်းလည်းပျော်တယ်။ ဂုဏ်လဲယူမိတယ်။ နောက်တက်လာတဲ့ လူတွေထဲမှာ လူငယ်တွေ အများဆုံး တက်လာတာတွေ့ရတော့ အားတက်မိတယ်။" ဟု ရှင်းပြသည်။

"အရင်နှစ်ကဆိုရင် ကျနော်တို့ ဒီလောက်ကြီးကြီးလုပ်တာ မရှိဘူး။ ရှိသလောက် နီးစပ်ရာလူတွေနဲ့ ပူးပေါင်းပြီး လုပ်လိုက်တာပဲ။ ဒီနှစ်တော့ ရွာတွေ တော်တော်များများကိုဖိတ်တော့ ပိုပြီးစည်ကားသွားတာပေါ့။" ဟု ပြောဆိုသည်။

ၛင်းကရင့်အမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားတွင် KNU ခေါင်းဆောင်အချို့ အပါအဝင် နတ်ချောင်းဗျား၊ အလယ်နတ်ချောင်၊ ကစ၊ ကစဖိုးခီး၊ ကြံစိန်၊ ကြခတ်ချောင်း၊ တုလေကုန်း၊ ခုတ်ကွား၊ တဂေး၊ မဲ့ကတော၊ ဒါလီ၊ ရွှေဒိုး၊ ပိစခတ်၊ ကြာအင်း၊ ကြခတ်ချောင်းဝ စသည့်ကျေးရွာများမှ ပြည်သူများ တက်ရောက်အားပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အခမ်းအနား၌ KNU တပ်မဟာ(၆)မှ စစ်ဆင်ရေးမှူး ဗိုလ်မှူးကြီး စောဂျိုးဆွာ၊ ခရိုင်အတွင်းရေးမှူး စောလစ္စတန်၊ ဝင်းရေးမြို့နယ် အတွင်းရေးမှူး စောမောင်ရွှေတို့ တက်ရောက်ခဲ့ပြီး လူထုများအား ကရင့်အမျိုးသားနေ့ ဖြစ်ပေါ်လာပုံသမိုင်းနှင့် လက်ရှိ KNU နှင့် မြန်မာအစိုးရ သစ်တို့၏ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲ ပဏာမအဆင့်အခြေအနေများကို ရှင်းလင်းပြောကြားခဲ့သည်။

အခမ်းအနားတက်ရောက်လာသူအားလုံးက ပြည်တွင်းစစ်အလိုမရှိ၊ လူမျိုးရေးအဓိကရုဏ်း အလိုမရှိ၊ စစ်အစိုးရ စစ်အာဏာရှင် စနစ်ကျဆုံးရမည်။ ဒီမိုကရေစီစနစ် ဖြစ်ထွန်းအောင်မြင်ရမည်။ ပြည်ထောင်စု အစစ်အမှန် ပေါ်ထွန်းစေရမည်နှင့် ပြည်တွင်းစစ်မီး ချုပ်ငြိမ်းစေရမည် စသည့်ကြေးကြော်သံတို့ဖြင့် အခမ်းအနားကို အဆုံးသတ်ခဲ့ကြသည်။

၁၉၄၈ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၁ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကရင်လူထု ၄သိန်းကျော်က ဖဆပလ အစိုးရအား ကရင်ပြည်ချက်ချင်းပေး၊ ကရင်တစ်ကျပ် ဗမာတစ်ကျပ် ချက်ချင်းပြ၊ လူမျိုးရေးအဓိကရုဏ်း အလိုမရှိ၊ ပြည်တွင်းစစ်အလိုမရှိ ဟူ၍ ကြေးကြော်သံ ၄ချက်ဖြင့်အသံတိတ် ချီတက် ဆန္ဒထုတ်ဖော်ခဲ့ကြသည်။

ကရင်အမျိုးသားတရပ်လုံးက ထိုနေ့ကို အစွဲပြု၍ "ကရင်အမျိုးသားနေ့"ဟု သတ်မှတ်ကာ နှစ်စဉ် ဖေဖော်ဝါရီ ၁၁ရက်နေ့ရောက်တိုင်း ဂုဏ်ပြု အခမ်းအနားကျင်းပခဲ့ကြသည်မှာ ယခုအချိန်ထိပင်ဖြစ်သည်။ ❑

ကေအဲန်ယူတပ်မဟာ (၂)နယ်မြေအတွင်း အစိုးရစစ်တပ်မှ ရိက္ခာတင်ကား ၁၅၀စီး ထပ်မံရောက်ရှိ

ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၀ရက်၊ ၂၀၁၂။
စောသိန်းမြင့် (ကေအိုင်စီ)

ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU)တပ်မဟာ(၂)နယ်မြေရှိ ကရင်ပြည်နယ်၊ သံတောင်မြို့နယ် ဘောဂလိဒေသဘက်တွင် အစိုးရတပ်၏ ရိက္ခာတင်ကား ၁၅၀စီးထပ်မံရောက်ရှိလာသည်ဟု သိရသည်။

ဗိုလ်မှူးချုပ်ဝင်းဘိုရွှေ ဦးဆောင်သည့် အစိုးရစစ်တပ် တပ်မ(၆၆)မှ စစ်ရိက္ခာတင်ကား ၇၀စီးသည် ဖေဖော်ဝါရီလ ၅ရက်နေ့နှင့် ၇ရက်နေ့တွင် တောင်ငူမြို့နယ်၊ ဘောဂလိဒေသသို့ ရောက်ရှိလာပြီး (၈)ရက်နေ့ ညနေတွင်လည်း ရိက္ခာတင်ကား ၈၀စီး ထပ်မံရောက်ရှိလာသည်ဟု ဒေသခံတစ်ဦးက ပြောသည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ရက်နေ့မှစပြီး ယနေ့အချိန်ထိ မြန်မာစစ်တပ်သည် ဘောဂလိကြီး၊ မောင်းတိုင်ကြီး၊ ဘူးဆာခီးရှိ ၎င်းတို့ အခြေစိုက်စခန်းများသို့ ရိက္ခာပို့ပေးရာတွင် ဒေသခံရွာသားများ၏ ဆိုင်ကယ်များအား ချောဆွဲနေကြသည်ဟု ဒေသခံများ၏ ပြောပြချက်အရ သိရသည်။

ရိက္ခာပို့ဆောင်နေသည့် အစိုးရ စစ်ဗိုလ်တစ်ဦးက "ဒီနယ်မြေက စစ်ဆင်ရေးနယ်မြေ၊ မင်းတို့ကို ငါတို့ခိုင်းချင်သလို ခိုင်းလို့ရတယ်။ အခု ကေအဲန်ယူနဲ့ ငါတို့နားလည်မှုရထားတော့ ဒီလိုသယ်ခိုင်းဖို့ကိုလည်း ကေအဲန်ယူနဲ့ နားလည်မှု ရထားပြီးသား။" ဟု ချောဆွဲခံရသည့် ရွာသားများအား ပြောကြားမှုကို ကိုးကား၍ ဒေသခံတစ်ဦးက ပြန်ပြောသည်။

အစိုးရစစ်တပ် တပ်မ(၆၆)သည် ဘောဂလိဒေသတွင် ယခုလဆန်းပိုင်းတွင်လည်း ရာနှင့်ချီသည့် ရိက္ခာတင်ကားများ ပို့ဆောင်ရာတွင် ဒေသခံများ၏ ဆိုင်ကယ်များကို ရိက္ခာသယ်ပို့ခိုင်းသည့်အပြင် မော်ချီး–တောင်ငူသွားသည့် ကားလမ်းတွင်လည်း တောမီးရှို့ခြင်းများ လမ်းဘေးတလျှောက် လုပ်ဆောင်နေသောကြောင့် ရွာသားများ၏ ဖာလာခြံ၊ ကွမ်းခြံ၊ အုန်းခြံ၊ ဘူးရင်းခြံ၊ မင်းကွတ်ခြံများမှာ မီးလောင်ကျွမ်း ခံရသည်။

ဇန်နဝါရီလ ၁၂ရက်နေ့က အစိုးရနှင့် ကေအဲန်ယူ ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်ရေးအဖွဲ့တို့ ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့တွင် ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးခဲ့ရာ ၎င်းတွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုတွင် နှစ်ဘက်ပစ်ခတ်မှုများ ရပ်ဆိုင်းရေးအပါအဝင် ပြည်နယ်အဆင့် ပဏာမသဘောတူညီချက် (၅)ချက်ဖြင့် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။

ထို့နောက် အစိုးရစစ်တပ်ဘက်မှ ကေအဲန်ယူလှုပ်ရှားရာ နယ်မြေများတွင် စစ်ရိက္ခာပို့ဆောင်မှုများနှင့်အတူ စစ်တပ်အင်အားတိုးချဲ့မှုများ ဆက်တိုက်လုပ်ဆောင်လျှက်ရှိသည်။

အစိုးရစစ်တပ်ဘက်မှ ယခုလို စစ်ရိက္ခာပို့ဆောင်မှုများ အဆက်မပြတ်လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် အစိုးရနှင့် ကေအဲန်ယူတို့အကြား ရရှိထားသည့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး ပဏာမသဘောတူညီချက်ကို အချိန်မရွေး ပျက်ပြယ်သွားနိုင်ကြောင်း စစ်ရေးလေ့လာသူများက သုံးသပ်ကြသည်။ ❑

စစ်ပွဲများ ရပ်ရန်၊ တန်းတူညီမျှရေးရှိရန် ကွင်တားနားကို တိုင်းရင်းသားများ တင်ပြမည်

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂ရက်၊ ၂၀၁၂။
နန်းသူးလေ (ကေအိုင်စီ)

မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ လူ့အခွင့်အရေး အထူးကိုယ်စားလှယ် မစ္စတာသောမတ်စ်အိုဟေးကွင်တားနားနှင့် သောကြာနေ့တွင် တွေ့ဆုံမည့် ၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲ အနိုင်ရတိုင်းရင်းသားပါတီခေါင်းဆောင်များက တိုင်းရင်းသားနယ်မြေများတွင် ဖြစ်နေသော စစ်ပွဲများရပ်တန့်ရန်နှင့် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်ခံနေရမှုများကို အဓိကထား တင်ပြဆွေးနွေးသွားမည်ဟု ဆိုသည်။

တိုင်းရင်းသားနယ်မြေများတွင် စစ်ပွဲများကြောင့် ထွက်ပြေးပုန်းရှောင်နေရသည့် ပြည်သူများ၏ အခြေအနေများ၊ လယ်ယာမြေများကို အဓမ္မ အသိမ်းခံမှုများနှင့် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်ခံနေရမှုများကို တင်ပြသွားမည်ဟု ကွင်တားနားနှင့် တွေ့ဆုံမည့် ရခိုင်အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (ALD)မှ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး ဦးအေးသာအောင်က ပြောသည်။

၎င်းက "အဓိကတော့ ပြည်တွင်းစစ်ကို အကြောင်းပြပြီး အိမ်တွေမီးရှို့တာ၊ လူတွေကို မတရားဖမ်းပြီးတော့ နှိပ်စက်တာ၊ အမေးမြန်းမရှိပဲ ဖမ်းဆီးသွားတာ တချို့ဆို ပျောက်ဆုံးနေတာ၊ လူအများကြီး ဒုက္ခသည်စခန်းတွေမှာ ဒုက္ခရောက်နေကြတာတွေကို ပြောဆိုသွားမှာပါ။" ဟု ပြောသည်။

ထို့အပြင် မလွတ်မြောက်သေးသည့် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများကို ပြန်လွှတ်ပေးရန်နှင့် လွှတ်လပ်စွာ ခရီးသွားလာခွင့်များရရှိကြရန် ဆွေးနွေးသွားမည်ဟု ဇိမီးအမျိုးသားကွန်ဂရက် (ZNC)ဥက္ကဋ္ဌ ဦးပူကျင့်ရှန်းထန်က ပြောသည်။

အစိုးရဘက်မှ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးဆွေးနွေးမှုများကို ကချင်၊ ကရင်၊ သျှမ်းစသဖြင့် သီးခြားတွေ့ဆုံမှုများ မပြုလုပ်ဘဲ ပင်လုံညီလာခံလို တိုင်းရင်းသားအားလုံး စုဝေးဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ်ပေးရန် တိုင်းရင်းသားများ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် ပတ်စ်پို့လျှောက်ထားရာတွင် မခွဲခြားဖို့ စသည့်အရေးများလည်း ဆွေးနွေးကြမည် ဖြစ်သည်။

ထိုတွေ့ဆုံမှုမှတဆင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်ခံနေရမှုများ ရှိနေသေးသည်ကို ကုလသမဂ္ဂ အပါအဝင် အာဆီယံနိုင်ငံကြီးများနှင့် နိုင်ငံတကာမှ သိမြင်လာပြီး လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများ ရပ်တန့်သွားရန် အစိုးရအား ဖိအားပေးနိုင်ရန် မျှော်လင့်ကြောင်း ဦးအေးသာအောင်က ယခုလို ပြောသည်။

၎င်းက "အထူးသဖြင့် လက်ရှိအစိုးရက လိုက်နာတာတွေ မလိုက်နာတာတွေကို နိုင်ငံတကာက သိမယ်။ နိုင်ငံတကာက ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆွေးနွေးပြီးတော့ မြန်မာအစိုးရကို ဖိအားပေးမှုတွေ လုပ်နိုင်မှာပါ။" ဟု ဆိုသည်။

မစ္စတာကွင်တားနား၏ ကမ်းလှမ်းချက်အရ သျှမ်းတိုင်းရင်းသားများ ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (SNLD)ဥက္ကဋ္ဌ ဦးခွန်ထွန်းဦး၊ ဇိမီးအမျိုးသားကွန်ဂရက် (ZNC) ဥက္ကဋ္ဌ ဦးပူကျင့်ရှန်းထန်း အပါအဝင် ရခိုင်ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (ALD)မှ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဦးအေးသာအောင်တို့သည် ဖေဖော်ဝါရီလ ၃ ရက်နေ့ညနေပိုင်းတွင် UNDP ရုံး၌ သွားရောက်တွေ့ဆုံမည် ဖြစ်သည်။

မစ္စတာကွင်တားနားသည် မြန်မာနိုင်ငံကို ပြီးခဲ့သည့် ဇန်နဝါရီလ ၃၁ရက်နေ့မှ ဖေဖော်ဝါရီလ ၄ရက်နေ့တွင် ကရင်ပြည်နယ်နှင့် မွန်ပြည်နယ်များတွင် တိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်များနှင့် သွားရောက်တွေ့ဆုံမည်ဖြစ်သည်။

ကွင်တားနား၏ ယခုခရီးစဉ်မှ မြန်မာနိုင်ငံ၏ လူ့အခွင့်အရေး တိုးတက်ပြောင်းလဲမှုတွေ့ရှိချက်များကို စာတမ်းပြုစုပြီး မတ်လတွင် ပြုလုပ်မည့် ၁၉ကြိမ်မြောက် လူ့အခွင့်အရေးကောင်စီ ဆွေးနွေးပွဲတွင် တင်ပြသွားမည်ဖြစ်သည်။ ❑

ပွန်ပြည်သစ်နှင့် အစိုးရပြည်နယ် အဆင့် အပစ်ရပ်စဲရေးပဏာမ သဘောတူညီမှုရရှိ

ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ရက်၊ ၂၀၁၂။
(ကေအိုင်စီ)

မွန်ပြည်သစ်ပါတီနှင့် ပြည်ထောင်စုအဆင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်ရေးအဖွဲ့တို့ ယနေ့တွေ့ဆွေးနွေးရာတွင် အပစ် အခတ်ရပ်စဲရေးအတွက် ပြည်နယ်အဆင့် ပဏာမ သဘောတူညီမှုရရှိခဲ့ပြီး နှစ်ဖက်လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။

ရထားပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီး ဦးအောင်မင်း ဦးဆောင်သော ပြည်ထောင်စုအဆင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်ရေးအဖွဲ့၊ စက်မှုဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စက်မှုလက်မှုပွိုင်ဖြိုးရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးစိုးသိမ်းနှင့် မွန်ပြည်သစ်ပါတီ ဒုဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ရော့စတို့ ဦးဆောင်သည့် (၇)ဦးပါ အဖွဲ့တို့ မွန်ပြည်နယ် မော်လမြိုင်မြို့ကမ်းနားလမ်းရှိ (Strand)ဟိုတယ်တွင် ယနေ့မနက် (၉)နာရီကျော် အချိန်၌ အချက်(၅)ချက်ဖြင့် နှစ်ဖက်သဘောတူ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။

"အချက် (၅)ချက်နဲ့ သဘောတူ လက်မှတ်ထိုးတဲ့သဘောပါ။ ဒီဟာကိုလည်း ကြိုတင်ဆွေးနွေးထားပြီးမှ လက်မှတ်ထိုးတာပါ။ ဒီတခါစာချုပ်စာတမ်းနဲ့ဆိုတော့ ပိုပြီးတော့ ပြည့်စုံမှုရှိပါတယ်။" ဟု မွန်ပြည်သစ်ပါတီ ဒုဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ရော့စက ဆွေးနွေးပွဲအပြီး သတင်းသမားများနှင့် တွေ့ဆုံစဉ် ပြောကြားခဲ့သည်။

ယခုလို မွန်ပြည်သစ်ပါတီနှင့် အစိုးရကိုယ်စားလှယ်တို့ သဘောတူလက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည့် အချက် ၅ချက်မှာ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကိစ္စပြည်ထောင်စုအဆင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးရေး အဖွဲ့နှင့် ဆွေးနွေးရန်အတွက် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ တရားဝင်ဖွဲ့စည်းပေးရန်၊ ဆွေးနွေးမည့်ရက်၊ အချိန်နှင့်နေရာ ညှိနှိုင်းရန်၊ ဆက်ဆံရေးရုံးကို နှစ်ဖက်သဘောတူသည့် သင့်တော်ရာနေရာတွင် (လက်နက်မပါဘဲ)ထားရှိရန်၊ သတ်မှတ်နေရာမှအပ အခြားဒေသသို့ လက်နက်ဖြင့် သွားလာခြင်းမပြုရန်နှင့် သဘောတူညီမှု ရရှိထားသည့် သတ်မှတ်နေရာများ တွင်နေထိုင်ရန်တို့ ဖြစ်သည်။

မွန်ပြည်သစ်ပါတီ၏ တောင်းဆိုချက်များထဲတွင် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးနှင့် နိုင်ငံရေးတွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှု အမြန်ဆုံးလုပ်ပေးရေးစသည့် အချက်များ ပါဝင်သည်ဟု သိရသော်လည်း အသေးစိတ်ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း မရှိပေ။

မွန်ပြည်သစ်ပါတီအနေနှင့် ယခုတွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲမှ နှစ်ဘက်ပဏာမ သဘောတူညီထားမှုကို ဗဟိုကော်မတီသို့ တင်ပြဆွေးနွေးသွားမည်ဖြစ်ပြီး ဖေဖော်ဝါရီ တတိယ အပတ်ခန့်တွင် ထိုပဏာမ သဘောတူထားချက်များကို အတည်ပြုသွားမည်ဖြစ်သည်။

ယခုတကြိမ် အစိုးရကိုယ်စားလှယ်များနှင့် သွားရောက်တွေ့ဆုံခဲ့ကြသည့် မွန်ပြည်သစ်ပါတီဘက်မှ ဒုဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ရော့စ၊ ဒုစစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်မှူးချုပ်လယီကကောင်း၊ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီဝင် နိုင်တလည်၊ မော်လမြိုင်ခရိုင်ဥက္ကဋ္ဌ နိုင်အေးမွန်၊ ထားဝယ်ခရိုင်ဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ဗညားလေး၊ သထုံခရိုင်အတွင်းရေးမှူး နိုင်ဇေနှင့် စစ်ကော်မတီအဖွဲ့ဝင် ဒုဗိုလ်မှူးကြီး ဗညားချမ်းနွန်တို့ ပါဝင်သည်။

ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၁ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၂ရက်နေ့တွင် ပြည်ထောင်စုအဆင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်ရေးအဖွဲ့ ဦးအောင်မင်းဦးဆောင်သောအဖွဲ့နှင့် မွန်ပြည်သစ်ပါတီ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး နိုင်ဟံသာ ဦးဆောင်သည့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တို့ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ စံခလပူရီတွင် ပထမအကြိမ် အပစ်ခတ်ရပ်စဲရေး အလွတ်သဘောဆွေးနွေးခဲ့သည်။

မွန်ပြည်သစ်ပါတီသည် ၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် မြန်မာအစိုးရနှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲခဲ့ပြီး စစ်အစိုးရ၏ နယ်ခြားစောင့်တပ်သို့ ပြောင်းလဲရေးကို လက်မခံသည့်အတွက် ၂၀၁၀ခုနှစ်တွင် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး ပျက်ပြယ်လာခဲ့ရာမှ ယခုတကြိမ်တွင် ထပ်မံ အပစ်ရပ်စဲကြခြင်း ဖြစ်သည်။

လယ်မြေအသိမ်းခံရမည့်အရေး လယ်သမားများ သမ္မတထံ မေတ္တာရပ်ခံစာတင်

ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ရက်၊ ၂၀၁၂။
နန်းသူးလေ (ကေအိုင်စီ)

သျှမ်းပြည်နယ်–တောင်ကြီးမြို့ရှိ ကျေးရွာတချို့တွင် ရာနှင့်ချီသည့် လယ်ယာမြေများကို အစိုးရတပ်မှ တပ်မြေကျောက်တိုင်များ လာရောက်စိုက်ထူထားသဖြင့် ဒေသခံများ လယ်ယာမြေအသိမ်းခံရမည့်အရေး သမ္မတဦးသိန်းစိန်ထံ မေတ္တာရပ်ခံစာတင်ထားကြောင်း သိရသည်။

တောင်ကြီးမြို့နယ် နမ့်ဆိ၊ ပင်ငိုကျေးရွာများမှ လယ်ဧက (၆၁၀)အား တပ်မြေအဖြစ် ကျောက်တိုင် စိုက်ထူထားခြင်းခံရသည့် လယ်သမား (၁၀၇)ဦးနှင့် နောင်လေ၊ ထီဝေါ်၊ ကန်လောင်းနှင့် ထီတယမ် ကျေးရွာများ၏ လယ်မြေဧက (၁၇၀)အား အလံနီစိုက်ထူခြင်းခံနေရသည့် လယ်သမား ၄၄ဦး(စုစုပေါင်း ၁၅၁)ဦးတို့မှ စုပေါင်းပြီး မေတ္တာရပ်ခံသည့် တောင်းဆိုစာများ တင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဒေသခံများသည် သမ္မတထံ စာတင်ရန် သျှမ်းပြည်နယ် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်ဝန်ကြီး ဦးသိန်းမောင်ထံ သွားရောက်တိုင်ပင်မှုများ ရှိခဲ့ပြီး ၎င်း၏ အကြံပြုချက်အရ တောင်ကြီးမြို့နယ် ကြံ့ခိုင်ရေးပါတီမှ တဆင့် ဇန်နဝါရီလ ၃၀ရက်နေ့က သမ္မတထံ စာတင်ခဲ့သည်ဟု ပအိုဝ်လယ်သမားအရေး ကူညီဆောင်ရွက်ပေးနေသည့် တောင်ကြီးမြို့ခံ ခွန်ခမ်းကောင်က ပြောသည်။

ထိုဒေသမှ ပြည်သူများသည် တောင်ယာလုပ်ငန်းဖြင့် အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပြုကြသည်။ အစိုးရမှ ၎င်းလယ်မြေများ သိမ်းလိုက်လျှင် ဒေသခံများ၏ ဘဝ ရပ်တည်ရေးမှာ စိုးရိမ်ရကြောင်း ခွန်ခမ်းကောင်က ယခုလို ပြောသည်။ သူက "ဒီနယ်တဝိုက်က ရွာသူရွာတွေက မြေယာလုပ်ငန်းတွေပဲ လုပ်နေရတာ။ အဲဒီမြေတွေကို သိမ်းသွားမယ်ဆိုရင် သူတို့တော့ ငတ်ပြီးပဲ။" ဟု ပြောသည်။

တပ်မြေအဖြစ် စိုက်ထူထားခံရသည့် မြေယာများတွင် ဂျုံ၊ ကြက်သွန်ဖြူနှင့် ပဲစင်းငုံတို့ကို အဓိက စိုက်ပျိုးကြသည်။ ထိုမြေယာများ အသိမ်းခံရလျှင် ဒေသခံများမှာ တခြားဒေသများတွင် ဘိန်းအစားထိုး စိုက်ပျိုးရမည့်အရေးနှင့် ကျာဘမ်း အလုပ်များ လုပ်ကိုင်လာရမည်ကို စိုးရိမ်နေကြသည်။

ယခင်က ထိုဒေသများတွင် ပင်းပက်သံမဏိစက်ရုံ အမှတ်(၅)မှ ဝန်ထမ်းအိမ်ယာများ တည်ဆောက်ရန် ဒေသခံများ၏ ဆိုင်ခန်းငယ်ပေါင်း ၂၀ခန်းနှင့် လူနေအိမ် ၄ လုံး ရွှေ့ပြောင်းပေးခဲ့ရသည့်အပြင် လယ်ယာမြေ မတရားသိမ်းဆည်းမှုများလည်း ကြုံခဲ့ရဖူးသည်။

ဒေသခံတစ်ဦးက "အရင် အသိမ်းခံရတဲ့ မြေယာတွေအတွက် တချို့လျော်ကြေးရတယ်။ တချို့ကတော့ မရကြဘူး။ ရရင်လည်း အနည်းအပါးပါပဲ။ ဒီငွေလောက်နဲ့ အဆင်မပြေတာတွေများတယ်။" ဟု ဆိုသည်။

ယင်းဒေသတွင် လက်ရှိမြေတစ်ဧကလျှင် အပြင်ပေါက် ဈေးမှာ သိန်း ၃၀ကျပ် ဝန်းကျင်ရှိသည်ဟု သိရသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ဒီဇင်ဘာလ ၂၄ရက်နှင့် ဇန်နဝါရီလ ၆ရက်နေ့တို့တွင် အစိုးရမှ အဆိုပါလယ်မြေများကို အမှတ်အသားလာ ရောက်စိုက်ထူခဲ့ကြသော်လည်းမည်သည့် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် စိုက်ထူခြင်းနှင့် လာရောက်စိုက်ထူသည့်တပ်ကို ဒေသခံများက မသိရှိကြပေ။

ခွန်ခမ်းကောင်က "အခုလို ချမ်းတဲ့ရာသီမှာ ရွာသားတွေက လယ်မြေတွေကို မနက် ၉နာရီလောက် ရောက်တော့မှ တွေ့ရတယ်။ ဘယ်သူ လာစိုက်ထားမှန်းကို မသိဘူး။ တောင်ကြီးဘက်ထိ စုံစမ်းတော့လည်း အခုထိ မသိရသေးဘူး။" ဟု ပြောသည်။

Photo-Kun Kham Kaung

လယ်ယာမြေ ကျောက်တိုင် စိုက်ထူခံရသည့်အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပအိုဝ်းအမျိုးသား အဖွဲ့ချုပ် (PNO)ထံ ဆက်သွယ်မေးမြန်းရာမှာ ၎င်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး မသိရှိကြောင်း ဖြေကြားခဲ့သည်။ ❑

တရေးနိုးတဲ့ညတွေ မှောင်နေဆဲ

M. ထက်ခေါင်

(၁)

ချမ်းစိမ့်စိမ့်ဆောင်းညများတွင် ငှက်ဖျားတက်ခဲ့ဘူးသည်။ ဆောင်းတွင်းအိပ်မက် ဂယောက်ဂယက်ဆိုသော စကားမှာ တကယ်ပင် ဖြစ်၏။ စိတ်အလျဉ် ပြေးလွှားရာလိုက်လျှောက်မြင်မက်နေသည့် တောင်စဉ်ရေမရ အိပ်မက်အပိုင်းအစများမှာ လုံးလည်ပတ်ချာလိုက်နေပြီး အကြောင်းအရာတခုတည်း တနေရာတည်းကို ထပ်ခါထပ်ခါ ပြန်၍ ရောက်ရောက်နေတတ်သည်။ ပြန်ရောက်နေတတ်သည့် နေရာတွေကလည်း အိပ်မက်အဆုံး သတ်ရမည့်နေရာတွေ မဟုတ်။ ပြီးပြတ်ပြေလည်အောင် ဖြေရှင်းပြေးလိုက်သည့် ကျေနပ်ဖွယ် အိပ်မက် အမျိုးအစားများမဟုတ်ပဲ မရေရာ မသေချာသော အနာဂတ်ကို ခပ်ရေးရေး လှမ်းမြင်လိုက်ရသည့် အိပ်မက်မျိုးတွေသာ ဖြစ်သည်။

ဒုန်းစိုင်းလာခဲ့ပြီးနောက် ကမ်းပါးအစွန်းမှနေ၍ တဘက်ကမ်းပါးအစွန်းဆီသို့ ခုန်၍ကူးခါနီးမှာပင် စီးလာသော မြင်းက တုံ့ကနဲ ရပ်လိုက်သည်။ သည်မှာဘက်နှင့် ဟိုမှာဘက် ကမ်းပါးအစွန်းနှစ်ဘက်၏ အကွာအဝေးမှာ အရှိန်ဖြင့် ပြေး၍ လွှားကနဲခုန်မည်ဆိုလျှင် ရောက်ရှိကောင်း ရောက်ရှိသွားနိုင်သည့် အနေအထားဖြစ်သည်။ ကမ်းပါးစွန်းမှာ ရပ်လိုက်သော မြင်းပေါ်မှနေ၍ ကမ်းပါးအောက်သို့ လှမ်းအကြည့် တိမ်ခိုးတွေအကြား အသူတရာနက်သော ချောက်ထဲမှာ ကွေ့ကောက် စီးဆင်းနေသော ချောင်းကလေးကို တီကောင်ကလေးတကောင်ပမာ တွေ့ရလေသည်။

တဘက်က ချောက်ကမ်းပါးစွန်း၏ ခပ်လှမ်းလှမ်းကိုမူ မြူတွေဆိုင်းနေသောကြောင့် ဘာတွေရှိနေမှန်း သဲကွဲစွာ မမြင်ရ။ ထိုမြူများ၏ နောက်တွင် စိမ်းလန်းသော မြက်ခင်းပြင်ကြီး ရှိနေမည်လား။ ကြည်လင်အေးမြသော စမ်းချောင်ငယ်ကလေး တခု ရှိနေမည်လား။ တပ်အပ်သေချာ မပြောနိုင်။ ရှိကောင်းရှိနိုင်သည်။ မရှိချင်လည်း မရှိနိုင်။ အကယ်၍ ရှိနေမည်ဆိုလျှင် ထိုနေရာ၌ တွေ့ရမည့်ရေမှာ ချောက်ကမ်းပါးအောက်မှာ မြင်နေရသည့် ချောင်းရေထက် ပို၍ ကြည်လင်အေးမြပြီး ထိုနေရာရှိ မြက်ခင်းပြင်မှာလည်း စိမ်းစို လတ်ဆတ် သန့်ရှင်းနေလိမ့်မည်ဟု မှန်းဆနိုင်သည်။

မြင်းသည် မောဟိုက် ပင်ပမ်းလျက် ရေကို အငမ်းမရ ငတ်မွတ်တောင့်တလျက်ရှိ၏။ လှမ်း၍ မြင်နေရသော ရေကိုသောက်ရန် ကမ်းပါးအောက်သို့ **စွန့်စွန့်စားစား** ခုန်ချလိုက်မည်လား။ ရေရှိမရှိ မသေချာ မရေရာသော တဘက်ကမ်းပါးစွန်းသို့ အင်အား အရှိန်အဟုန်ကို ဖျစ်ညှစ်သုံးကာ **မိုက်မိုက်ကန်းကန်း** ခုန်၍ ကူးမည်လား။

ဟိုရောက်ဒီရောက် အမြီးအမောက်မတည့် မြင်မက်နေသော အိပ်မက်အကြောင်းအရာပေါင်းများစွာထဲတွင် ထိုအိပ်မက်သည် ထိုအိပ်မက်သည် ထိုနေရာ၌ပင် တဝဲလည်လည် ဖြစ်နေ၏။ ထပ်ခါတလဲလဲ မက်နေသော အိပ်မက်မှ ရုန်းထွက်နိုးထလျက် လေကောင်းလေသန့် ရှူရှိုက်ရန် အိပ်ယာဘေး ပြူတင်းတံခါးကို အဖွင့်၊ အပြင်ဘက်တွင် ညသည် မှောင်ပိန်းနေဆဲပင် ဖြစ်လေသည်။

(၂)

ဗမာပြည်ထဲ အပြောင်းအလဲတွေ ဖြစ်နေပြီဟု ပြောနေကြသည်။ ဟိုကပြော ဒီကပြောဖြင့် ပြည်တွင်းပြည်ပ ပြောဆိုနေကြသော အပြောင်းအလဲတွေ ဆိုသည်မှာ ဘာတွေပါနည်း။ ဘာအပြောင်းအလဲတွေများ ထူးထူးခြားခြား ဖြစ်နေပါသနည်း။ ကျနော် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ပြည်ပရေဒီယို နှစ်လုံးသုံးလုံး နားထောင်သည်။ အင်တာနက်က စာတွေကို ဖတ်သည်။ ဗမာပြည်အတွက် ထူးခြားထင်ရှား ကောင်းမွန်သည့် တိုးတက်ပြောင်းလဲမှု တစုံတရာ မတွေ့။ မင်းကိုနိုင်တို့ ခွန်ထွန်းဦးတို့ကို လွှတ်ပေးလိုက်ခြင်းမှာ အပြောင်းအလဲမဟုတ်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ စအဖမ်းခံရကတည်းက အပြစ်မရှိကြသူတွေ ဖြစ်၏။ လူထုအကျိုး မျှော်ကိုးလုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသူတွေ ဖြစ်၏။ သူတို့အပေါ် မတရား နှစ်ရှည်ထောင်ဒဏ်များ ချထားသည်ကို ဗမာပြည်လူထုကော ကမ္ဘာကပါ သိကြ၏။ ထိုသူတွေကို လွှတ်ပေးလိုက်ခြင်းမှာ လွှတ်သင့်သူများကို လွှတ်ပေးခြင်းသာ ဖြစ်၍ ကြီးမားသော ပြောင်းလဲမှုကြီးမဟုတ်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ၎င်းတို့လက်အောက် လွှတ်တော်ထဲဝင်၍ အခြေခံဥပဒေပြင်မည့် ကိစ္စမှာလည်း ဗမာပြည်သူလူထုအတွက် သေချာရေရာစွာ မျှော်လင့်နိုင်သည့် အပြောင်းအလဲကောင်း မဟုတ်။

ကမ္ဘာသိ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားတွေကို လွှတ်ပြ၊ တိုင်းရင်းသားတွေနှင့် အယောင်ပြ ဆွေးနွေးပွဲတွေ လုပ်ပြပြီး စီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှုတွေ ရုတ်သိမ်းပေးဖို့၊ အကူအညီတွေပေးဖို့ သမ္မတကိုယ်တိုင် မနေနိုင်မထိုင်နိုင် တောင်းတာကတော့ အရှက်မရှိ ပြောင်ကျလွန်း တုံးလွန်းရာ ကျလေသည်။ တကယ်တော့ ကိုယ့်တိုင်းပြည်ထဲက အရေးကိစ္စမှာ ကိုယ့်ကိစ္စသာ ဖြစ်သည်။ တိုင်းရင်းသား ပြည်သူလူထုအပေါ် တကယ်တမ်း စေတနာရှေ့ထားပြီး ကောင်းရာကောင်းကြောင်းပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ လုပ်ရမည်မှာ ကိုယ့်တာဝန်သာ ဖြစ်သည်။ ပြည်ပနိုင်ငံတွေက ကူကူမကူကူ ကိုယ်လုပ်ရမည့်အလုပ်ကို လုပ်မည်ဆိုလျှင် လက်ဖြန့်တောင်းစရာ မလို။ ပြည်ပနိုင်ငံတွေက ဒေသတွင်း အရေးကိစ္စတခုအဖြစ် ကြည့်နေကြတာဖြစ်ပြီး တကယ်တမ်း စေတနာမှန်ကြောင်း ၎င်းတို့ယုံကြည်ပါက ပြည်သူလူထုအကျိုးအတွက် အကူအညီ ပေးလာမှာ ဖြစ်သည်။ ယခုလို ကိုယ့်ပြည်တွင်းရေးကိစ္စကို မစွတ်မပွတ် လိုက်လျှောမှုတွေ အလျှော့အတင်းတွေ လုပ်ပြပြီး ပြည်ပက ပိတ်ဆို့မှုတွေ ရုတ်သိမ်းဖို့နဲ့ အကူအညီတွေ ပေးကြဖို့ တောင်းခံသည်မှာတော့ ဇာဂနာပြောသည့်အတိုင်း နိုင်ငံရေးသမားတွေ ပြန်ပေးအဆွဲခံထားကြရသလို ဖြစ်နေသည်။

စစ်အုပ်စုက လူထုအတွက် မဖြစ်စလောက် အပေါ်ယံကြော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ လုပ်ပြသည်မှာ အချို့ကိစ္စရပ်များ၌ ပို၍ပင် ဆိုးသွားခဲ့သည်။ ဥပမာ စာပေစိစစ်ရေးဖြုတ်ပြီး ထုတ်တင်လုပ်ရသည့် ကိစ္စ။ ရိုက်နှိပ်ထုတ်လုပ်ပြီးပါမှ စာအုပ်ပါ အကြောင်းအရာများနှင့် ပတ်သက်၍ ပြဿနာရှာလျှင် ထုတ်ဝေရင်းနီးခဲ့သမျှ ဆုံးရှုံးသည့်အပြင် တရားစွဲဆိုခြင်းပါ ခံရမည် ဖြစ်၏။ ဦးပိုင်လယ်မြေကိစ္စ၊ မြေလွတ်မြေရိုင်းကိစ္စတွေမှာလည်း လက်လုပ်လက်စား တောင်သူလယ်သမားများကို ချိုးနှိမ်ထားပြီး ကုမ္ပဏီကြီးများ၏ လက်ဝါးကြီးအုပ် လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေကို ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ မင်းကိုနိုင်တို့ကို ဖမ်းသည်မှာ ခါတ်ဆီဈေးတက်မှုအပေါ် လမ်းလျှောက်ဆန္ဒပြခဲ့ကြ၍ ဖြစ်၏။ ယခု သူတို့ကို လွှတ်ပေးလိုက်ချိန်၌ ခါတ်ဆီဈေးမှာ ယခင်ကထက် ၃၀ရာခိုင်နှုန်း ထပ်တက်လိုက်ပြီး ဖြစ်လေသည်။

အရပ်ဝတ်အရေခြုံ စစ်အစိုးရက လူထုအတွက် ဘာတွေ ပြေလည်အောင် လုပ်ပေးနိုင်ခဲ့ပြီလဲ။ တိုင်းရင်းသားတွေနှင့် အပစ်ရပ်ရေး တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုများမှာ အပေါ်ယံကြောသာဖြစ်၏။ တိုင်းရင်းသားတွေက နိုင်ငံရေးအရ အဖြေရှာပြီး ရရှိလာမည့် စစ်မှန်သော ငြိမ်းချမ်းရေးကို လိုလားကြသည်။ ရှမ်း၊ ကချင်၊ ချင်း၊ မွန်၊ ကရင်အားလုံးပင် ယခင်ကတည်းက ထိုသဘောထားအတိုင်း ရှိကြသည်။ စစ်အုပ်စုက မလိုက်လျှောခဲ့။

ယခုအချိန်၌ တိုင်းရင်းသားတို့ လိုလားချက်အတိုင်း ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်မည့် လမ်းစဉ်သို့ ပြောင်းလဲလာပြီလား။ ယခုလောလောဆယ်တွင် ဘိတ် ထားဝယ်ခရိုင် တပ်မဟာ(၄)သို့ စစ်အင်အားများ တိုးမြှင့် ပို့ဆောင်နေသည်။ တပ်မဟာ (၆)နှင့် တပ်မဟာ (၂) (၃) (၅) တို့တွင်လည်း တပ်ရိက္ခာများနှင့် လက်နက်ခဲယမ်းများ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး လက်မှတ်မထိုးမီ ကတည်းကစပြီး ယခုအချိန်အထိ တဖြည်းဖြည်းပို့ဆောင်နေဆဲ ဖြစ်၏။ တဘက်က အပစ်အခတ်ရပ်ဆိုင်းရေးလုပ်ပြီး တဘက်က ကျူးကျော်အမြတ်ထုတ်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ကေအဲန်ယူနှင့် ရှမ်း အပါအဝင် တော်လှန်ရေး အဖွဲ့အစည်းအတော်များများ စစ်အုပ်စုနှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်များ လက်မှတ်ရေးထိုးလိုက်ကြသော်လည်း လက်မှတ်ထိုးပြီးနောက်ပိုင်းမှာပင် ကေအဲန်ယူ တပ်မဟာ(၃)ဘက်၌ ရန်သူက လက်နက်ကြီးများဖြင့် လှမ်းပစ်၍ အပစ်အခတ်ရပ်ရေး သဘောတူညီချက်မှာ ခိုင်မာမှုမရှိသေးချေ။ ရှမ်းပြည်ထဲမှာလည်း အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးနောက်ပိုင်း တိုက်ပွဲတွေ ဝန်းရံပိတ်ဆို့မှုတွေ ဟိုနားတကွက် ဒီနားတကွက် ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသည်။ ခိုင်မာမှုမရှိသော အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို မျက်ကွယ်ပြုကာ ၎င်းတို့ စစ်အုပ်စုဘက်က ကျူးကျော်ပစ်ခတ်မည်ဆိုလျှင် တော်လှန်သော တိုင်းရင်းသား များဘက်ကလည်း ပြန်လည်တုံ့ပြန်ရမည်သာ ဖြစ်လေသည်။

(၃)

စစ်အုပ်စုနှင့်အပစ်ရပ်ရေး ကေအဲန်ယူဘက်မှ တင်ပြသော သဘောတူညီချက် (၁၁)ချက်တွင် ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းသည့် ပြည်သူပြည်သားဘဝအဖြစ် ရပ်တည်နိုင်ရေး အာမခံရန်၊ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများကို လွှတ်ပေးရန်၊ ပြည်သူပြည်သားဘဝ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြည်သူတို့၏ မြေယာကိစ္စများကို ဖြေရှင်းပေးရန်၊ တပြည်လုံးအတိုင်းအတာဖြင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရန်၊ အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသားတို့ နယ်မြေများအတွင်း စစ်ပွဲများ အမြန်ဆုံးရပ်စဲရန် ငြိမ်းချမ်းရေးကို ရှေးရှုသည့် လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များ ပါရှိသည်။

ထိုအချက်များအားလုံးကို စစ်အုပ်စု မီးရထားဝန်ကြီးက သဘောတူညီလိုက်ပြီး ထို (၁၁)ချက်ကိုသာမက အခြားသော တင်ပြလိုသည့် အကြောင်းအချက်များ ရှိလျှင်လည်း တင်ပြနိုင်သေးကြောင်း တက်ကြွစွာ ပြောခဲ့သည်ကို ဗီဒီယိုထဲမှာ တွေ့ရသည်။

ကေအဲန်ယူက ပဏာမ သဘောတူညီချက် လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး နောက်တနေ့မှာပင် မင်းကိုနိုင်တို့ ကိုကိုကြီးတို့ အပါအဝင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား အတော်များများ လွှတ်လာကြသည်။ တိုင်းရင်းသားတို့ နယ်မြေမှ ဖမ်းဆီးထားသူများနှင့် နိုင်ငံရေးသမား အချို့ကတော့ ကျန်ရှိနေသေးသည်။ မန်းငြိမ်းမောင်အား လက်ဆောင်အဖြစ် လွှတ်မည်ပြောပြီး နောက်ပိုင်းရက်များမှာ ထပ်မံ တရားစွဲဆိုမှုတွေ လုပ်လာသည့် အဖြစ်မှာတော့ စစ်အုပ်စု၏ ကတိစကား မတည်ကြည်မှုကို တွေ့မြင်ရလေသည်။

မကြာသေးမီကလည်း နယ်ခြားစောင့်တပ်က လက်နက်ဝင်သိမ်းသောကြောင့် ဒီကေဘီအေနှင့် ပြန်လည် ပစ်ခတ်မှုတွေ ဖြစ်သည်။ ရန်သူ့အစီအစဉ်ဖြစ်ကြောင်း ဒီကေဘီအေကသိ၍ ငြိမ်းချမ်းရေးယူထားသည့်ကာလတွင် ဤသို့ မဖြစ်သင့်ကြောင်း ပြောဆိုကာ လက်နက်များကို ပြန်တောင်းသည်။ ဘီဂျီအက်ဖ်နှင့်ဒီကေဘီအေတို့ နှစ်ဘက်ပြေလည်ကြသော်လည်း စစ်အုပ်စုက လက်နက်တွေကို ပြန်မပေးဟု ဆိုလိုက်သည်။

ကရင်အချင်းချင်း အကြား ခလောက်ဆန်နေသော ၎င်းတို့စစ်အုပ်စု၏ သဘောထားကို ပီပြင်ထင်လင်းစွာ ထပ်မံသိရှိလာရပြန်သောကြောင့် ဒီကေဘီအေသည် စစ်အုပ်စုနှင့် ချုပ်ဆိုခဲ့သော အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်ကို ရုတ်သိမ်းကြောင်းနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ပြန်လည်တိုက်ပွဲဝင်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာလိုက်လေသည်။

ထိုသို့ ကြေညာလိုက်သည့် နောက်တနေ့မှာပင် စစ်အုပ်စုက ဒီကေဘီအေ၏ လက်နက်များကို ပြန်၍ ပေးလာသည်။ ဒီကေဘီအေ၏ ရိုးရှင်းပွင့်လင်းသော ရပ်တည်မှုအပေါ် မလေးမခန့် လုပ်၍မရကြောင်း ၎င်းတို့ သိမြင်သွားခဲ့ကြသည်။

အခါမဟုတ်၊ အရာမဟုတ်၊ ရှေ့လောတကြီး လက်နက်တွေ သိမ်းခိုင်းသည်ကစ၍ ဒီကေဘီအေသာမက ၎င်းတို့နှင့် အပစ်ရပ်သဘောတူစာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့သော တိုင်းရင်းသားများအားလုံးသည်လည်း ရန်သူ၏ သဘောထားအမှန်ကို ပိုမိုသဘောပေါက် သိမြင်သွားကြပြီ ဖြစ်လေသည်။ စစ်အုပ်စုသည် ဒီကေဘီအေနှင့် နယ်ခြားစောင့်တပ်အပါအဝင် ကရင်တမျိုးသားလုံးကိုသာမက တိုင်းရင်းသား အဖွဲ့အစည်း အားလုံးအပေါ် အခြေအနေပေးလျှင် ပေးသလို ဆက်လက် အကောက်ကြံရန် အကွက်ချောင်းနေမည်မှာ မြေကြီးလက်ခတ်မလွဲ ဖြစ်၏။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၂ရက်နေ့၊ ကေအဲန်ယူမှ ထုတ်ပြန်ကြေညာလိုက်သည့် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော ငြိမ်းချမ်းရေး ရရှိရန် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သော အဆင့်လေးဆင့်တွင်၊ ပဏာမ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးအဆင့်၊ ခိုင်မာသည့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးအဆင့်၊ ကနဦး နိုင်ငံရေး တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှု(အခြေခံ နိုင်ငံရေးပြဿနာများကို အဖြေရှာရေးနှင့် အမျိုးသား ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး)နှင့် နိုင်ငံရေးအရ ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်းဟူ၍ တွေ့ရှိရသည်။

တိုင်းရင်းသားများအနေဖြင့် အမျိုးသားတန်းတူမှုနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်များအပေါ် အခြေခံသည့် ငြိမ်းချမ်းရေး ရရှိရန်အတွက် စစ်အုပ်စုလက်အောက်ခံ အရပ်ဝတ်အစိုးရအား ယူအဲန်အက်ဖ်စီနှင့် စစ်မှန်သော တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုများ လုပ်ဆောင်စေချင်သည်။ သို့ရာတွင် စစ်အုပ်စုက ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆောင်ရွက်ရမည့်အစား တိုင်းရင်းသားတို့ဒေသအတွင်း တပ်တွေတိုးချ၊ ရိက္ခာနှင့် လက်နက်ခဲယမ်းများတိုးပို့ စသည့် နယ်မြေစိုးမိုးရေးလုပ်ရပ်များ လုပ်ဆောင်လာသောကြောင့် ကေအဲန်ယူသည် စစ်အုပ်စုတပ်များ ကျေးရွာများအနီးမှ အားလုံးရုတ်ပေးရန်၊ ဒေသတွင်း အများအပြား ပို့ဆောင်ထားသော တပ်အင်အားကို လျှော့ချရန်၊ တပ်သား ရိက္ခာလက်နက်ခဲယမ်းများ ပို့နေမှုကို ချက်ချင်းရပ်ပစ်ရန်နှင့် ကနဦး သဘောတူညီချက် ၁၁ချက်တွင် ပါဝင်ခဲ့သော်လည်း အပြည့်အဝဆောင်ရွက်ပေးခြင်း မရှိခဲ့သော နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားအားလုံး (ကရင်ရွာသားများနှင့် ကေအဲန်ယူအဖွဲ့ဝင်များ အပါအဝင်) ချက်ချင်းလွှတ်ရန်၊ တိုင်းရင်းသားဒေသအားလုံးမှ စစ်ဆင်ရေးအားလုံး ချက်ချင်းရပ်ရန် ထုတ်ပြန်တောင်းဆိုလိုက်လေသည်။ မိမိတို့ တောင်းဆိုမှုများကို စစ်အုပ်စုက လိုက်လျှောလာမည်လား။ အကယ်၍ မလိုက်လျှောပါက မည်သို့ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်မည်နည်း။

ဒေသခံ ကရင်တပ်မှူး တပ်သားများ၏ တောက်ပပြောင်မြောက်သော အခန်းကဏ္ဍကို ပြည်တွင်းပြည်ပ ကရင်အမျိုးသားထုက မျှော်လင့်အားထားစွာ စောင့်ကြည့်နေကြလေသည်။

(၄)

ဗမာပြည် တကယ်ပြောင်းလဲမပြောင်းလဲ လူထုအတွက် စဉ်းစားဆင်ခြင်စရာတွေ ရှိလာသည်။

ဗမာပြည်မှာ ဘာတွေများ ပြောင်းလဲလာပြီလဲ။ ဘာတွေကို ဘယ်လိုဖြေရှင်းပြေလည်ပြီး ဘယ်နေရာတွေမှာ ဘယ်လောက်ထိ တိုးတက်ပြောင်းလဲလာပြီလဲ။ စက်ရုံအလုပ်သမားတွေကိစ္စ၊ လုပ်ခလစာ နည်းပါးမှု မညီမျှမှုများအပေါ် ဆန္ဒပြတောင်းဆိုမှုတွေကို ပြေလည်အောင် ဖြေရှင်းနိုင်ပြီလား။ ချိတ်ပိတ်ခံထားရသော ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းကို ထောင်ကလွတ်လာသည့် သံဃာတော်က တာဝန်ရှိသူအချို့ထံ အကြောင်းကြားကာ ကိုယ့်ကျောင်းကိုယ် ပြန်ဖွင့်ဝင်သည့် အပေါ် ပြဿနာလုပ်ပြီး ကျောင်းကထပ်မံ နှင်ထုတ်သည့်ကိစ္စ၊ သာသနာရေး ဦးစီးဌာနက လက်ပါးစေများ ဦးဂမ္ဘီရကို ထပ်ပြီး ဖမ်းဆီးသည့်ကိစ္စ၊ ပြေပြေလည်လည် တောင်းပန်

ဝန်ချ ပြီး ပြန်လှတ်ပေးလိုက်ပြီလား။ စစ်အုပ်စု ကြိုးဆွဲခံ သံဃာ့နာယက အဖွဲ့က ရှေညဝါဆရာတော်ကို ကိုယ့်ကျောင်းကိုယ် သီတင်းသုံးနေရာက နှင်ထုတ်တာ၊ တရားဟောခွင့် ပိတ်ပင်တာတွေ ပြေလည်သွားပြီလား။ တိုင်းရင်းသားများနှင့် အပစ်အခတ်ရပ်ရေး ဆွေးနွေးမှုတွေကနေ စစ်မှန်သော ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် လမ်းစ မြင်ရပြီလား။ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးမှုများ အစပြုရန် ပြင်ဆင်နေကြပြီလား။ တောင်သူလယ်သမားတို့၏ ဘိုးဘွားပိုင်လယ်ယာမြေများ သိမ်းဆည်းခံရသည့် ကိစ္စ၊ မြေလွတ်မြေရိုင်း ဥပဒေပုဒ်မများ မတရားတပ်ကာ၊ စီးပွားဖက်လက်ဝေခံ ကုမ္ပဏီကြီးများကို လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အ လွန်အမင်း ချထားပေးပြီး ကျောမွဲတွေအပေါ် ဖိနှိပ်ပိတ်ပင်ထားတာတွေ ပြောင်းလဲသွားပြီလား။

တိုင်းရင်းသား နယ်မြေအချို့တွင် စစ်တပ်များ တိုးချဲ့၊ စားနပ်ရိက္ခာနှင့် လက်နက်ခဲယမ်းများ ပို့ကာ တိုင်းရင်းသားတို့အား အမြစ်ပြုတ် ချေမှုန်းရေးသို့ ဦးတည်နေသည့်လုပ်ရပ်များမှ နောက်ဆုတ်ရုတ်သိမ်းသွားကြပြီလား။ ကချင်ပြည်နယ် နယ်စပ်ဒေသဘက် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေရသော စစ်ပြေးဒုက္ခသည်များအရေး၊ ဗမာနိုင်ငံ နယ်စပ်ဒေသ အနှံ့အပြားမှ ဒုက္ခသည်များအရေး ပြေလည်မှုရသွားကြပြီလား။

လျှပ်စစ်မီးတွေ နေပြည်တော်တနေရာတည်းမှာ စုပြုံ ထွန်းလင်းမနေဘဲ ယခင်ကလို ဗမာတပြည်လုံးအနှံ့ ၂၄နာရီ ရေမီးအစုံနဲ့ ပြန်ဖြစ်လာကြပြီလား။ လမ်းကြီးလမ်းသေးမကျန် လမ်းတွေ အကုန်ကောင်းပြီး လေယာဉ်တွေ၊ ရထားတွေအကုန် အချိန်မှန်ကာ ကုန်စျေးနှုန်းတွေကျ၊ ဆေးရုံတွေမှာ ဆေးတွေ ပြည့်လျက် အောက်ခြေလူထုအတွက် အခမဲ့ ကုသခွင့်တွေ၊ အခမဲ့ မသင်မနေရ ပညာရေးစံနစ်တွေနဲ့ လူထုအားလုံး သက်သာချောင်ချိ ပြုံးပျော်နိုင်ကြပြီလား။ ... စသည် ... စသည်ဖြင့် ပြေလည်ပြောင်းလဲမှုတွေ ဘယ်လောက်များ ဖြစ်သွားပါသလဲ။

ထိုအရာတွေ အားလုံး မပြေလည်သည့်တိုင် ထိုအရာတွေထဲက တစ်ခုနှစ်ခုလောက် ပြေလည်မှု ရရှိပါပြီလား။ ဘာတခုမျှ မပြေလည်ပဲ ဘာတွေကိုများ ပြောင်းလဲနေပြီဟု ဇွတ်အတင်း ဟစ်ဆိုနေကြပါသလဲ။ ဗမာပြည် ပြောင်းလဲနေပြီ ဆိုသောစကားကို ကျနော် လက်ခံယုံကြည်မှု မရှိချေ။

(၅)

ကျနော့်ဆောင်းပါးများတွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ မင်းကိုနိုင်၊ ကိုကိုကြီး စသည့်အမည်များပါရှိရာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တဦးကိုသာ "ဒေါ်" တပ် ခေါ်ဝေါ်ထားပြီး ကျန်ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုတော့ အများ ခေါ်နေကြအတိုင်း မင်းကိုနိုင် ကိုကိုကြီး ဇာဂနာ စသဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ရေးသားနေခြင်းမှာ အခြေအနေ အချိန်အခါနှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိတော့ကြောင်း မိတ်ဆွေတယောက်က ပြောသည်။ မိဘအရွယ်ရောက်နေသော ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်များကို လူငယ်တဦးက ဇင်ဝိုင်း၊ မေသန်းနု၊ လူမင်း၊ ထွန်းအိန္ဒြာ ဗို စသဖြင့် အနုပညာရှင်နှင့် ပရိသတ် ရင်းနှီးမှု အတိုင်းအတာဖြင့် လွတ်လပ်စွာ ခေါ်ဝေါ်သည်မှာ ပြဿနာ မဟုတ်သော်လည်း လူမှုရေးနိုင်ငံရေးလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်နေကြသူများကိုတော့ ထိုသို့ ခေါ်ဆိုဖို့မသင့်ကြောင်း၊ ယခင်ခေါ်နေကျအတိုင်း နှုတ်ကျိုးနေသော အခေါ်အဝေါ်ကို ယခုအချိန်မှာ ပြင်သင့်ပြီ ဖြစ်ကြောင်း၊ အသက်အရွယ်ကလည်း လေးဆယ်ကျော် ငါးဆယ်တန်းတွေ ဖြစ်လာသည့်အပြင် ပြည်သူလူထု အကျိုးအတွက် ရဲရဲဝံ့ဝံ့ တစိုက်မတ်မတ် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ၎င်းတို့၏ စေတနာသဘောထားများ၊ ကိုယ်ကျိုးစွန့် အနစ်နာခံမှုများ၊ စစ်မှန်သော ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီရေးအတွက် မဆုတ်မနစ် ဆက်လက်ရပ်တည် ထောက်ကူသွားမည့် ၎င်းတို့၏ ဦးဆောင်မှုများမှာ ဂုဏ်ရောင်ပြောင်သော လုပ်ရပ်များ ဖြစ်သောကြောင့် ထိုဂုဏ်သိက္ခာနှင့် လျော်ညီစွာ လေးစားသမှုဖြင့် ဦးတန်"ဦး"ကိုတန်"ကို" ခေါ်ဆိုရေးသားသင့်ကြောင်း ကျနော့်မိတ်ဆွေက ပြောသည်။ လက်ခံနိုင်သော အဆိုဖြစ်၏။

တကယ်တော့ ဦးသူရ(ကိုဇာဂနာ)တို့၊ ဦးမင်းကိုနိုင်တို့၊ ဦးဂန္ဓီရတို့ အားလုံးကို ခြွင်းချက်မရှိ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ဖြင့် လွှတ်ပေးလိုက်ခြင်း မဟုတ်။ ပုဒ်မ ၄၀၁(၁)ဖြင့် လွှတ်ပေးလိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ထိုပုဒ်မအရ ၎င်းတို့ကို စောင့်ကြည့်နေမည်ဖြစ်ပြီး အကယ်၍ စစ်အုပ်စု မနှစ်မြို့သည့် အမှုကိစ္စ တခုခု ထပ်မံ ကျူးလွန်သောကြောင့် နောက်ထပ်တဖန် ဖမ်းဆီးခံရပါက ယခင်က ကျန်ရှိခဲ့သည့် ပြစ်ဒဏ်များ အားလုံးပါ ပြန်လည်ကျခံရမည်ဟု ဆိုသည်။ မတရားသော စွဲချက်များဖြင့် အရမ်းကာရော ချမှတ်ထားခဲ့သော နှစ်ခြောက်ဆယ်ကျော် ပြစ်ဒဏ်များဖြင့် ချည်နှောင်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့ လှုပ်ရှားမှုမှာ ထောင်နှုတ်ခမ်းပေါ် ဝန် ထုပ်ဝန်ပိုးအပြည့်ဖြင့် လမ်းလျှောက်နေရသူများလို ဖြစ်နေသည်။

ဦးမင်းကိုနိုင် ထောင်ကပြန်လွှတ်လာချိန်မှာ အိမ်ကို တိုက်ရိုက်ပြန်မသွားနိုင်ဘဲ လူထု၏ တောင်းဆိုချက်အရ သရက်ကြို့ပင်ကောက်၊ ပေါင်းတလည်၊ သာယာဝတီ၊ လက်ပံတန်းတို့မှာ လူထုကို တွေ့ဆုံနှုတ်ဆက် ဟောပြောမှုများ လုပ်ခဲ့သည်ကို အင်တာနက်မှာ တွေ့ရသည်။ ဘုရားဝတ်ပြုရှိခိုးစဉ် ဆုတောင်းတာကို သဘောကျသည်။ ဗမာပြည်တပြည်လုံး အကြောက်တရားကင်းပြီး စစ်မှန်တဲ့ ပြည်ထောင်စု၊ စစ်မှန်တဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့၊ ဒီမိုကရေစီ စစ်စစ်ကို ရရှိနိုင်တဲ့ လူထုတွေ ဖြစ်ပါစေကြောင်း ဘုရားထံမှာ ဆုတောင်းလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ မိမိလို ထောင်ကျခဲ့ရသူများ၊ ထောင်ထဲမှာ အသက်ပါပေးလိုက်ရသူများ၏ မိဘများကိုလည်း တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ လက်ပံတန်းမှာ ဟောပြောရာတွင်လည်း မတရားမှုတွေကို ဆန့်ကျင်ဖို့၊ မိမိတို့ လိုအပ်တာတွေကို ညီညီညွတ်ညွတ်နဲ့ မကြောက်မရွံ့ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ တောင်းဆိုဖို့၊ အနုနည်းနဲ့ ပြောမရ ဆိုမရတဲ့ သူတွေကိုကျတော့ ဓားမှန်းသိအောင် ဓားအိမ်ခွာတ်ပြသင့် ခွာတ်ပြရမည် ဖြစ်ကြောင်းများ ပြောကာ၊ "ဓားအိမ်ကိုချွတ်ပြရဲတယ် မဟုတ်လား" ဟု လူထုကို မေးခဲ့သည်။ ဓားအိမ်ခွာတ်ပြရဲသူတွေများစွာ ရှိနေ၏။ ထောင်ကျဖက် လူငယ် နှစ်ဦးသုံးဦးနှင့်အတူ အရေးကြီးပြီ ဟူသောသီချင်းကို တက်ကြွစွာ သီဆိုခဲ့သည်။ လူထုကလည်း တေးသွားအတိုင်း လက်ခုပ်သံ စည်းချက်လိုက်ကာ အားပေးခဲ့ကြသည်။

ဦးကိုကိုကြီးက တိုင်းရင်းသားတို့ အရေးကိစ္စကို စိုးရိမ်ပူပန်စွာ ပြောခဲ့သည်။ ပြည်တွင်းစစ်မှာ တိုင်းရင်းသားများနှင့် နိုင်ငံရေးပြဿနာကို နိုင်ငံရေးနည်းအရ မဆွေးနွေးမဖြေရှင်းနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုကိစ္စ မဖြေရှင်းနိုင်သ၍ အပစ်အခတ်ရပ်လိုက် ပြန်၍ဖြစ်လိုက်ဖြင့် သံသရာလည်နေမည်သာ ဖြစ်သည်ဟု ဦးကိုကိုကြီး ပြော၏။ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် တည်ငြိမ်ရေးကို တွေ့ဆုံဆွေးနွေးသည့်နည်းဖြင့်သာ လျှင် ဖြေရှင်းနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ တိုင်းရင်းသား တန်းတူညီမျှရေးကို အပစ်ရပ်ရေးကိစ္စလို တထိုင်တည်း ဆွေးနွေးရုံဖြင့် ပြီးပြည့်စုံသည့်အဖြေ ရရှိနိုင်မည်မဟုတ်ဟု ဦးကိုကိုကြီး ဆို၏။ ရှေ့ဆက်လုပ်ဆောင်မည့် နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ကျောင်းသားနိုင်ငံရေးထက်ကျော်သော နိုင်ငံရေးပုံသဏ္ဌာန်တခုကို ပြောင်းလဲလုပ်ဆောင်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်းလည်း ဦးကိုကိုကြီး ပြောခဲ့သည်။ တိုင်းရင်းသားတို့အနေဖြင့် ဦးကိုကိုကြီးတို့ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုများအပေါ် များစွာ စိတ်ဝင်စားမှု ရှိနေမည် ဖြစ်၏။

မြစ်ဆုံရေကာတာကိစ္စနှင့် ရပ်ရွာလူထုပိုင်မြေယာများ အဓမ္မ သိမ်းဆည်းခံရသော ကိစ္စသာမက တိုင်းရင်းသားအားလုံးအတွက် ရပ်တည်ပြောဆိုနေသော ဒေါ်ဘောက်ဂျာ၏ သဘောထားအမြင်များကို ကြိုက်သည်။ တိုင်းရင်းသားတို့ နယ်မြေများအတွင်း လူ့အခွင့်အရေး ဖောက်ဖျက်၊ ကျူးကျော်ခံရသောအဖြစ်များ ချုပ်ငြိမ်းစေရန်နှင့် တိုင်းရင်းသားအားလုံး တန်းတူညီမျှသော ပြည်နယ်ပေါင်းစု ပြည်ထောင်စုစစ်စစ် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေး ကြိုးပမ်းရာတွင် ဒေါ်ဘောက်ဂျာ၏ အခန်းကဏ္ဍာ ပါရှိနေမည်ဆိုသည်ကို ယုံမှားသံသယ ဖြစ်စရာမရှိ။

(၆)

ဒီမိုကရက်တစ် တော်လှန်ရေး အုပ်စုကလေးများထဲတွင်လည်း ဗမာပြည် ပြောင်းလဲနေပြီဆိုကာ ပြည်တွင်းဝင်ပြီး အဲန်ဂျီအိုအုပ်စုတွေနှင့် တွဲဖက်လုပ်ကိုင် လျက်ကိုယ်ကျိုးစီးပွားရှာနိုင်ရေး အိမ်ပြန်မည် တကဲကဲ အထုပ်ပြင်နေကြသူတွေရှိသည်။ ရန်သူနှင့် ယခင်ကတည်းက အချိတ်အဆက်ရှိခဲ့သူများဟု ယူဆရသူအချို့ကတော့ တာဝန်ရှိသူအချို့နှင့် အတွင်းကြိတ် တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းပြီး အများတကာထက် လက်ဦးမှုရအောင် ဗမာပြည်ထဲကို မျက်နှာပြောင်စွာ အလည်အပတ် ရောက်သွားကြပြီဖြစ်၏။ အချို့ကတော့ အပြီးပြန်တာဟု ဆို၏။ ပြည်တွင်းမှနေ၍ ရန်သူကို အတိုက်အခံ လုပ်မည်လား၊ ရန်သူ့လက်အောက်ခံအဖြစ် အဲန်ဂျီအိုနှင့် ပူးပေါင်းလုပ်မည်လား။ လမ်းနှစ်သွယ်ပဲ ရှိသည်။ တတိယနည်းလမ်းဟူ၍ မရှိ။

ပြီးခဲ့သည့်ရက်များအတွင်း မွန်ပြည်သစ်ပါတီက စစ်အုပ်စုနှင့် အပစ်ရပ်ရေး ပဏာမ သဘောတူ လက်မှတ်ထိုးကြောင်း ကြားလိုက်ရသည်။ မကြာမီ လအနည်းငယ်တွင် စစ်အုပ်စုနှင့် နိုင်ငံရေးအရ ဆွေးနွေးဖို့ရှိကြောင်းလည်း သိရသည်။ ကချင်ပြည်နယ်ဘက်က သေနတ်သံများကမူ ခုချိန်ထိ မစဲတတ်သေးချေ။

ပြည်တွင်းမှာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ ခရီးလှည့်လည်စည်းရုံးဟောပြောမှု အစီအစဉ် အချို့၌ ဟောပြောမည့်နေရာနှင့် ပတ်သက်၍လည်းကောင်း၊ လာရောက်အားပေးကြမည့် လူထုနှင့်ပတ်သက်၍လည်းကောင်း နှောက်ယှက်ပိတ်ပင်မှုများ ရှိကြောင်း ကြားသိရသည်။ နေပြည်တော်မှာ ရွေးကောက်ပွဲဝင်မည့် အဲန်အယ်လ်ဒီ ဆိုင်းဘုတ်အချို့ ဖျက်ဆီးခံရကြောင်းလည်း ကြားရသည်။ ရံပုံ့ငွေရှာပွဲများတွင်လည်း အစီအစဉ်ပျက်စေရန် ပိတ်ပင်ဟန့်တားမှုတွေ လုပ်သည်။ ၁၉၉၀ပြည့်နှစ် ပါတီစုံအထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲ အနိုင်ရရေးအတွက် အဲန်အယ်လ်ဒီ စည်းရုံးဟောပြောစဉ်က အဖြစ်များကို သတိရဖွယ် ဖြစ်လေသည်။ လှုတ်တော်၌ လက်ကိုင်တုတ် ကြဲ့ဖ့ဲ့အမတ်များနှင့် စစ်ဗိုလ်တမတ်သားတို့ဖြင့် ကိုယ်စားလှယ်မဲအများစု ရယူထားသည့်တိုင် စစ်အုပ်စုအနေဖြင့် လာမည့်ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲအတွင်း ၂၀၁၀တုန်းကလို မဲခိုးမဲလိမ် ကြိုတင်မဲ စသည်တို့ဖြင့် နည်းလမ်း မျိုးစုံသုံးကာ မသမာမှုများ လုပ်မလုပ် ဆိုသည်ကို ဗေဒင်မေးစရာ လိုမည်မဟုတ်။

ရန်သူသည် သူ့အလုပ်သူလုပ်မည်သာ ဖြစ်၏။ မည်မျှပင် ဟန်ဆောင်ချုပ်တည်းထားသော်လည်း သူ့အကျင့်ကို မဖျောက်နိုင်။ ဟိတောပဒေသမှ စာပိုဒ်တခုမှာ ဆင်ခြင်ဖွယ် ဖြစ်သည်။

"ပင်ကိုယ်ဇာတိကို စွန့်ပစ်နိုင်ခဲ၏။ ခွေးကို ရာဇပလွင်ထက်၌တင်ကာ ဘုရင်မြှောက်သော်လည်း ထိုခွေးဘုရင်သည် မိမိ၏ ဇာတိရုပ် အတိုင်း ဘိန်ပ်ကို အဘယ့်ကြောင့် မစားဘဲ နေအံ့နည်း။"

၅၂ဆောင်းပါးအစတွင် ဖော်ပြခဲ့သော ဂယောက်ဂယက် အိပ်မက်ထဲမှ မောဟိုက်ပင်ပမ်းနေသည့် မြင်းအနေဖြင့် လှမ်း၍မြင်နေရသောရေကို သွားသောက်ရန် ချောက်ကမ်းပါးအောက်သို့ **စွန့်စွန့်စားစား** ခုန်ချလိုက်မည်လား၊ ကမ်းပါးတဘက်ခြမ်းမှာ ရှိမရှိ မသေချာ မရေရာသည့် ရေကြည်ရေသန့်နှင့် လတ်ဆတ်သော မြက်ခင်းပြင်ကို မျှော်လင့်လျက် **မိုက်မိုက်ကန်းကန်း** ခုန်၍ကူးမည်လား ဆိုသည့် အသုံးအနှုန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သည့်လုပ်ဆောင်မှုက စွန့်စားခြင်းလဲ၊ မည်သည့်အပြုအမူက မိုက်ကန်းခြင်းလဲ ဆိုသည်ကို ဝေဖန်ချက် ငြင်းချက်များ ထုတ်ကြပါလေကုန်။

ညကတော့ မှောင်ပိန်းနေဆဲပင် ဖြစ်၏။

❑❑❑

ရိက္ခာပို့၊ တပ်အင်အား တိုးလာသည့် အစိုးရတပ်များ မိုင်းထိမှန်၍ သေဆုံးဒဏ်ရာရ

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇ရက်၊ ၂၀၁၂။
စောခါးစူးညား (ကေအိုင်စီ)

ကရင်ပြည်နယ်၊ သံတောင်ပြို့နယ်၊ ဘောဂလိဒေသ၌ ယခုရက်ပိုင်းအတွင်း ရိက္ခာပို့ဆောင်ပြီး တပ်အင်အားတိုးချဲ့လာသည့် မြန်မာအစိုးရတပ်များသည် ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU) လက်အောက်ခံတပ်များ၏ မြေမြှုပ်မိုင်းထိ၍ ဖဦး သေဆုံးပြီး ၇ဦး ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

ယခင်လ ဇန်နဝါရီ ၂၉ရက်နေ့က ဘောဂလိဒေသတွင် တပ်အင်အားတိုးချဲ့၍ ရိက္ခာပို့နေသော အစိုးရတပ် တပ်မ(ဖဖ) လက်အောက်ခံ ခလရ(၈၀)တပ်ရင်းသည် (KNU) လက်အောက်ခံ ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် (KNLA)၏ မိုင်းနှင့် ထိမှန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း (KNU) တောင်ဂူခရိုင်၊ တပ်မဟာ(၂)မှ စစ်ဖက်ဆိုင်ရာ သတင်းအရ သိရသည်။

(KNU) တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး(၁) ဗိုလ်မှူးစောလှငွေက "ငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်နေတဲ့ ကာလမှာ ပြဿနာမဖြစ်အောင် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ထိန်းသိမ်းတာပဲ။ ဒါပေမယ့် အဲဒီဒေသက မိုင်းဟောင်းတွေ ရှင်းလင်းရသေးတာ မဟုတ်ဘူး။ သူတို့ကိုလည်း သွားလာတာလုပ်ရင် လမ်းမကြီးအတိုင်းပဲ သွားဖို့ ပြောထားတယ်။ လမ်းမကြီးအတိုင်း မသွားတော့ မိုင်းထိတာပေါ့။" ဟု ပြောဆိုသည်။

မိုင်းထိ၍ သေဆုံးသွားသည့် မြန်မာစစ်တပ်များထဲတွင် ခလရ(၈၀) တပ်ရင်းမှူး ဒုဗိုလ်မှူးကြီး မျိုးမင်းသန့်လည်း ပါဝင်သည်ဟု (KNU) ဘက်က ပြောသည်။

> *ငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်နေတဲ့ကာလမှာ ပြဿနာမဖြစ်အောင် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ထိန်းသိမ်းတာပဲ။ ဒါပေမယ့် အဲဒီဒေသက မိုင်းဟောင်းတွေ ရှင်းလင်းရသေးတာ မဟုတ်ဘူး။ သူတို့ကိုလည်း သွားလာတာလုပ်ရင် လမ်းမကြီးအတိုင်းပဲ သွားဖို့ ပြောထားတယ်။ လမ်းမကြီးအတိုင်း မသွားတော့ မိုင်းထိတာပေါ့။*

မြန်မာအစိုးရသည် KNUနှင့် ပြည်နယ်အဆင့် ပဏာမ အပစ်အခတ်ရပ်ဆိုင်းရေး သဘောတူညီမှုရရှိခဲ့သော်လည်း KNU ထိန်းချုပ် နယ်မြေများအတွင်း တပ်အင်အားများ တိုးချဲ့လာသကဲ့သို့ ရိက္ခာများ ပိုမိုပို့ဆောင်လာစဉ် ယခုလို မြေမြှုပ်မိုင်း ထိမှန်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဘောဂလိရွာသား ကရင်အမျိုးသားတစ်ဦးက "ဗမာစစ်တပ်က လမ်းမပေါ်ကနေ မသွားဘဲ ရွာထဲ တောထဲတွေက လိုက်သွားတော့ ကျနော်တို့ရွာသားတွေလည်း ခြံထဲမသွားရဲ၊ အပြင်မထွက်ရဲဘဲ ကြောက်နေကြတယ်လေ။" ဟု ဖေဖော်ဝါရီလ ၄ရက်နေ့က ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

ထို့အပြင် အင်အားတိုးချဲ့နေသည့် အစိုးရတပ်သည် တောင်ဂူမှတဆင့် ဘောဂလိဒေသကို ဖြတ်ကာ ၎င်းတို့တပ်စခန်းရှိရာ ဘူဆာခီးသို့ ရိက္ခာပို့ဆောင်ရန် ထိုဒေသရှိ ဘောဂလိရွာသားများကို လုပ်အားပေး ခေါ်ယူခိုင်းစေလျက် ရှိသည်ဟုလည်း ဒေသခံများက ပြောသည်။

မြန်မာအစိုးရနှင့် KNU တို့ ဇန်နဝါရီလ ၁၂ရက်နေ့က ပဏာမ အပစ်အခတ်ရပ်ဆိုင်းရေး သဘောတူလက်မှတ်ရေးထိုးမှု နောက်ပိုင်းမှ ယခုအချိန်ထိ KNU ထိန်းချုပ်နယ်မြေများဖြစ်သည့် တပ်မဟာ(၁)၊ (၂)၊ (၃)၊ (၄)၊ (၅)နှင့် (၆)တို့တွင် မြန်မာစစ်တပ်ဘက်မှ ရိက္ခာနှင့် တပ်အင်အားများကို တိုးချဲ့လျက်ရှိသည်။ ❑

အမြင်သဘောထား

ကိုလိုနီစရိုက်ကို ဖိုက်ထဲမှာ ထည့်ထားသော မြဝတီခရိုင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး

ဦးပဉ္စင်း ကေသလ (မြဝတီ)

ကရင်ပြည်နယ် မြဝတီမြို့က ထိုင်းနယ်စပ်မြို့လေးပါပဲ။ ယခင်က ထိုင်းနိုင်ငံနဲ့ မြန်မာအစိုးရနဲ့ မတည့်တော့ နိုင်ငံတော်က လူကြီးတွေ မလာကြဘူး။ အခု အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဟယ်လာရီကလင်တန် မြန်မာနိုင်ငံလာသွားမှ ထိုင်းနဲ့မြန်မာစကားတောင်တစ်ခွန်းမပြောရဘဲ ချက်ချင်းတည့်သွားကြတယ်။ မြန်မာဖက်ကလူကြီးတွေ(စစ်တပ်လူတွေ)ကလည်း ယခင်က ထိုင်းနိုင်ငံဆိုရင် အရမ်း မုန်းကြတယ်။

ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ် ဆိုရင် မုန်းလွန်းလို့ ထိုင်းကထွက်တဲ့ ဆန်(ခေါက်မလိ)ကိုမှ မှာစားတာလို့ ကုန်သည်တွေ ပြောတာသိရတာပါ။ အခုတော့လည်း အိမ်နီးချင်းဆိုပြီး ခပ်ရိုင်းရိုင်းပြောတဲ့စကားတွေ ဘယ်ရောက်သွားကြလည်း မသိဘူး။ ဘယ်မျက်နှာနဲ့ ရင်ဆိုင်ပြီး လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်နေလည်း မသိဘူး။ တရှတ်ရှတ်လာနေလို့ ဝန်ထမ်းတွေကော၊ အပြင်လူတွေကော ဘုန်းကြီးတွေ ပါမကျန် တော်တော်ဒုက္ခရောက်နေရတယ်။

ဒီနေ့လည်း ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်နဲ့ လူကြီးတွေ အောက်ဖက်ကလာလို့ ဘုန်းကြီးတွေကို ကြိုတင်ခေါ်ထားတာ မနက်ကျောင်းမှာ ဆွမ်းစားပြီးကတည်းကပဲ။ ရောက်တော့လည်း ညနေပိုင်းမှပေါ့။ ဘာသာရေးဆိုတော့ ဂေါပကအဖွဲ့တွေမှာ တာဝန်ရှိတယ်လေ။ အခမ်းအနားပြင်ရတယ်။ ဘုန်းကြီးတွေ ပင့်ဖိတ်ရတယ်။ အဲဒီလူကြီးတွေက လှူဘွယ်ဝတ္ထုကပ်မယ်ဆိုလို့ ဂေါပကအဖွဲ့က ကန်တော့ပွဲခြင်းတွေ စိုက်ဝယ်ရတယ်။ လောလောဆယ် ပိုက်ဆံမရှိလည်း ဆိုင်တွေမှာ အကြွေးလိုက်ဝယ်ပေါ့။ ဒါကတော့ ထုံးစံပဲလေ။ ဝန်ထမ်းတွေကလည်း အာဏာရှင်တွေလာတဲ့အခါ တိုက်ပုံလေးတွေနဲ့ တော်တော်ကြာ စောင့်နေကြရတယ်။ ထမင်းတတ်သူကတတ်ပေါ့။ ဒါက လူတွေအပိုင်းပေါ့။ ဘုန်းကြီးတွေကျတော့ ခဏခဏ အပင့်ဖိတ်ခံရတယ်။ အဲဒီလူကြီးတွေ မလာတဲ့အခါ ဘုန်းကြီးတွေလည်း သူတို့ဝန်ထမ်းတွေလိုပေါ့။ ပြန်သွားရတာပါပဲ။ ဒို့ကို ကန်တော့မယ့် ကန်တော့ပွဲခြင်းလေးတွေကို ဂေါပက အဖွဲ့က ပြန်သိမ်းသွားတယ်။ ဒီလိုပဲ ဘုန်းကြီးတွေ ကန်တော့ပွဲပြပြီး အညာခံရတာ ခဏခဏပဲ။ ရဟန်းသံဃာတွေထက် အာဏာပိုင်က ပိုမြင့်မြတ်တယ်ဆိုတာ ဘုန်းကြီးတို့ အခုမှသိတယ်။ တီဗွီ၊ ဗွီဒီယိုရိုက်ဖို့ ဘုန်းကြီးတွေကို အသုံးချမှန်း သိရတယ်။ သံဃာကို ရိုသေစွာ ကန်တော့ချင်လို့တော့ မဟုတ်ပါဘူး။

မနေ့ကတော့ ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်လာမယ်ဆိုလို့ ဘုရားဂေါပကအဖွဲ့က သာသနာ့ဗိမာန်မှာ အခမ်းအနား ပြင်ဆင်ပေးတာကို ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဦးမြင့်တင်ဆိုသူက ပြင်ဆင်တာမကြိုက်လို့ဆိုပြီး လေနဲ့ လာအလုပ်မလုပ် လက်ထောင်ပြီး ပါးရိုက်မယ်လို့ ပြောတာတွေ့ရတော့ အာဏာရှင်တွေ လက်အောက်မှာ ငရဲခံနေရမှန်း သိရတော့တယ်။ အစည်းအဝေးတွေမှာလည်း ငါက စစ်သားပီပီ စစ်သားတွေကို အမိန့်ပေးအုပ်ချုပ်သလို အုပ်ချုပ်မယ်လို့ပြောတာကို ဝန်ထမ်းတွေထံကကြားလိုက်ရတော့ ကရင်ပြည်နယ်မှာ ဒီမိုကရေစီမရသေးပါလား။ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်အတိုင်းပဲဆိုတော့ ကွဲကွဲပြား သိလာရတယ်။

ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနရဲ့ဆောင်ပုဒ်က ကိုလိုနီစရိုက်ကို ဖျောက် ပြည်သူ့အကျိုးကိုစောင့်ရှောက် ဆိုတဲ့ သူတို့ရုံးမှာကပ်ထားတဲ့ဆောင်ပုဒ်က ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဖိုက်ထဲရောက်သွားတာထင်တယ်။ မနက်ဆိုရင် သူ့အိမ်မှာ ကုန်သည်တွေ တရုန်းရုန်းနဲ့ အလုပ်ပဲ ကြိုးကြိုးစားစား လုပ်တာလား။ သူ့ဆရာ ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ် သင်လိုက်သလို ဝန်ထမ်းတွေအပေါ် မိုက်ရိုင်းဘို့ လုပ်နေတာလား။ ငင်းကို မွေးတဲ့မိဘက မဆုံးမခဲ့တာပဲလား။ တပ်မတော်ထဲ ရောက်သွားလို့ မိုက်ရိုင်းသွားတာလား မသိဘူး။ တရားမဝင် ကားမောင်ခိုတွေနဲ့ပေါင်းပြီး လက်ဆောင်ပေးတဲ့ တရားမဝင် (Without) (ပါကျဲဗိုး) မော်တော်ကားကို ဖိမ်နဲ့စီးပြီး ဝန်ထမ်းတွေအပေါ် မာနထောင်လွှာနေတယ်။ နိမ့်ကျတဲ့ဝန်ထမ်းတွေ၊ ကျောင်းဆရာ–ဆရာမတွေကိုလည်း ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ် နာမည်တပ်ကာ အနိုင်ကျင့်အုပ်ချုပ်တယ်။ ဘုန်းကြီးတို့ သံဃာတွေကိုလည်း မကြည်ညိုချင်နေပါ သံဃာတွေကို မဟုတ်ကဟုတ်က မပြောစေချင်ဘူး။

နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီးခင်ဗျား။ ဒီလိုမိုက်ရိုင်းတဲ့ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတွေကြောင့် အစိုးရရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာဆိုတာ အလိုလိုကျဆင်းပါတယ်။ ဒါကြောင့် အနာဂတ်အတွက် ယဉ်ကျေးလိမ္မာတဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကောင်းတွေ ရွေးချယ်ခန့်ပါလို့ တိုင်ကြားအကြံပြုသလို ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးကိုကိုလည်း မြဝတီမြို့ကို ရွေးချယ်တာဝန်ပေးမယ်ဆိုရင်လည်း လူတော်လူကောင်းများ ရွေးချယ်တာဝန်ပေးစေလိုကြောင်း အကြံပြုတိုင်ကြားအပ်ပါတယ်။

❑

ရွှေရည်စိမ် ငြိမ်းချမ်းရေး

လက်ဘီပ

မမြတ်နိုးလို့ မဟုတ်ဘူး
အထူးတလည် လိုအပ်တဲ့
စစ်မှန်တဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးတရား
ပန်းများဖူးပွင့်လာတာကို
ကြိုဆိုမျှော်လင့်မိတာအမှန်
သံဇကာနဲ့ ဘောင်ခတ်တဲ့အိမ်
ရွှေရည်စိမ်အတုကြီးတော့ မလိုချင်ဘူး။

သံတွေးထွေးလိုက်တာလည်း အကြိမ်ကြိမ်
မြိန်မြိန်ယှက်ယှက် ပြန်ကောက်စားတတ်တဲ့ဗီဇ
ငပွကြီးတွေ ရေးဆွဲတဲ့ဥပဒေ
အခြေအနေနဲ့ ရွှေးကောက်ပွဲ
တတ်လည်းတတ်နိုင်တဲ့လူမျိုး
ဇောက်ထိုးကြည့် လင်းနို့လိုလူကိုမှ
ဘယ်သူက အထင်ကြီးခဲ့ကြတာတုန်း

သူ့အခက်အခဲ သူ့ဆန္ဒ
တို့ဘဝကို ထိုးခွဲသပ်လျှို
အချိုကြိုက် အချိုပေးခင်
ကျောသပ်ရွှေးသိပ်ခြင်းအရာ
မာယာအပြည့်နဲ့လမ်းများ
နောက်ကျော ဓါးနဲ့ထိုးမှေးခံရ
နားရွက်တွေလည်း တံတွေးဆွတ်ခံရပေါင်း များလှပြီး။

ကျားဇစ်းလဲရဲ့ဥပုသ်
နင်အဟုတ်ထင်နေရင်ဖြင့်
လေလွင့်ရွက်ပြတ်တက်ကျိုးလှေ
ရေလိုက်၊ ငါးလိုက်အဆင့်နဲ့
ဒီလိုသာ နေလာသွားခဲ့မယ်ဆိုရင်
ဥာဏ်ကြီးရှင် ယမကာဝိုင်းက
အမြည်းပိုင်းစလေးတစ်ခုနယ်
ပျော်တော်ဆက်ကြရမယ့် ငါတို့ဘဝ
တွေးတွေးဆဆ သတိပြုဆင်ခြင်ရမှာ။

ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်အရေးပါ
ပေါ့ဆစွာ မရွှေးချယ်ခဲ့
သက်သွေးနဲ့ရေးခဲ့ကြ အာဇာနည်
ကျုပ်တို့သည် ထာဝရအလေးပြုရင်း
မျှော်လင့်ခြင်း ပန်းတိုင်ခရီးဆီ
ညီညာစွာ စွန့်စားချီတက်ပြီး
မြေကြီးကျောက်ဆောင်လို ကျုင့်ကြမယ်ပေါ့
ထော့မဲပါမြေး၊ တီ၊ တွတ်၊ ကျွတ်တွေမို့
ရဲရင့်လို့ပြတ်သား ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်ကြပါစို့လား။

❑❑❑

တောင်ဂူနယ်တွင် အစိုးရတပ်မှ ဆိုင်ကယ်ချောဆွဲကာ တောမီးရှို့နေ

ဖေဖော်ဝါရီလ ဖိရက်၊ ၂၀၁၂။ (ကေအိုင်စီ)

အစိုးရစစ်တပ် တပ်မ(၆၆)မှူး ဗိုလ်မှူးချုပ်ဝင်းဘိုရှေ ဦးဆောင်သည့် ရိက္ခာတင်ကားတစ်စီး ၁၅ကျော်သည် ပဲခူးတိုင်း တောင်ဂူမြို့နယ်၊ ဘောဂလိဒေသသို့ ရောက်ရှိလာကာ ဒေသခံများ၏ ဆိုင်ကယ်များကို ရိက္ခာသယ်ပို့ခြင်း၊ ကားလမ်းဘေး မီးရှို့ခြင်းများကို ယခုလ ဆန်းပိုင်းမှစ၍ လုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည်။

တပ်ရိက္ခာများ သယ်ဆောင်လာသည့် ကားများမှာ ဇန်နဝါရီလ ၂၉ရက်နေ့တွင် အစီး ၆၀၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ရက်နေ့တွင် အစီး ၅၀နှင့် ဖေဖော်ဝါရီလ ၄ရက်နေ့တွင် ၄၁စီးရှိပြီး ဘောဂလိမှ ၄ဝမိုင်စခန်းနှင့် ကြီးချောင်းစခန်းများသို့ ဆိုင်ကယ်နှင့် လူများကို ချောဆွဲကာ ပို့ဆောင်ခိုင်းခဲ့သည်ဟု ဒေသခံများက ပြောဆိုသည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂ရက်နေ့တွင် ဂါမူဒဲရွာမှ ဆန် ၇အိတ်၊ ဒိုးဒိုရွာမှ ဆန်အိတ် ၂ဝနှင့် ရေသိုးကလေးရွာမှ ဆန်အိတ် ၂ဝကို ဒေသခံအမျိုးသမီး၊ အမျိုးသားထက်ဝက်စီ စုစုပေါင်း ၄ဝဦးမှ သယ်ယူပို့ဆောင်ပေးခဲ့ရပြီး ထိုရိက္ခာများမှာ ပဲ၊ နို့၊ သကြား၊ မုန့်ဟုး၊ ဆန်တို့ဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။

၃ရက်နေ့၌လည်း ဘောဂလိ၊ သစ်စေးတောင်မှ ဆိုင်ကယ်ကယ်ရီသမား ၂ဝကျော်နှင့် တောင်ဂူမြို့မှ ဗမာအရပ်သား ဆိုင်ကယ်များ အပါအဝင် စုစုပေါင်း ၅၈စီး ချောဆွဲခံရသေးသည်။

လက်ရှိအချိန်တွင် အစိုးရတပ်မှ ဒေသခံရွာသားများအား တောင်ဂူမြို့သို့ သွားလာခွင့်နှင့် ရွာပြင်ရှိ ဥယျာဉ်ခြံများသို့ သွားလာခွင့် ပိတ်ပင်ထားသည့်အပေါ် ကရင်ဒေသခံတစ်ဦးက "သူတို့(စစ်တပ်) ရိက္ခာတွေ သယ်ပေးလို့ မပြီးမချင်း တောင်ဂူကို ဘယ်ဆိုင်ကယ်မှ ဆင်းခွင့်မပေးဘူးလို့ ပြောတယ်။ ရိက္ခာသယ်တာက အနည်းဆုံးတစ်ပတ်လောက် ကြာနိုင်တယ်။ ဒီအတောအတွင်း တောင်ဂူကို မပေးဆင်းဘူး။ နောက်ပြီး ခြံထဲလည်း မပေးသွားတော့ ကွမ်းခြံလို နေ့တိုင်း ရေသွင်းနေရတဲ့သူတွေက အခက်အခဲ ရှိတာပေါ့။" ဟု ကရင်ဒေသခံတစ်ဦးက ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ဇန်နဝါရီလ လယ်မှစ၍ မုန်းမှ သပြေညွှန့်ကို ဖြတ်၍ တိပ်ပုရွာသို့ သွားရာလမ်း၌လည်း စစ်တပ်မှ ၎င်းတို့ မွေးမြူထားသည့် မြည်းနှင့်လားများကို အသုံးပြုကာ ရိက္ခာ ဖြည့်ခန့် သယ်ယူခဲ့ပြီး တစ်ခေါက်လျှင် မြည်းအကောင် (၁ဝဝ)ခန့် အသုံးပြုသည်ဟု သိရသည်။

အစိုးရတပ်သည် ယင်းသို့ ရိက္ခာအတွက် ချောဆွဲမှုများအပြင် မော်ချီး–တောင်ဂူသွားသည့် ကားလမ်းတွင်လည်း တောမီးရှို့ခြင်းများ လမ်းဘေးတစ်လျှောက် လုပ်ဆောင်နေသောကြောင့် ရွာသားများ၏ ဖာလာခြံ၊ ကွမ်းခြံ၊ အုန်းခြံ၊ ဒူးရင်းခြံ၊ မင်းကွတ်ခြံများမှာ မီးလောင်ကျွမ်းခံရပြီး အရေအတွက်ကို ယခုထိ အတိအကျမသိရသေးဟုလည်း အမည်မဖော်လိုသူ ဘောဂလိရွာသားတစ်ဦးက ပြောသည်။

ဘောဂလိရွာသားတစ်ဦးက "အခုတစ်ရက်နှစ်ရက်မှာ အရင်နှစ်တွေအတိုင်း ကားလမ်းဘေးတစ်လျှောက် တောမီးတွေ လိုက်ရှို့တာပေါ့။ အဲလိုတအားရှို့တော့ သူများရဲ့ တောင်ယာခြံ ကွမ်းသီးခြံ၊ အုန်းခြံတွေပါလောင်တော့ ရွာသားတွေက ထိတ်လန့်ကုန်တာပေါ့။ တချို့ဆို မီးလိုက်ငြိမ်းချင်ပေမယ့် မငြိမ်းရဲဘူး။ အစပိုင်းက သူတို့ အေးအေးဆေးဆေးရှိပြီး ထင်တာပဲ။ မီးမရှို့တော့ဘူး ထင်ပေမယ့် အခုလိုက်ရှို့တော့ လူထုတွေ စိတ်မအေးချမ်းတော့ဘူး။" ဟု ဆိုသည်။

၎င်းတပ်မ(၆၆)သည် တပ်ရင်းက ၃ရင်းဖြင့် ရောက်ရှိလာခြင်းဖြစ်ပြီး ယခင်နှစ်ထက် ရိက္ခာတင်ပို့မှုမှာ ပိုများလာသလို လက်ရှိအချိန်တွင် နယ်မြေခံတပ်ဖြစ်သည့် စစ်ကွပ်ကဲရေး ဌာနချုပ်(၉) တပ်ရင်းများနှင့်အတူ လှုပ်ရှားလျက်ရှိသည်ဟု သိရသည်။

ဘောဂလိမှ ၄ဝမိုင်အထိ ၁ဝမိုင် အကွာအဝေးကို ဆိုင်ကယ်ဖြင့် ရိက္ခာသယ်ပေးရပြီး နောက်ထပ် ၅မိုင်ကွာဝေးသည့် ကြီးချောင်းသို့ လူဖြင့် ထမ်းပိုးသယ်ပေးရခြင်းကို ဖေဖော်ဝါရီလ ၅ရက်နေ့အထိ ခိုင်းစေနေဆဲ ဖြစ်သည်။

ယခုလို ရိက္ခာပို့ဆောင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ အစိုးရတပ်အနေဖြင့် နယ်မြေခံ ကေအဲန်ယူထံသို့ ရွာသားများမှ တဆင့်သာ ပြောဆိုခြင်းပြီး လမ်းကြောင်းအတိုင်း မသွားလာဘဲ ကျေးရွာ၊ ဥယျာဉ်ခြံများအတွင်း သွားလာလှုပ်ရှားနေကြသည့်အပေါ် ဒေသခံများက စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့နေကြသည်။

ကေအဲန်ယူ တောင်ဂူခရိုင် ဥက္ကဋ္ဌ ပဒိုစောအယ်ဝါးက "အပေါ်မှာက ငြိမ်းချမ်းရေးစကား သူတို့(စစ်တပ်)က ဘယ်လိုပဲပြောပြော၊ အောက်ခြေမှာတော့ စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှု၊ စစ်ရေးပြင်ဆင်မှုဟာ အရင်နှစ်ထက်တောင် ကျော်နိုင်တယ်။ ရိက္ခာယာဉ်တန်းက အခု ဘောဂလိကြီး တစ်နေရာပဲ အစီးတစ်ရာကျော်ပြီး။" ဟု ဆိုသည်။

ထို့အပြင် သူက "စစ်ရေးအခြေအနေကရတော့ အစိုးရဘက်ကလည်း သဘောထားနှစ်ခုရှိတယ်လို့ သူတို့လူကြီးကိုယ်တိုင် ပြောထားတာ ရှိတာကိုး။ အဲဒါကြောင့်မို့လို့ တိုင်းရင်းသားတွေကို လက်နက်နဲ့ပဲ ချေမှုန်းလို့ရမယ်ဆိုတဲ့ အယူအဆရှိတဲ့လူကတော့ ဒီပြင်ဆင်မှုကို လုပ်တာလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဘာဖြစ်လာမလဲ အတိအကျ မပြောနိုင်သေးပေမယ့် အလားအလာတော့ မကောင်းဘူးပေါ့။ ရိက္ခာပို့တာ လိုတာထက်ပိုပြီး ပို့မယ်ဆိုရင်။" ဟု ပဒိုစောအယ်ဝါးက ပြောသည်။

တောင်ဂူဒေသသည် ၂ဝဝဖခုနှစ်ကတည်းက မြန်မာစစ်တပ်နှင့် ကေအဲန်ယူတပ်များ အပြန်အလှန် မိုင်းထောင်ထားသည့်အတွက် မိုးကွင်းနယ်မြေဖြစ်နေသည့်အပေါ် ရွာသားများအား ရိက္ခာသယ်ဆောင်ခိုင်ရန် သင့်မသင့် စဉ်းစားသင့်ကြောင်းလည်း နယ်မြေခံ ကေအဲန်ယူဘက်က ကေအိုင်စီသို့ ပြောဆိုခဲ့သည်။

❑

ကညီတၢ်ကစီၣ်

ဖုၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယာ်
ကလုာ်ဒူၣ်ခွဲးယာ်ဒီး
ဒ်ိမိၣ်ခြွၣ်စံၣ်

ကစြၢ်(၁၆) အဘ့ၣ်(၂) လါဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ, ၂၀၁၂ နံၣ်   Volume(16) Issue(2) Febuary, 2012

ပဒိၣ်ဒီး တလၢၤကီၢ်သီအိၣ်ဒီး တၢ်သးလီၤပလိာ်လၢ ကတၢၣ်ပီၣ်သကိးဆူ ကီၢ်စၢဖြိၣ်အပတီၢ်

ဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ ၂၅ သီ,
(ခ့ၣ်အဲးစံၣ်)

တလၢၤကီၢ်သီပှၣ်တံၣ်ဒီး ကီၢ်ပ ယီၤပဒိၣ် တၢ်မၤကဲထိၣ်တၢ်မှာ်တၢ်ခုၣ်ကရၢတဖၣ် တနံၤအံၤ မၤဝဲတၢ်ထံၣ်လိာ်တၢၣ်ပီၣ်သကိးအပူၤလၢ ကထံၣ်လိာ်တၢၣ်ပီၣ်သကိးဒီး ကီၢ်စၢဖြိၣ်ပတီၢ်အဂီၢ် ဒိးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲတၢ်သးလီၤပလိာ် တၢ်ဆဲးစုမုၢ်ကျၢၢ်အဂ့ၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ထံၣ်လိာ်အမူး ပူၤအံၤ တလၢၤကီၢ်စဲၣ် မီၣ်လမ့ၣ်ဝ့ၢ် ထံကၢၢ်နံၤ (Strand Hotel) အပူၤ ဂီၤခီ ၁၀နၣ်ရံၣ် ဘၣ်တၢ်စးထီၣ် မၤအီၤန့ၣ်လီၤ.

"ပဝဲသ့ၣ် ပလဲၤတုၤလၢ ကီၢ်စၢဖြိၣ်အပတီၢ်လံ. လၢပကထံၣ်လိာ် တၢၣ်ပီၣ်သကိးတၢ်မှာ်တၢ်ခုၣ် ဒီးကီၢ်စၢဖြိၣ်ပတီၢ်အဂီၢ် တနံၤ ပဆဲးစုမုၢ်ကျၢၢ်ဒီး ကီၢ်ပယီၤ ပဒိၣ်ဝံၤလံ." တလၢၤကီၢ်သီ ပှၣ်တံၣ်လီၢ်ခၢၣ်သး ကမံးတံာ်ဖိတဂၤ စံးဝဲလီၤ.

လၢကလဲၤထံၣ်လိာ်တၢၣ်ပီၣ်သကိးဒီး ကီၢ်စၢဖြိၣ်အပတီၢ် တၢ်မှာ်တၢ်ခုၣ်အံၤ (၁) ကပတုာ်တၢ်ခးလၢထံကီၢ်ဒီတဘ့ၣ်. လီၤဆီဒၣ်တၢ် ကလုာ်ဒူၣ်ဟီၣ်ကဝီၤပူၤတဖၣ် စုကဝဲၤတၢ်သဘံၣ်သဘုၣ်လၢ အကဲထိၣ်အသးအံၤ ကပတုာ်ကွံာ်ဝဲလၢ အဆိအချ (၂)စးထိၣ်တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးဝံၤ အဆိကတၢၢ် ၄၅သီအတီၢ်ပူၤ ကစးထိၣ်ထံရှူၢ်ကီၢ်သဲး တၢ်ထံၣ်လိာ်တၢၣ်ပီၣ်သကိး၊ပှၤလၢတၢ်ဆိကမိၣ်အီၤလၢအကြၢးဖၣ် တၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်အခွဲးလၢ ကပၣ်ဃုာ်ပၣ်ဂီၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်သး လီၤပလိာ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ တလၢၤကီၢ်သီပှၣ်တံၣ်ဒီး ပဒိၣ်အဘၢၣ်စၢၤ ကီၢ်စၢဖြိၣ်အပတီၢ် ကမၤတၢ်မှာ်တၢ်ခုၣ်အံၤ ကလုာ်ဒူၣ်ဖိၣ်စုကဝဲၤ ခဲလၢာ် တၢ်ပတုာ်တၢ်ခး မ့ၢ်ဝံၤဝဲန့ၣ် ကလုာ်ဒူၣ် ဖိၣ်စုကဝဲၤကရၢဒီး ပဒိၣ်ခၢၣ်စးတဖၣ် ကတၢၣ်ပီၣ်သကိးဝဲလၢ ထံရှူၢ်ကီၢ်သဲး တၢ်တၢၣ်ပီၣ်သကိးအဂီၢ်၊ လၢထံရှူၢ်ကီၢ်သဲးတၢ် တၢၣ်ပီၣ်တၢ်ဘၣ်လိာ်ဖိးဒ့ လိာ်အဖီ ခိၣ် ကီၢ်ပူၤ ထံရှူၢ်ကီၢ်သဲး ကလုာ်ဒူၣ်ပှၣ်တံၣ်တဖၣ်ဒီး ဒ်ၣ်မိၣ်ကရှၣ်စံၣ် ထံရှူၢ်ကီၢ်သဲးပှၣ်တံၣ်တဖၣ် အခၢၣ်စးတဖၣ် ကပၣ် ဃုာ်ဝဲဝံၤ ကလုာ်တၢ်ဃူတၢ်ဖိးတၢ်ကဆဲးတၢၣ်ပီၣ်အီၤ တၢ်ဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ခဲလၢာ်အိၣ်ဝဲ ၁၄ ထံၣ်အံၤ လၢတနံၤအံၤ တၢ်ထံၣ်လိာ်န့ၣ် အိၣ်ဒီး တၢ်ဘၣ်သးန့ၣ်လီၤ.

အပူၤကွံာ် ဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ ၁သီအနံၤန့ၣ် ထံၣ်လိာ်အသးခံဘျီတဘျီအံၤ ကီၢ်စဲၣ်အပတီၢ် လၢတၢ်မှာ်တၢ်ခုၣ်အဂီၢ် တၢ်ဂ့ၢ် ၅ထံၣ်လၢ တၢ်သးလီၤပလိာ်အံၤ ခဲအံၤ တၢ်ထံၣ်လိာ်အပူၤ ပာ်ဂၢၢ်ပာ်ကျၢၤက့ၤဝဲဒီး ဆဲးစုမုၢ်ကျၢၢ်ဝံၤ ကီၢ်စၢဖြိၣ်အပတီၢ် ကထံၣ်လိာ်တၢၣ်ပီၣ်သကိးဝဲအဂီၢ် ဒိးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲ တၢ်သးလီၤပလိာ်အဂ့ၢ် တလၢၤကီၢ်သီ ပှၣ်တံၣ်စံးဝဲလီၤ.

ကီၢ်စဲၣ်အပတီၢ် တၢ်ပာ်ဂၢၢ်ပာ်ကျၢၤ တၢ်ဆဲးစုမုၢ်ကျၢၢ် တၢ်ဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်(၁) ခံကပၤလၢာ်က ပတုာ်တၢ်ခး.(၂) ကီၢ်စဲၣ်အပတီၢ် ကတၢၣ်ပီၣ်သကိး ဝဲလၢတၢ်မှာ်တၢ်ခုၣ် အဂီၢ် ကဒုးအိၣ်ထိၣ်ဝဲခၢၣ်စးတဖုလၢ အဖိးမံဒီးသဲစး တၢ်တၢၣ်ပီၣ် မုၢ်နံၤမုၢ်သီလၢ တၢ်ပာ်ပနီၣ်အီၤ တၢ်လီၢ်ဒီးတၢ်ဆၢကတီၢ် တၢ်ကတဲသကိးအီၤ.(၃) တၢ်ရှလိာ်မှာ်လိာ်ဒဲကဝီၤ ခံကပၤလၢာ်သးလီၤပလိာ် တၢ်လီၢ်လၢအကြၢးဝဲ တၢ်ကဘၣ်ပာ်အီၤလၢ တၢ်စုကဝဲၤတပၣ်ဘၣ်အလီၢ်.(၄) တၢ်လီၢ်လၢ တၢ်ပာ်ပနီၣ်အီၤ တဖၣ် စိာ်ဃုာ်စုကဝဲၤ တၢ်တဟ့ၣ်အခွဲး. (၅) ခံကပၤလၢာ်တၢ်ဘၣ်သး တၢ်သးလီၤပလိာ်တၢ်လီၢ်လၢ တၢ်ပာ်ပနီၣ်အီၤတဖၣ် ကဘၣ်အိၣ် ဝဲဒၣ်လီၤ.

လၢတလၢၤကီၢ်သီ ပှၣ်တံၣ် တၢ်ပာ်သးတခီ လၢတစိၢ်တလီၢ်တၢ်သးလီၤပလိာ်တၢ်ဂ့ၢ်သ့ၣ်တ ဖၣ်န့ၣ် က့ၤတိၣ်ထိၣ် တၢၣ်ပီၣ်သကိးဝဲလၢ လီၢ်ခၢၣ်သးဝံၤ လၢကဆဲးစုမုၢ် ကျၢၢ်အဂီၢ် ဘၣ်တၢ်ဆၢတဲာ်အီၤလၢ လီၢ်ခၢၣ်သး တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အပူၤ န့ၣ်လီၤ.

တဘျီအံၤ တၢ်ထံၣ်လိာ်တၢၣ်ပီၣ်သကိးန့ၣ် တလၢၤကီၢ်သီပှၣ်တံၣ် ကရၢခိၣ်ခံ နဲၣ်ရိၣ်စ့ၣ် ပၢဆှၢဝဲဝံၤ ဒုးယာ်ခိၣ်ခံ သုးခိၣ်ကျၢၢ် လယံၣ်လကီ၊ ဒဝဲၢ်ကီၢ်ရှ့ၣ် ကရၢခိၣ် နဲၣ်ပညါလ့၊ ဒူသထူၢ်ကီၢ်ရှ့ၣ် အနဲၣ်ရွဲၢ် နဲၣ်အ့ၣ်ကၣ် ကရၢဖိသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဒီး ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်ခၢၣ်စး ကီၢ်စၢဖြိၣ်အပတီၢ် တၢ်မှာ်တၢ်ခုၣ်အခိၣ် ကိတိာ် အူအိၣ်မ့ ပၢဆှၢဝဲ ခၢၣ်စးတဖၣ် ပၣ်ဃုာ်ဝဲလီၤ.

❑

တၢ်ဂိာ်စုဂိာ်ခီၣ်လၢ ကလုာ်ဒူၣ်ကဒဲကဒဲ အဘၢၣ်စၢၤအံၤ ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ် တတူၢ်လိာ်

ဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ ၂၈ သီ,
နါသူလ့ၤ (ခ့ၣ်အဲးစံၣ်)

လၢကလုာ်ဒူၣ်အကျါတၢ် ပတုာ်တၢ်ခးတအိၣ်ဒံးဘၣ်ဒီး ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ် မ့ၢ်မၤဝဲထံရှူၢ်ကီၢ်သဲး တၢ်ထံၣ် လိာ်အိၣ်သကိးအံၤ မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်ဂိာ်စုဂိာ်ခီၣ်လၢ ကထုးလီၤဖးကလုာ်ဒူၣ်အဂ့ၢ် ကညီဒီကလုာ်စၢဖြိၣ်ကရၢ ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ် စံးဝဲလီၤ.

ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ် ကရၢခိၣ်ခံ ပဒိၣ်ဒ့ဘ့ၣ်သးကပီၤစံးဝဲ "မ့မ့ၢ်လၢ ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ် တၢ်ပာ်သးတခီ မၤတၢ်ပတုာ်တၢ်ခးလၢ အဂၢၢ်အကျၢၤတက့ၢ်. မၤလၢထံကီၢ်ဒီတ ဘ့ၣ်တၢ်ပတုာ်တၢ် ခးထီဘိတက့ၢ်. ကရၢလၢအလဲၤ ထံၣ်လိာ်အသးထဲတဖုဧိၤ န့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ် တၢ်ဂိာ်စုဂိာ်ခီၣ် တၢ်မၤလီၤ. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တတူၢ်လိာ် ဘၣ်."အဂ့ၢ် စံးဝဲလီၤ.

ဖဲတလါအံၤ ၂၄ သီအနံၤန့ၣ် တလၢၤကီၢ်သီပှၣ်တံၣ်ဒီး ပဒိၣ်တၢ် မှာ်တၢ်ခုၣ်ကရၢတဖၣ် ထံၣ်လိာ်အသးဖဲ မီၣ်လမ့ၣ်ဝ့ၢ် (Strand Hotel) ဖဲထံကၢၢ်နံၤ တၢ်ထံၣ်လိာ်ဖဲ ၂၀၁၂နံၣ် တုၤဒံၣ်စဲဘၢၣ်အံၤ မ့ၢ်တမၤတၢ်ပတုာ်တၢ်ခးဒီး ကလုာ်ဒူၣ်ခဲလၢာ်ဒံးဘၣ်န့ၣ် ကခါထိၣ်အခီၣ်ဆူ အသိတခါ ဒီးကလုာ်ဒူၣ်လၢ အပတုာ်တၢ်ခးခၢၣ်တဖၣ် ဧိၤ ပဒိၣ်ကမၤဝဲ ထံရှူၢ်ကီၢ်သဲး တၢ် တၢၣ်ပီၣ်အံၤန့ၣ် အိၣ်ဒီး တၢ်သးလီၤပ လိာ်န့ၣ်လီၤ.

ပဒိၣ်တခီ မ့ၢ်မၤဝဲ ထံကီၢ်ဒီတဘ့ၣ် တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးမ့ၢ်ဝံၤမး ထံ ရှူၢ်ကီၢ်သဲး တၢ်ထံၣ်လိာ်တၢၣ်ပီၣ်သ ကိးအံၤ ကြၢးမၤဝဲအ အဂ့ၢ် ပဒိၣ်ဒ့ဘ့ၣ် သးကပီၤ ဟ့ၣ် ကူၣ်ဝဲလီၤ.

ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ပတုာ် တၢ်ခးအံၤ ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ်တခီ ပဒိၣ်ဃ့ ထီၣ်ဝဲ အိၣ်အသိး တဖၣ်အံၤ ကချ့ဒီး ယိၤဒိၣ် ကီၢ်စဲၣ်တကပၤ စ့ၢ်ကီး တၢ်ဒုးကဲ ထိၣ် ဒံးဝဲအဂ့ၢ် ပဒိၣ်ဒ့ဘ့ၣ်သးကပီၤ ဒုးနဲၣ်ဝဲ ဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

"မၤတၢ်ပတုာ်တၢ်ခးလၢ ကချ့ၣ် ကီၢ်စဲၣ်တကပၤ ပတဲအီၤန့ၣ် တမၤဝဲဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်ဘၣ်သးလၢ ကထိၣ်ဝဲဒံးလီၤ. ကညီကီၢ်စဲၣ်တကပၤ ပဒိၣ်တဖၣ် ဆှၢထိၣ်အတၢ်အိၣ်မ့ၢ်ဝံၤဒီး ကက့ၤဒုးကဒါဒီးလီၤန့ၣ် " စံးဝဲလီၤ.

ကလုာ်ဒူၣ်လၢအဂၤ မ့ၢ်တပၣ်ဃုာ်ပၣ်ဂီၢ်လၢ တၢ်တၢၣ်ပီၣ်သကိးဝဲအံၤ ဘၣ်န့ၣ် ကဲထိၣ်အသးတသ့ဘၣ်စ့ၢ်ကီး ယိၤဒိၣ်သုးမုၢ်ဒိၣ် (ကလံၤထံး) ပှၤကတိၤတၢ်ပၢ သုးခိၣ် စဲလီၣ်ဆဲ စံးဝဲလီၤ.

အဝဲစံးဝဲ "အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ် တပၣ်ပဝဲသ့ၣ် ကလဲၤထံၣ်လိာ်တၢၣ်ပီၣ် သကိးဒ်လဲၣ်၊ မ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီတခါလီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်ဝဲအံၤ မ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢ အဘၣ်ထွဲဒီး ကလုာ်ဒူၣ်ခဲ လၢာ်တၢ်ဂ့ၢ်လီၤ." န့ၣ် စံးဝဲလီၤ.

ဖဲအပူၤကွံာ် ဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ ၂၂သီအနံၤန့ၣ် လၢကဒိးန့ၢ်ဘၣ်တၢ် မှာ်တၢ်ခုၣ် လၢမ့ၢ်အတီလၢ အဂၢၢ်အကျၢၤအဂီၢ် ဒ်ဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤ တၢ်ဂ့ၢ်လွံၢ်ထံၣ်လၢ ဒ်ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ် တကပၤ ထုးထိၣ်ရၤလီၤဝဲလီၤ.

❑

ဒ်ၣ်ခ့ၣ်ဘံၣ်အ့ၣ် အသုး ၇၀ ဘၣ်တၢ်ကဝီၤဃာ်အီၤဖဲ ခီတီၢ်

ဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ ၂၃ သီ,
စီၤသ့မွံး(ခ့ၣ်အဲးစံၣ်)

ကညီကီၢ်စဲၣ် လူၢ်ပျဲၢ်ကီၢ်ဆၣ် ခီတီၢ်ဟီၣ်ကဝီၤ ကညီဘူးဒးသုးမုၢ်ဒိၣ် ဒ်ၣ်ခ့ၣ်ဘံၣ်အ့ၣ် အသုးလၢ အအိၣ်ဖဲန့ၣ် အဂၤ ၇၀ဘျဲၣ် ဘၣ်တၢ်ကဝီၤဃာ်အီၤဒီး ကးပံာ်ဃာ်အီၤလၢ ဘံၣ်ကွံၣ်အဲးဖ် သုးခိးကီၢ်ဆၢအဂ့ၢ်သ့ၣ်ညါ ဘၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ.

တလါညါအံၤ ၁၉သီအနံၤ ဒ်ၣ်ခ့ၣ်ဘံၣ်အ့ၣ် ဒီး သုးခိးကီၢ်ဆၢအ

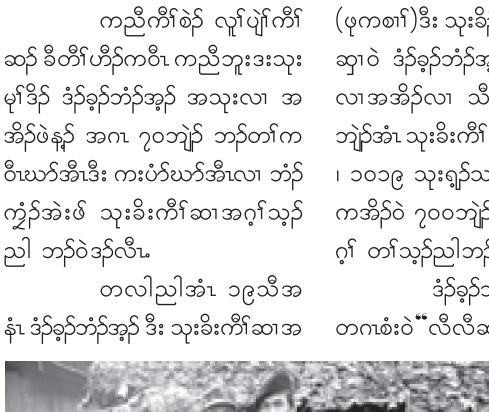

ဘၢၣ်စၢၤ တၢ်ခးလိာ်သးအိၣ်ထိၣ်ဝဲ ဝံၤ အလီၢ်ခံ တုၤခဲကနံၣ်အံၤ သုးခိၣ် မီၣ်လ့ (ဖုကစၢၢ်)ဒီး သုးခိၣ် ရဲခွံးအူတဖၣ် ပၢဆှၢဝဲ ဒ်ၣ်ခ့ၣ်ဘံၣ်အ့ၣ် ၉၀၅ဒီး ၉၀၆ လၢအအိၣ်လၢ သီခါဖွၢ် သုးဖိ ၇၀ဘျဲၣ်အံၤ သုးခိးကီၢ်ဆၢ ၁၀၁၁၊၁၀၁၂ ၊ ၁၀၁၉ သုးရှ့ၣ်သၢရှ့ၣ်လၢ အနီၣ်ဂံၢ်ကအိၣ်ဝဲ ၇၀၀ဘျဲၣ်အံၤ ကဝီၤဝဲဒၣ်အဂ့ၢ် တၢ်သ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ.

ဒ်ၣ်ခ့ၣ်ဘံၣ်အ့ၣ် သုးရှ့ၣ်ခိၣ်တဂၤစံးဝဲ "လီလီဆဲးခဲအံၤဒ ပဝဲ သ့ၣ်ပပှၤလၢ အအိၣ်လၢ အ့ကူ့မဲ့ၣ် ကဝီၤသီခါဖွၢ် ၇၀ ဘျဲၣ်တဖၣ် ဘံၣ်ကွံၣ်အဲးဖ် အသုးဖၣ်ကဝီၤဃာ်ဝဲလီၤ. တၢ်အိၣ်သးတခီဒ တုၤခဲကနံၣ်အံၤ တလီၤတီၢ်လီၤဆီဒံး ဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်အတၢ် အိၣ်သးဒီး ပဝဲသ့ၣ် ပတၢ်အိၣ်သး ခိးကွၢ် လိာ်သးဒ်န့ၣ်အဂ့ၢ် "စံးဝဲလီၤ.

သုးခိးကီၢ်ဆၢ အသုး ၁၀၁၁ သုးရှ့ၣ်အံၤ ဒ်ၣ်ခ့ၣ်ဘံၣ်အ့ၣ် အသုးဒဲကဝီၤလၢ အအိၣ်လၢ ယ့ပဲထံကျိဒီး မဲၢ်သဝီ အသုးဒဲကဝီၤ ၅ဖျၢၣ်အံၤ နုာ်လီၤဟံးန့ၢ်ဝဲ ကျိခဲလၢာ် အခိၣ် ၂၀ဘျဲၣ်အဃိ တၢ်ခးလိာ်သးဟဲကဲထိၣ်အသးအံၤ လၢခီခံ ကပၤလၢာ် အဘၢၣ်စၢၤ တၢ်အိၣ်သး ဖ့ၣ်ဆၢထိၣ်ဝဲ ဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဖ့ၣ်ဆၢလၢ အကဲထိၣ် အသးအံၤ တၢ်ကဘျါရှဲက့ၤအီၤအဂီၢ် ဖဲတနံၤအံၤ ကမျၢၢ်သုးဒီး သုးခိးကီၢ်ဆၢအသုးတဖၣ် သုးပှၤနဲၣ်တၢ် သုးခိၣ် ကျၢၢ်ဖိ မိၣ်မိၣ်အိ၊ မုၢ်ထိၣ်ကလံၤထံး သုးဝဲၤလီၢ်ခိၣ်သ့ၣ် သုးခိၣ် ခ့ၣ်မိၣ်ဝ့၊ သုးခိးကီၢ်ဆၢ ပှၤဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးတၢ် သုးခိၣ်ကျၢၢ်ဖိ ဖါန္ဒဒီး ဒ်ၣ်ခ့ၣ်ဘံၣ်အ့ၣ် တကပၤ သုးခိၣ် စီၤဆါအိၣ်၊ သုးခိၣ် မိၣ်လ့တဖၣ် လဲၤထံၣ်လိာ်အသးလၢ ခီတီၢ်သနာ်က့ တၢ်ဘၣ်လိာ်တအိၣ်ဘၣ်အ ဂ့ၢ် ဒ်ၣ်ခ့ၣ်ဘံၣ်အ့ၣ် တကပၤစံးဝဲ လီၤ.

"ကျိလၢ တၢ်ဟံးတ့ၢ်ဃာ်တဖၣ် ဖါန္ဒတခီ ဘၣ်သးက့ၤဟ့ၣ်က့ၤဝဲလီၤ. သုးခိၣ်ကျၢၢ်ဖိ မိၣ်မိၣ်အိ တခီ တဘၣ်သးက့ၤဟ့ၣ်ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်သနာ်က့ ၂ သီအတီၢ်ပူၤ ကက့ၤဟ့ၣ်ကဒါက့ၤဝဲလီၤန့ၣ်စံးဝဲလီၤ. တၢ်အိၣ်သးတခီ တဆီတလဲအသး နီတမံၤ ဘၣ်. "အဂ့ၢ် စံးဝဲဒၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဖ့ၣ်ဆၢ တၢ်အိၣ်သးအံၤ ပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ် ဘျါရှဲဝဲလၢတၢ်ဘၢၣ်စၢၤ တၢ်ဘၣ်လိာ်တအိၣ်ဝဲဘၣ်အဃိ ဒ်ၣ်ခ့ၣ်ဘံၣ်အ့ၣ် တကပၤ ဖဲမပၢါတနံၤ လါဒံၣ်စဲဘၢၣ် ၁၁ အနံၤန့ၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်သးလၢတၢ်ပတုာ်တၢ်ခးဒီး ပဒိၣ်အံၤ မၤဟးကွံာ်ဝဲဒၣ်အဂ့ၢ် တၢ်ကစီၣ်တဖၣ် ဟူထိၣ်သါလီၤဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဂ့ၢ်အဝဲအံၤ ဒ်ၣ်ခ့ၣ်ဘံၣ်အ့ၣ်(၁)သုးခိၣ်ဒိၣ်ဖိ ဟံၣ်ဒိၣ် စံးဝဲ "လီလီဆဲးခဲအံၤ ပပှၤသ့ၣ်တဖၣ် လဲၤတၢ်အဃိ ကတီၢ်အံၤ တၢ်အိၣ်သး ခဲလၢာ် ပစံးတသ့ဒံးဘၣ်. အဝဲသ့ၣ် မ့ၢ်ဟဲက့ၤခဲလၢာ်မးပစံးကသ့လီၤ" အ ဂ့ၢ်စံးဘၣ်ဝဲဒၣ် ခ့ၣ်အဲးစံၣ်လီၤ.

သုးခိၣ် စီၤဘံၣ် ပၢဆှၢဝဲ သုးကရူၢ်အံၤ ဖဲအပူၤကွံာ်တနံၣ် ပဒိၣ်ဒုး အိၣ်ထိၣ်ဝဲ သုးခိးကီၢ်ဆၢအံၤ တူၢ်လိာ်ဝဲဝံၤဒီး သုးအပှၤနီၣ်ဂံၢ် ၁,၀၀၀ ဃဲၣ်ဃဲၣ် က့ၤဆၢထၢၣ်ကဒါက့ၤလၢ ဒ်ၣ်ခ့ၣ်ဘံၣ်အ့ၣ်ဝံၤ ဟူးဂဲၤဝဲဒၣ်လၢ မဲၢ်သဝီဒီး ခီတီၢ်တၢ်လီၢ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ. လၢခံ က့ၤဟ်ဖှိၣ်က့ၤအသးဒီး သုးခိၣ်ကျၢၢ်ဖိ စီၤလါပှဲၤ ပၢဆှၢဝဲ ဒ်ၣ်ခ့ၣ်ဘံၣ်အ့ၣ် ကျိၣ်ထူဘီသုးကရူၢ်အံၤဒီး ဘၣ်တၢ်က့ၤဒုး အိၣ်ထိၣ်ဝဲ ကျိၣ်ထူလါ ကရူၢ်အံၤ န့ၣ်လီၤ.

ဒ်ၣ်ခ့ၣ်ဘံၣ်အ့ၣ် သုးကရူၢ်အံၤ ထုးဖးအသးဒီး ကညီဒီကလုာ်စၢဖြိၣ်ကရၢဖဲ ၁၉၉၄ နံၣ်ဝံၤက့ၤ မၤသကိးတၢ်ဒီး သုးပဒိၣ် အိၣ်ဝဲ ၁၅နံၣ်ဘျဲၣ်ဝံၤ ဖဲ ၂၀၁၀ နံၣ် လါအီကူာ်န့ၣ် သုးရှ့ၣ် အါဒၣ်တၢ်တက့ၢ်တဖၣ် ဘၣ်တၢ်ဆီတလဲက့ၤအီၤလၢ သုးခိးကီၢ်ဆၢန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ သုးခိၣ်ကျၢၢ်ဖိစီၤလါပှဲၤ ပၢဆှၢဝဲ ဒ်ၣ်ခ့ၣ်ဘံၣ်အ့ၣ် အသုးကရူၢ်တဖၣ် တတူၢ်လိာ်ဝဲ တၢ်ဆီတလဲသုးခိးကီၢ်ဆၢဘၣ်ဒီး ၂၀၁၀ နံၣ် နိၣ်ဝ့ဘၢၣ် ၈ သီအနံၤန့ၣ် စးထိၣ် ထီဒါက့ၤဝဲ သုးပဒိၣ်ယံာ်ဝဲ တနံၣ်ဘျဲၣ် ဖဲမပၢါတနံၣ် ဒံၣ်စ့ဘၢၣ် ၁၁ သီအနံၤ မၤဝဲ တၢ်ဆဲးစုမုၢ်ကျၢၢ် တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးဒီး ပဒိၣ် န့ၣ်လီၤ. ❑

ကမျာ၏ ၅၀ ဘျဉ် ယ့်ပူးဖျဲးအသးဆူ ကိ်ုက္ပ်ာတဲ့် ခီဖျိတ၏ဖ့ဉ်ဆာအိ်ုထိ်ုလာ ဒံ့ဉ်ခ့ဉ်ဘံ့ဉ်အ့ဉ်ဒီး သုးခိုးကိ်ုဆာ

လါဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ ၂၀ သီ,
စီၤသ့မ့ဲး(ခ့ဉ်အဲးစံ့ဉ်)

ကညီဘူးဒးသုးမ့ၢ်ဒိ်ုဒီး သုးခိုးကိ်ုဆ၊ ဖဲမဟါတနံၤ တၢ်ခးလိ်ုသးကဲထိ်ုဝံၤအလိ်ုခံ ခံကပၤ လၢ်အဘၢဉ်စၢၤ အိ်ုကတီၤအသးလ၊ တၢ်ဒုးတၢ်ယၢ်အယိ ကိ်ုကျိ်ုတဲ့ဉ်ကိ်ုပယီၤကိ်ုဆ၊ ကညီကိ်ုစဲ့ဉ် လူ၊ပျ၊်ကိ်ုဆဉ် မဲ်သဝိ သဝိဖိ ၅၀ ဘျဉ် ခဲအံၤ ယ့်ပူးဖျဲးအသးလ၊ ကိ်ုကျိ်ုတဲ့ဉ်တကပၤနၣ်လိၤ။

မဲ်သဝိ သဝိဖိတဂၤစံးဝဲ "ပှၤတဲလ၊ တၢ်အိ်ုသးတဂ့ၤဘဉ် ပလဲာ်ဟ်စၢၤသးလ၊ ကိ်ုကျိ်ုတဲ့ဉ်တက ပၤတစိ်ုဖိအယိ ပဝဲသ့ဉ်တဖ့ဉ် လၢမဟါတနံၤ ပဟဲယ့်ဟ်စၢၤလိၤ။ တဂိၤအံၤ ဟဲခီယီၤဒံးဝဲဒီဒ့ဉ်ဒံးလိၤ။ တၢ်မၤလိကျိ စ့ၢ်ကီး ဘဉ်တၢ်ပံးကွံာ်အီၤ ခဲလၢ်လိၤ"အဂ့ၢ်စံးဝဲဒဉ် ခ့ဉ်အဲးစံ့ဉ်နၣ်လိၤ။

တနံၤအံၤ ဖဲမ့ၢ်ထ့ဉ်ထိ်ုဉ ၁၁ နၣ်ရံ့ဉ်ဘျဉ်အဆ၊ကတီ၏ သုးခိုးကိ်ုဆ၊ လၢအအိ်ုလ၊ ခီတီ၏တဖ့ဉ် တစီၤခးဝဲ ဒံ့ဉ်ခ့ဉ်ဘံ့ဉ်အ့ဉ် အသုးဒဲကဝိၤလ၊ ကျိစနဲ့ဉ်ဖၢ်ဉ် အယိ ဒံ့ဉ်ခ့ဉ်ဘံ့ဉ်အ့ဉ် အသုးခိ်ုဉ်တဂၤ အကိ်ာ်ဘိဘ့ဉ်ဒိဝဲ တစဲးဖိအဂ့ၢ် ဒံ့ဉ်ခ့ဉ်ဘံ့ဉ်အ့ဉ် တကပၤ စံးဝဲလိၤ။

ဒံ့ဉ်ခ့ဉ်ဘံ့ဉ်အ့ဉ် သုးခိ်ုလ၊ မဲ်သဝိတဂၤစံးဝဲ "တၢ်လိ်ုလ၊ ပဟ်ပနိ်ုဉ်အသိး သုးခိုးကိ်ုဆ၊အသုး တဖ့ဉ် မ့ၢ်ဟဲနၣ်လိၤနၣ် လ၊ကခးအီၤအဂိ်ု ပဒိုးနၣ်ဘဉ်ဝဲ တၢ်ကလုၢ်လံနၣ်လိၤ။ မဲ်သဝိအဖိလ၎် ထံလိၤဆူတၢ်လိ်ု သုးခိုးကိ်ုဆ၊ မ့ၢ်ဟဲတလ၊ကွံာ်ဝဲဒ့ဉ် နၣ် ပကဘဉ်ခးအီၤနၣ်လိၤ။"အဂ့ၢ်စံးဝဲ ဒ့ဉ်လိၤ။

ဒ်နၣ်အသိး ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် သုးက့(၁) ဟိ်ုဉ်ကဝိၤပူ၊ ဒံ့ဉ်ခ့ဉ်ဘံ့ဉ်အ့ဉ် အသုး ၆၀ ဘျဉ် ဖဲမ့ၢ်ဃ့ၢ်လိၤအကတိ်ု ဟဲက့ၤဝဲဒ့ဉ် ခီတီ၏အသိး မဲ်သဝိဟိ်ုဉ်ကဝိၤ ဒံ့ဉ်ခ့ဉ်ဘံ့ဉ်အ့ဉ် အသုးတဖ့ဉ်စ့ၢ်ကီး အိ်ုဉ်ကတီၤအသးလ၊ တၢ်ဒုးတၢ်ယၢ်အဂ့ၢ် ဒံ့ဉ်ခ့ဉ်ဘံ့ဉ်အ့ဉ် တကပၤ စံးဝဲလိၤ။

ဒံ့ဉ်ခ့ဉ်ဘံ့ဉ်အ့ဉ် သုးခိ်ုတဂၤစံးဝဲ" ပဝဲသ့ဉ် ပအိ်ုဉ်ကတီၤသးလ၊ တၢ်ဒုးတၢ်ယၢ်အသိး သုးခိုးကိ်ုဆ၊ စ့ၢ်ကီး အိ်ုဉ်ကတီၤအသးလ၊ တၢ်ဒုးတၢ်ယၢ်အသိးနၣ် တၢ်ခးလိ်ုသးကဲထိ်ုဉ်အသးသ့ ကိုးဆ၊ကတီ၏ဒဲးလိၤ။ အဝဲသ့ဉ် ဟံးဃ်ာ်ဝဲ ပစုကဝဲၤတဖ့ဉ် ပဃ့က့ၤမ့တနၣ်နၣ် သုးခိုးကိ်ုဆ၊ တၢ်မၤကအါအဂ့ၢ်" စံးဝဲလိၤ။

သဝိဖိလ၊ အခီဃီၤဆူ ကိ်ုကျိ်ုဉ်တဲ့ဉ်တဖ့ဉ် လဲၤအိ်ုဉ်ကဒုဝဲလ၊ သ့ဉ်ညါသ့ဉ်ခီ; အဟ်ဉ်ဒီ; ခဲကနံ့ဉ်အံၤ တၢ်ကရ၊ကရိဖဲလဲဉ်တဖုမး တလဲၤ မၤစၢၤအီၤဒံးဘဉ်.

မဟါတနံၤ မ့ၢ်ဃ့ၢ်လိၤ နၣ် သုးခိုးကိ်ုဆ၊ (၁၀၁၁) သုးရ့ဉ်တဖ့ဉ် အသုးဟံးကွံာ်ဒံ့ဉ်ခ့ဉ်ဘံ့ဉ်အ့ဉ် အကျိ ၂၃ ခ်ိ်ုဖဲလ၊ အဟဲက့ၤလ၊ ခီတီ၏ကျဲ ဆဲးဖ အဝဲသ့ဉ် ဟဲက့ၤဒိုးဝဲသိလ့ဉ်နၣ် ဒီ; ဒ့ဉ်ခ့ဉ်ဘံ့ဉ်အ့ဉ် သုးတဖ့ဉ် ခးအီၤဒီ; ကျိဖးဒ်ဉ် အယိ သုးခိုးကိ်ုဆ၊ သံဒီ; ဘဉ်ဒိ အိ်ုဉ်ဝဲ ၅ ဂၤနၣ်လိၤ။

ဒံ့ဉ်ခ့ဉ်ဘံ့ဉ်အ့ဉ်ဒီ; သုးခိ်ု ကိ်ုဆ၊ တဖ့ဉ် သုးတၢ်သဘံ့ဉ်သဘ့ဉ် အိ်ုဉ်ထိ်ုဉ်အသး တၢ်ဂ့ၢ်အံၤ ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် သုးက့(၇) သုးခိ်ုဉ်ကျ၊ၢ်ဖိ ကျိ်ုဉ်တဲ့ဉ် စံးဝဲ "တၢ်ဂ့ၢ်အံၤ တဘဉ်ထွဲဒီးပဝဲသ့ဉ်ဘဉ်. သီခါ ခီတီ၏အပှၤကဒဲကဒဲ တၢ်ဂ့ၢ်ကိ ကဲထိ်ုဉ်အသး အယိ ပဝဲသ့ဉ် မၤတသ့ နီ့တမံၤဘဉ်." အဂ့ၢ်စံးဝဲလိၤ။

သုးခ်ိ်ု စီၤဘ်ဉ် ပၢဆ့ၢ၊ဝဲ ဒံ့ဉ်ခ့ဉ်ဘံ့ဉ်အ့ဉ် အသုးအံၤ အပူၤကွံာ်တ နံ့ဉ် ၂၀၁၀ နံ့ဉ် လါအီကူ၎ နၣ် ပဒိ့ဉ်တ ဖ့ဉ် ဆိတလဲက့ၤအီၤဆူ သုးခိုးကိ်ုဆ၊ ဒီ; တူ၏လိ်ုဝဲ ၈ လါဝံၤအလိ်ုခံ က့ၤခး က ဒါက့ၤဝဲပဒ့ဉ် အသုးဒီ; က့ၤဆ၊ ထၢ်ဉ် ကဒါက့ၤဝဲလ၊ ဒံ့ဉ်ခ့ဉ်ဘံ့ဉ်အ့ဉ် နၣ်လိၤ။ ဝံၤအလိ်ုခံ သုးခ်ိ်ုဉ်ကျ၊ၢ်ဖိ စီၤ လါပ့ဲၤ (ခ့ဉ်ဆူ) ပၢဆ့ၢ၊ဝဲ ကျိ်ုဉ်ထူဘီ ကရ၊ ဒီးကျိ်ုဉ်ထူ၀ါ၊ကျိ်ုဉ်ထူလါဒုးယာ် တၢ်က့ၤဒုးအိ်ုဉ်ထိ်ုဉ်ကဒါက့ၤအီၤဝံၤ သုးခ်ိ်ုစီၤဘ်ဉ် ပၢဆ့ၢ၊ဝဲ ကရ၊အံၤ ဘဉ် တၢ်ဟ်ပနိ်ုဉ်နၣ်အီၤလ၊ ကျိ်ုဉ်ထူလါ ဒုးယာ်နၣ်လိၤ။

သုးခ်ိ်ု စီၤလါပ့ဲၤ ပၢဆ့ၢ၊ဝဲ ဒံ့ဉ်ခ့ဉ်ဘံ့ဉ်အ့ဉ် ကျိ်ုဉ်ထူဘီ သုးကရ၊်ု အံၤ ဖဲ ၂၀၁၀နံ့ဉ် နိ်ုဉ်ဝ့ဘၢ်ဉ် ၈ သီအ နံ့ၤနၣ် ဘဉ်တၢ်က့ၤဆိတလဲက့ၤအီၤလ၊ သုးခ်ိ်ုကိ် ဆ၊အယိ ဂ့ၢ်လိ်ုဝဲဒီ; ပဒ့ဉ် အသုးထိ်ုဉ်ဒုးအဝဲသ့ဉ်အိ်ုဉ် တနံ့ဉ်ဘျဉ် ဝံၤ ၂၀၁၁ နံ့ဉ် နိ်ုဉ်ဝ့ဘၢ်ဉ် ၃ သီအနံ့ၤ ကညီကိ်ုစဲ့ဉ် ဖါအ့ဉ်ဝ့ၢ်အပူၤမၤဝဲ တၢ်ပ တုဉ်တၢ်ခး အလံ်ာ်ဃ်းဃ်ာ်ဒီ; ပဒ့ဉ် တၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ်ဓၢ်စး တဖ့ဉ်နၣ်လိၤ။❑

ကိ်ုဉ်တဲ့ဉ်ကိ်ုတိ်ုဉ် လဲၤထံ့ဉ်လိ်ုဉ်အသးဒီ; ကညီကိ်ုစဲ့ဉ် ကိ်ုတိ်ုဉ်

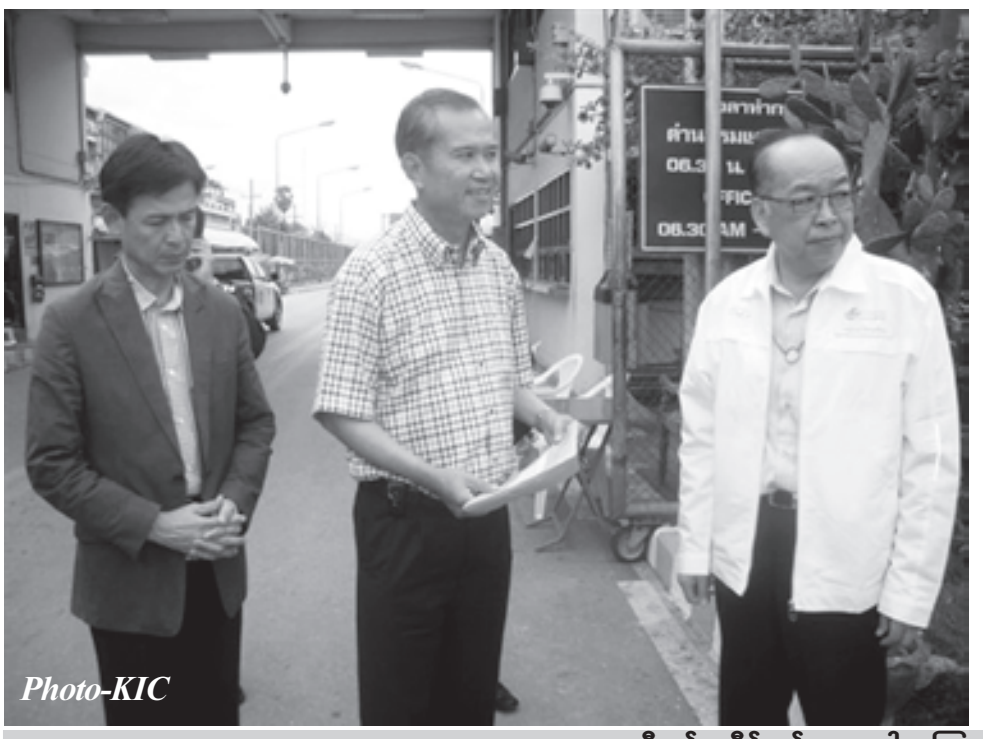

လါဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ ၃သီ,
ဆ့ဉ်သဲ့ဉ်တီ (ခ့ဉ်အဲးစံ့ဉ်)

ကိ်ုဉ်တဲ့ဉ်ဒီ;ကိ်ုပယီၤ ခံဘ့ဉ် တၢ်ရ့ၢလိ်ုမ့ာ်လိ်ုဉ်ကဂ့ၤ ထိ်ုဉ်အ ဂိ်ု ကိ်ုဉ်တဲ့ဉ်ကိ်ုဉ်တိ်ုဉ်တိ ခ်ိ်ုရ၊်မဲ့ဝဲက ရ၊အံၤ ဖဲတနံ့ၤညါအံၤ မ့ၢ်ဃ့ၢ်လိၤအ ဆ၊ကတီ၏ စးထိ်ုဉ်လဲၤဝဲလ၊ မဲ်ဆီး ဆူ မ့ဲးဝတၢ်ိ လဲၤထံ့ဉ်လိ်ုဉ်အသးဒီ; အူစိၤမ့ အကရ၊တဖ့ဉ်နၣ်လိၤ။

ကိ်ုဉ်တဲ့ဉ်ကိ်ုဉ်တိ်ုဉ် ဆူလ ဖိးတိးဝိကျ၊ခ့ဲၤကိ်ုဒီ; ခၢ်ဉ်စးတဖ့ဉ် လဲၤ ထံ့ဉ်လိ်ုဉ်အသးဒီ; ကညီကိ်ုစဲ့ဉ် ကိ တိ်ုဉ်အူစိၤမ့ အကရ၊ဖ မ့ဲးဝတၢ်ိ ဝံၤ ကိ်ုခံကဘ့ဉ် ကိ်ုပယီၤပှၤမၤတၢ်ဖိတ ဖ့ဉ် တၢ်ဂ့ၢ်၊ ကိ်ုဆ၊တၢ်ကူပနံ့ဉ်တၢ် ကၤတၢ်ဂ့ၢ် တကးဒ်းဘဉ် ကိ်ုခံဘ့ဉ် တၢ်မ့ဉ်တၢ်ခ့ဉ် ကဂ့ၤထိ်ုဉ်အဂ်ိ် လဲၤ ထံ့ဉ်လိ်ုဉ်အသးအဂ့ၢ် ကျိ်ုဉ်တဲ့ဉ်ထံဂ့ၤ ကိ်ုဂၤကိ်ုဉ်တိ်ုဉ် စံးဘဉ်ဝဲဒ့ဉ် ပှၤဟံး တၢ်ကစိ်ုဉ်ဖိ တဖ့ဉ်နၣ်လိၤ။

"ပလဲၤတၢ်ခဲအံၤ ပဉ်ဃုဉ် ဝဲဒ့ဉ်ဒီ;ထံကိ်ုခံဘ့ဉ် တၢ်ရ့ၢလိ်ုမ့ာ် လိ်ုဉ်တၢ်ဂ့ၢ်ဒီ;မ့ၢ် လ၊ကိ်ုပယီၤတကပၤက့ၤအိ်ုထိ်ုဉ်ကဒါက့ၤဝဲ တၢ်ကူပနံ့ဉ် တၢ်အယိ ပကလဲၤစံးဘျူးစံးဖ့ဉ်အီၤ တကးဒ်းဘဉ် ပလဲၤဘါစ့ၢ်ကီ;ယွၤ အဂ့ၢ်" စံးဝဲလိၤ။

ကိ်ုဉ်တဲ့ဉ်ကိ်ုတိ်ုဉ်ကရ၊ အံၤ ဖဲဟဲက့ၤလ၊ မ့ဲးဝတၢ်ိ အဆ၊က တိ် ဘဉ်ဃးဒီ;ထံကိ်ုခံဘ့ဉ် တၢ်ဂ့ၢ် လိ်ုဉ်အ့ဉ်ထိ်ုဉ်လ၊ သူမ့ဲကျ ကိ်ုဉ်တဲ့ဉ်ကိ်ု တကပၤအံၤ လ၊ကိ်ုပယီၤတကပၤ ထုးထိ်ုဉ်ဝဲ ကိ်ုပယီၤ အနိ်ုတယၢ် ဖဲ ဝ့ၢ်မဲ်ဆီး တၢ်ပၢအပူၤ မဟ့ဉ်ဝါ သ ဝိ(မဲခီးက့)နၣ် လဲၤဃုသ့ဉ်ညါကွၢ်ဝဲဒ့ဉ် လိၤ။

ဘဉ်ဃးဒီ; တၢ်လိ်ုအဝဲ အံၤ စးထိ်ုဉ်ဖဲ အပူၤကွံာ် တလါအတိ် ပူၤ လ၊ကိ်ုပယီၤတကပၤ ဟဲနၣ်လိၤဝဲ လ၊ ကျိ်ုဉ်တဲ့ဉ်အကိ်ုပူၤ မံထၢ်ဉ် ၅၀ ဃဉ်ဃဉ်ဒီ; ထုးထိ်ုဉ်ဝဲ ကိ်ုပယီၤအနိ်ု တယၢ်ဝံၤ စံးဝဲလ၊ ကိ်ုပယီၤတၢ်ပၢ အယိ ကျိ်ုဉ်တဲ့ဉ်တကပၤ ခ့ၢ်ကိ်ု ပှၤဟဲ နၣ်လိၤ လ၊တၢ်ပၢအပူၤ ဒီ;ထုးထိ်ုဉ်နိ်ု တယၢ်ဝံၤ စံးဝဲလ၊ နတၢ်ပၢယတၢ်ပၢ နၣ်လိၤ။

ဘဉ်ဃးဒီ;တၢ်ဂ့ၢ်အံၤ ကျိ်ုဉ် တဲ့ဉ်ကိ်ုတိ်ုဉ်စံးဝဲ "တၢ်ဂ့ၢ်အဝဲအံၤ တၢ်ဂ့ၢ်ကိ်ုတအိ်ုဉ်ဘဉ်၊ ပမ့ၢ်တၢ်ဉ်ပိ်ုဉ် သကိးအီၤလ၊ ကိ်ုခံဘ့ဉ် ကိ်ုဆ၊ ကမံးတံ့ဉ်နၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤ ကလဲၤအသး ဘျ့ဘျ့ဆ့ဉ်ဆ့ဉ်အဂ့ၢ်"စံးဘဉ်ဝဲဒ့ဉ် ပှၤ ဟံး တၢ်ကစိ်ုဉ်ဖိတဖ့ဉ်နၣ်လိၤ။

ဖဲ ၂၀၁၀ နံ့ဉ် ၊လါယူၤလံ အဆ၊ကတီ၏ ကျိ်ုဉ်တဲ့ဉ်ကိ်ုတကပၤ တ့ ထိ်ုဉ်ဝဲဒ့ဉ် တၢ်တြိထံဂိၤပၤလ၊ သူမ့ဲကျ အကပၤအယိ ထံကိ်ုခံဘ့ဉ် တၢ်ရ့ၢ လိ်ုဉ်မ့ာ်လိ်ုဉ် ဖ့ဉ်ဆ၊ထိ်ုဉ်ဝဲဒီ; ကိ်ုပယီၤ တကပၤကးတံ့ၢ်ကွံာ်ဝဲ တၢ်ရ့ၢလိ်ုဉ်မ့ာ် လိ်ုဉ်အတိ်ုဃ့ာ်ဒီ; တၢ်ကူပနံ့ဉ်တၢ် ကၤတနံ့ဉ်ဘျဉ်ဝံၤ အလိ်ုခံ ဖဲအပူၤကွံာ် ၂ လါအံၤ က့ၤ အိ်ုထိ်ုဉ်ကဒါက့ၤဝဲဒ့ဉ် နၣ်လိၤ။ ❑

ကိ်ုဉ်တဲ့ဉ်ပဒိ့ဉ် ဖိ်ုဉ်ဝဲကိ်ုပယီၤဖိ အအိ်ုဉ် ဆိုးလ၊ အတဖိးမံဒီ; သဲစးတၢ်ဘျ၊ဘဉ် ၂၀၀ဂၤ

လါဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ ၁၆သီ,
ဆ့ဉ်သဲ့ဉ်တီ (ခ့ဉ်အဲးစံ့ဉ်)

ကိ်ုကျိ်ုဉ်တဲ့ဉ် ကိ်ုပယီၤ ကိ်ုဆ၊ တးခ်ကိ်ုရ့ဉ် မဲ်ဆီးဝ့ၢ်ကျးဖး ဒ်ဉ်အပူၤ ဖဲတဂိၤအံၤ ဂိၤခီဂိၤဂိၤအ ဆ၊ကတီ၏ ကျိ်ုဉ်တဲ့ဉ်ပဒ့ဉ်တဖ့ဉ် နၣ် လိၤသမံသမိးဝဲသ တူ၏ကလာ်ဒီ; ဖိ်ုဉ် နၣ့ဝဲဒ့ဉ် ပှၤသူတၢ်မူးတၢ်ဘ့ီးဖိတနီ;ဒီ; ပဉ်ဃုာ်စ့ၢ်ကီ;ဒီ; ကိ်ုပယီၤပှၤမၤ တၢ်ဖိလ၊ တဖိးမံဒီ; သဲစးတၢ်ဘျ၊တ ဖ့ဉ်က အိ်ုဉ်ဝဲ ၂၀ဝဂၤဃဉ်ဃဉ်ပသ့ဉ်ညါ ဘဉ်အီၤလိၤ။

ကိ်ုပယီၤဖိ လ၊ အဆါ တၢ်အိ်ုဉ်တၢ်အီလ၊ ဝ့ၢ်မဲ်ဆီးပူၤလ၊ အ မ့ၢ်ဝဲ အူစ့ဉ် တဂၤစံးဝဲ "ဖဲတဂိၤအံၤ ၅ နၣ်ရံ့ဉ် ၃၀ မံးနံးအဆ၊ကတီ၏နၣ် ကျိ်ုဉ် လ၊ ကိ်ုပယီၤ ယီၤရၢမတံတက ပၤဒီ; ပှၤလ၊အ သူတၢ်မူ၊ တၢ်ဘ့ီးလ၊အတ ဖိးမံးဘဉ်တဖ့ဉ် တၢ်ကဟံးဝဲအရ့ၢနၣ် ပၢကိ်ုပှၤ ဘဉ်မူဘဉ်ဒါလ၊ မဲ်ဆီးကိ်ု ဆဉ်ပူၤတဂၤ စံးဝဲနၣ်လိၤ။

တးခ်ကိ်ုရ့ဉ်ပူၤ ကိ်ုဆဉ် (၉) ဘ့ဉ်အကျ၊ မဲ်ဆီးကိ်ုဆဉ် အ ပူၤစ့ၢ်ကီ; ကိ်ုပယီၤပှၤမၤတၢ်ဖိ က အိ်ုဉ်ဝဲ၄ကလိ်ု ဃဉ်ဃဉ်အကျ၊ လ၊ အစိ်ုလံာ်တၢ်ခ် ထံခ်ကိ်ု လံာ်အ့ဉ်သး ကအိ်ုဉ်ဒ်ထဲ ၅ကလးဘျဉ်ဃဉ်ဃဉ်နၣ် ကျိ်ုဉ်တဲ့ဉ်တၢ်မၤရ့ၢတၢ်မၤနိ်ုဉ်အသိး ဟ် ဖျ၊ထိ်ုဉ်ဝဲနၣ်လိၤ။

ကိ်ုကျိ်ုဉ်တဲ့ဉ်ပူၤ ပှၤကိ်ု သ၊ဘ့ဉ်တဘ့ဉ်ဖိတဖ့ဉ် တၢ်မၤနၣ်အီၤ အိ်ုဉ်ဆိးလံာ်အ့ဉ်သးတနံ့ဉ်ဂိ်ု တဖ့ဉ် တဲ့ဉ်ပၢၤကိ်ု၊သုးဒီ; ကိ်ုဆဉ်ဘံ့ဉ်ဘၢ တဖ့ဉ် နၣ်လိၤသမံသမိးဝဲသတူ၏က လာ်တၢ်လ၊ ကျးပူၤဒီ; ဖိ်ုဉ်နၣ့ ဝဲကိ်ုပ ယီၤဖိ ၂၀ဝဂၤ ဃဉ်ဃဉ်နၣ်လိၤ။ ဖဲပ ကျးပူၤစ့ၢ်ကီ; ပဉ်ဃုာ်ဝဲတဂၤ စ့ၢ်ကီ; အဂ့ၢ်နၣ် " စံးဘဉ်ဝဲခ့ဉ်အဲးစံ့ဉ်နၣ်လိၤ။

ပှၤလ၊ အအိ်ုဉ်ဆိ်ုဖဲ ကိ်ု ကျိ်ုဉ်တဲ့ဉ်ပူၤ လ၊ အတဖိးမံဒီ;သဲစး တၢ်ဘျ၊တဖ့ဉ်ဒီ; ပှၤလ၊ အသူတၢ်မူ၊ တၢ်ဘ့ီး လ၊ တၢ်တနၣ်အီၤကဲ့ဉ်ဆိ်ု ဘဉ်တၢ်လိ်ု လ၊ ကျးပူၤတဖ့ဉ် တၢ်နၣ် လိၤသမံသမိးဒီ; တၢ်ဖိ်ုဉ်နၣ့ဝဲ ပှၤကိ်ု ပယီၤဖိတနီ; လ၊ အ သူတၢ်မူ၊တၢ်ဘ့ီး နၣ်လိၤ။

ကိ်ုးအညဉ်သါလ၊ အမၤ တၢ်ဖဲဝ့ၢ် မဲ်ဆီးပူၤတဂၤ လ၊ထိ်ုးညဉ် ယိ်ုဖးဒ်ဉ်တဂၤ စံးဝဲ" ပှၤဟားဆ့ၢ၊ထိ်ုး ညဉ် လ၊ဆဲ့ဉ်ကဲ့ဉ်သ၊ ဘ့ဉ်လ၊ ယသ့ဉ် ညါတဖ့ဉ် အဆဲးကံ့ဉ်ဃ့လိၤဒီ; ပှၤ သ့ဉ်တဖ့ဉ်နၣ် တၢ်တနၣ်အီၤ ကဲ့ဉ်ဆိ်ု ဘဉ်ဒီ; တၢ်ဖိ်ုဉ်အီၤဝံၤတၢ်သမံသမိး အဆံ့ဉ်ထံ့ဉ်ဒီ; တၢ်ထံ့ဉ်လ၊အဝဲသ့ဉ် သူတၢ်မူ၊တၢ်ဘ့ီး ဒီ; တၢ်ဖိ်ုဉ်အဝဲနၣ် လိၤ။"အဂ့ၢ်စံးဝဲဒ့ဉ်နၣ်လိၤ။

ပှၤလ၊ အဘဉ်တၢ်ဖိ်ုဉ်အီၤ တဖ့ဉ် ဘဉ်တၢ်ဆ့ၢ်အီၤလ၊ ကျိ်ုဉ်တဲ့ဉ် ပၢၤ ကိ်ုရ့ၢ်ဒီ; တၢ်ကဆ့ၢ်ကဒါက့ၤအီၤ လါ လ၊ဉ်နၣ် တၢ်တမၤအါထိ်ုဉ်နၣ့ဝဲ အနံ့ဉ် အသီ လ၊ၤဘဉ်အဂ့ၢ် ကျိ်ုဉ်တဲ့ဉ် တၢ်မၤ ဘျိ်ုဉ်ဒ်ဉ်ဝဲၤလိ်ုခ်ဉ်သ့ဉ် ဘိးဘဉ် ရ၊လိၤ ဆိ်ုဝဲနၣ်လိၤ။

ကိ်ုကျိ်ုဉ်တဲ့ဉ် ကိ်ုပယီၤ ကိ်ုဆ၊အပူၤ ကိ်ုပယီၤပှၤမၤတၢ်ဖိ တ ဖ့ဉ် လ၊ကမၤပှၤမၤတၢ်ဖိလံာ်အ့ဉ် သးအဂ်ိ် ခံကပၤလ၊ာ် ပဒ့ဉ်ဟ်ပနိ်ုဉ် ဝဲလ၊ ခ့ရဲ့ကိ်ုရ့ဉ်၊ တးခ်ကိ်ုရ့ဉ်ဒီ; ရနိ်ုကိ် ရ့ဉ်သ့ဉ်တဖ့ဉ်နၣ်လိၤ။

ကိ်ုပယီၤဖိတဖ့ဉ်လ၊ အ အိ်ုဉ်ဆိ်ုလ၊ ကိ်ုကျိ်ုဉ်တဲ့ဉ်ပူၤတဖ့ဉ် လ၊ ကမၤပှၤမၤတၢ်ဖိလံာ်အ့ဉ်အသးအဂ်ိ် တၢ်အိ်ုးအါထိ်ုဉ်နၣ့ဝဲတၢ်လိ်ု ၅ခါ ဒ် အမ့ၢ်ဝဲ ဘီကိ်ုး၊စမိ်ုဉ်စခီ(မဟ့ဉ်ခ့ဉ်)၊စ မိ်ုဉ်ပရ၊ကဉ်၊ဆူ၊ရ့ဉ်ထ့ဉ်နံ့ဉ်ဒီ; ခ့ဉ်မဲ့ဉ် တၢ်လိ်ုသ့ဉ်တဖ့ဉ်အဂ့ၢ် သ့ဉ်ညါဘဉ် အီၤလိၤ။

ဆ၊ကတီ၏ခဲအံၤ ကိ်ု ကျိ်ုဉ် တဲ့ဉ်ပူၤ ကိ်ုပယီၤပှၤမၤတၢ်ဖိတဖ့ဉ် အိ်ုဉ် ဝဲ ၂ကကွံ၏ဃ်ာ်ဃ်ာ်အံၤ ပှၤလ၊ အဆိ်ု လံာ်ခ် ထံခ်ကိ်ုလံာ် အ့ဉ်သးသ့ဉ်တ ဖ့ဉ် ကအိ်ုဉ်ဒ်ထဲ ၇ကလိ်ုဘျဉ်နၣ်လိၤ။ လ၊ကနၣ်လံာ်ခ်ထံခ်ကိ်ုအဂ်ိ် တိ်ုဉ် ထိ်ုဉ်ဝဲအနိ်ုဂ်ိ်ုနိ်ုဒ္ဒး ကအိ်ုဉ်လ၊ ၁က လိ်ု ဘျဉ်ဃ်ာ်ဃ်ာ်အဂ့ၢ် ကျိ်ုဉ်တဲ့ဉ်တၢ် မၤဘျိ်ုဉ်ဒ်ဉ် စံးဝဲဒ့ဉ်နၣ်လိၤ။ ❑

တာ်ဒုးအိၣ်ထိၣ်ဝဲ ကညီကလုာ်ဂ့ၢ်ဝိ ကမ်းတံာ်လၢ ကီၢ်ပယီၤပူၤလံ

လါဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ ၁၈ သီ,
စီၤသ့မ့ဲး (ခ့ၣ်အဲးစံၣ်)

ဘၣ်ထွဲလိာ်အသးဒီး ကညီဒီကလုာ်ဂ့ၢ်ဝိ လၢ တၢ်ကပၢဆ့ၢ်ဝဲ ကညီဖိအဂ့ၢ်ဝိကသ့အဂီၢ် တၢ်ကပာ်ဂ်ၢ်ပာ်ဘါအီၤလၢ ကညီတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်အဂီၢ် ကီၢ်ပယီၤ ကညီဒီကလုာ်ဂ့ၢ်ဝိ ကမ်းတံာ်(Myan-mar Karen Affair Committee-MKAC) ကရၢအံၤ တၢ်ဒုးအိၣ်ထိၣ်အီၤဖဲ လါဖ့ၤဘြူၤ အါရံၤ ၁၁ အနံၤနၣ်လီၤ.

ဖဲအပူၤကွံာ် ဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ ၁၀ သီတူၤ ၁၁ သီအနံၤနၣ် ညီ့ဖိဒ့ရှ ကမကထ မၤဝဲလွံၢ်ဘျိတဘျိ ကညီတၢ်အိၣ်ဘုသီခိၣ်ဒီးကညီ တၢ်ထံၣ်လိာ်တဲသကိး ဖဲကညီကီၢ်စၣ် ဖါအၣ်ဂ့ၢ် တၢ်ဆါဟံၣ်ကျဲ သ့ၣ်မ့ၣ်ဒၣ်ရၢမၣ်အဘၢၣ်စၢၤ တီယၣ် သီခါဖ့ၣ် ကရၢ်ပူၤ ပ့ၢလၢ အဟဲထိၣ်ပၣ်ဃၣ်တဖၣ် ဒုးအိၣ် ထိၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ.

တၢ်ကရၢကရိ အတၢ်မ့ၢ်လၢ်ကွၢ်စိတခီ ကမ်းတံာ် နဲၣ်ရ့ၢ်သ ဃဲၤ(၁)နီၢ်စ့ၣ်စဲနၢ်လၣ်လၣ်စိ စံးဝဲဒ်အံၤလီၤ.

လၢကညီဒီကလုာ် ဂ့ၢ်ဝိ ကညီကလုာ်ဂ့ၢ်ဝိ ကမ်းတံာ်(Myan-mar Karen Affair Committee-MKAC) ကရၢအံၤ တၢ်ဒုးအိၣ်ထိၣ်အီၤဖဲ လါဖ့ၤဘြူၤ အါရံၤ ၁၁ အနံၤနၣ်လီၤ.

ဖဲအပူၤကွံာ် ဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ ၁၀ သီတူၤ ၁၁ သီအနံၤနၣ် ညီ့ဖိဒ့ရှ ကမကထ မၤဝဲလွံၢ်ဘျိတဘျိ ကညီတၢ်အိၣ်ဘုသီခိၣ်ဒီးကညီ တၢ်ထံၣ်လိာ်တဲသကိး ဖဲကညီကီၢ်စၣ် ဖါအၣ်ဂ့ၢ် တၢ်ဆါဟံၣ်ကျဲ သ့ၣ်မ့ၣ်ဒၣ်ရၢမၣ်အဘၢၣ်စၢၤ တီယၣ် သီခါဖ့ၣ် ကရၢ်ပူၤ ပ့ၢလၢ အဟဲထိၣ်ပၣ်ဃၣ်တဖၣ် ဒုးအိၣ် ထိၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ.

တၢ်ကရၢကရိ အတၢ်မ့ၢ်လၢ်ကွၢ်စိတခီ ကမ်းတံာ် နဲၣ်ရ့ၢ်သ ဃဲၤ(၁)နီၢ်စ့ၣ်စဲနၢ်လၣ်လၣ်စိ စံးဝဲဒ်အံၤ လီၤ.

လၢကညီဒီကလုာ် ဂ့ၢ်ဝိ ကမ်းတံာ်အပူၤ တၢ်ပၢဆ့ၢ်အီၤဒ်အမ့ၢ်ဝဲ (Karen Peace Committee) အပူၤ ဘါသီခါဒီးခရံၣ်ဖိ သရၣ်သမါဒီး သီခါ ခဲလၢာ်အိၣ် ၉ ဂၤလၢ တၢ်ဃုထၢ ထိၣ်အီၤအံၤ တိၣ်ကလ့သီခါ အရ့ၣ်ပ ညၣ်သၣ်မဲၣ် ပၣ်ဃုာ်ဝဲ တိၣ်ပၣ် ဖါ၂ၣ် ၊ မါအိၣ် (ရေး) သီခါတဖၣ် ၊ သရၣ် (Dr. James k Ban, Bishop D White Kejin, Bishop) ဖိရၣ် (RC), Father သ့ခ့ၣ်ဒီး (SDA) သ ရၣ် စီးအိၣ်ရ့ၣ် သ့ၣ်တဖၣ် ပၣ်ဃုာ်ဝဲလီၤ.

ကညီဒီကလုာ်ဂ့ၢ်ဝိ ကမ်းတံာ်အံၤ ကတီၢ်အံၤနၣ် ဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထိၣ်အီၤလၢ လီၢ်ခၢၣ်သးကမ်းတံာ်အ ပတီၢ်ဝံၤ လၢကီၢ်စဲၣ်ဒီး ကီၢ်ခီခၢၣ် စးတဖၣ် မ့ၢ်က့ၤကရၢက ရိထိၣ်ကဒါက့ၤ ဝဲနၣ် မ့ၢ်ပၣ်လီၤက့ၤ ခါဆူညါတၢ်မၤနၣ် လၢကညီ ကလုာ်ဂ့ၢ်ဝိအဂီၢ် မၤဝဲနၣ့် အဂ့ၢ် နိၣ်စူၢ်စဲနၣ်လၣ်လၣ်စိ စံးအါ ထိၣ်ကဒီးဝဲလီၤ.

ကညီသးစၢ်တဂၤလၢ အ လဲၤထိၣ် ကညီတၢ်တၢၣ်ပိၣ်သကိး အ မူးတဂၤစံးဝဲ "ခဲအံၤ ကညီကလုာ်ဂ့ၢ်ဝိ ကမ်းတံာ် လၢ ကညီ ကလုာ်အဂီၢ် မ့ၢ်မၤနၣ့်ဝဲလၢ လၢ ပ့ၢ်ပ့ၢ်နၣ် ကဂ့ၤဝဲလီၤ. ကညီတၢ်ကရၢ ကရိ ဒုအိၣ်အါမး ဘၣ် ဆၣ် လၢ ကမၤတၢ် လၢ ကလုာ်ဂီၢ် အါ အါဂီၢ်ဂီၢ်နၣ် တအိၣ်ဘၣ်. ခဲအံၤ ကညီ ကလုာ်ဂ့ၢ်ဝိလၢ တၢ်ဒုးအိၣ်ထိၣ်အီၤအံၤ ကမၤတၢ်လ\ၢ်လ\ၢ်ထိထိဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်အဂီၢ် လိၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ. တၢ်ကရၢကရိအံၤ အိၣ် ထိၣ်အသးနၣ် အဆိကတၢ်ကြၢ်း လၢ ပကဘၣ်ဒုးသ့ၣ် ညါ ကညီဖိလၢ ကီၢ် ပူၤတဖၣ် လိၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ." အဝဲစံးဝဲ လီၤ.

ကညီကလုာ်ဂ့ၢ်ဝိ ကမ်းတံာ်အံၤ ဘၣ်ထွဲ ဒီးကညီ ဒီကလုာ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ် ပၢ်ဆ့ၢ်ရၢ်ကျဲၤ ဆၢတဲာ်တၢ် ကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲး တၢ် ယၣ်လၢ ကဖံးတၢ် မၤတၢ်တဖၣ် လီၤ. ဘၣ်ထွဲ ဒီးကညီ ဒီကလုာ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ် ကျိၤတဖၣ် မ့မ့ၢ်ကညီကလုာ်ဂ့ၢ်ဝိ ကမ်းတံာ်ကရၢ နၣ့် တၢ်ပၢ်ဆ့ၢ်ရၢ်ကျဲၤ ဒီး တၢ်ဆၢ တဲာ်တဖၣ် တၢ်က ဘၣ်ဟ်ဂၢၢ် ဟ်ကျၢၤအီၤ တၢ်ဂ့ၢ်အိၣ်ဝဲ (၉) ထံၣ်အ ဂ့ၢ် ဟ်ဖျါထိၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ.

ကညီကီၢ်စဲၣ် ဖါအၣ်ဝ့ၢ် အံၤ တၢ်မၤဝဲ ကညီ လုၢ်လၢ် တၢ်အိၣ်ဘု သီခိၣ် ဒီး တၢ်တၢၣ်ပိၣ်သ ကိးအံၤ ခဲအံၤ တၢ်မၤအီၤ အိၣ်ဝဲ ၃ ဝိ တဝိလံနၣ့်လီၤ. ကညီကီၢ်စဲၣ်ပူၤ ကီၢ် ရ့ၣ်အိၣ်ဝဲ ၇ ဘၣ် အံၤ ခၢၣ်စးတဖၣ် ၊ ထံရ့ၢ်ကီၢ်သဲးပၣ် တံၣ်တဖၣ်၊ ဘျိၣ်ဒိၣ် တဖၣ်၊ တၢ်ဘူၣ်တၢ် ဘါခိၣ်နၢ်တဖၣ် ဒီး အ့ၣ်ရၣ်ဝတံၣ်၊ ပကိ၊ တနီသရံး ကီၢ်ခီ တဖၣ်အမဲာ်ညါ တလၢၤကီၢ်စဲၣ် ပူၤ ကညီခၢၣ်စးတဖၣ် ကညီတၢ်က ရၢ ကရိ တဖၣ်ဒီး ကညီ သးစၢ် မ့ၣ် ခွါတဖၣ် ခဲလၢာ် ဟဲထိၣ်ဝဲ ၁၇၅ ဂၤ နၣ်လီၤ.

လၢ တၢ်တၢၣ်ပိၣ်ဝဲအံၤ အ ပူၤ တၢ်ရ့ဒိၣ်ကတၢ်မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဃူတၢ် ဖိးဒီး တၢ်မ့ၣ်တၢ်ခ့ၣ်လၢ အတၢ်ကဲ ဘျုးကဲဖ့ၣ်တဖၣ် ၊ ကလုာ်တကလုာ် အတၢ်ဃူတၢ်ဖိးဒီး တၢ်မ့ၣ်တၢ်ခ့ၣ် တ ဖၣ်လိၣ်ဝဲ၊ တၢ်ဃူတၢ်ဖိးမ့ၢ်ဝဲကျဲတ ဘိလၢ ကသ့ၣ်ထိၣ်သကိး တၢ်မ့ၣ်တၢ် ခ့ၣ်. ကညီကလုာ်တၣ်မ့ၣ်တၢ်ခ့ၣ်အဂီၢ် ကဖိၣ်လိၣ်စုမၤသ ကိးတၢ်ဒီး တၢ်လီၤ မ့ၢ်လီၤဖးတၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်ဒီး လၢတၢ်ဂ့ၢ် တဖၣ်အံၤ တၢ်ကဖိၣ်ဂၢၢ်ဘ့ၢါရ့ၢ်က့ၤအီၤ လၢ ကျဲဖဲလဲၣ်တဘိလဲၣ်နၣ် ပၣ်လီၤ ဃၣ်ဝဲ တၢ်ဂ့ၢ်ဂံၢ်ထံး ယၢ်ထံၣ်အဂ့ၢ် ပ့ၢလၢ အဟဲထိၣ်တဖၣ် တၢၣ်ပိၣ်သ ကိးဝဲလီၤ.

❑

ဖဲ ၄၅သီအတီၢ်ပူၤ ကထံၣ်လိၣ်သးဒီး သုးပဒိၣ်တလီၤတံၢ်ဘၣ်အဂ့ၢ် ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ် စံးဝဲ

ခ့ၣ်ခဲခ့ၣ်ယူၣ် နဲ့ၣ်ခ့ရ\ၣ်ခ်ိၣ်ကျၢၣ် နီ\ၣ်စံးဖိရၤစ့ၤ

လါဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ ၁၅သီ,
စီၤခါစူညါ (ခ့ၣ်အဲးစံၣ်)

တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးတစိ\ တ လိ\ၢ်ဒီး သုးပ ဒိၣ်ဝံၤ၄၅ သီအ တီ\ၢ်ပူၤ ပၣ်ပနီၣ်ဝဲ လၢ ကဆဲးထံၣ်လိၣ်အိၣ် သကိး သနၣ်က့ ဖဲတၢ်ပၣ်ပနီၣ် ၄၅သီ အတီ\ၢ်ပူၤ တၢ်ထံၣ်လိၣ် သးအိၣ်တအိၣ် တ လီၤတံၢ်ဘၣ်အဂ့ၢ် ကညီဒီကလုာ် စၢဖ့ၣ်ကရၢ (ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ်) စံးဝဲလီၤ.

အဝဲစံးဝဲ "ဖဲဖ့ၤဘြူၤအါ ရံၤ အတီ\ၢ်ပူၤအံၤ ပကထံၣ်လိၣ်ကဒီး ပသးဒီးကီ\ၢ်ပယီၤပဒိၣ်ဒ့ တလီၤတံၢ် ဘၣ်၊ ခၢၣ်စၢ လၢ ကလဲၤ ထံၣ်လိၣ် သးပဒိၣ်အဂီ\ ၊ အခါအံၤလီလီဆဲၣ်ဒ့ ပတ ဃုထၢ ဘၣ်ဒံးဘၣ်၊ လါလၢ ကဟဲက ဒီးတဘ့ၣ်ဒီးဒ့ ဘၣ်သ့သ့ၣ်ထံၣ်လိၣ် သးသ့အဂ့ၢ် နၣ့် ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ်နဲၣ်ရ့ၢ်ခ်ိၣ် ဖဲ ၄၅ သီအတီ\ၢ်ပူၤ ဘၣ်ဃးတၢ်ထံၣ် လိၣ်သးတလီ\ၢ်တၢ်ဘၣ်အဖီခ်ိၣ် လၢ တၢ်ဂ့ၢ်မနုၤအဖီခ်ိၣ်လဲၣ်နၣ့ အဂ့ၢ်အကျိၤ တၢ်တဲအီၤ လီၤတၢ်လီၤဆဲး တအိၣ်နိ တမံၤဘၣ်နၣ့်လီၤ.

ဖဲတလါအံၤ ၈သီတူၤ ၁၀ သီနၣ့် ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ် ခ်ိၣ်နၢ်၊ ကညီတၢ် ကရၢ ကရိတဖၣ် ဖဲကီ\ၢ်ဆၢ တၢ်မၤလီၤ တတီၤ ထံၣ်လိၣ်တၢၣ်ပိၣ်ထံရ\ၢ် ကီ\ၢ် သဲးအဂ့ၢ်နၣ့ သ့ၣ်ညါဘၣ်အီၤလီၤ.

ဘၣ်ဃၣ်ဒီး တၢ်ထံၣ်လိၣ် တၢၣ်ပိၣ်အဝဲအံၤ သုးဘၣ်မူဘၣ်ဒါလၢ အပၣ်ဃုၣ်လၢ တၢ်ထံၣ်လိၣ်တၢၣ်ပိၣ်ပူၤ တဂၤ စံးဝဲ "ဖဲတၢ်ထံၣ်လိၣ် တၢၣ်ပိၣ်အ ပူၤ တၢ်ဂ့ၢ်လၢပ ဃ့ထိၣ်လၢ ပဒိၣ်အိၣ် ၁၁နၣ့် ပတၢၣ်ပိၣ်အီၤဘၣ်ဂိၢ်ဘၣ်ဒ့ါနၣ့် လီၤ. လၢကဟဲတၢ်တၢၣ်ပိၣ် ထံရ\ၢ်ကီ\ၢ် ကျၢၣ် နီ\ၢ်စံးဖိရၤစ့ၤ" စံးဘၣ်ဝဲ ခ့ၣ်အဲး စံၣ် နၣ့်လီၤ.

လၢအပူၤကွံာ် လါယနူၤ အါရံၤ ၁၂သီနၣ့် ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ်တၢ်မ့ၣ် တၢ်ခ့ၣ်ခၢၣ်စးတဖၣ် လၢ ကီ\ၢ်စဲၣ်အ ပ တီ\ ထံၣ်လိၣ်သးဒီး ကီ\ၢ်ပယီၤ ပဒိၣ် ခၢၣ်စးတဖၣ် ဖဲကညီကီ\ၢ်စဲၣ်ဝ့ၢ် ဖၣ်အၣ် ပူၤဒီး လၢတၢ်ကပတုာ်ဆိ တၢ်ဒုးတ စိ\ တလီ\ အဂီ\ သးလီၤပလိၣ်ဒီး ဆဲး လီၤစုမ့ၢ်ကျၢ်ဝံၤ အလီ\ခံ ၄၅ သီနၣ့် လၢထံကီ\ၢ်ဒီတ ဘ့ၣ်အဂီ\ ကဆဲးထံၣ် လိၣ်ကဒီးအသးနၣ့ ခံကပၤလၣ်သး လီၤ ပလိၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ.

ဖဲတၢ်ပတုၤတၢ် ဒုးတစိ\ တလီ\ အတီ\ ပူၤ လၢ ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ် ဟိၣ် ကဝီၤပူၤ ဒ်အမ့ၢ်သုးက့(၁၊၂၊၃၊၄၊၅)တဖၣ်အံၤအပူၤ သုးပဒိၣ်တဖၣ် ထုးစ့ၤ လီၤအသုး တအိၣ်ဘၣ်အမဲာ်ညါ ဆ့ၢ် အါထိၣ်အသုးဒီးတၢ်အိၣ်တဖၣ်နၣ့်လီၤ. သဲးအဂီ\ အိၣ်ကတဲၤကတီၤစိပၣ်စၢၤနၣ့် အဘျုးအိၣ်ဝဲနၣ့်" စံးဝဲဒၣ်လီၤ.

ကီ\ၢ်ပယီၤပူၤအံၤ လၢ အဒိး နၣ့်တၢ်သဘျုလၢ ကီၤလၢ၀ါအတၢ်ပၢ အဖီလၣ်ဝံၤ အလီ\ခံ ကညီဒီကလုာ် စၢဖ့ၣ်ကရၢ ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ်အံၤ လၢတၢ်ထဲ သိးတူၤသိးဒီး နိ\ၢ်ကစ\ တၢ်ပၢ လီၤ သးအဂီ\ စးထိၣ်ဖဲ ၁၉၄၉နံၣ်နၣ့ ဖိၣ် ထိၣ်စုကဝဲၤဒီး ဒုးထိဒါဝဲ သုးပဒိၣ် တ စိ\ဘၣ်တစိ\ သုးတဖုနၣ့်လီၤ.

လၢ တၢ်နၣ့်အယိ ဖဲ ၂၀၁၂ နံၣ် လါယနူၤအါရံၣ် ၁၂သီနၣ့် ခ့ၣ်အဲၣ် ယူၣ် တၢ်မ့ၣ်တၢ်ခ့ၣ်ခၢၣ်စးတဖၣ် လၢ ကီ\ၢ်စဲၣ်အပတီ\ ထံၣ်လိၣ်သးဒီး ကီ\ၢ်ပ ယီၤပဒိၣ်ခၢၣ်စး တဖၣ် ဖဲကညီကီ\ၢ်စဲၣ် ဝ့ၢ်ဖၣ်အၣ်ပူၤဒီး လၢ တၢ်ကပတုာ်ဆိ တၢ် ဒုးတစိ\ တလီ\ အဂီ\ သးလီၤပ လိၣ်ဒီး ဆဲးလီၤ စုမ့ၢ်ကျၢ်ဝံၤ ဝဲဒၣ်နၣ့် လီၤ. ❑

ကီ\ၢ်ပယီၤပူၤ တၢ်မ့ၣ်တၢ်ခ့ၣ်ကအိၣ်ထိၣ် အဂီ\ၢ် ခဲလၢာ်ကဘၣ်မၤ သကိးတၢ် အဂ့ၢ် WBL ဟ့ၣ်သဆၣ်ထိၣ်ဝဲ

လါဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ ၁၄ သီ,
စီၤသ့မ့ဲး(ခ့ၣ်အဲးစံၣ်)

ကီ\ၢ်ပယီၤပူၤ တၢ်မ့ၣ်တၢ် ခ့ၣ်အဂီ\ ထံကီ\ၢ်ဒီတဘ့ၣ် တၢ်သ့ၣ်ထိၣ် တၢ်ပတုာ်တၢ်ခး ကနၣ့်အဂီ\ ဒ်သိး တၢ်ဘိးဘၣ်ရၢၤလီၤအီၤ ကသ့အဂီ\ ပ့ၢ လၢ အဘၣ်ထွဲ ကိးဂၤ ကဘၣ်မၤဖျါ ထိၣ်ဝဲအမိ\ လံၤမိ\ၢ်ပ့ၢ်ဒီး မၤသကိး အ ဂီ\ ပိၣ်မ့ၣ်စၢဖ့ၣ်ကရၢ(ကီ\ၢ်ပယီၤ) ဖဲတ နံၤအံၤ ထုးထိၣ်ဝဲတၢ်ကစိၣ် ဟ့ၣ်သ ဆၣ်ထိၣ်ဝဲလီၤ.

ဒယူၣ်အဲလ်ဘၣ် အနဲၣ်ရ့ၢ် ဒ်ဘ့ၣ် တ့ၣ်ညၣ်စံးဝဲ "လံၣ်ဘိးဘၣ် ရၤလီၤအံၤ တဒိးသနၤ့ထိၣ်အသးထဲ အူသ့စ့ၣ် ပဒ်ဘ်တခါဒိၤ တမ့ၢ်ဘၣ်. ကလုာ်ဒ့ၢ်ဖိၣ်စုကဝဲၤခဲ လၢာ်၊ ဒ်ဉ်မိၣ် ကရ့ၣ်စံၣ် ခဲလၢာ် လၢကမၤဝဲတၢ်ထံၣ် လိၣ် တၢၣ်ပိၣ်သကိးလၢ တၢ်ကဆိ တလဲအံၤ ဟ်လီၤတၢ်တိာ်ကျဲၤလီ\ၢ်တၢ် လီၤဆဲး လၢတၢ်ဆိကမိၣ်ဒ်အံၤ ဒ်သိး ကဘျါရ့ဲဝဲ တၢ်ဂ့ၢ်ကီအံၤ ယထံၣ်လီၤ. အဲၣ်ဒီး ဟ့ၣ်သဆၣ်ထိၣ်ဒ်အံၤလီၤ." နၣ့်စံးဝဲလီၤ.

ဒ်နၣ့်အသိး တၢ်ထံၣ်လိၣ် တၢၣ်ပိၣ်သကိးဒီး ပဒ်ဒ် တၢ်ဖံးတၢ်မၤ တဖၣ် မ့တမ့ၢ်လၢ တၢ်တိာ်ကျဲၤဖးထိ ဘၣ်ဒီး မ့ၢ်တဘျါရ့ဲက့ၤဝဲလၢ ထံရ\ၢ် ကီ\ၢ်သဲးဘၣ်နၣ့ ပဒ်ဘ်ဒီးကခ့ၢ်အသုးမ့ၢ် ဒ်ဉ် (ခ့ၣ်အဲးအ့ၣ်)မၤဝဲတၢ်ပတုာ် တၢ် ခးလၢ အဟးဂိၤ အသိးအံၤနၣ့် ဘၣ် ယိၣ်ဝဲဒၣ်အဂ့ၢ် ဒ်ဉ်တ့ၣ်တ့ၣ်ညၣ် စံးအါ ထိၣ်ကဒီးဝဲလီၤ.

ဒယူၣ်အဲလ်ဘၣ် အလံၣ် ဘိးဘၣ်ရၤလီၤအပူၤ နၣ့် ကတီ\ၢ်အံၤ ကီ\ၢ်ပယီၤပူၤ တၢ်ဒုးတၢ်ယၣ်တၢ်သ ဘၣ်သဘုၣ်လၢ အကဲထိၣ် အသးအံၤ ကဘၣ်ကျဲၤဘၣ်ကျဲၤဖိးက့ၤ အဂီ\ၢ် ကမၤတၢ်ထံၣ်လိၣ်တၢၣ်ပိၣ်သကိး တဖၣ် ပိၣ်မ့ၣ်တဖၣ် ဟ့ၣ်ဂံ\ၢ်ဟ့ၣ်ဘါဝဲ ဒီး ဟ့ၣ်သဆၣ်ထိၣ်ဝဲ တၢ်ကရၢကရိ ကိးဖုဒဲးနၣ့်လီၤ.

ကခ့ၣ်၊ ကညီ၊ ယိၤဒိၣ် က လုာ်ဒ့ၢ်ခဲလၢာ် လိၣ်ဘၣ်ဝဲဒၣ်နၣ့ မ့ၢ်ဝဲ ကီ\ၢ်ပယီၤအပူၤအံၤ ဟ့ၣ်လိၣ်အလံၣ်ဃံး ဃၣ် မ့ၢ်ဝဲဂံ\ၢ်ခ်ိၣ်ထံးလၢထံရ\ၢ်ကီ\ၢ်သဲး တၢ်ထဲသိးတူၤသိး ဖဲၣ်ဒရၢၣ် ကီ\ၢ်စၢ ဖ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ထိၣ်ဝံၤ နီ\ၢ်ကစ\ တၢ်ပၢ လီၤ သးခ့ဲးယၣ်တဖၣ် ကဘၣ်အိၣ်ဝဲဝံၤ လၢ ကလုာ်ဒ့ၢ်တဖၣ် တၢ်ဘၣ်သးအံၤ မ့ၢ် ဟ်ဝဲလၢ တၢ်ဂ့ၢ်တခါဒီး သ့ၣ်ထိၣ်တၢ် နၣ်နၢ်လိၣ်သးဒီး မၤတၢ်မ့ၣ် တၢ်ခ့ၣ် လၢ အလီၤစိၤအံၤ လိၣ်ဝဲဒၣ်နၣ့ နၣ်ဝဲအ ဂ့ၢ် ဒယူၣ်အဲလ်ဘၣ် စံးဝဲလီၤ.

စးထိၣ်လၢ ကီ\ၢ်ပယီၤနၢ်\ တၢ်သဘျၢ်ဝံၤအလီ\ခံ တူၤခဲကနၣ်အံၤ ထံလီ\ၢ်ကီ\ၢ်ပူၤတၢ်ဒုးတၢ်ယၣ် လၢက မျၢ်တဖၣ် အတၢ်အိၣ်မူ ကလဲၤထိၣ် လဲၤထိဒီး တၢ်အိၣ်မူတီၤပတီ\ၢ်ကထိ ထိၣ်အဂီ\ၢ် သူဝဲဒၣ်လၢ သုးသံၣ်သ့ၣ် တဖၣ် အတၢ်အိၣ်တၢ်အီဒီး တၢ်ဖိတၢ် လံၤ တဖၣ်သူဝဲဒၣ်ဒီး ကမျၢ်အတၢ် အိၣ်မူတဖၣ် အတၢ်အိၣ် မူလၢ အ ဖ့ၣ် အယၣ်အကပၤကပၤ လီၤသ\ထြုးဝဲဒၣ် စ့ၢ်ကီး ဒယူၣ်အဲလ်ဘၣ် ဒုးနဲၣ်ပ့ၤဝဲဒၣ် လီၤ.

တကးဒဲးဘၣ် စုကဝဲၤတၢ် သဘၣ်သဘုၣ်တဖၣ် အဘၢၣ်စၢၤ က မျၢ်လၢ အတၢ်ကမၣ်တအိၣ်တဖၣ် တ့ၢ်ဘၣ်ဝဲ တၢ်မၤထီဒါပ့ၤဂ့ၢ်ဝိခွဲး ယၣ် အ ကလုာ်ကလုာ်ဝံၤ လၢ တၢ်ဒုးအ တၢ်အၢတၢ်သီလၢ အဟဲထိၣ်အသး အံၤ ပ့ၢလၢ အတ့ၢ်ဘၣ်တၢ်တဖၣ် အါ ဒၣ်တၢ်တက့ၢ်မ့ၢ်ဝဲ ပိၣ်မ့ၣ်ဒီး ဖိဒံဖိသ\ သ့ၣ်တဖၣ်နၣ့် ဒယူၣ်အဲလ်ဘၣ် စံးဝဲ လီၤ.

ကီ\ၢ်ခ်ိၣ်အူသ့စ့ၢ် ပဒ်ဒ်အံၤ ဒီး ကလုာ်ဒ့ၢ်ဖိၣ်စုကဝဲၤတဖၣ် မၤဝဲ တၢ်ထံၣ်လိၣ်တၢၣ်ပိၣ်သကိးလၢ တၢ် မ့ၣ်တၢ်ခ့ၣ်အံၤ မ့မ့ၢ်လၢ ကဒ့ၣ်ဟ်ဉ်ကဝီၤ တခီ မၤဝဲ တၢ်ထိဉ်ဒုးအဖီခ်ိၣ် ဒ်ဉ်တ့ၣ် တ့ၣ်ညၣ်စံးဝဲ "ဖဲလၢတၢ်မၤ တၢ်ထံၣ် လိၣ် တၢၣ်ပိၣ်သကိးအဖၢမ့ၢ်အံၤ တၢ် ဒုးတဖၣ် ကဲထိၣ်ဝဲလီၤ. ပ့ၢကညီတဖၣ် ဘၣ်သံဘၣ်ပ့ၢ်. ပိၣ်မ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်တၢ် မၤတရိတပါအီၤ. လၢတၢ်အိၣ်သးအ ဝဲအံၤ အူသ့စ့ၢ်တခီ မ့ၢ်ပ့ၢလၢ အဂ့ၢ် ကျဲးစၢးတၢ်လၢ ဒ်ဉ်မိၣ်ကရ့ၣ်စံၣ် အမ့ၢ် အတီ\ဓါ. အဝဲမ့ၢ်ပ့ၢ လၢအအဲၣ်ဒီး သ့ၣ် ထိၣ်ဝဲ တၢ်မ့ၣ်တၢ်ခ့ၣ်လၢ အဂၢ်အ ကျၢၤဓါ ပဝဲသ့ၣ်တဖၣ် တၢ်သံကွၢ်အိၣ် ထိၣ်ဝဲဒၣ်လီၤနၣ့် "စံးဝဲဒၣ်နၣ့်လီၤ.

ပိၣ်မ့ၣ်ကရၢ(ကီ\ၢ်ပယီၤ) အံၤ တၢ်မ့ၣ်တၢ်ခ့ၣ်လၢ တၢ်ထဲသိးတူၤ သိးလၢ ပ့ၤဟိၣ်ခ်ိၣ်ဖိ အကရၢ်ပူၤ ဒီး ပိၣ်မ့ၣ်ပိၣ်မၢၤတဖၣ် တၢ်အိၣ်မူ တီၤပ တီ\ၢ်ကလဲၤထိၣ်လဲၤထိ အဂီ\ၢ် မ့ၢ်လၢ်ဝဲ ဒီး ကရၢအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထိၣ်အီၤဖဲ ၁၉၉၉ နံၣ် လါဒ်ဉ်စဲဘၢၣ် ၉ သီ လၢ အမ့ၢ်ကီ\ၢ်ပယီၤပူၤ ကလုာ်ဒ့ၢ် ၁၂ ဖုဒုးအိၣ်ထိၣ်ဝဲဒီး အိၣ်သ့ၣ်လီၤ အသး လၢ ဘ့ၢ်ကလါဒ့ၤ်ရ့ၢ်၊ အ့ၣ်ဃၣ်ဒီး ကီ\ၢ် ကျိၣ်တဲၣ် ကီ\ၢ်ပယီၤကီ\ၢ်ဆၢ နၣ့်လီၤ.

❑

ဒ်သီးတာ်ပတုဉ်တာ်ခးကဂၢာ်ကျၢၤအဂီၢ် ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် ကထံဉ်လိဉ်တၢဉ်ပိဉ်သကိုးဒီး ပဒိဉ်ဒံး

ကအါထိဉ်အဂီၢ်လၢ ခံကပၤလၢာ်ကမၤသကိုးဒ်လဲဉ် ကတၢဉ်ပိ(ဉ်သကိုးဝံၤ ကဟ်းတၢ်မၤတၢ်အဂ့ၢ်" စံးဘဉ်ဝဲ ဒဉ် ခ့ဉ်အဲးစံဉ်လီၤ။

လၢတၢ်ပတုဉ်တၢ်ခး တစိၢ်တလိၢ်အ တိၢ်ပူၤ လိၢ်ကဝီၤလၢ ခ့ဉ် အဲဉ်ယူဉ် ပၢဝဲ တၢ်လိၢ်လၢ အမ့ၢ် သုး က့ (၁)၊ (၂)၊ (၃)၊ (၄)၊ (၅)၊ (၆) ဒီး (၆) တဖဉ် ကိၢ်ပယီၤပဒိဉ်အသုးတကပၤ တသုးလီၤအသးဘဉ်အမဲာ်ညါ ဆၢအါထိဉ်ဝဲ အသုးဒီး သုးတၢ်အိဉ်တဖဉ် အိဉ်ဝဲအဂ့ၢ် ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် ဘဉ်မူဘဉ်ဒါ လၢသုးဂ့ၢ် ဝီတကပၤ တၢ်ကစိဉ်အိဉ်ဝဲအယိ ခ့ဉ် အဲဉ်ယူဉ်တကပၤ မၤဝဲတၢ်ကစိဉ် တၢ်ရဲ့ ပ္ဒးအမူးအံၤ ဘဉ်တၢ်မၤအီၤ နၢ်လီၤ။

မ့ၢ်ဒ်သီးလိ(်အသးဒီး ကသူဉ်ထိဉ်သကိုးဝဲလၢ ထံကိၢ်တၢ် ထဲသိးတုၤသိးမ့ၢ်အိဉ်နၢ် တၢ်လိၢ်လၢ ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် ပၢဝဲတဖဉ် ပဒိဉ်အသုး ကဘဉ်သုးကွဲ(်အသး၊ ကဘဉ်ထုးစ့ၤ လီၤကွဲ(် အသုးလၢ ကလုာ်ဒ့ဉ်ဟိဉ်ကဝီၤပူၤ တဘဉ်ဆ့ၢ အါထိဉ် အတၢ်အိဉ် တၢ်အီ တၢ်မၤစၢၤ ထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲး ပ့ၤ ဃိ(်ဖိ လၢတၢ်ဖိ(်တၢ်ဃာ်အီၤ လၢအမ့ၢ် ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် ကရၢဖိဒီး ကဘဉ်ပျ၊် ထိဉ်ကွဲ(်ဝဲ ကညီကမျၢ်ခဲလၢာ်ဒီး ဘဉ်ဃုာ်ဒီး ကခ့ဉ် ဟိဉ်ကဝီၤ ကလုာ် ဒ့ဉ်ဟိဉ်ကဝီၤခဲလၢာ် ကဘဉ်ပတုာ်ကွဲ(် တၢ်ထိဉ်ဒုး ၊ တၢ်ဂ့ၢ်လ့ၢ်ထံဉ်အံၤ ခ့ဉ် အဲဉ်ယူဉ် ကဆဲးဃ့ကဒီးဒံးလၢ ကိၢ် ပယီၤပဒိဉ်အအိ(ဉ်လီၤ။

တကတိၢ်ဃိ တၢ်မ့ၢ်ထံဉ် လိ(်အသးဒီး ပဒိဉ်နၢ် ဒ်ကိၢ်ခိဉ်အူသ့စ့ဉ် တၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ် အဂ်ၢ်ခိဉ်ထံး တစိၢ် တလိၢ် တၢ်ပတုာ်တၢ်ခး၊ ကတုၤလၢ တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးလၢ အဂၢၢ် အကျၢၤ အပတိၢ်၊ မ့ၢ်ဝံၤဒီး ကထံဉ် လိ(်အသး လၢထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲး အဂ်ၢ်ခိဉ်ထံး ကဃုထံဉ်ဝဲ ထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲး တၢ်ဂ့ၢ်ကီအဆၢ ဒီး ကၡၤမၤကၡၤ ဒီက လုာ်တၢ်ဘဉ်လိ(် ဖိးမံလိ(်၊ ကမၤသိး ထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲး တၢ်ဂ့ၢ် (၄)ထံဉ်ဒ်ဟိဉ် ခ်ိဉ်ဂီၤ တၢ်နဲဉ် ကျဲအသိး ကတၢဉ်ပိဉ် သကိုးဝဲအဂ့ၢ် ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် ထုးထိဉ်ရၤ ဝဲဒဉ်လီၤ။

လၢတၢ်နၢ်ဉ်အယိ ခ့ဉ်အဲဉ် ယူဉ် မ့ၢ်ဒီးနၢ်ဘဉ်ဝဲ တၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ်ဒီး ပဒိဉ် ထဲတဖုဒ်ၤနၢ်ဉ် တမ့ၢ်ဝဲ ကိၢ်ပယီၤ ဒီတဘ့ဉ် တၢ်မှာ်တၢ် ခ့ဉ်ဒံးဘဉ်အယိ ကလုာ်ဒ့ဉ်ဖိ(်စုကဝဲၤ (၁၂)ဖုလၢ တၢ် ဒုးအိ(်ထိဉ်ဃာ်အီၤ ကလုာ်ဒ့ဉ်တဖဉ် ဖဲ(ဉ်ဒရၢဉ်ကိ(ာ်စံဉ် (ယူဉ်အဲဉ်အဲဉ်ဖ်စံဉ်) အကျဲသန္ဒအသိး ကဆဲးတၢ်ဉ်ပိဉ်သ ကိုးဝဲအဂ့ၢ် ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် စံးဝဲဒဉ်လီၤ။ ဖဲမဟါတလါ လါယန္ဒၤအါရံၤ ၁၂ သီ အနံၤ ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် တၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ် ကရၢတဖဉ် လဲၤထံဉ်လိ(်အသးဒီး ကိၢ် ပယီၤပဒိဉ် ကိၢ်စဲဉ်အပတိၢ် ခၢဉ်စးဒီး ထံဉ်လိ(်သးဖဲ ကညီကိၢ်စဲဉ် ဖါအဉ်ဝ့ၢ် နၢ်ဉ် အိဉ်ဒီးတၢ်သးလီၤပလိ(် တစိၢ်တ လိၢ် တၢ်ပတုာ်တၢ်ခး လၢတၢ်ဂ့ၢ်(၅) ထံဉ် လၢလံ(်ဃဲးဃာ်အပူၤလီၤ။ ဝံၤ အ လိ(်ခံ လၢကိၢ်စၢဖ့ဉ်အပတိၢ် ကဆဲး ကတိၤဒံးဝဲလၢ တၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ် အဂ်ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်(၁၁)ထံဉ် လၢတၢ်ဟ်ဖျါထိဉ် အံၤအံၤနၢ်ဉ် ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် တိဉ်ဖျါထိဉ်ဝဲအံၤ ပဒိဉ်တကပၤ တူ(ိလိ(်ဝဲဒဉ်လီၤ။

ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် အနဲဉ်ရ့ၢ်ခ်ိဉ် ကျၢ် နိ(်စံဉ်ဖိရၤစ့ၤ စံးဝဲ"ထဲဒဉ်တၢ် ပတုာ်တၢ်ခး ထဲတခါဒ်ၤနၢ်ဉ် ကိၢ်ခ်ိဉ် အူ သ့စ့ဉ် စံးဝဲ တၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ်လီၤစိၤအံၤ တလၢပ့ၢ်ဒံးဘဉ်. အယိ ပဝဲသ့ဉ် ပကဘဉ် ဆဲးကတိၤဒံးတၢ်ဒီး ပဒိဉ်အဂ့ၢ်" စံးဝဲလီၤ။

တနံၤအံၤ တၢ်ကစိဉ် တၢ်ဘ့ါရ့ဲ အမူးအပူၤ ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် အနဲဉ် ရ့ၢ်ခ်ိဉ်ကျၢ်ဒီး အနဲဉ်ရ့ၢ်သဃဲၤ(၁) တဖဉ် တၢ်ပတုာ်တၢ်ခး တစိၢ်တလိ(်ဒီး ပဒိဉ်အံၤ ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်လၢ ကထံဉ်လိ(် အသးဒံးတဖဉ် တဲသကိုးဝဲဝံၤ ခ့ဉ်အဲဉ် ယူဉ် ပ့ၤဂဲၤလိ(်တၢ် ခ်ိဉ်နၢ်တဂၤလၢ အမ့ၢ် စီၤသမ့ၢ်ထိ စံးဝဲ ကိၢ်ပယီၤ ပ ဒ်ဉ်ဒီး ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် ထံဉ်လိ(်အသးအံၤ အဘျိတဖဉ်အဘျိနၢ်ဉ် တတုၤ ဆူ တၢ် မၤနၢၤနီတဘျိဒ်ၤဘဉ်အဂ့ၢ် ရ့ဲပ္ဒးဝဲဒဉ် လီၤ။

ဒ်နၢ်ဉ်အသိး လၢတၢ်ကစိဉ် တၢ်ရ့ဲပ္ဒးအမူးပူၤ ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ်ခ်ိဉ်နၢ် ဒီး ကရၢဖိတနီၤ ဃုာ်ဒီး ကိၢ်ကျ့ဉ်တဲဉ် ကိၢ်ပယီၤကိၢ်ဆ၊ ကိၢ်ပယီၤဒီး ကိၢ် ကျ့ဉ်တဲဉ် ပ့ၤဃုတၢ်ကစိဉ်ခဲလၢာ် ၄၀ ဂၤ ဟဲထိဉ်ဝဲဒဉ်လီၤ။

ကိၢ်ပယီၤနၢ်တၢ်သဘ့ါ ဝံၤ အလိ(်ခံ ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် အံၤ ဒ်သိးဒီး က လုာ်တၢ်ထဲသိးတုၤသိးအဂ်ၢ် ဒီး နိ(် ကစၢ်တၢ်ပၢလီၤသး တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် အဂ်ၢ် စးထိဉ်လၢ ၁၉၄၉ နံ့ဉ် ဒုးလိ(် သးဒီး ကိၢ်ပယီၤပဒိဉ်အစိၤတဖဉ် အ စိၤအံၤ ၂၀၁၂ နံ့ဉ် ယန္ဒအါရံၤ ၁၂ သီ အနံၤနၢ်ဉ် ကိၢ်စဲဉ်အပတိၢ် မၤဝဲလံ(်ဃဲး ဃာ်ဘဉ်ဃးဒီး တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးတ စိၢ်တလိ(်ဒီး ကိၢ်ခ်ိဉ်အူသ့စ့ဉ် ပဒိဉ် အံၤ မ့ၢ်ဝဲ အဆိကတၢၢ်တဘျိနၢ်ဉ်လီၤ။

❑

ဘဉ်ထွဲဒီး တၢ်ပတုဉ်တၢ်ခး တလၢၤ ကိၢ်သီပဉ်တံဉ် ကထံဉ်လိ(်အသးဒီး ပဒိဉ်ခၢဉ်စး

လါဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ ၂၂သီ.
(ခ့ဉ်အဲးစံဉ်)

တလၢၤကိၢ်သီပဉ်တံဉ်ဒီး ပဒိဉ် တၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ်ခၢဉ်စး သးလီၤပ လိ(်ဃာ်ဝဲလၢ တစိၢ်တလိ(်တၢ်ပတုာ် တၢ်ခးအံၤ ကဆဲးစုမ့ၢ်ကျၢ် လီၤတံၢ် လီၤ ဆဲးအဂ်ၢ် တလါအံၤ ၂၅ သီနၢ်ဉ် ကထံဉ်လိ(်ကဒီးအသး အသီတဘျိ နၢ်ဉ်လီၤ။

တလၢၤကိၢ်သီ ပဉ်တံဉ် အံၤလၢ ကထံဉ် လိ(်အသးဒီး ပဒိဉ် ခၢဉ်စး အသီတဘျိအဂ်ၢ် လါဖ့ၤဘြူၤ အါရံၤ ၁၈ သီအနံၤ တုၤ ၂၁ သီ မၤဝဲ လိ(်ခၢဉ်သး ကမံးတံာ်တၢ် အိဉ်ဖ့ဉ်ဝံၤ ဝဲအယိ ဆၢတာ်ဝဲ ဒဉ်နၢ်ဉ်လီၤ။

"ပကၡၤကွ(်ကဒါကၡၤ တၢ် ပတုာ်တၢ်ခး တစိၢ်တလိ(်ဝံၤဒီး မ့ၢ် ထံဉ်လိ(်အသးဒီး တဘျိအံၤနၢ်ဉ် က ဆဲးစုမ့ၢ်ကျၢ်လီၤတံၢ် လီၤဆဲး အဂ်ၢ် လီၤ။ တလါအံၤ ၂၅ သီနၢ်ဉ် ကထံဉ် လိ(်သး" အဂ့ၢ် တလၢၤကိၢ်သီပဉ်တံဉ် ကမံးတံာ်ဖိတဂၤစံးဝဲလီၤ။

လၢကဟ်ဂၢ်ဟ်ကျၢၤဒီး ဆဲးစုမ့ၢ်ကျၢ်အဂ်ၢ် အပူၤကွဲ(် တစိၢ် တလိ(် တၢ်ဆဲးစုမ့ၢ်ကျၢ်အံၤ ကကၡၤ ထံဉ်လိ(်ကၡၤအသးဖဲ မိဉ်လမ့ဲ(ဉ် ထံ ကၢ်နံၤ(Strand Hotel) အပူၤနၢ်ဉ် လီၤ။

လါဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ ၁ သီအနံၤ နၢ်ဉ် အိဉ်ဒီးတၢ်သးလီၤပလိ(် တၢ်ဆဲး စုမ့ၢ်ကျၢ်လၢ တၢ်ဂ့ၢ် ၅ ထံဉ် အံၤ ခံခ်ိခံ ကပၤလၢာ် ဘဉ်ထွဲ တၢ်ပ တုာ်တၢ်ခး တၢ်ဂ့ၢ်၊ ကိၢ်စၢဖ့ဉ် ပတိၢ် တၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ် အခၢဉ်စး တၢ်ကတၢဉ် ပိဉ်သကိုးအီၤအဂ်ၢ် ခၢဉ်စးကရၢလၢ အဖိးမံဒီး သဲစးကဒုးအိဉ်ထိဉ်ဝဲ ၊ မ့ၢ်နံၤမ့ၢ်သီလၢ ကတၢဉ်ပိဉ်သကိုး၊ တၢ်လိ(်လၢတၢ် ကထံဉ်လိ(်သး တဲ သကိုး၊ တၢ်ဆဲး ကျိုးအရ္ဒတၢ်ကကၡၤ ဘ့ၢ် ထိဉ်ကၡၤအီၤ ဒ်ခံကပၤလၢာ် တၢ်ဘဉ်သးလၢ စုကဝဲၤ တပဉ်ဃုာ် ဘဉ်၊ တၢ်လိ(်လၢ တၢ်ဟ်ပ နိ(ဉ်အီၤ ဒီး တၢ်လိ(်တၢ်ကျဲလၢ အဂၤ တဘဉ်စိ(ာ် ဃုာ်ဒီးစုကဝဲၤဘဉ်ဒီး ခံက ပၤလၢာ် အိ(ဉ် ဒီ ; တ(ၢ် သ ; လီ ၤ ပ လိ(ာ် လၢ တၢ်ဟ်ပနိ(ဉ်အီၤ အိ(ဉ်သ့နၢ်ဉ်လီၤ။

"လၢတၢ်ကမ့ာ်ကခ့ဉ်အ ဂ်ၢ်ပဝဲသ့ဉ် ပမ့ၢ်လၢ်လီၤ။ ပဒိဉ်တက ပၤစ့ၢ်ကီး လူၤထွဲဝဲ တၢ်လၢတလၢၤ ကိၢ်သီပဉ်တံဉ် ဃ့ထိဉ်ဝဲတဖဉ် အိ(ဉ်ဝဲ လီၤ။ ခံကပၤလၢာ်တၢ် ထံဉ်လိ(်အိ(ဉ် သကိုးအံၤ ကျၢၤသူဉ်ကျၢၤသးဒိ(ဉ်မး လီၤ။" တလၢၤတၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ် ခၢဉ်စး နၢ်ဉ်တ့ဉ်အိ(ဉ် စံးဝဲလီၤ။

လၢကလဲၤထံဉ်လိ(် အ သးဒီး ပဒိဉ်ခၢဉ်စးတဖဉ်အဂ်ၢ် တ လၢၤကိၢ်သီတကပၤ ကရၢခ်ိဉ်ခံ နၢ်ရ့ဲ(ဉ် စ(ဉ် ပၢဆ့ၢ်ဝဲဝံၤ ဒုးယာ်ခ်ိဉ်ခံ သုးခ်ိဉ် ကျၢ် လယ်ဉ်ကကိ၊ လိ(်ခၢဉ်သးပ့ၢမၤ တၢ် ကမံးတံာ် နၢ်ဉ်တလည်ဉ် ဒီး က ရၢဖိ ၁၅ဂၤ ဂ်ၤယ်ဉ်ဃုာ်ဝဲအဂ့ၢ် သ့ဉ်ညါ ဘဉ်ဝဲဒဉ်လီၤ။

တၢ်ဒုးကဲထိ(ာ်လၢ ပဒိ(ာ်အသုးဒီး ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် သုးအဘၢ(ာ်စၢၤ ဖဲတၢ် ပတုဉ်တၢ်ခးအကတိၢ်

လါဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ ၁၁ သီ.
စီၤသ့မ့ဲ(ခ့ဉ်အဲးစံဉ်)

ပဒိ(ာ်ဒီး ကညီဒီကလုာ် စ၊ဖ့ဉ်ကရၢ ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် မၤဝဲဒဉ် တ စိ(ာ်တလိ(ာ်တၢ်ပတုာ်တၢ်ခး တၢ်ဘဉ် သးအဆၢကတိၢ်ဘဉ်ဆ့ဉ် ဖဲအပူၤကွဲ(် တသီခံသီအတိၢ်ပူၤ ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် တၢ် ပၢဖိလာ် သုးရ့ဉ်ဒီး ပဒိ(ာ်အသုးအ ဘၢ(ာ်စၢၤ တၢ်ဒုးကဲထိ(ာ်ဝဲခံဘျိအဂ့ၢ် ပ သ့ဉ်ညါဘဉ်အီၤလီၤ။

တလါညါအံၤ ၈ သီအနံၤ ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် လိ(်ကဝီၤအပူၤ ကညီကိၢ် စဲ(ဉ်၊ လၢ်ပ့ၢ်ကိၢ်ဆ့ဉ် ဃိ(ာ်လိ(ာ်ကျိထံ ကျိကပၤ တဘျိ၊ ၉ သီအနံၤ မ့ၢ်ဃ့ၢ် လီၤ အဆၢကတိၢ် တလၢၤကိၢ်စဲ(ဉ်၊ ဘံ လ့ကိၢ်ဆ့ဉ်၊ ဘံလ့ကျိအကပၤ တဘျိ လၢအဝဲသ့ဉ် ခံကပၤလၢာ်အဘၢ(ာ်စၢၤ တၢ်ဒုးကဲထိ(ာ်ဝဲအဂ့ၢ် ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် သုး က့(၅) စံးဝဲဒဉ်လီၤ။

ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် သုးက့ (၅) ပ့ၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါတဂၤ "သုးက့(၅)ဒီး သုးက့ (၇) အဘၢ(ာ်စၢၤတဘျိ။ ဘံလ့ ထံ ကျိကပၤတဘျိ။ ပဒိ(ာ်အသုးတ ကပၤ သုးခ်ိဉ် သံဝဲဒဉ် (၃)ဂၤ ဖဲပ့ၤသံ အကျါ ပ(ာ်ဃုာ်ဝဲဒဉ်ဒီး သုးခ်ိဉ်ဒ်ိဉ်ဖိ တဂၤ တၢ်ကစိ(ာ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ တပဲ တုၤလၢရ္ဒ ခဲလၢာ်ဒ်ၤဘဉ်အယိ ပစံး ဆၢသ့ဒ(ာ်ဒ်ၤထဲအံၤ အဂ့ၢ်" စံး ဘဉ်လီၤတံၢ်ဝဲဒဉ် ခ့ဉ်အဲးစံဉ်လီၤ။

ပဒိ(ာ်အသုးတကပၤ ဒ်ခ့ဉ် အဲဉ်ယူဉ် ပ(ာ်ပနိ(ဉ်ဃာ်ဝဲကျဲအသိး တ လူၤပိ(ာ်ထွဲဝဲဘဉ်အယိ တၢ်ဒုးကဲထိ(ာ် ဝဲဒဉ်ဝံၤ လၢတၢ်ဒုးအပူၤ ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် တကပၤ တၢ်ဘဉ်ဒိ ဘဉ်ထံးဒီးတၢ်သံ တၢ်ပ့ၢ်တအိ(ဉ်ဘဉ်အဂ့ၢ် ခ့ဉ်အဲယူဉ် တ ကပၤ စံးဝဲဒဉ်လီၤ။

တလါညါအံၤ လါယန္ဒၤ အါရံၤ ၁၂သီအနံၤ ပဒိ(ာ်ဒီး ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် တၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ်ခၢဉ်စးတဖဉ် လဲၤထံဉ် လိ(်တၢ်ဉ်ပိ(ာ်သကိုးဝဲ တၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ်ဖဲ ဝ့ဉ်ဖ(ာ်အ(ဉ်ဒီးမၤဝဲ တစိၢ်တလိ(်တၢ်ပ တုာ်တၢ်ခးဝံၤအလိ(်ခံ တၢ်ဒုးကဲထိ(ာ် ကဒါကၡၤ အစိကတၢ်တဘျိနၢ်ဉ်လီၤ။

လၢအဝဲသ့ဉ်ခံကပၤ လၢ်ဒုးယၤအဘၢ(ာ်စၢၤ တၢ်ဒုးကဲထိ(ာ် အ သးအံၤ လၢတၢ်မၤဖျါထိ(ာ်တၢ်မှာ်တၢ် ခ့ဉ် အကျဲသန္ဒအအဖိခ်ိဉ် တၢ်ဘဉ်ဒိ အိ(ဉ်တအိ(ဉ်ပတဲတသ့ဒ်ၤဘဉ်ဆ့ဉ် မ့ၢ် ထံဉ်လိ(်သးဒီးပဒိ(ာ်လၢခံတဘျိ ဘဉ် ဃးဒီး ဒုးယၤတၢ်ဂ့ၢ်အံၤ ပကဘဉ် တၢ်ဉ် ပိ(ာ်တဲသကိုးအီၤဘျဲးဘျဲးဘျိ ဘျိုးအဂ့ၢ် ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် တၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ် ကမံးတံာ် အနဲ(ာ်ရ့ၢ် ပဒိ(ာ်ဒ့ဘ့ဉ်ထိ စံး ဝဲဒဉ်လီၤ။

ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် သုးက့ (၂) ပ ကိကိ(ာ်ဒ်ဉ်၊ သးတီၤကိ(ာ်ဆ့ဉ်အပူၤစ့ၢ် ကီး ဖဲတလါညါအံၤ လါထိ(ာ်အဆၢ ကတိ(ာ် ပဒိ(ာ်အသုးလၢ အဆ့ၢ်တၢ်အိ(ဉ် တဖဉ် ယိ(ာ်ဘဉ်ဝဲဒဉ် ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် အ ဟိ(ာ်လာ်မ့ဉ်ပ(ာ်ဒီးသံစ့ၢ်ကီးဝဲဒဉ်လီၤ။

ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် တီအူကိ(ာ်ရ့ဉ် ကိ(ာ်ရ့ဉ်ခ်ိဉ် ပဒိ(ာ်စီၤအဲဉ်ဝါ"ပဒိ(ာ်အ သုးတတဖဉ် တလဲၤဝဲလၢ သိလ့ဉ်အ ကျဲမ့ၢ်ဘဉ်ဒီး လဲၤဝဲယံၤဒီး သိလ့ဉ်အ ကျဲၤဆူပ့ၢ်ပူၤအယိ တၢ်ဘဉ်ယိ(ာ်အိ(ဉ် လၢ ပ့ၤသဝီဖိလၢ အအိ(ဉ်ရ့ဉ်သ့ဉ်တဖဉ် အဂ်ၢ်လီၤ။ မ့ၢ်ဆဲးလဲၤအသးဒ်ၤအံၤ ဒုတညီ ဘဉ်အဂ့ၢ်"စံးဝဲလီၤ။

ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် သုးက့ (၂) လိ(်ကဝီၤအပူၤ ပဒိ(ာ်အသုးလၢ အဟူး ဂဲၤဖဲနၢ်ဉ်တဖဉ် လၢအဝဲသ့ဉ်သုးကျိၤ လဲၤကျဲ ကဲး ၁၀၀ အဘၢ(ာ်စၢၤဒီး လၢ အဝဲသ့ဉ် စခါ(တၢ်လိ(ာ်)အိ(ဉ်အလိ(ာ် ကဲး ၂၀၀၀ အဘၢ(ာ်စၢၤ ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် သုးဖိတဖဉ်မ့ၢ်ဟဲနၢ်ဉ်လီၤနၢ်ဉ် လၢတၢ် က ဒီသဒၢ လီၤနိ(ာ်ကစၢ်အဂ်ၢ် ကခးဝဲ အဂ့ၢ် ထုးထိ(ာ်ရၤလီၤဝဲလၢ အဖိးမံဒီး သဲ စးအဂ့ၢ် ပဒိ(ာ်စီၤအဲဉ်ဝါစံးဝဲဒဉ်လီၤ။

မှင်အူအိုင်တက်လာ အူးပျဉ်ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲ ဒဲကဝီၤအယိ ဟံဉ်ခိုဉ်တကထိဘျဉ် ဟးဂီၤဝဲ

လါဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ ၂၃ သီ,
စီၤခါဆူညါ(ခ့ဉ်အဲးစံဉ်)

ကီၢ်ကျိုဉ်တဲဉ်ကီၢ်ပယီၤ ကီၢ်ဆ၊ တးကီၢ်ရ့ဉ် ဖိဖြှဉ်ကီၢ်ဆဉ်အပူၤ အူးပျဉ်ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲ ဒဲကဝီၤ တနံၤအံၤ မ့ၢ်ထူဉ် ၁၂ နဉ်ရံဉ်ဘျဉ်တူၤလၢ ၁ နဉ်ရံဉ်တခဲ မ့ဉ်အူအိုဉ်တၢ်အံၤ ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲ အဟံဉ် ၁,၀၀၀ဘျဉ် ဟးဂီၤကွံဉ်ဝဲအဂ့ၢ် ဒဲကဝီၤပှၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါတဖဉ် စံးဝဲလီၤ.

ဟံဉ်လၢ မ့ဉ်အူအိုဉ် ကွံဉ်အီၤ အိုဉ်ဝဲ ၅၆၆ ဖျၢ်ဝံၤ ဟံဉ်လၢ ပှၤဘဉ်ယိဉ်လၢ ကဘဉ်ကူအူအိုဉ်ဃုဉ်တဖဉ် ဟံဉ်လၢ ပှၤမၤဟးဂီၤကွံဉ်အီၤနှဉ် အိုဉ်ဝဲ ၅၁၅ အဂ့ၢ် အူပျဉ်ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲ ဒဲကဝီၤခိုဉ် စီၤဝါထံ စံးဘဉ်ဝဲဒဉ် ခ့ဉ်အဲးစံဉ် နှဉ်လီၤ.

စီၤဝါထံ စံးဝဲ "မ့ဉ်အူ စးထိဉ်အူထိဉ်တၢ်နှဉ် ပတယာ်ဃာ်လၢ ကမ့ၢ်ဝဲဖဲ ဖိဉ်ဘဉ် ကဝီၤဒ့(၇) လၢပှၤ ကျိုဉ်ကိဉ်တဂၤအဟံဉ် သနာ်က့ တုၤခဲ ကနံ့ဉ်အံၤ ဟံဉ်ကစၢ်ပဃုအီၤတဘဉ်ဒံးဘဉ်. မ့ဉ်အူအိုဉ်တၢ်အဆၢကတိၢ် ကလံၤဟဲထိဉ်ဆူဉ်ဝဲ တဘျိတခိုဉ် မ့ၢ်ဟဲ အူထိဉ်ဝဲ ဟူၢ်ဟူၢ်ဒ်အံၤနှဉ် ဒဲကဝီၤဒီ ဖျၢဉ် လၢာ်ဝဲသ့အဂ့ၢ်"စံးဝဲဒဉ်နှဉ်လီၤ.

ယ္ယဉ်အဲန် စရိလိၢ်လံၤ အသိး ဖိဉ်အ့ဉ် ကဝီၤဒ့ (၆)၊(၇)ဒီး ဖိဉ်ဘဉ် ကဝီၤဒ့ (၆)၊(၇) ဒီး (၈) တဖဉ် မ့ဉ်အူဘဉ်ကူဘဉ်ဂၢ် အူဃုဉ်ဝဲသနာ်က့ တၢ်က့ၤဒုးအိုဉ်ထိဉ်ကဒါက့ၤအီၤလၢ အသိအံၤနှဉ် ကဝီၤဒ့ (၆)၊ (၇)၊ (၈)၊ (၉) ဒီး (၁၀)တဖဉ်အံၤ မ့ဉ်အူဟဲအိုဉ်တၢ်အခိုဉ်ထံးကတၢ်နှဉ် မ့ၢ်ဝဲဖဲ ကဝီၤဒ့ (၉) နှဉ်လီၤ.

မ့ဉ်အူအိုဉ်တၢ်ယဉ်ဝဲ ၁နှဉ် ရံဉ်ဘျဉ်အံၤ မ့ဉ်အူလဉ် ကပျိ်ထိဉ်ဝံၤ အလိ်ၢ်ခံ ကစ့ဉ်ကွံဉ်ဝဲဒီးမ့ၢ်ထူဉ်ဃ့ၢ်လီၤ ၂ နဉ်ရံဉ် ဘျဉ်ဝံၤ ကျိုဉ်တဲဉ် သိလ့ဉ် မၤသံမ့ဉ်အူလၢ ဖိဖြှဉ် ၅ ခိဉ် ဟဲတုၤဝဲဒီး မ့ဉ်အူလၢ အဆဲးအိုဉ်တၢ်တဖဉ် ဘဉ်တၢ်မၤသံကွံဉ်အီၤခဲလၢာ်အဂ့ၢ် ဒဲကဝီၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါတဖဉ် စံးဝဲလီၤ.

ဒ်ဒဲကဝီၤပှၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါထၢဃာ်ဝဲစရိအသိး ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲလၢ မ့ဉ်အူအိုဉ်တၢ်ပှၤနီဉ်ဂံၢ်အိုဉ်ဝဲ ၄,၄၁၀ ဂၤဝံၤဒီး ကညီဟံဉ်ဖိယီဖိအဟံဉ် အူအိုဉ်အိုဉ်ဝဲ ၅ ဖျၢ်ဉ်ဒီး ဟံဉ်လၢ အအိုဉ်တ့ၢ်တဖဉ် မ့ၢ်ဝဲမိဉ်စလ့ဉ် ကလုာ်သ့ဉ်တဖဉ် အဟံဉ်အဂ့ၢ် သ့ဉ်ညါဘဉ်ဝဲဒဉ်လီၤ.

မ့ဉ်အူအိုဉ်တၢ်အယိ တၢ်ဘဉ်ဒဘဉ်ထံးအိုဉ်ဝဲ တစံးတက့ၢ်အံၤ ပှၤနီဉ်ဂံၢ်ကအိုဉ်ဝဲ ၂၀ ဘျဉ်ဝံၤ ပှၤသံ တအိုဉ်နီတဂၤဘဉ်ဒီး တဉ်ဘုဉ်တၢ် ဖိုဉ်လၢ ဟံဉ်ဆဉ်ဖိကိၢ်ဖိဒ်အမ့ၢ် ဆီ၊ ထီးဒီး ထိဉ်ခ့ဉ်တဖဉ် ဟ်ဃုာ်ဝဲလၢ မ့ဉ်အူပူၤအဂ့ၢ် အူးပျဉ်ဒဲကဝီၤ စီၤထူ ပျံၤ စံးဝဲလီၤ.

အဝဲစံးဝဲ "မ့ဉ်အူအိုဉ်တၢ် စးထိဉ်လၢ ကဝီၤဒ့ (၉) တခီလီၤ. မ့ဉ်အူဆူဉ်အယိ မ့ဉ်အူအဖျၢ်ဉ်တဖဉ် ထိဉ်လၢ မူခိုဉ်တလိဉ်လိဉ်ဒ်နှဉ်လီၤ. အူပျဉ် ဒဲကဝီၤအံၤ မ့ဉ်အူအိုဉ်တၢ် ဒ်အံၤ တအိုဉ်ဘဉ်ဒီး လၢအပူၤကွံဉ်မ့ဉ်အူအိုဉ်တၢ် နှဉ် အူဒဉ်ဟံဉ်တဖျၢ်ဉ်ခံဖျၢ်ဉ်လီၤ. တဘျိအံၤ မ့ၢ်ဝဲအဒိဉ်ကတၢ်ဒီး အအၢကတၢ်အဂ့ၢ်" စံးဘဉ်ဝဲဒဉ် ခ့ဉ်အဲးစံဉ်လီၤ.

တနံၤအံၤ မ့ၢ်ဟါလီၤ ၄ နှဉ်ရံဉ်ဘျဉ်နှဉ် ကိၢ်ကျိုဉ်တဲဉ်ကိၢ်ပယီၤ ကိၢ်ဆ၊ ပှၤလၢ ပဆိဉ်ထွဲမၤစၢၤပှၤဘဉ် ကီဘဉ်ခဲဖိ ဒ်အမ့ၢ် ထံဉ်ဘံဉ်ဘံဉ်စံဉ် ကရၢ၊ ဘီမ့ၢ်စၢဖြှဉ်ကရၢ်လၢ အဘဉ်ထွဲဒီး ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲ ယ္ယဉ်အဲန်အ့ဉ်စံဉ် အဉ်ရ်ဒီး နိ်ၢ်တဂၤတၢ်မၤစၢၤတဖဉ် မ့ဉ်အူအိုဉ် ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဖိတဖဉ် အပှၤနိ်ဉ်ဂံၢ်အံၤ တၢ်ဟဲသမံသမိုးအီၤဝံၤ တၢ်အိုဉ်တၢ်အီလၢ အလိဉ်ဒီး တၢ်ကူတၢ် ကၢတဖဉ် ကမၤစၢၤဝဲအဂီ၊ ရဲဉ်သဲက တီၤဃာ်ဝဲဒဉ် အဂ့ၢ် ဒဲကဝီၤပှၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါတဖဉ် စံးဝဲလီၤ.

တၢ်ကစိဉ်လၢ ခံကတၢ်ၢ် ဖဲမ့ၢ်ဟါလီၤ ၆ နှဉ်ရံဉ်နှဉ် ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲလၢ မ့ဉ်အူတဖဉ် ဒဲကဝီၤယူၤ တၢ်ကူတၢ်ကၢတဖဉ်ဒီး တၢ်အိုဉ်တၢ်အီတဖဉ် ဒီးကထၢဉ် စ့ဉ်သံဉ်ယဉ်မိဉ် မဲ်တီတၢ်ဆါဟံဉ်စ့ၢ်ကီး လၢအအိုဉ်လၢ မဲ်ဆီးစ့ၢ်ကီး ထံအီဒီး မးမါ ဘိဉ်တဖဉ် လဲၤမၤဘူဉ်လီၤဝဲအသိး မဲ်လး ကညီသးစ၊်ကရၢ တဖဉ်စ့ၢ်ကီး လဲၤမၤစၢၤဝဲလၢ တၢ်ကူတၢ်ကၤ အိုဉ်ဝဲအဂ့ၢ် သ့ဉ်ညါဘဉ်အီၤလီၤ.

အူးပျဉ်ဒဲကဝီၤယူၤ ကဝီၤဒ့ အိုဉ်ဝဲ ၁၆ ဘဉ်ဒီး ပှၤနီဉ်ဂံၢ်အိုဉ်ဝဲ ၁၇,၀၀၀ ဘျဉ်ဒီး ဟံဉ်ခိဉ်အိုဉ်ဝဲ ၃,၅၀၀ ဘျဉ်ဒီး ပှၤနီဉ်ဂံၢ်ကအိုဉ်ဝဲ ၂၀ ဘျဉ်ဝံၤ ပှၤသံ တအိုဉ်နီတဂၤဘဉ်ဒီး တဉ်ဘုဉ်တၢ် ဖိုဉ်လၢ ဟံဉ်ဆဉ်ဖိကိၢ်ဖိဒ်အမ့ၢ် ဆီ၊ ထီးဒီး ထိဉ်ခ့ဉ်တဖဉ် ဟ်ဃုာ်ဝဲလၢ မ့ဉ်အူပူၤအဂ့ၢ် အူးပျဉ်ဒဲကဝီၤ စီၤထူ ပျံၤ စံးဝဲလီၤ.

အဝဲစံးဝဲ "မ့ဉ်အူအိုဉ်တၢ် စးထိဉ်ကတၢ်ဒီး အအၢကတၢ်အဂ့ၢ်" စံးဘဉ်ဝဲဒဉ် ခ့ဉ်အဲးစံဉ်လီၤ.

ပဒိဉ်အသုးတကပၤ ဆ့ၢ်ထိဉ်ဝဲ တၢ်အိုဉ် တၢ်အီအသိလ့ဉ် တကးဒံးဘဉ်ယုဉ်ဒီး စုကဝဲၤသိလ့ဉ်

လါဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ ၁၃သီ,
စီၤသ့မ့ဲး (ခ့ဉ်အဲးစံဉ်)

တနိ်သရုံးကိၢ်ဒိဉ်၊ ဘျုံးဒဝဲ်ကိၢ်ရ့ဉ်၊ ပလီကိၢ်ဆဉ်အပူၤ ကိၢ်ပယီၤဃဒိဉ်အသုးဆ့ၢ်ထိဉ်ဝဲဒဉ် တၢ်အိုဉ်အသိလ့ဉ် ၂၀ ဘ့ဉ် တကးဒံးဘဉ်ဃုာ်ဒီး စုကဝဲၤ သိလ့ဉ်ခံခိဉ် ဆ့ၢ်ထိဉ်ဝဲလၢအဝဲသ့ဉ် စခါ(ခီဉ်တဃာ်တၢ်လိ်ၢ်) ထံထဉ်တၢ်လိ်ၢ်အဂ့ၢ်တၢ်ကစိဉ်ဟဲလၢ သုးတကပၤအယိ ပသ့ဉ်ညါဘဉ်အီၤလီၤ.

ပဒိဉ်အသုး ပၢဆ့ၢ်သုးဝဲၤ လိ်ၢ်ခ်ိဉ်သ့ဉ် ကစခ–၂၀ ဒုးယာ် (၂) စခါ(ဝဲၤလိ်ၢ်) မ့ဉ်ဝ့ၢ် အမ့ၢ်ထိဉ်တကပၤ ဆူထံထဉ် တၢ်လိ်ၢ် ၊တလါညါအံၤ ၇ သီအနံၤ စးထိဉ်ဆ့ၢ်ဝဲတၢ်အိုဉ်သိဉ်လ့ဉ် အဘ့ဉ် ၂၀ ဖဒဝဲ်ဒီး မ့မ့ၢ် ၁၁ သီအ ဆ့ၢ်ထိဉ်ဝဲဒဉ်လၢ တဝဲ်ၢ် တကပၤဝံၤ ဝဲဒဉ်လံနှဉ်လီၤ.

ပဒိဉ်အသုးတဖဉ်ဆ့ၢ်ထိဉ်ဝဲဒဉ် တၢ်အိုဉ်တၢ်အီဒီး စုကဝဲၤ တဖဉ်ဒံးအံၤ ပျိုပျိုအယိ လိ်ၢ်ကဝီၤဖိ တဖဉ် ဘဉ်ယိဉ်ဘဉ်ဘ့ီဝဲလၢ ခ့ဉ်အဲဉ် ယ္ယဉ် ဒီးပဒိဉ်အသုးတဖဉ် ကခးလိ်ာ် အသးလီၤ.

ကိၢ်ပယီၤဃဒိဉ်ဒီး ကညီဒီ ကလုာ်စၢဖြှဉ်ကရၢ –ခ့ဉ်အဲဉ်ယ္ယဉ် ဖဲအပူၤကွံဉ် လါယနူၤအါရံၤ ၁၂ သီအနံၤ ကညီကိၢ်စဲဉ် ဝ့ၢ်ဖဉ်အဉ်အပူၤ မၤဝဲ တၢ်ပတုာ်တၢ်ခး တၢတပတိၢ် တၢ်ဆဲးစုမ့ၢ်ကျၢ်နှဉ်လီၤ.

ခံကပၤလၢာ် တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးအဆၢကတိၢ် ပဒိဉ်အသုးတကပၤ ဟ်းတၢ်ခ့ဲးတၢ်ယာ်အါအဂ့ၢ် ခ့ဉ်နံၤနှဉ် ဆ့ၢ်ထိဉ်ဝဲစုကဝဲၤ သိလ့ဉ် (၄) ခ်ိဉ်နှဉ်လီၤ.

တၢ်အိုဉ်တၢ်အီဒီး စုကဝဲၤ သ့ဉ်တဖဉ်နှဉ် ဒုးယာ် (၂)ခ်ိဉ် သုးခ်ိဉ် ဒ်ဉ်ဖိ အိဉ်မ့ဉ် ဟ်းမူဒါဆ့ၢ်ဝဲဝံၤ ဘဉ်ဃးဒီးသုးတၢ်အိုဉ်တၢ်အီ တၢ်ဆ့ၢ်ထိဉ်အံၤ ကိးမၤအိုဉ်ဝဲ ပှၤလိ်ၢ်ကဝိၤဖိနှဉ်အဂ့ၢ် ပှၤလၢအအိုဉ်ဘူးဒီးပဒိဉ်အသုး တဂၤ စံးဝဲဒဉ်လီၤ.

အဝဲ "မၤဝဲသဝိဖိတဖဉ် ဒ်သိးကဟးပိာ်သိလ့ဉ်အခံ သိလ့ဉ်လၢ အလဲၤတူၤလၢ ထံထဉ်စခါ (တၢ်လိ်ၢ်) အိုဉ်ဝဲ ၂၄ ဘ့ဉ်ဒံးလီၤ. အိုဉ်တ့ၢ်ဒံးလၢ တဝဲ်ၢ် ၄၀–၅၀ ဘ့ဉ်ညါလီၤ. ကတဲာ် ကတိၢ်ဝဲလၢ ကဆ့ၢ်ထိဉ်ဝဲအဖၢမ့ၢ်လီၤ အဂ့ၢ်" စံးဘဉ်ဝဲဒဉ် ခ့ဉ်အဲးစံဉ် နှဉ်လီၤ. ဖဲအပူၤကွံဉ် တလါ ၂၉ သီအနံၤ သုးဂ်ၢ်ဘါ ၁၀၀၀ ဘျဉ် စကခ နိ်ၢ်ဂ်ၢ် (၂၀) ဒုးယာ် (၁)၊ (၃) အသုးရ့ဉ် (၇) ဘ့ဉ် ဆ့ၢ်ထိဉ်ဝဲဒဉ်သုးဖိတဖဉ်ဆူ ပလိကိၢ်ဆဉ် ယ့ဖ့ျ၂ဉ် စခါ (တၢ်လိ်ၢ်)သိလ့ဉ် ၅၀ ဘ့ဉ် တကးဒံးဘဉ် လၢဒဝဲ်ကိၢ်ရ့ဉ် မ့ဉ်တါကိၢ်ဆဉ် အပူၤ လၢ ကါယိတါ သုးဝဲၤလိ်ၢ်အဖိလာ် သုး ဝဲၤ လိ်ၢ် (၂) ဝဲအဲ့ဉ်စခါ အပူၤစ့ၢ်ကီး ဆ့ၢ်ထိဉ်ဝဲ တၢ်အိုဉ်သိလ့ဉ် (၂၀) ဘ့ဉ် အံၤ အဲ့ဉ်ယ္ယဉ် သုးက့(၄) သုးပှၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါတဂၤ စံးဝဲဒံးအံၤလီၤ.

"ပဒိဉ်အသုးကဆ့ၢ်တၢ်အိုဉ်တၢ်ဂ့ၢ်နှဉ် ဒုးသ့ဉ်ညါပှၤလီၤ. မ့မ့ၢ်တၢ်စု ကဝဲၤဒု ပတသ့ဉ်ညါဘဉ်. ပဝဲက စံးကွၢ်တၢ်ခ့ဲးတၢ်ယာ်တအိုဉ်ဘဉ်. ပဒိဉ်အသုးတဖဉ် ဟ်တၢ်ခ့ဲးတၢ် ယာ်အါနှ့ၢ် အလိဉ်ဝဲနှဉ်လီၤ. ခ်ိဉ်နၢ်လၢ တၢ်ဖိခ်ိဉ်တဖဉ် မ့ၢ်တဟ့ဉ်အခ့ဲးဘဉ်နှဉ် ပဟူးဂဲၤ တသ့ဘဉ်အဂ့ၢ်" စံးဝဲလီၤ. ပဒိဉ်ဒီးခ့ဉ်အဲဉ်ယ္ယဉ် မၤဝဲတၢ်တပတိၢ် တစ်ၢ်တလိ်ၢ်တၢ်ပတုာ်တၢ်ခး အဆၢကတိၢ်အံၤ ခ့ဉ်အဲဉ်ယ္ယဉ် သုးက့တဖဉ် ဒ်အမ့ၢ် (၁)၊ (၂)၊ (၃)၊ (၅)၊(၆) တဖဉ်စ့ၢ်ကီး ပဒိဉ်အသုးတဖဉ် ဆ့ၢ်ထိဉ်ဝဲ တၢ်အိုဉ်ချုးလိာ်ခံအဂ့ၢ် ပသ့ဉ်ညါဘဉ်အီၤလၢ ခ့ဉ်အဲဉ်ယ္ယဉ် လိ်ၢ်ကဝီၤ တၢ်ကစိဉ် သ့ဉ်တဖဉ်နှဉ်လီၤ.

ဆ့ၢ်ထိဉ်ဝဲတၢ်အိုဉ်တၢ်အီဒ်းအံၤအယိ ဖဲအပူၤကွံဉ် တသိခံသီအဆၢကတိၢ် ခ့ဉ်အဲဉ်ယ္ယဉ် သုးက့(၅) အပူၤ ခံကပၤလၢာ်တၢ်ဒုးကဲထိဉ်ဝဲခံ ဘျိအသိး ခ့ဉ်အဲဉ်ယ္ယဉ် သုးက (၂) အပူၤစ့ၢ်ကီး ပဒိဉ်အသုးယိ်ၢ်ဘဉ်ဝဲ ခ့ဉ်အဲဉ်ယ္ယဉ် အဟိဉ်လာ်မ့ဉ်ပိ်ၢ်ဒီးဘဉ်ဒိ ဘဉ်ထံးသ့ဲစ့ၢ်ကီးဝဲလီၤ. ❑

နိ်ဉ်ကွဲအ့ဉ် ပှၤတဂ့ၤဘဉ်အယိ ပှၤသ္ဃဉ်ကထံစ့ၢ်လီၤဝဲဖဲ ဘီနီၤကျိုကပၤ

လါဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ ၃သီ,
စီၤခါဆူညါ (ခ့ဉ်အဲးစံဉ်)

နိ်ဉ်ကွဲအ့ဉ် ပှၤတဂ့ၤ ဘဉ်အယိ ကညီကိၢ်စဲဉ်ဒီးတလၢၤကိၢ်စဲဉ်ကိၢ်ဆ၊ ထံကျိလၢအမ့ၢ် ဘီနီၤကျိအံၤ တနံ့ဉ်ညါအံၤ ပှၤသ္ဃဉ်ကထံစ့ၢ် နှဉ်ဝဲနှဉ်လၢ နံ့ဉ်လၢ အပူၤကွံဉ်တဖဉ် တကးဒံးဘဉ်ဟိဉ်ခ်ိဉ်လိ်ၢ် လၢပှၤသ္ဃဉ် ကထံစ့ၢ်ကီးအအ့ကၢဉ် စ့ၢလီၤဝဲဒဉ် နှဉ်လီၤ.

ဒ်သမံဉ်ထံကျိအမ့ၢ်နုဉ် တကပၤ တလၢၤကိၢ်စဲဉ်၊ ဘံလ့ကိၢ်ဆဉ် ၊ မ့ဉ်ကျိသဝိ ပှၤသ္ဃဉ်ကထံဖိ စီၤကျိ စံးဝဲ "ပသ္ဃဉ်ကထံလၢ ဘီနီၤကျိပၤ လ့ၢ်အ့ကၢဉ်ယဉ်အ့ကၢဉ်ညါလီၤ. နိ်ဉ်ကွဲအ့ဉ် ပှၤတဂ့ၤဘဉ်အယိ ပ သ္ဃဉ်ကၤ ကထံ တအ့ကၢဉ်ခံအ့ကၢဉ် လီၤ. ပှၤအဂၤစ့ၢ်ကီးတသ္ဃဉ်ဝဲဒဉ် အါအါဘဉ်အဂ့ၢ်"စံးဝဲလီၤ.

ဖဲအပူၤကွံဉ် ၂၀၁၁ နံ့ဉ်နှဉ် နိ်ဉ်ကွဲအ့ဉ် တပိ်ၢ်နှ့ၢ် ပပှၤအိုဉ်ဝဲ စ့ပယီၤ ၆၀၀ ကျးဘဉ်ဆဉ် မ့မ့ၢ်တနံ့ဉ်ညါအံၤ နိ်ဉ်ကွဲအ့ဉ် တပိ်ၢ်နှ့ၢ် နှ့ၢ်ဒဉ် စ့ပယီၤ ၄၅၀ ကျးတုၤလၢ ၅၀၀ ကျးအဂ့ၢ် ပ သ့ဉ်ညါဘဉ်အီၤလၢ ပှၤသ္ဃဉ်က ထံဖိ တဖဉ် စံးဘဉ်ပှၤနှဉ်လီၤ.

ကျးသီစ့ဉ် ၊ ပ့ဉ်မဉ်ပ့ၤစ့ဉ် ၊ တက့လီ၊ ကျိ်ဝဲ၊ မ့ဉ်ကျိ၊ မ့စီ၊ လ့ကဉ်ဒီး နၤ့မ့အိ်ဉ် သဝိသ့ဉ်တဖဉ်အံၤ မ့ၢ်ဝဲ သဝိသ့ဉ်တဖဉ်လၢ အသ္ဃဉ်ဝဲ ကထံဖဲ ဘီနီၤကျိအမ့ၢ်ထိဉ် ဒီးအမ့ၢ်သ့ဉ် တ ဖဉ်ဝံၤ ကထံအထံလၢ အကဲထိဉ် နိ်ဉ်ကွဲအ့ဉ်တဖဉ် အဝဲသ့ဉ် ကျ်ဉ်လဲၤမၤ ကၢဝဲ၊ ဒ်ဝဲသံးဒီး မၤကိုးသ့ဉ်တဖဉ်နှဉ် လီၤ.

အါဒဉ်တၢ်တက့ၢ် လိ်ၢ်ကဝိၤလၢ အအိ်ဉ်ဖဲ ဘီနီၤကျိ ကပၤ သဝိတဖဉ် သဝိတဖျၢ်ဉ်နှဉ် သ္ဃဉ်ဝဲဒဉ် ကထံ ၁၀ ကျိုးဘဉ်ဆဉ် မ့မ့ၢ်တနံ့ဉ် ညါအံၤနှဉ် သ္ဃဉ်ဒဉ်ကထံယဉ်ကျိုးဒီး မ့မ့ၢ် လၢကထံအ့ကၢဉ် တခီအိ်ဉ်ဒဉ် ၁ အ့ ကၢဉ်တုၤ ၅ အ့ ကၢဉ်အဂ့ၢ် ပသ့ဉ် ညါဘဉ်အီၤလီၤ.

နိ်ဉ်ကွဲအ့ဉ် ပှၤ တဂ့ၤ ဘဉ် အယိ ပှၤ သ္ဃဉ်ကထံစ့ၢ် လီၤဝဲဒဉ်လီၤ. တ နံ့ဉ်ညါအံၤ လၢအ့စီ သဝိနှဉ် ပှၤသ္ဃဉ် ဒဉ် ကထံ ၄ ကျိုးယဉ် ကျိုးလီၤ. အဂ့ၢ် ဘီနီၤကျိအမ့ၢ်ထိဉ်တကပၤ ကညီကိၢ်စဲဉ်၊ ဖဉ်အဉ်ကိၢ်ရ့ၢ် မ့ စီသဝိဖိ ကျ်ကဝါ စံးဘဉ်ဝဲဒဉ်ခ့ဉ်အဲး စံဉ်နှဉ်လီၤ.

မ့စီၤသဝိ၊ မ့ဉ်ကျိသဝိ ပ ကလဲၤဆါဝဲ နိ်ဉ်ကွဲအ့ဉ်ဆူ ကျ်ကီၤဟ့ၢ် နှဉ် ဘဉ်လဲၤဒီးသိလ့ဉ်ယဉ်ဝဲ ၅ နှဉ်ရံ့ၢ် ဘျဉ်အယိ ပမ့ၢ်လဲၤဆါ နိ်ဉ်ကွဲအ့ဉ်ဘဉ် ဆဉ် ပှၤခိုးဟ့ၤတၢ်တဖဉ် ဟ့ဉ်ဒဉ်ပှၤထံ တပိ်ၢ် ၄၂၀ ပယိ ပလဲၤကျဲတရံ့ၤဒီး ပဘဉ်ဘျ၊ လီၤစ့ တကဲးလိာ်အသးဘဉ်အယိ ပှၤလဲၤဆါနိ်ဉ်ကွဲအ့ဉ် တအိ်ဉ် လၢၤဘဉ်အဂ့ၢ် အဝဲဆဲးစံးဝဲဒဉ်လီၤ.

ကထံလၢ အအိ်ဉ်ဖဲတၢ်လိ်ၢ် ဖဲနှဉ်တဖဉ် ပှၤရံဉ်နှ့ၢ်အထံဝံၤ ပှၤ ကၤဖိကဲထိဉ်လၢ နိ်ဉ်ကွဲအ့ဉ် နှဉ်လီၤ. ပှၤသ္ဃဉ်ကထံနှဉ် ကိ်ၤမ့ၢ်နံ့ဉ်ဒဲ ပှၤရံဉ် ကထံမ့ၢ်ဝံၤ တဘျိယီဝံၤ လါလၢပှၤရံဉ် ကထံတဖဉ်မ့ၢ်ဝဲဒဉ် အိ်ၤကထိ ဘၢဉ်၊ နိ်ဉ်ဝ့ဘၢဉ် ဒီးဒံၤစ့ဘၢဉ်လါသ့ဉ် တဖဉ် နှဉ်လီၤ.

လၢ ဘီ နီ ၤ ကျိ ကပ ၊ ပှၤသ္ဃဉ်ကထံစးထိဉ်စ့ၢ်လီၤဝဲဒဉ်ဖဲအပူၤကွံဉ် ၂၀၀၈ နံ့ဉ် နါကဉ် ကလံၤမ့ၢ် လီၤအဆၢကတိၢ်နှဉ်လီၤ. ဖဲနံ့ဉ်အဝဲနှဉ် ကထံအထူဉ်တဖဉ် တဂ့ၤဘဉ်ဒီး နိ်ဉ်ကွဲအ့ဉ် စ့ၢ်ကီးအပှၤ တအိ်ဉ်ဘဉ်အယိ ကထံကျိုးကစ၊်တနီ၊ ဆူဉ်ကဲၤထိဉ် ကွံဉ်ဝဲ အကထံကျိုးနှဉ်လီၤ.

နိ်ဉ်ကွဲအ့ဉ်လၢ အဟးထိဉ်ဖဲ ဒ်သမံဉ်ထံကျိကပၤတဖဉ် နှဉ် အ့ရ်ၢ်အသး ဂ့ၤဒ်ဉ်ကတၢ်မ့ၢ်ဝဲဒဉ် ကျးသီစ့ဉ်သဝိဒီးပ့ဉ်မးမစ့ဉ် သဝိသ့ဉ်တဖဉ် နှဉ်လီၤ.

❑

ကိုက်ပယီးပိတ်မှုဥပမေတက်ဖိလာ တရုံးကိုက်တဖက် လိုက်ဘက်တက် ဘျာလာ တက်ကတြီ ဆာဒီသဒၢအီၤ

လါဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ ၂၃ သီ,
နါသူလ့ၤ(ခ့ဉ်အဲးစံဉ်)

ကိုၢ်ပယီးပိတ်မှုဥဖိလာ အမၤတၢ်လာ တရုံးကိုၢ်တဖဉ် လာအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်အဂီၢ် လိုဉ်ဝဲလာ တၢ်ကတြီဆၢဒီသဒၢအီၤအ ဂီၢ်လိုဉ်ဘဉ်ဝဲ တၢ်ဒီသဒၢအ့ဂ့ၢ် ကိုၢ်ပယီးပိတ်မှုဥကရၢ(ဘံဉ်ဒယူဉ်ယူဉ်)ဃ့ထိဉ်ဝဲဒဉ်လာ တရုံးပဒိဉ်အအိုဉ်လာ တနံၤအံၤ နၟုဉ်လီၤ.

တနံၤအံၤ ထုးထိဉ်ရၤလီၤ ဝဲလာ တရုံးကိုၢ်ဆၢတၢ်တဒၢအလိၢ် တၢ်ကလ့ၢ်ဘ့ဉ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ပာ်ကဒုအလိၢ်တဖဉ်လာ ဘံဉ်ဒယူဉ်ယူဉ် အမံၤ လၢလံာ်ဘီးဘဉ်ရၤ လီၤအပူၤ ဃ့ထိဉ်ဝဲဒဉ်လီၤ.

လာ ဘံဉ်ဒယူဉ်ယူဉ်တခီ အပူၤကွံာ်အနံဉ် ၁၀ ဘျဉ်အပူၤ ကွၢ်ထွဲဃာ်ဝဲ ကိုၢ်ပယီးပိတ်မှုဥပှၢမၤ တၢ်ဖိလာ အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖဉ် ပာ်ဖ့ဉ်ဃာ်ဝဲဒီး ဖ ၂၀၁၀နံဉ် လါအ့ဖ့ဉ်တုၤ နိဉ်ဝ့ဘၢဉ်လါ အပူၤ သမံသမိးသံကွၢ်ဝဲ ကိုၢ်ပယီးပိတ်မှုဥပှၢမၤတၢ်ဖိ ၃၂ ဂၤဝံၤ ထုးထိဉ်ရၤလီၤဝဲ လံာ်တၢ်ပာ်ဖျါနၟုဉ်လီၤ.

ဝ့ၢ်ရ့ဉ်လံဉ် လၢအအိုဉ်လၢ တရုံးကိုၢ်ဆၢအံၤ ကိုၢ်ပယီၤ ပှၢမၤတၢ်ဖိအိုဉ်ဝဲ တကလိၢ်ဘျဉ်ဒီးအါ ဒဉ်တၢ်ပှဲၤလိၢ်ဒီးကျိုးတဖဉ် တၢ်ဟံးနၟ့ ဆူဉ်အတၢ်နၟုဉ် ပကတၢဉ်ပိဉ်အီၤအဂ့ၢ်" စံးဝဲလီၤ.

တၢ်သူဉ်ထိဉ် သုးအသုးရ့ဉ်လၢ ကရ့ဉ်နံဉ်ဟိဉ်ကဝီၤပူၤ တၢ်သူဉ်ထိဉ်တီၤထိတၢ်ဂဲၤလိကျ့ဉ်၊ တၢ်သူဉ်ထိဉ်စဲးဖိကဟဉ်တၢ်မၤလိၢ်၊ ခီပနံဉ် သူဉ်ထိဉ်ဝဲ ဘံလဉ်မ့ဉ် စဲးဖိကဟဉ်တၢ်မၤလိၢ်ဝံၤဒီး လိၢ်ကဝီးဖိပၢဝဲ စံာ်လိၢ်ကျိုးလိၢ် အ့ကၢၢဉ်တဖဉ် လၢလိၢ် ကဝီၤအဝဲနၟုဉ် သုးလၢအဟံးနၟ့်ဃာ်ဝဲအိုဉ်အသိး ကဟံအါထိဉ်ကဒီးဒံး ဝဲအဂိၢ် ဒ့းလီၤဃာ်ဝဲအိုဉ်ဒံးဝဲဒဉ်လီၤ.

ခ့ဉ်အဲဉ်ဖံဉ်ဖံဉ်အံၤ ထံဉ်လိာ်အသးဒီးကိုၢ်ပယီၤပဒိဉ် တၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ်ခၢဉ်စး အဆၢကတိၢ် ကပတုာ်တၢ်ခ့ဉ်ခၢဉ်စး တကပၤ လၢကပတုာ်ကွံာ် တၢ်တိာ်ကျဲၤအဝဲအံၤအဂိၢ် ကိုဝဲဒဉ်လီၤ.

ဘဉ်ဆဉ် ဘဉ်ဃးတၢ်ဂ့ၢ် ပကဘဉ်တဲ သကိး၊ တၢဉ်ပိဉ်ပသကိးဒံးစံးဝဲလီၤ. တဘျီအံၤစ့ၢ်ကိး တၢ်ကတၢဉ်ပိဉ်သ ကိးဒံးအီၤ တစံးတက့ၢ်လီၤ." နၟုဉ် စံးဝဲလီၤ.

လိၢ်ကဝီၤကရ့ဉ်နံဉ်ဖိ တဖဉ် အါဒဉ်တၢ်တက့ၢ် မ့ၢ်ဝဲပှၤလ့ၢ်အိုဉ် သးသမ့လၢ တၢ်သူဉ် အိုဉ်စံာ်ကွးအိုဉ် ပ့ဲၤ ဘုခ့၊ နံဉ်သိ၊ ဟိဉ်လာ် ပဲသ့ဉ်တဖဉ်လီၤ. ခီဖျိဟိဉ်ခိဉ် ကပံာ်လိၢ် ဘဉ် တၢ်ဟံးဆူဉ်အီၤတလိၢ် လိၢ်အယိ လၢ ကလ့ၢ်အိုဉ်သးသမ့အဂိၢ် ထံဉ်ဘဉ်သ ဂၢ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်ကိတဖဉ်လီၤ.

ပှၤဘဉ်မ့ဘဉ်ဒါလာ အ့စ့ၢ်ယိာ်ခံဂၤစံဉ် ညီဉ်ပီတ့ရ့ ကကိးဝဲပဒိဉ် မါညူမိဉ်လာ

လါဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ ၂၃ သီ,
နါသူလ့ၤ(ခ့ဉ်အဲးစံဉ်)

လၢပဒိဉ်မါညူမိဉ် အတၢ်ဂ့ၢ်အံၤနၟုဉ် ပှၤကကိးထံဉ်နၟ့်အီၤလၢ အ့စ့ၢ်ယိာ်ပှၤဘဉ်မ့ဘဉ်ဒါ ခံဂၤ (သက်သေ)အဂ့ၢ် တနံၤညါအံၤ တၢ်ဆၢတဲာ်ဟဲလီၤဝဲလၢ စံဉ်ညီဉ်ပီတ့အရ့ နၟုဉ်လီၤ. တနံၤအံၤ မ့ၢ်ထ့ဉ် ၁၂ နၟုဉ်ရံဉ်တုၤ ၁ နၟုဉ်ရံဉ် ပဒိဉ်မါညူမိဉ် တၢ်ဂ့ၢ်အံၤ တၢ်သ မံသမိးဝံၤအလိၢ်ခံ အ့စ့ၢ် ယိာ်ပှၤ

ပူၤကွံာ်တန့ဲ ဖဲလၢ တၢ်ကသမံသမိးအပူၤနၟုဉ် ကိုၢ်စၢဖ့ဉ်တၢ်မ့ာ်တၢ်ခ့ဉ်ခၢဉ်စး အ့ အိုဉ်မ့ယ့ာ်ဒီးပှၤဘဉ်မ့ဘဉ်ဒါလာ နၟုဉ်ပ့ဉ်ဒိဉ် ၈ ဂၤ ကကိးထံဉ်ဝဲ (သက်သေ)အဂိၢ် ပဒိဉ်မါညူမိဉ်တကပၤ ယ့ထိဉ်ဝဲဒဉ်လီၤ.

ပဒိဉ်မါညူမိဉ် အတၢ်ဂ့ၢ်အံၤ လၢခံတန့ဲ မ့ၢ်လ့ၢ်ဇီၤအနံၤနၟုဉ် တကူဉ်ကိုၢ်ခီ ကလံၤစိးကိုၢ်ရ့ဉ် လၢအ့စ့ၢ်

Photo-KIC

ဘဉ်မ့ဘဉ်ဒါ အ့ဒိဉ်မိဒီး ခဲအံၤ အ့စ့ၢ် ပှၤဘဉ်မ့ဘဉ်ဒါ အ့သဲရ့ဉ် က ကိးထံဉ်နၟ့်ဝဲလၢ (သက်သေ)အဂ့ၢ် နၟုဉ်လီၤ.

ပဒိဉ်မါညူမိဉ်တခီ တၢ်ကကိးထံဉ်နၟ့်အီၤ(သက်သေ) အမံၤတဖဉ် တၢ်တသ့ဉ်ညါအီၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးဘဉ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်လၢ အယံာ်ဒီး ၈ ဂၤအကျါခံဂၤ တၢ်ကကိးထံဉ်နၟ့်အီၤအဂ့ၢ် လၢ စံဉ်ညီဉ်ပီတ့အရ့ တၢ်ဆၢတဲာ်ဃာ်ဝဲအဂ့ၢ် ပှၤလ့ၢနၟ့်အီၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ အ့ကၢ်ဒ့ဉ် စံးဝဲဒဉ်လီၤ.

"တဲာ်ဒဉ် ပဝဲသ့ဉ်လၢ နၟုဉ်ပ့ဉ်ဒိဉ်ဝံၤ တတဲာ်လီၤတၢ်ပှၤအမံၤအသ့ဉ်ဘဉ်ဒီး စံးဝဲဒဉ်လီၤ. ပဝဲသ့ဉ် ပတဲာ်တသ့ဉ်ဘဉ်ဒီး အဝဲသ့ဉ်သနာ်က့ တတဲာ်ဝဲဘဉ်. ခီဖျိ ပကသံကွၢ် ပဒိဉ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တအိုဉ်ဘဉ်အယိ ဖဲအဝဲသ့ဉ် တဲာ်ဝဲအသိး ပကဘဉ်ဟ်ဂၢ်ဟ်ကျၤဝံၤ(သက်သေ)တၢ်မၤနီဉ်မၤဃါ ပဘဉ်ဟ်ဖျါလီၤ." နၟုဉ်စံးဝဲဒဉ်လီၤ.

အ့စ့ၢ်ယိာ် ပှၤဘဉ်မ့ဘဉ်ဒါ ခံဂၤလၢ တၢ်ကကိးထံဉ်အီၤအံၤ ဘဉ်ထွဲဒီးတၢ်မ့ာ်တၢ်ခ့ဉ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဒီး ပှၤဒိဉ်ပှၤထီလၢ နၟုဉ်ပ့ဉ်ဒိဉ်တဖဉ် ကဟဲဃ့နၟ့်ဝဲ တၢ်ဟ့ဉ်ကူဉ်ဟ့ဉ်ဖး လၢ ပဒိဉ်မါညူမိဉ် အအိုဉ်တဖဉ်အံၤ လၢတၢ်မၤနီဉ်မၤဃါတဖဉ်အံၤ ကကဲ ထိဉ် (သက်သေ)သ့အဂ့ၢ် ပှၤလ့ၢနၟ့် ပှၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ အ့ကၢ်ဒ့ဉ် ဆဲးစံးကဒီးဝဲလီၤ.

"ပှၤဘဉ်မ့ဘဉ်ဒါလၢ နၟုဉ်ပ့ဉ်ဒိဉ်တဖဉ် မ့ၢ်ဟဲနီ၊ကိုၢ်နၟုဉ် လၢပဝဲသ့ဉ်တကပၤ ဒ်ပပ့ၤဃာ်လၢ တၢ်မ့ာ်တၢ်ခ့ဉ်ကျဲအဖိခ့ဉ်အသိးနၟုဉ် ပဂ်ၢ်ပဘါ ကဟဲအါထိဉ်လီၤ" နၟုဉ် စံးဝဲလီၤ.

ယိာ်အပူၤ တၢ်ကသမသံမိးကဒီးအီၤ လၢ စံဉ်ညီဉ်ပီတ့လီၤ ဆီအဂ့ၢ်နၟုဉ်လီၤ.

ကတိၢ်အံၤ လၢခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် တကပၤ ဟ်ပနိဉ်ဃာ်ဝဲ စရိအပူၤအသိး ကညီထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲးပှၤဃိာ်ဖိ(၅၀) အကျါ အိုဉ်တိၢ်ဒ်းဝဲအဂ့ၢ်ဒီး ပှၤဃိာ်ဖိလၢ အအိုဉ်တ့ၢ်တဖဉ် တၢ်ကပျ၊်ထိဉ်ကွံာ်အီၤအဂိၢ် ကညီဒီကလ့ာ်စ၊ ဖ့ဉ်ကရ၊ တခီ ဖဲလါဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ ၂၂ သီ အနံၤနၟုဉ် ထုးထိဉ်ရၤလီၤဝဲလၢ လံာ်ဘိး ဘဉ်ရၤလီၤ အပူၤနၟုဉ်လီၤ.

၂၀၁၁ နံဉ် လါယူၤလံ ၂၄ သီ အနံၤနၟုဉ် ပဒိဉ်မါညူမိဉ်အံၤ ဟးထိဉ်ဝဲဒဉ်လၢ တရုံးကိုၢ် ကူမ့ကဘီယူၤသန့ ဆူဉ့ၢ်တကျ၊် တၢ်ခီထံခီကိုၢ် လံာ်အ့ဉ်သး အတူးတဖဉ်ဒီး ကိုၢ်ပယီၤ ပဒိဉ်တဖဉ် ဖိဉ်ဃာ်ဝဲဒဉ်နၟုဉ်လီၤ.

လါစဲးပထ့ဘၢဉ် ၂ သီအနံၤနၟုဉ် လီၤဘဉ်တၢ်ကမဉ် တၢ်သိဉ်တၢ်သိနိဉ်ဂံၢ်ဒ်ဉ် ၄၆၈ ဒီး တၢ်ဟးထိဉ်နၟုဉ်လီၤ တၢ်ဘျ၊နိဉ်ဂံၢ် ၁၃/၁တဖဉ်အံၤ ဘဉ်လီၤဝဲ ယိာ်ပူၤ ၆လါ အဂ့ၢ် ဝ့ၢ်တကူဉ် မဲ့ကလ့ာ်ဒ်ဉ် စံဉ်ညီဉ်ပီတ့ ဆၢတဲာ်ဝဲဒဉ်လီၤ.

ဝံၤဒီး မ့ၢ်ဝဲ ကရ၊တဖုလၢ အတဖိမံဒီးသဲစးဘဉ်အမ့ၢ် ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ် လိၢ်ခၢဉ်သးကမံးတဲာ်တဂၤဝံၤ ထီဒါဝဲထံကိၢ် တၢ်ဘျ၊နိဉ်ဂံၢ် ၁၂/(၁) လီၤဘဉ်ယိာ် ပူၤတုၤလၢသံ မ့တမ့ၢ် တစိၤသးဒီး ကရ၊လၢ တဖိးမံသဲစး နိဉ်ဂံၢ် ၁၇ အံၤ လီၤဘဉ်ယိာ်ပူၤ ၂ နံဉ်တုၤ လၢ ၃ နံဉ်တဖဉ် တၢ်က့ၤမၤအါထိဉ်ဝဲဒဉ်နၟုဉ်လီၤ. ❑

ဘဉ်ထွဲတၢ်ဟံးဆူဉ်ဟိဉ်ခိဉ်ကပံာ်ဝ် တၢ်ဂ့ၢ်အံၤ ခ့ဉ်အဲဉ်ဖံဉ်ဖံဉ် ကတိဉ်ဖျါထိဉ်ဝဲလာ ပဒိဉ်တၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ် ကရ၊အအိုဉ်

လါဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ ၂၈ သီ,
(ခ့ဉ်အဲးစံဉ်)

တၢ်ကဲထိဉ်အသးလၢ ကရ့ဉ်နံဉ်ဟိဉ်ကဝီၤဘဉ်ဃး တၢ်ဟံးဆူဉ်ဟိဉ်ခိဉ်ကပံာ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤ လၢခံတဘျိ မ့ၢ်ထံဉ်လိာ်အသးဒီး ကိုၢ်ပယီၤပဒိဉ် တၢ်မၤတၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ် ခၢဉ်စးကရ၊ တဖဉ် ကတဲာ်ဝဲအဂ့ၢ် ကရ့ဉ်နံဉ်တၢ်လဲၤ ထိဉ်လဲၤထိပှာ်တံဉ် ခ့ဉ်အဲဉ်ဖံဉ်ဖံဉ် စံးဝဲလီၤ.

ခ့ဉ်အဲဉ်ဖံဉ်ဖံဉ် အနဲဉ်ရ့ၢ်သ ဃဲၤ(၁) ခ့အူရဲဉ်စံးဝဲ "ပကထံဉ်လိာ်အသးဒီး ပဒိဉ်ခၢဉ်စးတဖဉ် အိုဉ်ဒံးဝဲလီၤ. ပကတဲာ်ကတီၤ သးဒုအိုဉ်ဖးအါညါ. လၢအကျါ ပဝဲကရ့ဉ်နံဉ်ဟိဉ်ကဝီၤအပူၤ လိၢ်ကဝီၤဖိတဖဉ် အစံာ်လိၢ် ခ့ဉ်ခၢဉ်စး အဆၢကတိၢ် ကပတုာ်တၢ်ခ့ဉ်ခၢဉ်စး အဆၢကတိၢ် ကပတုာ်ကွံာ်ဆိ တၢ်တိာ်ကျဲၤတၢ် သူဉ်ထိဉ်ဘ့ီထိဉ်တဖဉ်အဂိၢ် ပတိဉ်ထိဉ်ဃာ်အိုဉ်ဝဲလီၤ. ဘဉ်ဆဉ် အဝဲသ့ဉ် ပဒိဉ်ခၢဉ်စးတကပၤ လၢကပတုာ်ကွံာ် တၢ်တိာ်ကျဲၤအဝဲအံၤအဂိၢ် ကိုဝဲဒဉ်လီၤ.

ဘဉ်ဆဉ် ဘဉ်ဃးတၢ်ဂ့ၢ် ပကဘဉ်တဲ သကိး၊ တၢဉ်ပိဉ်ပသကိးဒံးစံးဝဲလီၤ. တဘျီအံၤစ့ၢ်ကိး တၢ်ကတၢဉ်ပိဉ်သ ကိးဒံးအီၤ တစံးတက့ၢ်လီၤ." နၟုဉ် စံးဝဲလီၤ.

လိၢ်ကဝီၤကရ့ဉ်နံဉ်ဖိ တဖဉ် အါဒဉ်တၢ်တက့ၢ် မ့ၢ်ဝဲပှၤ လ့ၢ်အိုဉ် သးသမ့လၢ တၢ်သူဉ် အိုဉ်စံာ်ကွးအိုဉ် ပ့ဲၤ ဘုခ့၊ နံဉ်သိ၊ ဟိဉ်လာ် ပဲသ့ဉ်တဖဉ်လီၤ. ခီဖျိဟိဉ်ခိဉ် ကပံာ်လိၢ် ဘဉ် တၢ်ဟံးဆူဉ်အီၤတလိၢ် လိၢ်အယိ လၢ ကလ့ၢ်အိုဉ်သးသမ့အဂိၢ် ထံဉ်ဘဉ်သ ဂၢ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်ကိတဖဉ်လီၤ.

ကရ့ဉ်နံဉ်ဒီကလ့ာ် တၢ်လဲၤထိဉ်လဲၤထိပှာ်တံဉ်အံၤ လါလၢကဟဲ လါမးရ့ၤ တၢတန့ဲနၟုဉ် ကထံဉ်လိာ် အသးဒီး ပဒိဉ်တၢ်မှာ် တၢ်ခ့ဉ်ခၢဉ်စးအံၤ မ့ၢ်ဝဲသၢဘျိတဘျိဝံၤ လၢကပတုာ်တၢ်ခးကန့ၢ်အဂိၢ် ကတၢဉ်ပိဉ်သ ကိးဝဲလီၤ.

ကရ့ဉ်နံဉ်တၢ်လဲၤထိဉ်လဲၤ ထိပှာ်တံဉ်ဒီး ကိုၢ်ပယီၤပဒိဉ် တၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ်ခၢဉ်စးအံၤ ထံဉ်လိာ်အသးတၢ တဘျိ ၂၀၁၁ နံဉ် နိဉ်ဝ့ဘၢဉ် ၂၉ သီ ကိုၢ်ကျ့ဉ်တဲဉ် လၢမဲ်ဆဲဉ်ကိုၢ်ဆဉ် အပူၤဝံၤ ခံကပၤလၢဉ်မၤဝဲ တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးတၢ်ထံဉ်လိာ်တၢဉ်ပိဉ်သကိး၊ က ဒုးအိုဉ်ထိဉ် တၢ်ဆဲးကျိုးအရ့ၢအတ့ၢ်. ခီတဲာ်တၢ်လိၢ်လၢ အတပဉ်ဃုာ်ဒီး စုကဝဲၤအမဲာ်ညါ ကတၢဉ်ပိဉ်သကိးဒီး လိၢ်ခၢဉ်သးပဒိဉ်၊ တၢ်ဆၢက တိၢ်ဒီး တၢ်လၢကထံဉ်လိာ်သးတဖဉ် ပဒိဉ်ခၢဉ်စးတကပၤ ကဘဉ်ဟ်ဖျါ ထိဉ်တၢဉ်ပိဉ်သကိးဝဲလီၤ.

တၢ်ထံဉ်လိာ်အသးခံဘျိ တဘျိဖဲလၢ ကံၢ်မဲနၟုဉ် ပဒိဉ်ခၢဉ်စးတကပၤ ကိုၢ်စၢဖ့ဉ်အပတိၢ် လ့ဉ်မ့ဉ်အူကိတိာ် အူအိုဉ်မ့ ပၢဆ့ၢ်ရဲဉ်ကျဲၤဝဲဝံၤ ကရ့ဉ်နံဉ်တကပၤ အနဲဉ်ရ့ဉ်သဃဲၤ ၁ ခ့အူရဲဉ်၊ အနဲဉ်ရ့ဉ်သဃဲၤ ၂ အူအိုဉ်ဆါမ့ဉ်ဒီး ပလူရဲဉ် ပဉ်ဃုာ်ဝဲ ကရ့ဉ်နံဉ်တၢ်လဲၤထိဉ်လဲၤထိပှာ်တံဉ် တၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ်ခၢဉ်စး ဩဒိဆၢဒီသဒၢဒီး ဒုးယာ်ခိဉ်သုးခိဉ်ဘံဉ်ထူ ပၢဆ့ၢ်ဝဲတဖဉ် နၟုဉ်လီၤ. ❑

ထိုင်းကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ထိုင်း-မြန်မာ နယ်နိမိတ်ကို လာရောက်စစ်ဆေး

ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ရက်၊ ၂၀၁၂။
ရွှေသိုက်တော (ကေအိုင်စီ)

မြန်မာနိုင်ငံဘက်မှ မြန်မာစစ်တပ်နှင့် ကရင်လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ အခြေစိုက်သည့် ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ် ထိုင်းဘက်ခြမ်း တာ့ခ်ခရိုင်အတွင်းရှိ မဲဆောက်နှင့် ဖုတ်ဖရမြို့နယ် နယ်နိမိတ်တစ်လျှောက်ကို ထိုင်းတပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးထနာဆတ်ပါတီမာ ပရက္ကန် ယနေ့ လာရောက်စစ်ဆေးခဲ့သည်။

ထိုင်းကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်က ၎င်း၏ခရီးစဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းထောက်များကို တစုံတရာ ပြောဆိုခြင်း မရှိခဲ့ပေ။

သို့သော် ထိုင်းကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်၏ ခရီးစဉ်တွင် ပါရှိသည့် တာ့ခ်ခရိုင်နှင့် မယ်ဟောင်ဆောင်ခရိုင်နှစ်ခု၏ တာဝန်ခံ "နရေစွမ်" တပ်မမှူးဗိုလ်ချုပ်ကစေတနာဖွန်ကတို့ ထိုင်းနှင့် မြန်မာ ချစ်ကြည်ရေးအတွက် လာရောက်သည့် ခရီးစဉ်ဖြစ်သည်ဟု ပြောသည်။

ၔင်းက "မြန်မာနိုင်ငံမှာ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးတွေလုပ်နေတယ်။ နယ်စပ်ဒေသတလျှောက်မှာလည်း တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုရှိဖို့ လိုတယ်။ ထိုင်းနဲ့မြန်မာကြားမှာ ချစ်ကြည်ရေးပိုမိုခိုင်မြဲအောင် ဆောင်ရွက်ကြရမယ်။ နှစ်ဖက်နယ်စပ်အကြားမှာ နားလည်မှု လွဲခဲ့တာတွေရှိရင် ပြေလည်အောင် ဖြေရှင်းကြဖို့ အောက်ခြေတပ်မှူးတွေကို မှာကြားသွားတယ်။" ဟု သတင်းထောက်များကို ပြောသည်။

ခရီးစဉ်တွင် ထိုင်းကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်နှင့်အဖွဲ့သည် ဖုတ်ဖရမြို့နယ်အတွင်း နယ်စပ်မြန်မာဘက်ခြမ်းရှိ မြန်မာစစ်တပ်စခန်းထိုင်သည့် ဝေါ်လေရွာနှင့် တိုးတက်သောဗုဒ္ဓဘာသာ ကရင်အမျိုးသားတပ်မတော်-DKBA ကလို့ထူးဘောအဖွဲ့ စခန်းထိုင်သည့် သေ့ဘောဘိုးရွာနှင့် ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်-KNLA စခန်းထိုင်သည့် မြန်မာဘက်ခြမ်းနေရာများ၏ အခြေအနေများကို သွားရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့သည်။

ဆက်လက်၍ မဲဆောက်ရှိ ထိုင်းစစ်တပ်သို့ သွားရောက်စစ်ဆေးပြီးနောက် ထိုင်း-မြန်မာချစ်ကြည်ရေးတံတားနှင့် နယ်စပ်အခြေအနေများကို လေ့လာကာ ထိုင်းကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်နှင့် အဖွဲ့သည် မွန်းလွဲပိုင်းတွင် ဘန်ကောက်သို့ ပြန်လည်ထွက်ခွာသွားသည်။

ထိုင်းနှင့် မြန်မာနှစ်ဖက်တပ်မတော်များအကြား ချစ်ကြည်ရေး ပိုမိုခိုင်မြဲစေရေးအတွက် မြန်မာ့တပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမင်းအောင်လှိုင် ဦးဆောင်သည့် ချစ်ကြည်ရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ယခင်လက ထိုင်းနိုင်ငံသို့ ချစ်ကြည်ရေးခရီးစဉ် သွားရောက်ခဲ့သည့် နောက်ပိုင်း ထိုင်းတပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်၏ ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်ခရီး စတင်ခြင်းဖြစ်သည်။

❑

ကော့မှူးမှ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်မည့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို ကရင်တိုင်းရင်းသားများ ကြိုဆို

ဖေဖော်ဝါရီလ ၆ရက်၊ ၂၀၁၂။
နန်းသူးလေ (ကေအိုင်စီ)

ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲတွင် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးရှိ ကရင်လူမျိုးအများစုနေထိုင်သည့် ကော့မှူးမြို့နယ်မှ ဝင်ရောက်အရွေးခံမည့် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်(အဲန်အယ်လ်ဒီ)ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ အစီအစဉ်ကို ကရင်တိုင်းရင်းသားများက ကြိုဆိုလိုက်သည်။

ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်နေ ကရင်တိုင်းရင်းသားတစ်ဦးဖြစ်သည့် စောဖိုးခွားက "ရေရှည်စစ်ပွဲတွေကြောင့်တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ယုံကြည်မှုတွေ ကင်းမဲ့နေကြတယ်။ ဒီလိုအချိန်မှာ ဒေါ်စုအနေနဲ့ ကရင်ဒေသကို ကိုယ်စားလှယ်ပြုပြီး ဝင်ပြိုင်မယ်ဆိုတာကတော့ ကျနော်တို့ တိုင်းရင်းသားတွေကြားမှာ သူ့အနေနဲ့ ယုံကြည်မှုကို တည်ဆောက်တယ်ဆိုတာကို ဖော်ပြလိုက် တာပါပဲ"ဟု ပြောသည်။

ကရင်အမျိုးသမီး အစည်းအရုံး(ကေဒဗျူအို)မှ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး နန်းဒေါ်အယ်ကလယ်ကလည်း ဒေါ်အောင် ဆန်းစုကြည်အပေါ် ကရင်တိုင်းရင်းသားများက ယုံကြည်မှုရှိကြောင်း ပြောသည်။

"ကျမတို့အနေနဲ့ ယုံကြည်ပါတယ်။ ဒေါ်စုက တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ တန်းတူညီမျှမှုကို ဦးစားပေးပြီး လုပ်ကိုင်တယ်။ နောက်ပြီး တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ လိုအပ်ချက်အပေါ်မှာလည်း တောင်းဆိုနိုင်လိမ့်မယ်လို့ မြင်တယ်"ဟု ပြောကြားသည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် တိုင်းရင်းသားအရေးကို အလေးအနက်ထားသည့်အနေဖြင့် ကော့မှူးမြို့နယ် ဝါးသခ်ီကျေးရွာရှိ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် မိသားစု စာရင်းဝင်လိုက်ပြီး ရွေးကောက်ပွဲဝင်ပြိုင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်က ပြောသည်။

ကော့မှူးမြို့နယ်သည် ချို့တဲ့သည့် ဒေသများနှင့် လူသူသွားလာမှုနည်းပါးသည့်နေရာများဖြစ်သည့်အပြင် တိုင်းရင်းသားများ နေထိုင်ရာ ကျေးရွာဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် ရွေးချယ်လိုက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း(အဲန်အယ်လ်ဒီ)မှ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ ဦးဉာဏ်ဝင်းက ကေအိုင်စီကို ပြောသည်။

ဦးဉာဏ်ဝင်းက "အဓိကတော့ တိုင်းရင်းသားတွေနဲ့ သူနဲ့ စိတ်သဘောထားချင်း အတူတူပဲ ဆိုတဲ့ သဘောရယ်၊ တိုင်းရင်းသားတွေ အပေါ်မှာ သူ အလေးအနက်ထားတယ်ဆိုတာတွေကို ပြသချင်တာတွေကြောင့်ပါ"ဟု ပြောသည်။

အိမ်ထောင်စု စာရင်းဝင်လိုက်ခြင်းသည် ထိုကျေးရွာအတွင်း သွားရောက်နေထိုင်ခြင်းမျိုးမဟုတ်ပဲ

မဲဆန္ဒစာရင်းဝင်ရန်အတွက် ဝင်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပြီး ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပသည့်နေ့တွင် ထိုမိသားစုများနှင့် တစ်ရက်တာသွားရောက်နေထိုင်ရန် အစီအစဉ်ရှိသည်ဟု ဦးဉာဏ်ဝင်းက ဆိုသည်။

ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေအရ တခြားအိမ်ထောင်စုအတွင်း ဝင်မည်ဆိုပါက မူလရှိသည့်နေရာမှ မဲဆန္ဒနယ်ပယ်ဖျက်သည့် ထောက်ခံစာနှင့် အိမ်ထောင်စု ပြောင်းသည့် ပုံစံ ၁၀နှစ်ခုတွဲပြီး ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ထံသို့တင်ရကြောင်း ဆက်လက် ပြောသည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် လာမည့် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ကော့မှူးမြို့နယ်သို့ စည်းရုံးရေးစဆင်းရန် အစီအစဉ်ရှိကြောင်းနှင့် ဒေါ်စုသွားရောက်မည့် အပေါ် ဒေသခံများမှ ကြိုဆိုရန် စီစဉ်နေကြောင်း သိရသည်။

ကော့မှူးတွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့်အပြိုင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်သို့ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်မည့်သူမှာ ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီမှ ဒေါက်တာစိုးမင်း ဖြစ်သည်။

❑

ထိုင်းနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ကရင်ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်ကို သွားရောက်တွေ့ဆုံ

ဖေဖော်ဝါရီလ ၃ရက်၊ ၂၀၁၂။
ရွှေသိုက်တော (ကေအိုင်စီ)

ထိုင်းနှင့် မြန်မာနှစ်နိုင်ငံ ချစ်ကြည်ရေးတိုးမြှင့်ရန် ရည်ရွယ်၍ ထိုင်းနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဦးဆောင်သည့်အဖွဲ့သည် ယနေ့ မွန်းလွဲပိုင်းက မဲဆောက်မှတဆင့် မြဝတီမြို့သို့ သွားရောက်ကာ ကရင်ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ် ဦးဇော်မင်းနှင့်အဖွဲ့ကို တွေ့ဆုံခဲ့သည်။

ထိုင်းဝန်ကြီးဆူလဗုန်းတိုး ပိကျာချိုင်းကွန်းနှင့် အဖွဲ့သည် ကရင်ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ် ဦးဇော်မင်းနှင့်အဖွဲ့ကို မြဝတီမြို့တွင် တွေ့ဆုံ၍ နှစ်နိုင်ငံအကြား မြန်မာအလုပ်သမားဆိုင်ရာကိစ္စ၊ နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များအပြင် နှစ်နိုင်ငံ ချစ်ကြည်ရေး တိုးမြှင့်ခြင်းများအတွက် သွားရောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထိုင်းနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးက သတင်းထောက်များကို ပြောသည်။

ၔင်းက "အခုသွားတာ နှစ်နိုင်ငံချစ်ကြည်ရေးကိစ္စ အပါအဝင် မြန်မာဘက်က နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေး ပြန်ဖွင့်လိုက်တဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ကြောင်း သွားပြောဘို့နဲ့ ဘုရားသွားဖူးတာ ဖြစ်တယ်။" ဟု ပြောသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးနှင့် အဖွဲ့သည် မြဝတီမှအပြန်၌ နှစ်နိုင်ငံအကြား အငြင်းပွားဖွယ်ရာ နယ်ခြားသောင်ရင်းမြစ် ထိုင်းဘက်ခြမ်းတွင် မြန်မာ ဘက်ခြမ်းမှ မြန်မာ အလံလွှင့်ထူထားသည့် မဲဆောက်မြို့နယ်အပိုင်ရှိ မဟာဝမ်ကျေးရွာ(မဲ့ကိုကင်း)သို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့သည်။

အဆိုပါနေရာတွင် ယခင်လကစ၍ မြန်မာဘက်က ထိုင်းဘက် ခြမ်းအတွင်းသို့ မီတာ ၅၀ခန့် ဝင်ရောက်၍ မြန်မာအလံလွှင့်ထူခဲ့ပြီး မြန်မာပိုင်နက်ဟု ပြောကြားခဲ့ကာ ထိုင်းဘက်ကလည်း ၎င်းတို့ပိုင်နက်အတွင်း မြန်မာဘက်မှ ဝင်ရောက်ကျူးကျော်ခဲ့သည်ဟု သူပိုင်ကိုယ်ပိုင် အပြန်အလှန် ပြောဆိုခဲ့ကြသည်။

ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ထိုင်းနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးက "ဒီကိစ္စ ဘာပြဿနာမှ မရှိပါဘူး။ နှစ်ဖက်နယ်ခြားကော်မတီကနေတဆင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းလိုက်မယ်ဆိုရင် အားလုံး ပြေလည်သွားမှာပါ။" ဟု သတင်းထောက်များကို ပြောသည်။

၂၀၁၀ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လက ထိုင်းနိုင်ငံ ဘက်ခြမ်းရှိ သောင်ရင်းမြစ်ကမ်းပါးတွင် ထိုင်းဘက်မှ ကမ်းထိန်းနံရံ တည်ဆောက်လာခဲ့သည့်အတွက် နှစ်နိုင်ငံကြား ဆက်ဆံရေးတင်းမာမှုဖြစ်ပွားကာ မြန်မာဘက်မှ ချစ်ကြည်ရေးတံတား အပါအဝင် နှစ်နိုင်ငံ နယ်စပ်ကုန်သွယ်မှုကို တနှစ်ခွဲနီးပါး ပိတ်ထားခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်းလွန်ခဲ့သည့် ၂လခန့်က ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

❑

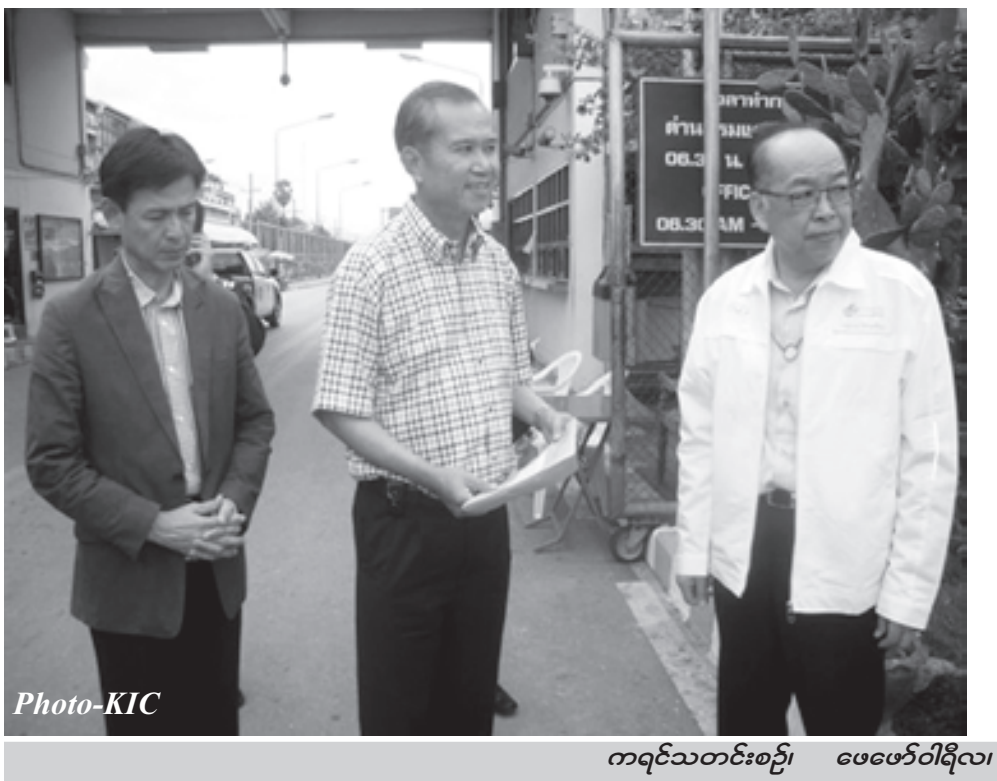

တောင်တက်သမား ဒေ့ဗ်မက်လီယော့ ပေ ၁၀၀၀ကျော်မြင့်သည့် မတ်စောက်သော ပင်လယ်ကမ်းပါးကို လက်ဗလာဖြင့် တွယ်တက်ပြီး စံချိန်တင်

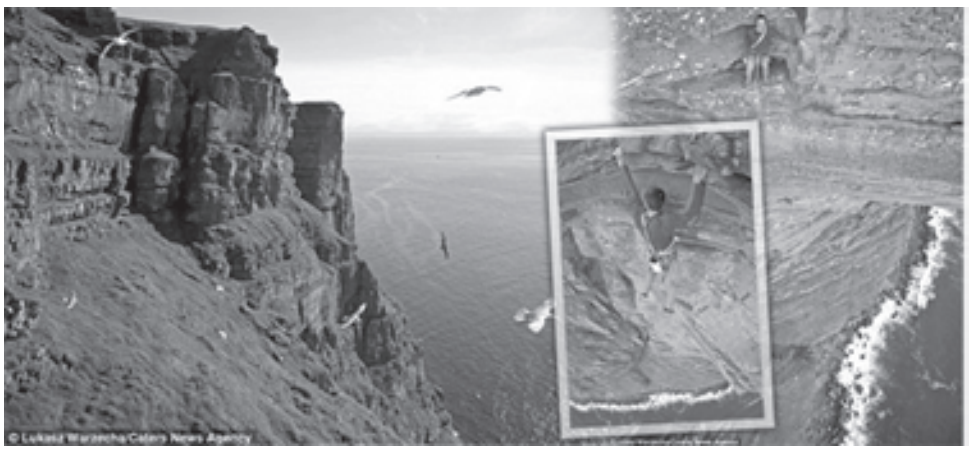

နာမည်ကျော် တောင်တက်သမား ဒေ့ဗ်မက်လီယော့သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် တွယ်တက်ရန် အခက်အခဲဆုံးကမ်းပါးဟုဆိုကြသော စကော့တလန်၊ ဟွိုင်ကျွန်းမှ ပေ ၁,၀၀၀ကျော်မြင့်သည့် St John's Head ကမ်းပါးကို လက်ဗလာဖြင့် တွယ်တက်ပြီး စံချိန်တင်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ပြန်လန်ကျပါက အောက်သို့ ပြုတ်မကျစေရန် လုံခြုံရေးကြိုးကို တက်ခဲ့သည့် လမ်းကြောင်းတစ်လျှောက် ချိတ်ဆက်ထားရှိခဲ့သည်မှလွဲပြီး အပေါ်သို့ တက်ရာတွင် လက်နှင့် ခြေထောက်ကိုသာ အသုံးပြုတွယ်တက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အသက် ၃၃နှစ်ရှိပြီဖြစ်သည့် ဒေ့ဗ်က "အဓိကအခက်အခဲကို ပြောရမယ်ဆိုရင် ရောက်ခါနီး အချိန်ပါပဲ။ ကမ်းပါးရဲ့အောက်ခြေကို ရောက်ဖို့က သုံးနာရီလောက် အချိန်ယူရပါတယ်။ ပေ ၁,၂၀၀ လောက်မြင့်တဲ့ ကမ်းပါးကိုတက်ဖို့ကြတော့ ၁၀နာရီလောက်ကြာပါတယ်။ လက်တွေခြေတွေ အားကုန်သလောက်ဖြစ်နေတဲ့ အချိန်မှာ လက်ကိုင်စရာသိပ်မရှိ၊ အာအကွယ်မရှိတဲ့ လန်နေတဲ့နံရံကြီးမှာ ခြေလှမ်းနှစ်ရာလောက် ထပ်တက်ဖို့က တော်တော် ခက်ခဲပါတယ်"ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

"ကြိုးနဲ့ဂီယာကို ပြုတ်ကျတာကနေ ကာကွယ်ဖို့ပဲ သုံးတာပါ။ အလွတ်တက်တယ်ဆိုတာက တောင်တက်ဂီယာကို ပြုတ်မကျအောင် ကာကွယ်ဖို့ပဲ သုံးပြီး တောက်တက်တဲ့နေရာမှာ အထောက်အကူဖြစ်ဖို့ မသုံးတာပါပဲ။

၁၉၇၀လောက်တုန်းကတော့ အလွတ်တက်တယ်ဆိုပေမဲ့ ဆူးထောက်တွေကို သုံးပြီး အဲဒါအားကိုးနဲ့ ပိုမြန်မြန်ရောက်အောင် တက်ကြတာမျိုး ရှိပါတယ်။ အခုအလွတ်တက်တယ်ဆိုတာက ကျောက်ဆောင်ပေါ်မှာ အပေါ်ရောက်အောင် လက်နဲ့ ခြေကိုပဲသုံးရတာပါ"ဟု ဒေ့ဗ်က တောင်တက်စည်းမျဉ်းများကို ရှင်းပြခဲ့သည်။

St John's Head ကမ်းပါးသည် လေတိုက်နှုန်းပြင်းခြင်း၊ မိုးရွာသွန်းမှုရှိခြင်းနှင့် အထက်ကို လန်တက်နေသော ကမ်းပါးပုံစံကြောင့် ကမ္ဘာပေါ်တွင် တွယ်တက်ရ အခက်ဆုံးကမ်းပါးများထဲမှ တစ်ခုအဖြစ် ပါဝင်သည်။

ဒေ့ဗ်ကို ဓာတ်ပုံရိုက်ကူးပေးခဲ့သူ လူကတ်ဖ်ဝါဇက်ချာ ကိုယ်တိုင်သည်လည်း ကမ်းပါးတွင် ကြိုးများဖြင့် တွဲလောင်းဆင်းကာ ရိုက်ကူးခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။

(Eleven Media)

၂၀၁၁ ခုနှစ်အတွက် အော်စကာ ဆုပေးပွဲ

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇ရက်။

၂၀၁၁ ခုနှစ်အတွက် ကမ္ဘာ့ရုပ်ရှင်ထုးချွန်ဆု အော်စကာဆုပေးပွဲမှာ အဖြူနဲ့အမည်း ရိုက်ကူးထားတဲ့ ပြင်သစ်အသံတိတ်ရုပ်ရှင် The Artist ကားကနေ အကောင်းဆုံး ရုပ်ရှင်ဆု၊ အကောင်းဆုံး ဒါရိုက်တာ ဆုနဲ့အကောင်းဆုံး အမျိုးသား သရုပ်ဆောင်ဆုတွေ ဆွတ်ခူးရရှိသွားပါတယ်။

Jean Dujardin က အကောင်းဆုံး အမျိုးသား သရုပ်ဆောင်ဆု ရရှိတာဖြစ်ပြီး၊ ဒါရိုက်တာဆုကို Michel Hazanvicius က ရရှိသွားတာ ဖြစ်ပါတယ်။

The Artist ရုပ်ရှင်ကားဟာ ၁၉၂၇ ခုနှစ်တုန်းက ထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့ ဟော်လီဝုဒ်ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်နဲ့ သာမန်အမျိုးသမီးလေးတဦးတို့ရဲ့ မေတ္တာဖွဲ့ဇာတ်လမ်းတပုဒ်ဖြစ်ပြီး စုစုပေါင်း ဆု ၅ခု ရရှိသွားတာ ဖြစ်ပါတယ်။

အကောင်းဆုံး အမျိုးသမီးသရုပ်ဆောင်ဆုကိုတော့ The Iron Lady ဇာတ်ကားမှာ ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် မာဂရက်သက်ချာအဖြစ် သရုပ်ဆောင်ခဲ့တဲ့ Meryl Streep က ရရှိသွားပါတယ်။

နောက်ထပ် ဆု ၅ဆုရရှိသွားတဲ့ကားကတော့ Hugo (3D) ရုပ်ရှင်ကားဖြစ်ပြီး အဲဒီကားဟာ နည်းပညာပိုင်းအတွက် အဓိက ရရှိသွားတာ ဖြစ်ပါတယ်။

အသက် ၈၂နှစ်အရွယ်ကနေဒါလူမျိုး Christopher Plummer က အကောင်းဆုံး အမျိုးသားဇာတ်ပို့ဆုကို Beginners ဆိုတဲ့ ရုပ်ရှင်ကားကနေ ဆွတ်ခူးရရှိသွားပြီး အော်စကာဆုပေးပွဲ သမိုင်းမှာ သူဟာ အသက်အကြီးဆုံး ဆုရရှိသူအဖြစ် မှတ်တမ်းဝင်သွားပါတယ်။

နိုင်ငံခြားဘာသာစကားပြော အကောင်းဆုံး ရုပ်ရှင်ဆုကိုတော့ အီရန်ရုပ်ရှင်ကား A Separation က ရရှိသွားပါတယ်။

(BBC)

❑

ပိုလန်တွင် ရထားနှစ်စီး တိုက်မိမှုကြောင့် သေဆုံးသူ ၁၆ဦး အထိရှိလာ

ပိုလန်တောင်ပိုင်း Szcekociny မြို့တွင် မတ်လ ၃ရက်က ရထားနှစ်စီး ခေါင်းချင်းဆိုင်တိုက်မိမှုကြောင့် လူ ၁၆ဦး သေဆုံးပြီး လူ ၅၄ဦးကို ဆေးရုံတင်ထားရကြောင်း သိရသည်။

နိုင်ငံအရှေ့ပိုင်း Przemysl မြို့မှ ဝါဆောမြို့သို့ ထွက်ခွာလာသော ရထားတစ်စီးကို ဝါဆောမြို့မှ Krakowမြို့သို့ ဦးတည်ထွက်ခွာလာသော အခြားရထားတစ်စီးက လမ်းကြောင်းမှားပြီးဝင်တိုက်မိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ရထားနှစ်စီးပေါ်တွင် ခရီးသည် စုစုပေါင်း ၃၅ဦးခန့် တင်ဆောင်လာပြီး ယူကရိန်း၊ စပိန်နှင့် ပြင်သစ် အပါအဝင် နိုင်ငံခြားသား အများအပြားပါဝင်ခဲ့ကာ သေဆုံးသူများထဲတွင် အမေရိကန် နိုင်ငံသားတစ်ဦး ပါဝင်ကြောင်း ပိုလန်ဝန်ကြီးချုပ် ဒေါ်နယ် တပ်ခ်က ပြောကြားခဲ့သည်။

ယင်းဖြစ်စဉ်မှာ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်နောက်ပိုင်း ပိုလန်တွင် အဆိုးရွားဆုံး ရထားတိုက်မိမှုတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း ရထားတိုက်မိသော နေရာသို့ သွားရောက်ခဲ့သော ဒေါ်နယ် တပ်ခ်က ပြောကြားခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်က ဝါဆောမြို့ ဆင်ခြေဖုံး Ursus တွင် ရထားနှစ်စီး တိုက်မိမှုကြောင့် လူ ၁၆ဦး သေဆုံးခဲ့သည်။ ၁၉၈၀ပြည့်နှစ်က နိုင်ငံမြောက်ပိုင်း တိုရွန်အနီး Otoczyn တွင် ခရီးသည်တင်ရထားနှင့် ကုန်ရထားတစ်စီးတို့ တိုက်မိမှုကြောင့် လူ ၆၇ဦး သေဆုံးခဲ့ပြီး ၆၂ဦး ဒဏ်ရာရခဲ့ကြောင်းသိရသည်။ *(Eleven)*

အာကာသတွင်းသို့ ဓာတ်လှေကားဖြင့် သွားနိုင်ရန် ဂျပန်ကုမ္ပဏီ စီစဉ်

အာကာသအတွင်းသို့ ဓာတ်လှေကားဖြင့် သွားနိုင်ရန်အတွက် ကြိုးပမ်းလျှက်ရှိကြောင်း ဂျပန်နိုင်ငံမှ နာမည်ကျော် ဆောက်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီ အိုဘာယာရှိကော်ပိုရေးရှင်းက ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။

ကမ္ဘာမြေပြင်အထက် ကီလိုမီတာ ၃၆,၀၀၀ အကွာတွင် ရှိမည့် အာကာသစခန်းတစ်ခုသို့ ကမ္ဘာမြေမှ ခရီးသည်များကို ဓာတ်လှေကားဖြင့် ပို့ဆောင်နိုင်မည့် စီမံကိန်းအား ၂၀၅၀ပြည့်နှစ် အစောဆုံးထားပြီး တည်ဆောက်သွားနိုင်ရန် မျှော်မှန်းထားကြောင်း ကုမ္ပဏီက ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။

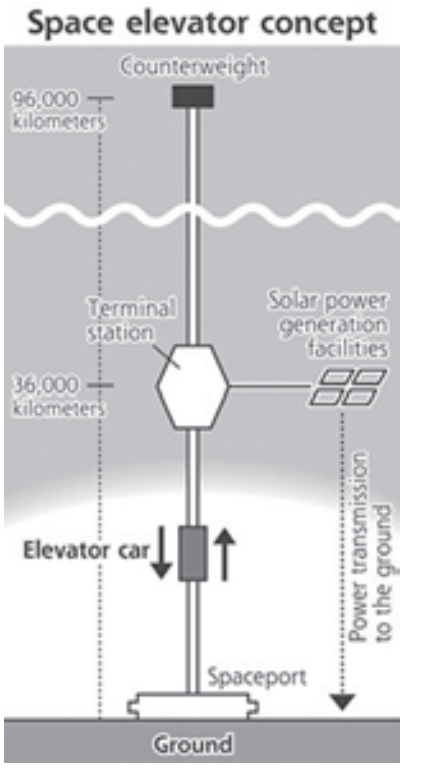

အာကာသ ဓာတ်လှေကားအတွက် ကေဘယ်ကြိုးများ ပြုလုပ်ရာတွင် သံမဏိထက်အဆ ၂၀မှာသော ကာဗွန်နာနိုကျူဘာများကို အသုံးပြုသွားမည် ဖြစ်သည်။

စီမံကိန်းအရ ကေဘယ်ကြိုးသည် ကမ္ဘာနှင့်လ အကွာအဝေး၏ လေးပုံတစ်ပုံမျှရှိမည့် ကီလိုမီတာ ၉၆,၀၀၀ အထိ ရှည်လျားမည်ဖြစ်သည်။ ကေဘယ်ကြိုး၏ အစွန်းတစ်ဖက်ကို မြေပြင်နှင့် ချိတ်ဆက်ထားမည်ဖြစ်ပြီး ကျန်အစွန်းတစ်ဖက်မှာ အလေးချိန်မျှစေမည့် အရာဝတ္ထုတစ်ခုဖြင့် ချိတ်ဆက်ထားမည်ဖြစ်ကာ ကီလိုမီတာ ၃၆,၀၀၀ အကွာ အလယ်တွင် အာကာသစခန်းတစ်ခု ရှိမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းကေဘယ်တွင် တပ်ဆင်မည့် ဓာတ်လှေကားမှာ လူ ၃၀ ထိ တင်ဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ တစ်နာရီ ကီလိုမီတာ ၂၀၀နှုန်းဖြင့် ရွှေ့လျားမည်ဖြစ်ကာ စခန်းသို့ ရောက်ရန် ၇ရက်ခွဲ ကြာမြင့်မည် ဖြစ်သည်။

(Eleven)

မန်ဒဲလား ဆေးရုံတင် ကုသခဲ့ရ

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၅ရက်။

ဝမ်းဗိုက်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ရောဂါကြောင့် ဆေးရုံးတင်လိုက်ရတဲ့ တောင်အဖရိက သမ္မတဟောင်း နယ်လ်ဆင်မန်ဒဲလားဟာ အခုတော့ အခြေအနေ ပြန်လည် ကောင်းမွန်လာပြီး စကားလည်း ပြန်ပြောနိုင်ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

မစ္စတာမန်ဒဲလားနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တရားဝင်ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်ရာမှာ အသက် ၉၃နှစ်ရှိပြီးဖြစ်တဲ့ မစ္စတာမန်ဒဲလားဟာ ဝမ်းဗိုက်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ရောဂါကို ရေရှည်ခံစားနေရာတာဖြစ်ပြီး အထူးကုသဖို့ လိုအပ်နေတဲ့အတွက် ဆေးရုံတင်ရတာဖြစ်ပြီး ဒါဟာ အရေးပေါ်ခွဲစိတ်ကုသဖို့ ဆေးရုံတင်လိုက်ရတာ မျိုးမဟုတ်ဘူးလို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။

တနင်္ဂနွေနေ့မှာ သူဟာ ဆေးရုံကနေ ပြန်ဆင်းနိုင်တော့မယ်လို့ တောင်အာဖရိကမှ လာတဲ့ သတင်းတွေအရ သိရပါတယ်။ အခုတော့ သူဟာ နေကောင်းပြီး စိတ်ဓာတ်ပိုင်းအရလည်း ကောင်းမွန်ကြောင်း သူ့ရဲ့ ပြောခွင့်ရသူက ပြောပါတယ်။ တနှစ်ကျော်အချိန်အတွင်း ဒါဟာ ဒုတိယမြောက် ဆေးရုံတက်ကုသခဲ့ရတာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

မစ္စတာမန်ဒဲလားဟာ ကျန်းမာရေးအခြေအနေကြောင့် ပြီးခဲ့တဲ့ ဧနှစ်ကစလို့ အများပြည်သူနဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ အလုပ်တွေကနေ အနားယူခဲ့ပြီး မိသားစုနဲ့ပဲ နေထိုင်လာခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ *(ဘီဘီစီ)*

နျူးကလီးယား အစီအစဉ်တချို့ ရပ်တန့်ဖို့ မြောက်ကိုရီးယား သဘောတူ

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၉ရက်၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်။

မြောက်ကိုရီးယားက တာဝေးပစ်ဒုံးကျည် စမ်းသပ်ပစ်လွှတ်တာတွေ၊ နျူးကလီးယား စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲတာတွေနဲ့ ယူရေနီယံသန့်စင်ရေး အစီအစဉ်တွေကို ရပ်တန့်ဖို့ သဘောတူလိုက်တဲ့အကြောင်း အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက ပြောပါတယ်။

ယူရေနီယံ သန့်စင်ရေးလုပ်ငန်းတွေ ရပ်တန့်ခြင်း ရှိမရှိဆိုတာနဲ့ Yongbyon နျူးကလီးယားစက်ရုံကို အမှန်တကယ် ပိတ်ပစ်လိုက်ခြင်း ရှိမရှိ ဆိုတာတွေကိုလည်း နိုင်ငံတကာက ပညာရှင်တွေ လာရောက်စစ်ဆေးခွင့်ပြုဖို့အတွက်လည်း မြောက်ကိုးရီးယားက သဘောတူလိုက်တယ်လို့ အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြောခွင့်ရအမျိုးသမီး Victoria Nuland က ပြောလိုက်တာပါ။

မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံမှာ အရေးပေါ်လိုအပ်နေတဲ့ စားနပ်ရိက္ခာတွေရရှိဖို့အတွက် မြောက်ကိုရီးယားအနေနဲ့ နျူးကလီးယားလက်နက်ဖျက်သိမ်းရေးဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲပြန်စဖို့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက ဖိအားပေး လုပ်ဆောင်နေတဲ့အချိန်မှာပဲ Victoria Nuland ရဲ့ ကြေညာချက် အခုလို ထွက်လာတာပါ။

ပြီးခဲ့တဲ့ သီတင်းပတ်အတွင်း မြောက်ကိုရီးယားနဲ့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုတွေ ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ အမေရိကန် အထူးသံတမန် Glyn Davies ကတော့ ဆွေးနွေးမှုတွေအပေါ် ကျေနပ်အားရမှုရှိပေမယ့် လက်တွေ့မပါဘဲ စကားအဖြစ် ပြောဆိုနေတဲ့အပေါ် သူ့အနေနဲ့ စိတ်မဝင်စားဘူးလို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

အမေရိကန်က ပေးနေတဲ့ စားနပ်ရိက္ခာတွေကို စစ်တပ်နဲ့ ထိပ်သီးနိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တွေထံ လွှဲပြောင်းပေးနေတယ်ဆိုတဲ့ စိုးရိမ် မှုတွေကြောင့် အမေရိကန်က မြောက်ကိုရီးယားကို ပေးနေတဲ့ စားနပ်ရိက္ခာတွေကို ၂၀၀၉ခုနှစ်မှာ ရပ်တန့်ထားခဲ့တာပါ။

(VOA)

❑

ဆီရန် နျူကလီးယား လက်နက်လုပ်ရင် အမေရိကန် တကယ်တိုက်မယ်

မတ်လ ၂ရက်။ ၂၀၁၂ခုနှစ်။

အီရန်နိုင်ငံက နျူကလီးယားလက်နက်ထုတ်လုပ်ဖို့ တကယ်တန်း လုပ်လာတယ်ဆိုရင် အမေရိကန်နိုင်ငံက စစ်ရေးအရ အရေးယူဖို့ သေသေချာချာ လုပ်ဆောင်မှာ ဖြစ်ကြောင်း အမေရိကန်သမ္မတ ဘာရက်အိုဘားမားက ပြောကြားလိုက်ပါတယ်။

အီရန်ပြဿနာနဲ့ပတ်သက်ပြီး စစ်ရေးအရ အပါအဝင် နည်းလမ်းအားလုံးအတွက် စဉ်းစားထားတယ်လို့ The Atlantic မဂဇင်းနဲ့ လူတွေ့မေးမြန်းခန်းမှာ သမ္မတရဲ့ ပြောကြားချက်ကို ကြာသပတေးနေ့က ထုတ်ပြန်ခဲ့တာပါ။ အီရန်နိုင်ငံရဲ့ နျူကလီးယားအစီအစဉ်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး နိုင်ငံတကာကနေ စိုးရိမ်စိတ်ပူနေသလို အစ္စရေးက အီရန်ကို ဦးအောင် ဝင်ပြီးတိုက်ခိုက်နိုင်ခြေ ရှိနေချိန်မှာပဲ မစ္စတာအိုဘားမားရဲ့ အခုလို ပြောဆိုချက် ထွက်ပေါ်လာခဲ့တာပါ။

အမေရိကန် သမ္မတတစ်ယောက်အနေနဲ့ သူအခုလို ပြောတာဟာ ကြောက်အောင်ဟန် ဆောင်ပြီး ခြောက်လှန့်နေတာမျိုး မဟုတ်ဘဲ တကယ်ပြောနေတယ်ဆိုတာကိုတော့ အစ္စရေးအစိုးရ သေသေချာချာ သိမယ်လို့လည်း ပြောပါတယ်။

အစ္စရေးနဲ့အီရန်ကြားစစ်မက်ဖြစ်ပွားလာမှာနဲ့ ဒေသတွင်းမှာရော နိုင်ငံတကာမှာပါ ဒီပြဿနာ ဂယက်ရိုက်လာမယ့်ကိစ္စကို သမ္မတ အိုဘားမားက အဓိက ပူပန်တာပါ။ တနလီဘနွေ့ကတော့ အစ္စရေးဝန်ကြီးချုပ် ဘင်ဂျမင်နာတန်ရာဟုကို သမ္မတအိမ်ဖြူတော်မှာ သူက လက်ခံတွေ့ဆုံခဲ့ပါတယ်။

အီရန်အနေနဲ့ သူ့ရဲ့အငြင်းပွားဖွယ် နျူကလီးယား လုပ်ငန်းစဉ်တွေဟာ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက်ပါလို့ပြောပြီး နိုင်ငံတကာနဲ့ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုတွေလုပ်ဖို့ အသင့်ဖြင့်နေကြောင်း ကြေညာချက်တွေ အများအပြား ထုတ်ပြန်နေပေမယ့် ညှိနှိုင်းလို့မရနိုင်အောင် ကြိုတင်သတ်မှတ်ချက်တွေကို ချထားနေတာပါ။

(VOA)

ဘိုအာ့စ်ကို မန်နေဂျာ ရာထူးမှ ထုတ်ပယ်ကြောင်း ချယ်လ်ဆီး ကြေညာ

မတ်လ ၄ရက်၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်။
(Soccer Myanmare)

အသင်း၏ ရလဒ်များ ဆက်တိုက် ဆိုးရွားနေပြီးနောက် မန်နေဂျာ အန်ဒရီ ဗီးလက်စ် ဘိုအာ့စ်ကို ချယ်လ်ဆီးအသင်းက ထုတ်ပယ်လိုက်ပြီးဟု သတင်းများက ဖော်ပြခဲ့သည်။

ဝက်စ် ဘရွန်းဝစ်ချ်ကို (၁–၀)ဖြင့် အရေးနိမ့်ခဲ့သည့် ပွဲစဉ်သည် အသက်(၃၄)နှစ်ရှိ ပေါ်တူဂီသား၏ စတမ်းဖို့ဒ်ဘရစ်ဂျ်ကို စီမံကိုင်တွယ်ခွင့်အပေါ် နောက်ဆုံး ထိုးနှက်လိုက်သည့် ဓားချက်လည်း ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ချယ်လ်ဆီးသည် ချန်ပီယံလီဂ်ဝင်ခွင့်အတွက်ပင် မရေရာတော့သည့် အခြေအနေကြောင့် ဘိုအာ့စ်အပေါ် ဆက်လက် သည်းခံနိုင်ခြင်း မရှိတော့ဟု သိရသည်။

ချယ်လ်ဆီးသည် ဘိုအာ့စ်ကို ထုတ်ပယ်ပြီးနောက် လက်ထောက်မန်နေဂျာ ရောဘတ်တို ဒီမက်တီယိုကိုအသင်းအား စီမံကိုင်တွယ်ခွင့် လွှဲပြောင်းပေးလိုက်သည်။

ချယ်လ်ဆီးအသင်းပိုင်ရှင် ရိုမန်အေဗရာမိုဗစ်ချ်သည် ယခုဘောလုံးရာသီ မစတင်မီကမှ ပေါ်တိုအသင်းထံသို့ လျော်ကြေး ပေါင်စတာလင် (၁၃.၃)သန်း ပေးချေကာ ဘိုအာ့စ်ကို ခေါ်ယူခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ဘိုအာ့စ်သည် အသင်းမှ ဝါရင့်ကစားသမားများနှင့် ဆက်သွယ်ရေး မပြေလည်ခဲ့သလို ချယ်လ်ဆီးသည်လည်း အေဗရာမိုဗစ်ချ်လက်ထက်တွင် ရလဒ်ပိုင်းအဆိုးရွားဆုံး အနေအထားထိ ထိုးဆင်းခဲ့သည်။

ဘိုအာ့စ်လက်ထက် တွင် ချယ်လ်ဆီး၏ ပေါင်စတာလင် သန်း(၅၀)တန် တိုက်စစ်မှူး ဖာနန်ဒို တောရက်စ်ကို ဂိုးပေါက်ရှာတွေ့အောင်လည်း မစွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ဘဲ စပိန် လက်ရွေးစင်သည် ဘိုအာ့စ်လက်အောက်တွင် အမှတ်ပေးပွဲ သွင်းဂိုး (၂)ဂိုးသာ ရရှိခဲ့သည်။

ချယ်လ်ဆီးသည် ဘိုအာ့စ်ကို ထုတ်ပယ်ကြောင်း အသင်း၏ တရားဝင် ဝက်ဘ်ဆိုက်တွင် ကြေညာချက်တစ်စောင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

"ဒီနေ့ပဲ ဘိုအာ့စ်နဲ့ ချယ်လ်ဆီးအသင်းတို့ လမ်းခွဲခဲ့ပါပြီး။ သူ့ရဲ့ ကြိုးစားအားထုတ်မှုတိုင်းကို အသင်းက အမှတ်ရနေမှာ ဖြစ်သလို အပြန်အလှန် ဆက်ဆံရေး စောစောစီးစီး အဆုံးသတ်သွားတဲ့အတွက်လည်း စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်ရပါတယ်။ ကံဆိုးစွာနဲ့ပဲ အသင်းရဲ့ စွမ်းဆောင်ရည်နဲ့ ရလဒ်ပိုင်းတွေဟာ လုံလောက်တဲ့ ကောင်းမွန်မှုမျိုး မရှိခဲ့သလို ချယ်လ်ဆီးဟာ ဘောလုံးရာသီရဲ့ အရေးပါတဲ့အချိန်တွေမှာ တိုးတက်လာမှုတွေ မရှိခဲ့ပါဘူး" ဟု အသင်းက ကြေညာခဲ့သည်။

ချယ်လ်ဆီးသည် ဒီမက်တီယိုကို ရာသီကုန်ထိ အသင်းအတွက် ကြိုးကြပ်စေမည်ဟုလည်း အတည်ပြုခဲ့သည်။ သတင်းများအရ ချယ်လ်ဆီးသည် ဘိုအာ့စ် နေရာအတွက် တိုက်ရိုက် အစားထိုးရန် လီဗာပူးလ် မန်နေဂျာဟောင်း ရာဖေးလ် ဘင်နီတက်ဇ်၊ ဘာစီလိုနာ နည်းပြ ဂျိုးဆက် ဂွာဒီယိုလာတို့ကို ဆက်သွယ်နေကြောင်းလည်း သိရှိရသည်။

❑

တရုတ်စစ်တပ် စွမ်းရည် ဆက်လက် တိုးမြင့်သွားမည်

မတ်လ ၅ရက်၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်၊
ဗွီအိုအေ (မြန်မာဌာန)

တရုတ်နိုင်ငံ စစ်တပ်ရဲ့ ကဏ္ဍအသီးသီးမှာ အဆင့်အတန်း တိုးမြင့်မှုတွေ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားဖို့ရှိကြောင်း ကွန်မြူ နစ်ပါတီရဲ့ ထိန်းချုပ်မှု အောက်မှာရှိတဲ့ လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့တွေကို ခေတ်မီအောင် ပြုလုပ်မှာဖြစ်ကြောင်း တရုတ်ဝန်ကြီးချုပ် ဝမ်ကျားပေါင်က ပြောဆိုလိုက်ပါတယ်။

စစ်တပ်ရဲ့ တာဝန်တွေဟာ စစ်ရေးအရ ခုခံကာကွယ်ရေး အပြင် တိုင်းပြည်ကို တည်ငြိမ်အောင် ထိန်းသိမ်းရေး၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်တွေ အရေးပေါ် အကူအညီတွေ ပံ့ပိုးပေးရမယ့် တာဝန်တွေပါ အပ်နှင်းထားတာဖြစ်တယ်လို့ သူက ပြောပါတယ်။

ပေါ်မှာ စစ်ရေးအတွက် ငွေကြေးအသုံးပြုမှု အများဆုံးနိုင်ငံဖြစ်ပါတယ်။

တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ စီးပွားရေး တိုးချဲ့နိုင်ရေးအတွက် ပြည်တွင်းဝယ်ယူသုံးစွဲမှု မြင့်မားအောင် လုပ်ဆောင်ကြဖို့ တရုတ်ဝန်ကြီးချုပ်က ပါတီနှစ်ပတ်လည်ညီ လာခံအဖွင့် မိန့်ခွန်းမှာ ထည့်သွင်းပြောကြားသွားပါတယ်။ ဒီရည်မှန်းချက်တွေဟာ တိုင်းပြည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် လုပ်ဆောင်တဲ့ တရိုက်တည်းမှာပဲ တဘက်ကလည်း တည်ငြိမ်မှုရှိအောင် အစိုးရအနေနဲ့ လုပ်ဆောင်ဖို့ စိတ်ပိုင်းဖြတ်ထားတယ်ဆိုတာကို ပြသလိုက်တာပဲလို့ ဝန်ကြီးချုပ် ဝမ်ကျားပေါင်က ပြောပါတယ်။

အစိုးရအနေနဲ့လည်း မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုတွေကို အကာအကွယ်ပေးတာ၊ ကုန်ဈေးနှုန်းတွေ

တနလီလာ(မတ်လ ၅ ရက်)နေ့တုန်းက တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ အခုနှစ် စစ်ရေးဘတ်ဂျက် အသုံးစရိတ်ကို ၁၁ ဒသမ ၂ရာခိုင်နှုန်း သုံးစွဲမှာဖြစ်ပြီး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၀၆ ဘီလျံ အသုံးပြုမယ်လို့ ကြေညာပါတယ်။ ဒါဟာ အမေရိကန်ပြီးရင် တရုတ်နိုင်ငံဟာ ကမ္ဘာ ထိန်းချုပ်ပေးတာနဲ့ လုပ်ငန်းခွင် စိတ်ချလုံခြုံမှုရှိအောင် လုပ်ဆောင်ပေးတာ စတဲ့ကဏ္ဍတွေမှာ လက်ရှိထက် တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် လုပ်ဆောင်ပေးဖို့ လိုအပ်တယ်ဆိုတာကို ဝန်ကြီးချုပ်က ဝန်ခံပြော ဆိုသွားပါတယ်။ ❑

ကိုယ်ထူကိုထ ကရင် စာသင်ကျောင်းကို ကိုရီးယားဘာသာရေးအဖွဲ့ သွားရောက်ကူညီ

ကျေဖိုးခီးကျောင်းသူကျောင်းသားများနှင့် ကိုရီးယားအလှူရှင်များ၏ အမှတ်တရ ဓာတ်ပုံ

ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ရက်၊ ၂၀၁၂။
စောခါးစူးညား (ကေအိုင်စီ)

ကရင်ပြည်နယ်၊ လှိုင်းဘွဲ့မြို့နယ် ကျေဖိုးခီးကျေးရွာရှိ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ စာသင်ကျောင်းတစ်ကျောင်းကို ကိုရီးယားဘာသာရေးအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က ဘတ်ဒွေတစ်သောင်းကျော်တန်ဖိုးရှိသည့် လူသုံးကုန်ပစ္စည်း အပါအဝင် အစားအစာနှင့် ဆေးဝါးတချို့ ယမန်နေ့က သွားရောက်ကူညီခဲ့ကြသည်။

ရိုမင်ကက်သလစ် ဘာသာရေးအဖွဲ့ခေါင်းဆောင် (Father Kin) ဦးဆောင်သည့် ၁၃ဦးပါ ကိုးရီးယားလူငယ်အဖွဲ့က ကျေဖိုးခီး မူလတန်းကျောင်းမှ ကလေးများအား ပဲ၊ ငါးခြောက်၊ ခရမ်းချဉ်သီး၊ ဆပ်ပြာ၊ သွားတိုက်ဆေး၊ အဝတ်အထည်၊ ကစားစရာ ပစ္စည်းနှင့် မုန့်အမျိုးမျိုးတို့ကို ကူညီခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အဆိုပါအဖွဲ့ကို လိုက်ပါကူညီပေးခဲ့သူ ကရင်လူငယ်အစည်းအရုံးမှ စောဆာ့ကလို့က "သူတို့(ဖာသာကင်းနှင့်အဖွဲ့) မသွားခင် မြန်မာပြည်တွင်းက စာသင်ကျောင်းတွေကို မေးကြည့်တဲ့အခါ ကျေဖိုးခီးကျောင်းကို စိတ်ဝင်စားတယ်ဆိုပြီး သွားတာပါ။ သူတို့သွားတော့ တော်တော်ဆင်းရဲတဲ့ ကလေးတွေကို တွေ့ရတော့ တအား သနားသွားတယ်။" ဟု ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

ကိုရီးယားဘာသာရေးအဖွဲ့သည် ဘောလုံး၊ ခြင်းလုံး ကစားခြင်း၊ ပုလွေတီးမှုတ်ခြင်း စသည့် လှုပ်ရှားမှုအမျိုးမျိုးကို ကလေးများအား သင်ပြပေးခဲ့သည့်အပြင် ၎င်းတို့အဖွဲ့တွင် ဆေးဆရာအချို့လည်း ပါဝင်သည့်အတွက် ကျေဖိုးခီးကျေးရွာမှ ဝါ၊ ယားနာ၊ နှာစေး၊ ချောင်းဆိုး ဖြစ်ပွားနေသည့် ကလေး အပါအဝင် လူကြီး ၃၀ဦးကျော်ကိုလည်း ဆေးဝါးကုသပေးခဲ့သည်ဟု သူက ဆက်ပြောသည်။

လက်ရှိ ကျေဖိုးခီးစာသင်ကျောင်းသည် ကျောင်းဆောင်နှင့် ဘော်ဘါဆောင်ခေါင်မိုးများ ပေါက်ပြဲနေသည့်အပေါ် အိမ်မိုးဖက်များ အကူအညီပေးစေလိုကြောင်း၊ ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမများက ကိုရီးယားဘာသာရေးအဖွဲ့အား ပြောဆိုခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူဦးရေ (၁၀၀)ဝန်းကျင်ရှိ ကျေဖိုးခီးမူလတန်းကျောင်းတွင် ပဋ္ဌမတန်း အထိ ပညာသင်ကြားပေးလျက်ရှိပြီး ကျောင်းအုပ်အပါအဝင် ဆရာ၊ ဆရာမ (၄)ဦးက လုပ်ခလစာမရဘဲ ကလေးများအား စေတနာဖြင့် စာသင်ပေးနေခြင်း ဖြစ်သည်။

ကျေဖိုးခီးကျောင်းအုပ်ဆရာစောမူးကပေါ်က "ဆင်းဆင်းရဲရဲနဲ့ စာသင်ယူနေရတဲ့ ကလေးတွေကို လာရောက်ကူညီပေးတဲ့အတွက် သူတို့ကို အများကြီး ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ကလေးတွေရဲ့ပညာရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်မယ့် အရာတွေကို ဖြစ်နိုင်ရင် နောင်လည်း ထပ်ပြီး ကူညီပေးစေချင်ပါတယ်။" ဟု ပြောသည်။

Father Kin ဦးဆောင်သည့် ကိုရီးယား ရိုမင်ကက်သလစ်ဘာသာရေးအဖွဲ့သည် ဒေါနတောင်တန်း အရှေ့ဘက်ခြမ်းရှိ ကျေဖိုးခီးကိုယ်ထူကိုယ်ထကျောင်းသို့ ယခုလာရောက်ကူညီသည်မှာ ပထမဆုံးအကြိမ် ဖြစ်သည်။

ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၀၉ခုနှစ်၊ ဇွန်လက ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး– KNU ထိန်းချုပ်နယ်မြေတပ်မဟာ(၇)ကို တိုးတက်သော ဗုဒ္ဓဘာသာ ကရင်အမျိုးသားတပ်မတော်–DKBA(ယခင်) ထိုးစစ်ဆင်ခဲ့စဉ်က အဆိုပါစာသင်ကျောင်းမှ ကျောင်းသူကျောင်းသားလေးများသည် ထိုင်းဘက်ခြမ်းရှိ နို့ဘိုးကျေးရွာတွင် တနှစ်ကျော် ယာယီ ခိုလှုံအခြေချနေထိုင်ခဲ့သေးသည်။ ❑

ခနောက်စိမ်းတူးဖော်မှုကြောင့် ဥယျာဉ်ခြံနှင့် လယ်ကွင်းအချို့ ပျက်စီး

ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၀ရက်၊ ၂၀၁၂။
စောခါးစူးညား (ကေအိုင်စီ)

ကရင်ပြည်နယ် ဖာပွန်မြို့နယ် မောလူတောင် (ဒေသခံအခေါ်)တွင် ကုမ္ပဏီနှစ်ခု၏ ခနောက်စိမ်းတူးဖော်မှုကြောင့် ထိုဒေသရှိ တရေးလောင်းရွာမှ ဥယျာဉ်ခြံနှင့် လယ်ကွင်းအချို့ ပျက်စီးခဲ့ရသည်ဟု သိရသည်။

ခနောက်စိမ်းတူးဖော်သည့် နေရာမှ တဂေးလောင်းကျေးရွာဘက်သို့ စီးဆင်းလာသည့် ထီးချိုဘောချောင်း (ဒေသခံအခေါ် တဂေးလောင်ချောင်း) ဗွက်ရေကြောင့်ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၁ခုနှစ်အတွင်း လယ်ကွင်း ၂ကွင်းအပါအဝင် ကွမ်းခြံ ၉ခြံ၊ ကွမ်းသီးပင်ခြံ ၄နှင့် ငရုပ်ကောင်းခြံ ၃ခြံ ပျက်စီးသွားခဲ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။

ဒေသခံအမျိုးသမီးတစ်ဦးက "ခနောက်စိမ်းတူးဖော်တဲ့ မောလူတောင်ဟာ ထီးချိုဘောချောင်း စီးဆင်းလာတဲ့ နေရာလေ။ နောက်ခနောက်စိမ်းတူးလို့ မြေအောက်က ထွက်လာတဲ့ ဗွက်တွေ အဲဒီချောင်းကနေပါပြီး စီးဆင်းလာတာ ဥယျာဉ်ခြံတွေထဲကို ဝင်လာတော့ အပင်တွေ သေကုန်တယ်။ လယ်ကွင်းထဲကို ဝင်တော့လည်း စပါးစိုက်လို့ မရဘူး။" ဟု ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

ရွာသားများက ပျက်စီးသွားသည့် ၎င်းတို့၏ ဥယျာဉ်ခြံနှင့် လယ်ကွင်းများအတွက် လျော်ကြေးများ မရရှိသေးသကဲ့သို့ ယခုအချိန်ထိ တစုံတရာ တိုင်ကြားမှုပြုလုပ်ခြင်းများ မရှိသေးကြောင်း သိရသည်။

အဆိုပါ ခနောက်စိမ်းတူးဖော်သည့်နေရာသည် ကရင်ပြည်နယ် ဖာပွန်မြို့နယ်နှင့် မွန်ပြည်နယ် ဘီးလင်းမြို့နယ် နယ်စပ်အကြားတွင် တည်ရှိပြီး ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၀၆ခုနှစ်ကတည်းက ရန်ကုန်အခြေစိုက် စိုင်းသူရဝိုင် မြင့်မြတ်စံကုမ္ပဏီနှင့် ကိုချို

ကြံသကာ ဈေးမကောင်း၍ ဒုံသမိချောင်းနံဘေး ကြံခင်းစိုက်ပျိုးသူ နည်းလာ

ဖေဖော်ဝါရီလ ၃ရက်၊ ၂၀၁၂။
စောခါးစူးညား (ကေအိုင်စီ)

ကြံသကာ ဈေးမကောင်း၍ ကရင်ပြည်နယ်နှင့် မွန်ပြည်နယ်ကို နယ်မြေပိုင်းခြားထားသည့် ဒုံသမိချောင်းနံဘေးတွင် ယခင်ကထက်စာလျှင် ကြံစိုက်ပျိုးသူများ နည်းပါးလာသကဲ့သို့ စိုက်ပျိုးသည့် မြေဧကမှာလည်း လျော့နည်းလာသည်။

ဒုံသမိချောင်း အနောက်ဘက်ခြမ်း မွန်ပြည်နယ်၊ ဘီးလင်းမြို့နယ် မြစ်ကျိုးကျေးရွာမှ ကြံစိုက်ပျိုးသူ စောကျော်က "အရင်က ဒုံသမိချောင်းနံဘေးမှာ ကျနော်တို့ ကြံစိုက်တာ လေးငါးဧကတောင် စိုက်တာ။ ကြံသကာဈေးမရှိတော့ တစ်ဧက ၂ဧကလောက်ပဲ စိုက်တယ်။ အခြားသူလည်း မစိုက်တော့သလောက်ပဲ။" ဟု ပြောသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၁ခုနှစ်က ကြံသကာ တပိသာလျှင် ကျပ်ငွေ ၆၀၀ရှိခဲ့ရာမှ ယခုနှစ် ကြံသကာတစ်ပိသာ၏ ဈေးနှုန်းမှာ ၄၅၀ကျပ်မှ ၅၀၀ကျပ်အထိသာ ရှိသည်ဟု ကြံစိုက်ခင်းပိုင်ရှင် ဒေသခံများ၏ ပြောပြချက်အရ သိရသည်။

ကြသောင်းဆိပ်၊ ပျဉ်းမပင်ဆိပ်၊ တဂေးလောင်း၊ ကြိုးဝိုင်း၊ မြစ်ကျိုး၊ မင်းဇော၊ လေးကေနှင့် နေမင်းအောင် စသည့်ကျေးရွာများမှာ ဒုံသမိချောင်း၏ အရှေ့နှင့် အနောက်ဘက်ခြမ်းရှိ ကြံခင်းစိုက်ပျိုးသည့် ကျေးရွာများဖြစ်ကြပြီး ကြံရည်မှ ထွက်ရှိသည့် ကြံသကာများကို ရောင်းဝယ်ခြင်း၊ အရက်ချက်လုပ်ခြင်းနှင့် မုန့်လုပ်ရာတွင် အသုံးပြုကြသည်။

ပုံမှန်အားဖြင့် ဒုံသမိချောင်းနံဘေးဒေသမှ ကျေးရွာများရှိ ရွာတရွာလျှင် ကြံစိုက်ခင်း ၁၀ခင်းကျော်အထိ ရှိသော်လည်း ယခုနှစ်တွင်မူ ကြံစိုက်ခင်း ၅ခင်းအထိသာ ရှိကြောင်းနှင့် စိုက်ပျိုးသည့် ကြံခင်းများမှာ ၁၀ဧကမှ ၅ဧကအထိ ရှိကြောင်း သိရသည်။

"ကြံသကာ ဈေးမရှိတော့ ကြံစိုက်တဲ့သူလည်း နည်းလာတယ်။ ဒီနှစ် မင်းဇောရွာက ကြံစိုက်တဲ့သူလေး၊ ငါးခင်းပဲရှိတယ်။" ဟု ဒုံသမိချောင်း အရှေ့ဘက်ခြမ်း ကရင်ပြည်နယ်၊ ဖားအံမြို့နယ် မင်းဇော ကျေးရွာမှ ကျော်ကဲ့ပါးက ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

၎င်း မင်းဇောရွာ၊ မြစ်ကျိုးရွာမှ ကားဖြင့် ၅နာရီကျော် ခရီးသွားရသည့် ကျိုက္ကော်မြို့လေးသို့ ကြံသကာသွားရောင်းပါက တပိသာ ၄၂၀ကျပ် ဈေးနှုန်းထားခ်ိန်သာ အဝယ်ဒိုင်များက ဈေးပေးသဖြင့် လမ်းစရိတ်၊ ရင်းနှီးငွေများနှင့် တွက်ချေမကိုက်သည့်အပေါ် သွားရောက်ရောင်းချသူ မရှိတော့ကြောင်းလည်း သူက ဆက်လက် ရှင်းပြသည်။

ထိုဒေသရှိ ကြံပင်များကို ကြံကြိတ်စက်ဖြင့် အရည်အဖြစ် ကြိတ်ယူပြီး ထိုမှတဆင့် ကြံရည်ကို ကြံသကာအဖြစ် ပြန်လည်ချက်လုပ်ကြသည်။ ကြံစိုက်ပျိုးခြင်းကို နှစ်စဉ် ကြံကြိတ်ပြီးသည်နှင့် တပြိုင်နက် စိုက်ပျိုးကြခြင်းဖြစ်ပြီး အောက်တိုဘာ၊ နိုဝင်ဘာနှင့် ဒီဇင်ဘာလတို့သည် ကြံကြိတ်သည့်လ ဖြစ်သည်။

ဒုံသမိချောင်းနံဘေးရှိ ကြံခင်းစိုက်ပျိုးမှုမှာ ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၀၈ခုနှစ် နာဂစ်မုန်တိုင်း တိုက်ခိုက်ပြီးနောက်ပိုင်းမှစ၍ နည်းလာခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုနှစ်က ရေလွှမ်းမိုး၍ ကြံပင် သန်မာမှုမရှိသလို ကြံသကာ ဈေးနှုန်းလည်း မကောင်းသည့်အတွက် အချို့ကြံခင်းပိုင်ရှင်များက ၎င်းတို့ကြံခင်းများကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးခဲ့ကြသည်။

ဒုံသမိချောင်းကမ်းနံဘေး ကြံပင်များမှ ထွက်ရှိသည့် ကြံသကာများအနက် ကြသောင်းဆိပ်ရွာနှင့် ပျဉ်းမပင်ဆိပ်ရွာထွက် ကြံသကာသည်အရည်အသွေးအကောင်းဆုံး ဖြစ်သည်။ ❑

ကြံရည်များကို ကြိုချက်ခြင်းဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည့် ကြံသကာများ

မြန်မာပြည်အတွင်း ကရင်အမျိုးသားရေးရာ ကော်မတီဖွဲ့စည်း

ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၈ရက်၊ ၂၀၁၂။
စောသိန်းမြင့် (ကေအိုင်စီ)

ကရင်အမျိုးသားအရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ဦးစီးဦးဆောင်နိုင်ရန် အမျိုးသားများအရေးကိစ္စကို ကိုယ်စားပြုသည့်အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ ကရင်အမျိုးသားရေးရာကော်မတီ (Myanmar Karen Affair Committee-MKAC)အဖွဲ့ကို ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၁ရက်နေ့က ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ပြီးခဲ့သည့် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၀ရက်နေ့မှ ၁၁ရက်နေ့အထိ ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့ ဆေးရုံလမ်းရှိ သုမေဓါရာမ ကြားတောရကျောင်းဝင်း၌ ငြိမ်းဖောင်ဒေးရှင်းမှ ကမကထ ပြုလုပ်ကျင်းပခဲ့သည့် တတိယအကြိမ်မြောက် ကရင်ရိုးရာ ကောက်သစ်စားပွဲနှင့် ကရင့်ရေးရာ စကားဝိုင်းတွင် ပါဝင်ခဲ့ကြသူများက ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဖွဲ့စည်းရခြင်း ရည်ရွယ်ချက်ကို ကော်မတီ၏ အတွင်းရေးမှူး(၁)နော်စူစဲနာလှလှစိုးက အခုလိုပြောသည်။

သူမက "ကရင်အမျိုးသားတို့ရဲ့အရေးကို လုပ်ဆောင်တဲ့ကိစ္စကို အဖွဲ့အစည်းရှိဖို့ပေါ့နော်။ အခု လွှတ်တော်မှာလည်း ကရင်အမတ်တွေရှိတယ်လေ။ ဆိုတော့ ကရင်အရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဒီထက်ပိုပြီးတော့ လုပ်ဆောင်ဖို့ပေါ့နော်။ နောက်ပြီး ဒီကော်မတီကနေ ပြီးတော့ ဦးစီးလုပ်ဆောင်ပြီးတော့မှ ကရင်လူမျိုးတွေရဲ့ အရေးအပြင် တခြားတိုင်းရင်းသားအရေး တိုးတက်ဖို့အတွက်ပေါ့နော်။" ဟု ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

အဆိုပါစကားဝိုင်းတွင် ကရင်အမျိုးသားရေးရာ ကော်မတီ၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဒေါက်တာစိုင်မွန်သာ၊ ဒု–ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် စောသိန်းအောင်နှင့် စောထွန်းအောင်ချိန်၊ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် စောကျော်စွာ၊ အတွင်းရေးမှူး(၁) နော်စူစဲနာလှလှစိုးနှင့် အတွင်းရေးမှူး(၂) နန်းမြင့်တင်တို့အပြင် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်း ဒေသမှ ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်သည့် ဗဟို အလုပ်အမှုဆောင် စုစုပေါင်း ၁၈ဦးကို ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ထို့အပြင် ကော်မတီတွင် ဥသျှောင်အဖြစ် Karen Peace Committee တွင် ပါဝင်သည့် ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင် ဆရာတော် သံဃာတော် ၉ဦး ရွေးချယ်သတ်မှတ်ထားရာ တောင်ကလေးဆရာတော် အရှင်ပညာသာမိ အပါအဝင် တောင်ပတ်၊ ဖားပြ၊ မန်အောင်(ရေး) ဆရာတော်များ၊ ဆရာတော် Dr.James k Ban, Bishop D White Kejin, Bishop ဖိုးရ (RC), Father သိန်းခင်နှင့် SDA ဆရာတော် စောအောင်ရှိန်တို့ ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။

ကရင်အမျိုးသားရေးရာ ကော်မတီသည် ကရင်အမျိုးသားများနှင့် သက်ဆိုင်သော ကိစ္စရပ်များကို စီမံခန့်ခွဲဆုံးဖြတ်ရာ၌ လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာရှိရမည်။ ကရင်အမျိုးသားနှင့်ဆိုင်သော ကိစ္စရပ်များကို ကရင့်ရေးရာအဖွဲ့/ကော်မတီသာလျှင် ဖြေရှင်းရမယ့် ပြဿနာတစ်ခုလို့ ကျမတို့ မြင်တယ်။ ဒါကို တိုက်တွန်းချင်တာပါ။" ဟု ပြောသည်။

ထို့အပြင် အစိုးရနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုများ လုပ်ဆောင်ရာတွင် ရေရှည်အတွက် နိုင်ငံရေးအရ ဖြေရှင်းရန် မစဉ်းစားပါက အစိုးရနှင့် ကချင်လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်(KIA)တို့ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး ပျက်ပြယ်သွားခြင်းမျိုးကဲ့သို့ ဖြစ်သွားမည်ကို စိုးရိမ်မိကြောင်းလည်း ဒေါ်တင်တင်ညိုက ဆက်ပြောသည်။

WLB ၏ ကြေညာချက်တွင် လက်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော စစ်ရေးပဋိပက္ခများ ပြေလည်စေရေးအတွက် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ရာတွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်မှုကို အားပေးရန်လည်း သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများအားလုံးကို တိုက်တွန်းထားသည်။

ကချင်၊ ကရင်၊ ရှမ်း အပါအဝင် တိုင်းရင်းသားအားလုံး၏ လိုအပ်ချက်အမှန်မှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပင်လုံစာချုပ်၏ အနှစ်သာရများကို အခြေခံ၍ နိုင်ငံရေးအရ တန်းတူညီမျှမှုရှိသော ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတည်ထောင်ပြီး ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်များရှိရန်ဖြစ်ပြီး ၎င်းတိုင်းရင်းသားများ၏ လိုအပ်ချက်များကို အလေးထားကာ အပြန်အလှန် ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်၍ ထာဝရငြိမ်းချမ်းရေးကို ဖော်ဆောင်ရန် အရေးတကြီး လိုအပ်နေသည်ဟု ယုံကြည်ကြောင်း WLB က ဆိုသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် လွတ်လပ်ရေးရပြီးမှစပြီး ယခုတိုင် နှစ်ပေါင်း ၆၀ကျော် ပြည်တွင်းစစ်အတွင်း တိုင်းပြည်ဘဏ္ဍာကို လူထုတရပ်လုံး၏ လူနေမှုဘဝမြင့်မားရေးတွင် အသုံးပြုရန်ထက် စစ်အသုံးစရိတ်များတွင် အများဆုံး အသုံးပြုနေခဲ့မှုကြောင့် ပြည်သူလူထုဘဝများမှာ ဆင်းရဲမွဲတေ၍ အဖက်ဖက်မှ ၂၂တိုးခြုံကျနေရသည်ဟုလည်း WLB က ထောက်ပြသည်။

၎င်းအပြင် လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခကြားတွင် အပြစ်မဲ့ ပြည်သူများမှာ ဓါးစာခံအဖြစ် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုမျိုးစုံကို ခံစားခဲ့ရပြီး စစ်ပွဲများ၏ ဆိုးကျိုးကို အဓိကခံစားရသူများမှာ အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးငယ်များ ဖြစ်ကြသည်ဟု WLB က ဆိုသည်။

သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်အစိုးရသည် လက်နက်ကိုင်အင်အားစုများနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးတွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုများ လုပ်ဆောင်ရင်း ကချင်ဒေသ၌ စစ်ဆင်နေမှုအပေါ် ဒေါ်တင်တင်ညိုက "တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုတွေ လုပ်နေတဲ့ တပြိုင်နက်ထဲမှာ စစ်ပွဲတွေက ဖြစ်နေတယ်။ လူတွေ သေကြေနေတယ်။ အမျိုးသမီးတွေ မုဒိမ်းကျင့်ခံနေရတယ်။ အဲလိုအနေအထားတွေက ဦးသိန်းစိန်အစိုးရအနေနဲ့ တကယ်ကော စစ်မှန်တဲ့ ဒီမိုကရေစီ အစိုးရတစ်ရပ်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားနေတာ ဟုတ်ရဲ့လား။ တကယ့်ကို ခိုင်မြဲတဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးတစ်ခုကို တည်ဆောက်ချင်တဲ့သူ ဟုတ်ရဲ့လားဆိုတဲ့ မေးခွန်းတွေ ကျမတို့မှာ ဖြစ်လာတယ်။" ဟု ပြောသည်။

အမျိုးသမီးချုပ် အဖွဲ့ချုပ် (မြန်မာနိုင်ငံ)သည် ငြိမ်းချမ်း၍ တရားမျှတသော လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းသို့ ရှေ့ရှု၍ အမျိုးသမီးများ ဘဝအဆင့်အတန်း တိုးတက်မြင့်မားရေး ရည်ရွယ်၍ ဘင်္ဂလာဒေ့ရှ်၊ အိန္ဒိယနှင့် ထိုင်းနယ်စပ် အခြေစိုက် မြန်မာနိုင်ငံမှ တိုင်းရင်းသားသူ အမျိုးသမီးအဖွဲ့ ၁၂ဖွဲ့ဖြင့် ၁၉၉၉ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၉ရက်နေ့တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

❑

ကရင့်ရေးရာစကားဝိုင်း တက်ရောက်လာကြသူ ဒေသအသီးသီးမှ ရပ်မိရပ်ဖများနှင့် လေ့လာသူများ

ကရင့်ရေးရာစကားဝိုင်း တက်ရောက်ခဲ့သူ ကရင်လူငယ် တစ်ဦးက "အခု ကရင့်ရေးရာ ကော်မတီက ကရင်လူမျိုးအတွက် ထိထိရောက်ရောက် လုပ်ပေးနိုင်ရင် ကောင်းတယ်။ ကရင်တွေက အဖွဲ့အစည်းတွေများပေမယ့် အမျိုးသားအတွက် ထိထိရောက်ရောက် ဘာမှ မလုပ်ပေးနိုင်ဘူး။ အခု ကရင့်ရေးရာ အဖွဲ့ဟာ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်လုပ်ဖို့ လိုအပ်တယ်။ ဒီအဖွဲ့ရှိနေတဲ့အကြောင်းကို ကရင်ပြည်သူတွေ သိဖို့ အရင်ဆုံး လုပ်ရမယ်။" ဟု ပြောသည်။

ကရင်အမျိုးသားရေးရာ ကော်မတီသည် ကရင်အမျိုးသားများနှင့် သက်ဆိုင်သော ကိစ္စရပ်များကို စီမံခန့်ခွဲဆုံးဖြတ်ရာ၌ လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာရှိရမည်။ ကရင်အမျိုးသားနှင့်ဆိုင်သော ကိစ္စရပ်များကို ကရင့်ရေးရာအဖွဲ့/ကော်မတီသာလျှင် စီမံခန့်ခွဲ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် အတည်ဖြစ်သည် ဆိုသည့်အချက်များ အပါအဝင် အချက်ပေါင်း(၉)ချက်ဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့တွင် ကရင့်ရိုးရာ ကောက်သစ်စားပွဲနှင့် ကရင့်ရေးရာစကားဝိုင်းကို ကျင်းပလာခဲ့သည်မှာ ယခုဆိုလျှင် တတိယအကြိမ်ရှိပြီဖြစ်ပြီး ကရင်ပြည်နယ်၊ မြို့နယ် ၇မြို့နယ်မှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ နိုင်ငံရေးပါတီဝင်များ၊ လွှတ်တော်အမတ်များ၊ ဘာသာခေါင်းဆောင်များနှင့် ဇရာဝတီ၊ ပဲခူး၊ တနင်္သာရီတိုင်းများအပြင် မွန်ပြည်နယ်မှ ကရင်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ကရင်အဖွဲ့အစည်းများမှ လူပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ကရင်လူငယ်မောင်မယ်များ အပါအဝင် စုစုပေါင်း ၁၇၅ဦး တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

ၔင်းစကားဝိုင်းတွင် အဓိကအားဖြင့် စည်းလုံးညီညွတ်မှုနှင့် ငြိမ်းချမ်းမှုတို့မှ ရရှိမည့်အကျိုး ကျေးဇူး၊ လူမျိုးတစ်မျိုး၏ စည်းလုံးညီညွတ်မှုနှင့် ငြိမ်းချမ်းမှုကို ဖြစ်စေသည့် အဓိကသော့ချက်၊ စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်းသည် ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်ရန်အတွက် အရေးကြီးသည့် အခန်းကဏ္ဍ၊ ကရင်လူမျိုးတို့၏ ငြိမ်းချမ်းစွာ အတူယှဉ်တွဲမှုကို ပျက်ပြားစေနိုင်သည့် အချက်များနှင့် ၔင်းအချက်များအပေါ် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်မည့်နည်းလမ်း စသည့်အကြောင်းအရာ ၅ခုကို အခြေခံပြီး တက်ရောက်လာသူများက ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

❑

ဘိန်းပြဿနာများ ဖြေရှင်းနိုင်မည့် ကော်မရှင်တစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းပေးရန် စီအဲန်ပီ တောင်းဆို

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၂ရက်၊ ၂၀၁၂။
နန်းသူးလေ (ကေအိုင်စီ)

ချင်းပြည်နယ်အတွင်းရှိ ဘိန်းစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရောင်းချမှု ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းပေးနိုင်မည့် အထူးကော်မရှင်တစ်ရပ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်တွင် ဖွဲ့စည်းပေးရန် ချင်းအမျိုးသားပါတီ(စီအဲန်ပီ)က တောင်းဆိုလိုက်သည်။

စီအဲန်ပီမှ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဆလိုင်းကြွမ်ဘိထောင်းက "ဘိန်းစိုက်ခင်းမှာ အလုပ်လုပ်ရင်း ဘိန်းစေ့တွေကို ငုံလိုက်၊ စားလိုက်နဲ့ လူငယ်တချို့ ပျက်စီးနေတာကိုလည်း ကျနော်တို့ တွေ့နေရပါပြီး။ ဒါတွေက အန္တရာယ်ကြီးမားပြီး ခြိမ်းခြောက်နေတာ ဖြစ်တဲ့အတွက် နှိမ်နင်းပေးဖို့ တောင်းဆိုရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။" ဟု ပြောသည်။

ထိုသို့ ဘိန်းပြဿနာကို ဖြေရှင်းပေးနိုင်မည့် အထူးကော်မရှင်ဖွဲ့စည်းရန် (စီအဲန်ပီ)က ယခုလ ၂၀ရက်နေ့တွင် ကျရောက်ခဲ့သည့် ဖေဖော်ဝါရီမြောက် ချင်းအမျိုးသားနေ့တွင်ထုတ်ပြန်သည့် ပါတီ၏သဘောထားကြေညာချက်၌ ထည့်သွင်းတောင်းဆိုထားခြင်းဖြစ်သည်။

စီအဲန်ပီသည် ပြီးခဲ့သည့် ပြည်နယ်လွှတ်တော်တွင် တင်ပြခဲ့သော်လည်း သတ်မှတ်ထားသည့် ရက်အတွင်း မတင်ပြနိုင်ခဲ့သည့်အတွက် လာမည့်တတိယအကြိမ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်တွင် ၔင်းအဆိုကိုထပ်မံတင်သွင်းသွားမည်ဖြစ်သည်။

တောင်းဆိုထားသည့် အထူးကော်မရှင်တွင် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဘာသာရေးအဖွဲ့ ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းရန် ချင်းပြည်နယ်အစိုးရနှင့် လွှတ်တော်သို့ တိုက်တွန်းထားသည်။

ပြည်နယ်လွှတ်တော်တွင် အထူးကော်မရှင် ဖွဲ့စည်းခွင့်ရရှိပါက ပညာရှင်များ၏ အကူအညီရယူပြီး ရေတို၊ ရေရှည်စီမံကိန်းများ ရေးဆွဲကာ အစားထိုး မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများဖြင့် ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလည်းများရှာဖွေသွားမည်ဟု ဆလိုင်ကြွမ်ဘိခ်ထောင်းက ပြောသည်။

ချင်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း တွန်းဇံ၊ ကျိုခါးဒေသများတွင် ဘိန်းစိုက်ခင်းဇက သောင်ချီရှိနေပြီး ပြီးခဲ့သည့် သုံးနှစ်အတွင်း ပိုမိုတိုးပွားလာကာ ထွက်ရှိသည့် ဘိန်းများကို အိန္ဒိယ၊ ကဘော်နယ်စပ်တစ်လျှောက်နှင့် တရုတ်နိုင်ငံသို့ ရောင်းဝယ်နေကြကြောင်း ၔင်းက ပြောသည်။

ချင်းအမျိုးသားပါတီ (စီအဲန်ပီ)သည် ၂၀၁၀ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၇ရက်နေ့တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး လက်ရှိ ပြည်နယ်လွှတ်တော်တွင် အမတ် ၅နေရာရရှိထားသော ပါတီဖြစ်သည်။ ❑

မြန်မာပြည်ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အားလုံး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် WLB တိုက်တွန်း

ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၄ရက်၊ ၂၀၁၂။
စောသိန်းမြင့် (ကေအိုင်စီ)

မြန်မာနိုင်ငံငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာဆောင်သည့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး ကြေညာနိုင်ရန် သက်ဆိုင်သူ အားလုံး အကောင်အထည်ဖော် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရန် အမျိုးသမီးများအဖွဲ့ချုပ်(မြန်မာနိုင်ငံ)မှ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၄ရက်နေ့တွင် သတင်းထုတ်ပြန် တိုက်တွန်းလိုက်သည်။

WLB ၏ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဒေါ်တင်တင်ညိုက "Statementမှာ ဦးတည်ထားတာကတော့ ဦးသိန်းစိန်အစိုးရတစ်ခုတည်း မဟုတ်ဘူးပေါ့နော်။ လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့တွေအားလုံး၊ ဒီမိုကရေစီအင်အားစုတွေအားလုံး အခုလိုတွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုတွေ လုပ်ဆောင်တဲ့နေရာမှာ မြန်မာပြည်ရဲ့ အပြောင်းအလဲတစ်ခုကို မဟာဗျူဟာကျကျ စဉ်းစားတွေးခေါ်ပြီးတော့မှ ဖြေရှင်းရမယ့် ပြဿနာတစ်ခုလို့ ကျမတို့ မြင်တယ်။ ဒါကို တိုက်တွန်းချင်တာပါ။" ဟု ပြောသည်။

ထို့အပြင် အစိုးရနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုများ လုပ်ဆောင်ရာတွင် ရေရှည်အတွက် နိုင်ငံရေးအရ ဖြေရှင်းရန် မစဉ်းစားပါက အစိုးရနှင့် ကချင်လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်(KIA)တို့ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး ပျက်ပြယ်သွားခြင်းမျိုးကဲ့သို့ ဖြစ်သွားမည်ကို စိုးရိမ်မိကြောင်းလည်း ဒေါ်တင်တင်ညိုက ဆက်ပြောသည်။

WLB ၏ ကြေညာချက်တွင် လက်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော စစ်ရေးပဋိပက္ခများ ပြေလည်စေရေးအတွက် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ရာတွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်မှုကို အားပေးရန်လည်း သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများအားလုံးကို တိုက်တွန်းထားသည်။

ကချင်၊ ကရင်၊ ရှမ်း အပါအဝင် တိုင်းရင်းသားအားလုံး၏ လိုအပ်ချက်အမှန်မှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပင်လုံစာချုပ်၏ အနှစ်သာရများကို အခြေခံ၍ နိုင်ငံရေးအရ တန်းတူညီမျှမှုရှိသော ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတည်ထောင်ပြီး ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်များရှိရန်ဖြစ်ပြီး ၎င်းတိုင်းရင်းသားများ၏ လိုအပ်ချက်များကို အလေးထားကာ အပြန်အလှန် ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်၍ ထာဝရငြိမ်းချမ်းရေးကို ဖော်ဆောင်ရန် အရေးတကြီး လိုအပ်နေသည်ဟု ယုံကြည်ကြောင်း WLB က ဆိုသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် လွတ်လပ်ရေးရပြီးမှစပြီး ယခုတိုင် နှစ်ပေါင်း ၆၀ကျော် ပြည်တွင်းစစ်အတွင်း တိုင်းပြည်ဘဏ္ဍာကို လူထုတရပ်လုံး၏ လူနေမှုဘဝမြင့်မားရေးတွင် အသုံးပြုရန်ထက် စစ်အသုံးစရိတ်များတွင် အများဆုံး အသုံးပြုနေခဲ့မှုကြောင့် ပြည်သူလူထုဘဝများမှာ ဆင်းရဲမွဲတေ၍ အဖက်ဖက်မှ ၂၂တိုးခြုံကျနေရသည်ဟုလည်း WLB က ထောက်ပြသည်။

၎င်းအပြင် လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခကြားတွင် အပြစ်မဲ့ ပြည်သူများမှာ ဓါးစာခံအဖြစ် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုမျိုးစုံကို ခံစားခဲ့ရပြီး စစ်ပွဲများ၏ ဆိုးကျိုးကို အဓိကခံစားရသူများမှာ အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးငယ်များ ဖြစ်ကြသည်ဟု WLB က ဆိုသည်။

သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်အစိုးရသည် လက်နက်ကိုင်အင်အားစုများနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးတွေ့ဆုံဆွေးနွေး

အုန်းဖျန်ဒုက္ခသည်စခန်း မီးလောင်မှုကြောင့် အိမ်ခြေ ၁၀၀၀ကျော် ပျက်စီးဆုံးရှုံး

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၃ရက်၊ ၂၀၁၂။
စောခါးစူးညား (ကေအိုင်စီ)

ထိုင်း–မြန်မာနယ်စပ် တာ့ခ်ခရိုင်၊ ဖုတ်ဖရမ်ပြို့နယ်အတွင်းရှိ အုန်းဖျန်ဒုက္ခသည်စခန်း၌ ယနေ့နေ့လည် ၁၂နာရီကျော်မှ မွန်းလွဲ ၁နာရီခွဲအချိန်ထိ မီးလောင်မှုဖြစ်ပွား၍ ဒုက္ခသည်များ၏ အိမ်ခြေ ၁,၀၀၀ ကျော် ပျက်စီးဆုံးရှုံးသွားသည်ဟု စခန်းတာဝန်ရှိသူများက ပြောသည်။

မီးကြောင့် လောင်ကျွမ်းသွားသည့် အိမ်ခြေမှာ ၅ဖဖလုံးဖြစ်ပြီး မီးကူးစက်မည်စိုး၍ ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်သည့် အိမ်ခြေမှာ ၅၁၅လုံးဖြစ်ကြောင်း အုန်းဖျန်စခန်း ဥက္ကဋ္ဌ စောဝါးထီးက ကေအိုင်စီသို့ ပြောဆိုသည်။

စောဝါးထီးက "မီးကတော့ ဇုံဘီရပ်ကွက်(၇)က အကြော်ကြော်တဲ့အိမ်ကနေ စလောင်တာလို့ ခန့်မှန်းကြပေမဲ့ အခုထိ အိမ်ရှင်တွေကို လိုက်ရှာလို့ မတွေ့သေးဘူး။ မီးလောင်တဲ့အချိန် လေက အတန်အသင့်ပဲ တိုက်လို့။ ရံဖန်ရံခါ တဟူးဟူးမြည်အောင် တိုက်သလိုမျိုးဆို စခန်းတစ်ခုလုံးတော့ ကုန်ပြီ။" ဟု ပြောသည်။

UNHCR စာရင်းဟောင်းအရ စခန်း၏ ဇုံအေရပ်ကွက်(၆)၊ (၇)နှင့် ဇုံဘီ ရပ်ကွက် (၆)၊ (၇)နှင့် (၈)တို့တွင် မီးလောင်ကျွမ်းကူးစက်သွားခြင်းဖြစ်သော်လည်း အသစ်ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းမှုအရ ရပ်ကွက်(၆)၊ (၇)၊ (၈)၊ (၉)နှင့် (၁၀)တို့တွင်ဖြစ်ပြီး မီးစတင်လောက်ကျွမ်းခြင်းမှာ ရပ်ကွက်(၉)မှ ဖြစ်သည်။

အချိန်တစ်နာရီခွဲနီးပါးကြာမြင့်ခဲ့သည့် မီးလောင်ကျွမ်းမှုမှာ မီးညွှန့်ကျိုးပြီးနောက် မွန်းလွဲ ၂နာရီခွဲခန့်တွင် ဖုတ်ဖရမ်ပြို့နယ်မှ ထိုင်းမီးသတ်ကား ၅စီး ရောက်ရှိလာကာ ဆက်လက်လောင်ကျွမ်းဆဲဖြစ်သည့် မီးစများကို ငြိမ်းသတ်ခဲ့သည်ဟု စခန်းတာဝန်ရှိသူများက ဆိုသည်။

စခန်းတာဝန်ရှိသူများ၏ စာရင်းကောက်ခံချက်အရ မီးဘေးဒုက္ခသည် ၄,၄၁၀ဦးရှိပြီး ကရင်မိသားစု ၈အိမ်မှလွဲ၍ ကျန်မီးဘေးဒုက္ခသည်များမှာ မွတ်ဆလင်မ်လူမျိုး ဒုက္ခသည်များသာဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။

မီးလောင်ကျွမ်းမှုကြောင့် ထိခိုက်မှု အနည်းငယ်ရှိသည့် ဒုက္ခသည်ဦးရေ ၂၀ကျော်ရှိပြီး လူသေဆုံးမှုမရှိဘဲ အိမ်မွေးတိရိစ္ဆာန် ကြက်၊ ဝက်နှင့် ဘဲများ မီးထဲပါသွားသည်ဟု အုန်းဖျန်ဒုက္ခသည်စခန်းမှ စောထူးပလီက ပြောသည်။

သူက "မီးလောင်တာ ရက်ကွက်(၉)ကနေ စလောင်တာပါ။ မီးအားတအားပြင်လို့ မိုးပေါ် မီးလုံးတွေ တလိမ့်လိမ့် တက်သွားတာပဲ။ အုန်းဖျန်မှာ ဒီလို မီးလောင်တာ အရင်က အိမ်တလုံး၊ နှစ်လုံးပဲ လောင်ဖူးတယ်။ ခုဒီတခါက အဆိုးဆုံးဖြစ်တယ်။" ဟု ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

အုန်းဖျန်စခန်း ခမ်းမတွင် စားနပ်ရိက္ခာလာထုတ်သည့် မီးဘေးဒုက္ခသည်များ
Photo-KIC

ယနေ့ညနေ ၄နာရီကျော်တွင် ထိုင်း–မြန်မာနယ်စပ်အခြေစိုက် ဒုက္ခသည်များကို စားနပ်ရိက္ခာများ ကူညီပေးနေသည့် Thai Burma Border Consortium-TBBC အဖွဲ့၊ ကုလသမဂ္ဂဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံး UNHCR နှင့် တသီးပုဂ္ဂလကူညီသူများမှ အုန်းဖျန်မီးဘေးဒုက္ခသည်များ၏ လူဦးရေစာရင်းများကို လာရောက်စစ်ဆေးလျှက်ရှိပြီး လိုအပ်သည့် စားနပ်ရိက္ခာနှင့် အဝတ်အစားများ ကူညီပေးရန် စီစဉ်နေသည်ဟု စခန်းတာဝန်ရှိသူများက ပြောသည်။

နောက်ဆုံးသတင်းအရ ညနေ ၆နာရီတွင် မီးဘေးဒုက္ခသည်များကို စခန်းရှိ ကျန်ဒုက္ခသည်များက အဝတ်အထည်နှင့် အစားအစာများ၊ မဲဆောက်အခြေစိုက် ဒေါက်တာစင်သီယာမောင်၏ မယ်တော်ဆေးခန်းမှလည်း ရေသန့်ဗူးနှင့် စားစရာ မာမားထုတ်များ သွားရောက်လျှောဒါန်းခဲ့သလို မယ်လစခန်းရှိ ကရင်လူငယ်အစည်းအရုံးမှလည်း အဝတ်အထည်များ ကူညီရန် စီစဉ်လျှက်ရှိသည်ဟု သိရသည်။

အုန်းဖျန်ဒုက္ခသည် စခန်းတွင် ရပ်ကွက် ၁၆ခုရှိပြီး လက်ရှိ လူဦးရေမှာ ၁၇,၀၀၀ကျော်နှင့် အိမ်ခြေ ၃,၅၀၀လုံးကျော်ရှိသည်ဟု စခန်းတာဝန်ရှိသူများက ပြောသည်။ ❑

ဘာသာရေးနှီးနှောဖလှယ်ပွဲမှ ကရင်အမျိုးသားများ စည်းလုံးညီညွတ်ရေး ဦးတည် လုပ်ဆောင်သွားမည်

ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၈ရက်၊ ၂၀၁၂။
နန်းဖော့ဂေ (ကေအိုင်စီ)

ကရင်အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုင်ရာများတွင် ကရင်လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းတွင်ရှိ ဘာသာပေါင်းစုံမှ ဆရာတော်၊ သံဃာတော်များပါဝင်ဆောင်ရွက်သွားရန် ဆွေးနွေးသည့် ဘာသာရေးနှီးနှောဖလှယ်ပွဲတစ်ခုကို ထိုင်း–မြန်မာနယ်စပ်တစ်နေရာ၌ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၇ရက်နေ့က ကျင်းပပြီးစီးခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၅ရက်မှ ၁၇ရက်နေ့အထိ သုံးရက်ကြာ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် အဆိုပါ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲကို ဘာသာပေါင်းစုံမှ ရဟန်းသံဃာတော်များ၊ သိက္ခာတော်ရ ဆရာတော်များ၊ ကရင်အဖွဲ့အစည်းတချို့မှ လူပုဂ္ဂိုလ်များ အပါအဝင် စုစုပေါင်း ၉၅ဦး တက်ရောက်ဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီး ဂျပန်နိုင်ငံရှိ ဘာသာရေးအဖွဲ့တခု၏ အကူအညီဖြင့် ပြုလုပ်ကျင်းပပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ပြီးခဲ့သည့် ဇန်နဝါရီလ ၁၂ရက်နေ့က ကေအဲန်ယူမှ ဆောင်ရွက်နေသည့် အပစ်အခတ်ရပ်ဆိုင်းရေးနှင့် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို ရှင်းပြခဲ့ပြီး တက်ရောက်လာသည့် သံဃာတော်၊ ဆရာတော်များနှင့် ကရင်အဖွဲ့အစည်းများမှ ခေါင်းဆောင်များက လွတ်လပ်ပွင့်လင်းစွာ ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

ကေအဲန်ယူ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး–ဗိုလ်မှူးစောလှငွေက "ကရင်လူထုတစ်ရပ်လုံးအပေါ်မှာ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တွေ ရှိတယ်။ မျှော်မှန်းချက်က ငြိမ်းချမ်းရေး၊ ညီညွတ်ရေးတည်ဆောက်ဖို့ အတွက် inclusive ပေါ့။ ပါဝင်သင့်ပါဝင်ထက်တဲ့ ဘာသာခေါင်းဆောင်တွေပါဖို့အတွက် ရည်ရွယ်ချက်က ပြည့်မြောက်သွားသည်။" ဟု ဆိုသည်။

ထို့အပြင် ကရင့်အမျိုးသားအတွင်းမှ ညီညွတ်ရေးဖြစ်စေ၊ အစိုးရနှင့် ကရင့်တော်လှန်ရေး ညီညွတ်ရေးဖြစ်စေ ဘာသာရေးပုဂ္ဂိုလ်များ မပါမဖြစ် ပါဝင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် အမျိုးသားအတွင်း ဘာသာအရ၊ နယ်မြေအရ၊ အသင်းအဖွဲ့ဂိုဏ်းဂဃပုံစံအရ ကွဲပြားခြားနားမှုများကို ပြန်လည်ညီညွတ်စေရေးကို တည်ဆောက်သွားကြရမည်ဟုလည်း သူက ဆက်လက်ပြောဆိုသည်။

ဝင်းအပြင် နှီးနှောဖလှယ်ပွဲ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ကရင်အမျိုးသားထုအတွင်း မတူကွဲပြားမှုများကို ပြန်လည်စုစည်းနိုင်ရန်နှင့် မြန်မာပြည် ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် "ကရင်အမျိုးသားများစည်းလုံးညီညွတ်မှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့" ကို အဖွဲ့ဝင် သံဃာတော် ၁၁ပါးနှင့် သိက္ခာတော်ရ ဆရာတော် ၉ဦးတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြပြီး နာယကအဖြစ် အရှင်ဝိဇာနနှင့် ဆရာတော် စောရောဘတ်ထွေးတို့က ဦးဆောင်သွားမည်ဖြစ်သည်။

ဘာသာရေးနှီးနှောဖလှယ်ပွဲတက်ရောက်သူ နှစ်ခြင်းခရစ်ယာန်ဘာသာမှ ဆရာမနော်ဘူးဖိုးက "ကျမတို့ ကရင်အမျိုးသားထဲမှာမှ စည်းလုံးမှုကို မလုပ်နိုင်ရင် အခြားလူမျိုးတွေကို သွားလုပ်ဆောင်ပေးဖို့က ခက်တယ်။ အခုဆို ကျမတို့စည်းလုံးမှု တည်ဆောက်ဖို့အတွက် ခြေလှမ်းစပြီ။ Unity in Diversity ဒါ အခိုင်မြဲဆုံးပဲလေ။" ဟု ပြောဆိုသည်။

"ကွဲပြားနေတဲ့ ကရင်အမျိုးသားတွေဟာ ပြန်လည်ပြီး စည်းလုံးညီညွတ်ဖို့လိုတယ်။ အခုအဖွဲ့ကိုဖွဲ့ပြီး သတ်မှတ်ချက် ထုတ်ပြီးတာနဲ့ ဦးဇင်းတို့လည်း အကောင်ထည်ဖော်ဖို့၊ ဒီထက်မက စည်းစည်းလုံးလုံးရှိလာအောင်လုပ်ဖို့ စဉ်းစားထားပါတယ်။" ဟု ကော့ကရိတ်မြို့ မြောက်ပိုင်း နောင်ကိုင်းကျေးရွာ တောင်ရိပ်သာကျောင်းမှ အရှင်ဝါသဝက ကေအိုင်စီသို့ မိန့်ကြားပြောဆိုသည်။

အဆိုပါနှီးနှောဖလှယ်ပွဲမှ ယနေ့ထုတ်ပြန်သည့် ကြေညာချက်ထဲတွင် ကေအဲန်ယူနှင့် ဦးသိန်းစိန်အစိုးရတို့ ဇန်နဝါရီလ ၁၂ရက်နေ့က တွေ့ဆုံညှိနှိုင်း လက်မှတ်ထိုးပြီးနောက် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ပဋိပက္ခဇုံအတွင်းမှ ပြည်သူများ စိတ်ချယုံကြည်နိုင်ရေး၊ ကေအဲန်ယူနှင့် အစိုးရတပ်များ၏ ထိပ်တိုက်တိုက်ခိုက်နေမှုများကို ထိရောက်လျင်မြန်စွာ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းသွားရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့များမှ တာဝန်ရှိခေါင်းဆောင်များအား တောင်းဆိုတိုက်တွန်းပါကြောင်း ဖော်ပြပါရှိသည်။

ယခုပြုလုပ်ပြီးစီးခဲ့သည့် ဘာသာရေးနှီးနှောဖလှယ်ပွဲသို့ နယ်စပ်နှင့် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ မြဝတီ၊ ကော့ကရိတ်၊ လှိုင်းဘွဲ့၊ ဖာပွန်ဒေသမှ သံဃာတော်များ ပါဝင်ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ထိုင်း–မြန်မာနယ်စပ်တွင် ယခင်နှစ်များကလည်း ကရင်အမျိုးသား ပြန်လည်ညီညွတ်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ဘာသာရေးပုဂ္ဂိုလ်များ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုရှိခဲ့သော်လည်း ယခုကဲ့သို့ လက်တွေ့လုပ်မည့် အဖွဲ့ပုံစံမျိုး ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်း မရှိပေ။ ❑

ထိုင်း–မြန်မာနယ်စပ်တွင် ပြုလုပ်သည့် ကရင်ဘာသာရေးနှီးနှောဖလှယ်ပွဲ

Photo-KIC